

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΤΟΥΧΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΦΟΥΤΡΗ ΜΑΡΙΑ

ΠΟΝΗΡΗ ΑΝΝΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	5921
----------------------	------

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι

Ε Π Ε Ν Δ Τ Σ Ε Ι Σ

1.1.α	Προλεγόμενα	Σελίδα 12
1.1.β	Τι είναι επένδυση	Σελίδα 12
1.1.1	Επένδυση στην Ιστορική Προοπτική	Σελίδα 13,14,15
1.1.2	Παραγωγική Επένδυση	Σελίδα 15
1.1.3	Στρατηγικές και Τακτικές Επενδυτικές Αποφάσεις	Σελίδα 16
1.1.4	Ακαθάριστη κα Καθαρή Επένδυση	Σελίδα 17,18,19,20
1.1.5	Πολιτική Χρηματοδοτήσεων στον Πλαίσιο των Επενδύσεων	Σελίδα 20,21
1.1.6	Επένδυση από Κρατικούς Φορείς	Σελίδα 21,22
1.1.7	Οριακή Αποδοτικότητα Επένδυσης- Επιτόκιο Επένδυσης	Σελίδα 22,23,24
1.1.8	Προσδοκίες Κέρδους και Επενδύσεις	Σελίδα 25
1.1.9	Χρηματιστήριο και Επενδύσεις	Σελίδα 26
1.1.10	Επιπτώσεις των Επενδύσεων στην Οικονομία και την Κοινωνία	Σελίδα 26,27
1.1.11	Οι Επενδύσεις στην Ελλάδα σε τροχιά Ανάπτυξης	Σελίδα 27,28
1.1.12	Ο Ρόλος των Ελλήνων Επενδυτών στις νέες συνθήκες	Σελίδα 28,29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

1.2	Ταξινόμηση Επενδύσεων	Σελίδα 31
1.2.1	Μέθοδοι Ταξινόμησης Επενδύσεων	Σελίδα 31,32
1.2.2	Εξαρτημένες και Ανεξάρτητες Επενδύσεις	Σελίδα 33
1.2.3	Λειτουργικές παρενέργειες	Σελίδα 33,34

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

1.3.α	Προλεγόμενα	Σελίδα 36
1.3.β	Τι είναι Προγραμματισμός (Ορισμοί και Προϋποθέσεις)	Σελίδα 37,38
1.3.1	Κύρια Χαρακτηριστικά του Προγραμματισμού	Σελίδα 38,39
1.3.2	Θεωρία και Πρακτική του Προγραμματισμού Επενδύσεων	Σελίδα 40,41
1.3.3	Μαθηματικός Προγραμματισμός	Σελίδα 41
1.3.4	Επιχειρηματικός Προγραμματισμός	Σελίδα 42
1.3.5	Κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των μεθόδων μετρήσεων της αξίας μιας Επένδυσης μέσο του Προγραμματισμού	Σελίδα 42,43
1.3.6	Διαδικασία Προγραμματισμού και Προγραμματισμός – Χρονικός Προγραμματισμός	Σελίδα 43
1.3.7	Συστήματα Προγραμματισμού και Στρατηγικές	Σελίδα 44,45
1.3.8	Επιχειρησιακές Προβλέψεις	Σελίδα 45,46
1.3.9	Λειτουργία του Προγραμματισμού	Σελίδα 46,47,48
1.3.10	Λήψη Αποφάσεων	Σελίδα 49
1.3.10.α	Μέθοδοι Λήψης Αποφάσεων	Σελίδα 49
1.3.10.β	Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων	Σελίδα 49,50
1.3.11	Έλεγχος της Επιχειρηματικής Δράσης	Σελίδα 51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΕΝΟΤΗΤΑΣ

1.4.1	Εξωτερική Στενότητα Κεφαλαίων	Σελίδα 53
1.4.2	εσωτερική Στενότητα Κεφαλαίου	Σελίδα 54
1.4.3	Εσωτερική Στενότητα Κεφαλαίου
και Πολιτική Μερισμάτων	Σελίδα 54,55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΕΝΟΤΗΤΑΣ

1.5	Επιχειρησιακοί κίνδυνοι	Σελίδα 58
1.5.1	Διάκριση κινδύνων	Σελίδα 58,59,60
1.5.2	Αβεβαιότητα	Σελίδα 61
1.5.3	Πιθανότητα	Σελίδα 62
1.5.4	Προσδοκώμενες αξίες, διακυμάνσεις και μέσες αποκλίσεις	Σελίδα 63
1.5.5	Επιχειρησιακοί κίνδυνοι και ακρίβεια εκτιμήσεων	
1.5.6	Ανάλυση και εκτίμηση κινδύνου των επενδύσεων	Σελίδα 64
1.5.7	Αντίληψη του κινδύνου των επενδύσεων	Σελίδα 64,65
1.5.8	Επίδραση ποιοτικών και ποσοτικών παραγόντων των επενδύσεων	Σελίδα 65,66
1.5.9	Τεχνικές αναλύσεως και εκτιμήσεως του κινδύνου των επενδύσεων	Σελίδα 66,67
1.5.9.α	Απλή περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου	Σελίδα 67

1.5.9.β	Περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου με θεωρήσεις της υπολειμματικής αξίας	Σελίδα 68
1.5.9.γ	Περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου με χρονική αξία του χρήματος	Σελίδα 68
1.5.9.δ	Θεωρία πιθανοτήτων	Σελίδα 68
1.5.9.ε	Προσομοίωση	Σελίδα 69
1.5.9.στ	Συντελεστής προεξοφλήσεως προσαρμοσμένος στον κίνδυνο	Σελίδα 69
1.5.10	Αβεβαιότητα, κίνδυνοι και κέρδος	Σελίδα 70,71
1.5.11	Το κέρδος ως αμοιβή για την ανάληψη κινδύνων	Σελίδα 71
1.5.12	Άμυνα κατά των επιχειρησιακών κινδύνων	Σελίδα 72
1.5.13	Μέτρα κατά των κινδύνων	Σελίδα 72,73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΦΑΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

1.7	Προλεγόμενα	Σελίδα 85
1.7.1	Α Φάση Σχεδίου Επένδυσης (Φάση Προεπένδυσης)	Σελίδα 86
1.7.2	Β Φάση Σχεδίου Επένδυσης (Φάση Προώθησης)	Σελίδα 87
1.7.3	Γ Φάση Σχεδίου Επένδυσης (Φάση Προεπένδυσης)	Σελίδα 87
1.7.4	Δ Φάση Σχεδίου Επένδυσης (Φάση Λειτουργίας)	Σελίδα 88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

1.8	Έρευνες και μελέτες για την αξιολόγηση	Σελίδα 90
1.8.1	Μελέτη Διερεύνησης (Επισήμανση Ευκαιριών)	Σελίδα 90
1.8.1.α	Γενικές Μελέτες για ευκαιρίες επένδυσης	Σελίδα 90
1.8.1.β	Ειδικές Μελέτες για ευκαιρίες επένδυσης	Σελίδα 90
1.8.2	Πρόταση για επένδυση	Σελίδα 91
1.8.3	Προμελέτη Εφικτότητας	Σελίδα 91,92
1.8.4	Μελέτη Υποστήριξης	Σελίδα 92
1.8.5	Μελέτη Εφικτότητας	Σελίδα 92,93
1.8.6	Οριστική μελέτη ή Μελέτη Εφαρμογής	Σελίδα 93
1.8.7	Προϋποθέσεις (Παραδοχές- Υποθέσεις) για την ανάλυση των Σχεδίων Επένδυσης	Σελίδα 94

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

1.9	Προλεγόμενα	Σελίδα 96
1.9.1	Τι είναι Πληθωρισμός	Σελίδα 96,97
1.9.2	Ιστορική αναδρομή του πληθωρισμού	Σελίδα 97,98,99
1.9.3	Πρόσφατη Πληθωριστική Εμπειρία	Σελίδα 100,101
1.9.4	Το Νομισματικό Σύστημα και ο Πληθωρισμός ως βασικός παράγοντας για τον προγραμματισμό μιας επένδυσης	Σελίδα 102
1.9.5	Ο Χρονικός Ορίζοντας του Σχεδίου Επένδυσης	Σελίδα 103
1.9.6	Τρέχουσες και σταθερές τιμές Ο Πληθωρισμός	Σελίδα 103,104
1.9.7	Πραγματικές Χρηματικές Ροές και Νομισματικές Ροές	Σελίδα 105
1.9.8	Μετρήσεις και Εκτιμήσεις	Σελίδα 105,106,107
1.9.9	Επίδραση του Πληθωρισμού στα Σχέδια Επένδυσης	Σελίδα 105,106,107
1.9.10	Ο Κύριος Παράγοντας που μας οδηγεί στον περιορισμό των επενδύσεων	Σελίδα 107
1.9.11	Οι Άνεργοι σαν αντίπαλοι του Πληθωρισμού	Σελίδα 108
1.9.12	Μία Κοινωνία Επιρρεπής στον Πληθωρισμό	Σελίδα 108,109
1.9.13	Έλεγχος του Πληθωρισμού Μέτρα-Λύσεις	Σελίδα 109,110,111

ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Μ Ε Ρ Ο Σ Β
Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	Σελίδα 118
1.1	Αντικειμενικός σκοπός	Σελίδα 118
1.2	Αναλυτικό διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 119
1.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις	Σελίδα 120
2	ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΜΟΝΑΔΟΣ	
2.1	Αντικειμενικός σκοπός	Σελίδα 120
B.1	Πίνακας Β. 1:Κόστος Επένδυσης Κόστος Μελετών Προεπένδυσης & Προπαρασκευαστικών εργασιών	Σελίδα 121
Δ.Β.1	ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Δ.Β.1: Γενικό Διάγραμμα ροής εργασιών για την έρευνα αγοράς και τον προσδιορισμό του μεγέθους της μονάδας	Σελίδα 122
2.2	Αναλυτικό διάγραμμα θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 123
B.2	Πίνακας Β.2: Εκτίμηση των Εσόδων Πωλήσεων	Σελίδα 124
B.3	Πίνακας Β.2: Εκτίμηση του Κόστους Παραγωγής: Κόστος Πώλησης και Διανομής	Σελίδα 125
B.4	Πίνακας Β.4: Πρόγραμμα Παραγωγής	Σελίδα 126
B.5	Πίνακας Β.5: Εκτίμηση του Κόστους Παραγωγής Διάθεση Αποβλήτων	Σελίδα 127

2.3	Οδηγίες και επεξηγήσεις στην Έρευνα Αγοράς Περιεχόμενο της Έρευνας Αγοράς Παράγοντες που επηρεάζουν την Ζήτηση	Σελίδα 128 Σελίδα 128,129 Σελίδα 129,130,131
B.6	Πίνακας B.6: Προβλέψεις Ζήτησης Προϊόντων , Εναλλακτικά Προγράμματα Δράσης	Σελίδα 132
3	ΤΟΠΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	
3.1	Αντικειμενικός σκοπός	Σελίδα 133
Δ.Β.2	Διάγραμμα Δ.Β,2: Διαδικασία και Μεθοδολογία επιλογής του τόπου Εγκατάστασης του Σχεδίου Επένδυσης (Ροή Εργασιών)	Σελίδα 134
3.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 135
B.7	Πίνακας B.7: Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης: Έδαφος (Δαπάνες Εφάπαξ)	Σελίδα 136
B.8	Πίνακας B.8: Εκτίμηση Κόστους Παραγωγής : Έδαφος (Ετήσιες Δαπάνες)	Σελίδα 137
3.3	Οδηγίες και επεξηγήσεις στον τόπο εγκατάστασης της Μονάδας, παράδειγμα επιλογής, Περιοχής εγκατάστασης του Σχεδίου Επένδυσης	Σελίδα 138,139
B.9	Πίνακας B.9: Παράδειγμα Επιλογής Τόπου Εγκατάστασης (Αττική)	Σελίδα 140
B.10	Πίνακας B.10: Παράδειγμα Επιλογής Τόπου Εγκατάστασης (Βόλος)	Σελίδα 141
B.11	Πίνακας B.11: Παράδειγμα Επιλογής Τόπου Εγκατάστασης (Ηγουμενίτσα)	Σελίδα 141
4	ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
4.1	Αντικειμενικός σκοπός	Σελίδα 143

4.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 144,145
B.12	Πίνακας Β. 12: Εκτίμηση Κόστους Τεχνολογίας	Σελίδα 146
B.13	Πίνακας Β. 13: Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης	Σελίδα 147
B.14	Πίνακας Β. 14: Συνοπτικός Πίνακας-Κόστος Επένδυσης: Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Σελίδα 148
B.15	Πίνακας Β. 15: Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης: Έργα Πολιτικού Μηχανικού	Σελίδα 149
B.16	Πίνακας Β. 16: Συνοπτικός Πίνακας Κόστους Επένδυσης: Έργα Πολιτικού Μηχανικού	Σελίδα 150
B.17	Πίνακας Β. 17: Εκτίμηση Κόστους Παραγωγής: Έργα Πολιτικού Μηχανικού	Σελίδα 151
B.18	Πίνακας Β. 18: Συνοπτικός Πίνακας Εκτίμησης Κόστους Παραγωγής Έργα Πολιτικού Μηχανικού	Σελίδα 152
4.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις για την Τεχνική και Τεχνολογία Παραγωγής	Σελίδα 153
Δ.Β.3	Διάγραμμα Δ.Β. 3 Ροή Παραγωγής Τσιμέντου	Σελίδα 154
5	ΕΙΣΡΟΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
5.1	Αντικειμενικός Σκοπός	Σελίδα 155
Δ.Β.4	Διάγραμμα Δ.Β. 4: Συνάρτηση του Προγράμματος Παραγωγής	Σελίδα 156
5.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 157
B.19	Πίνακας Β. 19: Συνοπτικός Πίνακας Εκτίμησης Κόστους Παραγωγής Υλικά και Εισροές	Σελίδα 158

B.20	Πίνακας Β. 20: Περιληπτικός Πίνακας Κόστους Παραγωγής Υλικά και Εισροές	Σελίδα 159
5.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις στις Εισροές Παραγωγής Παράδειγμα Πίνακα Προμηθειών	Σελίδα 160 Σελίδα 161,162
6	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
6.1	Αντικειμενικός Σκοπός	Σελίδα 163,164,165
6.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 166
Δ.Β.5	Διάγραμμα Δ.Β.5 :Λειτουργικά Τμήματα του Τμήματος Παραγωγής	Σελίδα 167
B.21	Πίνακας Β. 21: Γενικά Έξοδα	Σελίδα 168
6.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις για την Οργάνωση Παραγωγής	Σελίδα 169
7	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΔΙΑΘΕΣΗΣ- ΕΜΠΟΡΙΑΣ	
7.1	Αντικειμενικός Σκοπός	Σελίδα 170
Δ.Β.6	Διάγραμμα Δ.Β.6 : Γενικό Οργανόγραμμα Βιομηχανικής Επιχείρησης	Σελίδα 171
7.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 172
7.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις	Σελίδα 173,174
Δ.Β.7	Διάγραμμα Δ.Β.7 : Διάγραμμα "Μάνατζμεντ Κορυφής "	Σελίδα 175
Δ.Β.8	Διάγραμμα Δ.Β.8 :Αναλυτικό Οργανόγραμμα: Τμήμα Διαχείρισης	Σελίδα 176
Δ.Β.9	Διάγραμμα Δ.Β.9 : Αναλυτικό Οργανόγραμμα: Τμήμα Πωλήσεων	Σελίδα 177
8	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΟΣ: ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	
8.1	Αντικειμενικός Σκοπός	Σελίδα 178

Δ.Β.10	Διάγραμμα ροής Εργασιών και Εκτίμηση Αναγκών για την Στελέχωση Εργατικού Δυναμικού	Σελίδα 179
8.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 180
B.22	Πίνακας B.22:Στελέχωση Εργατικού Δυναμικού	Σελίδα 181
B.23	Πίνακας B.23:Εκτίμηση Κόστους Παραγωγής : Ημερομίσθια	Σελίδα 182
B.24	Πίνακας B.24:Στελέχωση Διοικητικά Στελέχη	Σελίδα 183
B.25	Πίνακας B.25:Εκτίμηση Κόστους Παραγωγής:Μισθοί	Σελίδα 184
8.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις για τη Στελέχωση της Επιχείρησης	Σελίδα 185
B.26	Πίνακας B.26:Διοικητικό Προσωπικό Μισθοί υπαλλήλων	Σελίδα 186
B.27	Πίνακας B.27:Εργατικό Προσωπικό Ημερομίσθια	Σελίδα 187
ΔΒ.11	Διάγραμμα Οργανόγραμμα Θέσεων Προσωπικού	Σελίδα 188
9	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ	
9.1	Αντικειμενικός Σκοπός	Σελίδα 189
Δ.Β.12	Διάγραμμα Έννοια και θέση Του Κεφαλαίου Κίνησης	Σελίδα 190,191
9.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 192
9.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις για τον Υπολογισμό του Κεφαλαίου Κίνησης	Σελίδα 193
	Παράδειγμα Υπολογισμού Κίνησης	Σελίδα 194
B.28	Παράδειγμα Πινάκων Υπολογισμό Κεφαλαίου Κίνησης	Σελίδα 195

10 ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

10.1 Αντικειμενικός Σκοπός	Σελίδα 196
10.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 199
B.29 Πίνακας B.29:Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης:Εφαρμογή Σχεδίου Επένδυσης	Σελίδα 200
10.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για την Κατασκευή και Έναρξη Λειτουργίας	Σελίδα 201
Δ.Β.13 Διάγραμμα Δ.Β. 13: Λήψη Απόφασης για την Προώθηση του Σχεδίου Επένδυσης	Σελίδα 197
Δ.Β.14 Διάγραμμα Δ .Β. 14: Διαδικαστικές Ενέργειες για τη Λειτουργία του Σχεδίου Επένδυσης	Σελίδα 197
Δ.Β.15 Διάγραμμα Δ.Β. 15: Επιμέρους Προγράμματα Σχεδίου Επένδυσης	Σελίδα 198
Δ.Β.16 Διάγραμμα Δ.Β.16: Υπόδειγμα CPM	Σελίδα 202
Δ.Β.17 Διάγραμμα Δ.Β.17: Υπόδειγμα Gantt Chart	Σελίδα 203
E Επιλογή Αναδόχων ή Κατασκευαστών	Σελίδα 204

11 ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

11.1 Αντικειμενικός Σκοπός	Σελίδα 205
11.2Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 207
11.3Οδηγίες και Επεξηγήσεις στο Συνολικό Κόστος Επένδυσης	Σελίδα 207
B.30Πίνακας B.30:Συνολικό Κόστος Επένδυσης κατά κατηγορίες	Σελίδα 208

B.31	Πίνακας B.31:Χρονική Κλιμάκωση Σχεδίου Επένδυσης	Σελίδα 209
B.32	Πίνακας B.32:Κόστος Παγίων Επενδύσεων κατά κατηγορίες	Σελίδα 210
B.33	Πίνακας B.33:Χρονική Κλιμάκωση Κόστους Παγίων Επενδύσεων	Σελίδα 211
B.34	Πίνακας B.34:Κόστος Ίδρυσης Οργάνωση κατά κατηγορίες	Σελίδα 212
B.35	Πίνακας B.35:Χρονική Κλιμάκωση Κόστους Ίδρυσης Οργάνωσης	Σελίδα 213
B.36	Πίνακας B.36:Στοιχεία για το Υπολογισμός του Κεφαλαίου Κίνησης	Σελίδα 214
B.37	Πίνακας B.37 Υπολογισμός του Κεφαλαίου Κίνησης	Σελίδα 215
12	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
12.1	Αντικειμενικό Σκοπός	Σελίδα 216
Δ.Β.18	Διάγραμμα Δ.Β. 18:Ροή Βασικών Εργασιών του Προγράμματος Χρηματοδότησης	Σελίδα 217
12.2	Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης	Σελίδα 218
12.3	Οδηγίες και Επεξηγήσεις για το Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Σελίδα 210,220,222
B.38	Πίνακας B.38:Πηγές Χρηματοδότησης	Σελίδα 223
B.39	Πίνακας B.39:Πηγές Αρχικής Χρηματοδότησης Χρονική Κλιμάκωση Χρηματοδότησης	Σελίδα 224
B.40	Πίνακας B.40:Ταμειακή Ροή	Σελίδα 225
B.41	Πίνακας B.41:Λογαριασμός Εκμετάλλευσης	Σελίδα 226

B.42 Πίνακας Β. 42:Ισολογισμός
Προβλεπόμενα Σελίδα 227

13 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

13.1 Αντικειμενικός Σκοπός Σελίδα 228

Δ.Β.19 Διάγραμμα Δ.Β.19:Εκτίμηση και
Συνολικό Κόστος Παραγωγής
Κατά τμήματα Σελίδα 229

13.2 Αναλυτικό Διάγραμμα
Θεμάτων Ανάλυσης Σελίδα 230

B.43 Πίνακας Β. 43:Συνολικό
Κόστος Παραγωγής Σελίδα 231

B.44 Πίνακας Β. 44:Κλίμακα
Κόστους Παραγωγής Σελίδα 232

13.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις
για το Λειτουργικό και
Συνολικό Κόστος Σελίδα 233

Μ Ε Ρ Ο Σ Γ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Θα ξεκινήσουμε παραθέτοντας

Προλεγόμενα		Σελίδα
Par		
Δ.	Τεχνικά στοιχεία	Σελίδα 248-250
ε.	Στοιχεία για τη χρηματοδότηση της επένδυσης	Σελίδα 251
στ.	Στοιχεία για την επένδυση που αφορούν την Ίδρυση Νέας Μονάδας	Σελίδα 252
ζ.	Λοιπές πληροφορίες	Σελίδα 253

Οι πίνακες που θα παραθέσουμε είναι:

α.	Ανάλυση κόστους επένδυσης	Σελίδα 254
β.	Χρηματοδότηση του Κόστους Επένδυσης	Σελίδα 255
γ.	Κεφάλαιο Κίνησης και χρηματοδότησή του	Σελίδα 255
δ.	Κόστος παραγωγής για 5 έτη	Σελίδα 256-260

ε.	Έσοδα και πωλήσεις για 5 έτη	Σελίδα 261-260
στ.	Ανάλυση πωλήσεων- Μικτών κερδών	Σελίδα 266
ζ.	Ανάλυση λογαριασμού Εκμεταλλεύσεως και Αποτελεσμάτων (5 ετής λειτουργίας μονάδος)	Σελίδα 267
η.	Ταμειακές Ροές (Cash flow)	Σελίδα 268
θ.	Πίνακας Συναλλαγματικών επιπτώσεων για 5 έτη	Σελίδα 269,270
ι.	[5 ετή λειτουργία Μονάδος]	Σελίδα 272,273

Και τέλος θα παραθέσουμε τις επεξηγήσεις μας για

κάθε πίνακα Σελίδα 274-279

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αξιολόγηση των επενδύσεων είναι όπως «τέχνη» μια τέχνη που εξελίσσεται διαρκώς. Είναι συνεχής και αδιάλειπτη όπως ακριβώς συνεχής είναι η ανάθεση, ανάληψη και εξέλιξη των επενδύσεων κατά την διάρκεια της χρηματοοικονομικής ζωής του κράτους. Αυτό σημαίνει πως τόσο ο αριθμός όσο και η φύση των οικονομικών δραστηριοτήτων τροποποιούνται με το πέρασμα του χρόνου, ειδικότερα δε, όταν συντελούνται ριζικές μεταβολές στη σύνθεση και στην οργάνωση της Παγκόσμιας Οικονομίας.

Ο παράγοντας χρόνος, που νοείται εδώ ως διάρκεια της επένδυσης, έχει λοιπόν ζωτική σημασία, γιατί επιτρέπει την επανάληψη και τον επαναπροσδιορισμό του περιεχομένου της επένδυσης. Με τον τρόπο αυτό το κράτος έχει την δυνατότητα να αφομοιώσει και να κατανοήσει τα οικονομικά μηνύματα χωρίς να οδηγείται σε μια αρνητική ή αμυντική στάση. Και ειδικότερα σήμερα, που το φαινόμενο των προβληματικών επιχειρήσεων αποτελεί για την Ελληνική οικονομία μια ανοιχτή πληγή, η οποία αιμορραγεί συνεχώς εις βάρος του φορολογημένου Έλληνα πολίτη.

Οι διορθωτικές εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία κατά τα τελευταία χρόνια είναι βραδείες και χωρίς να έχουμε καμία ουσιαστική μεταβολή των βασικών μεγεθών, γενικότερα από την διαχρονική πορεία αυτών των μεγεθών θα μπορούσε να ειπωθεί ότι σήμερα διαφαίνεται ένα ανελαστικό ορατό σημείο ως προς την εξέλιξη και την τελική λύση για τις προβληματικές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν πραγματικά και ανελέητη μαστίγια για την Ελληνική οικονομία.

Το κρίσιμο ερώτημα λοιπόν που προκύπτει άμεσα είναι: πως μπορούν να υπερνικηθούν οι σημερινές διαρθρωτικές αδυναμίες που πρόβαλαν οι οποίες επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική εκμετάλλευση από πλευράς παραγωγής, παραγωγικότητας και εισοδήματος;

Πως δηλαδή η Ελληνική οικονομία θα πάψει να στηρίζεται ουσιαστικά στις κοινοτικές επιδοτήσεις.

Αναμφίβολα ο κυριότερος παράγοντας που μπορεί να επιφέρει την αναστροφή των τάσεων της Ελληνικής οικονομίας και την αύξηση του εισοδήματος είναι οι ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ που επιλέγονται και χρηματοδοτούνται με κριτήρια και διαδικασίες που βασίζονται στον ορθό οικονομικό προγραμματισμό των ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.

Επιχειρηματίες και οικονομολόγοι έχουν ασχοληθεί με το πρόβλημα του πως θα πρέπει να κατανέμονται σε πιθανές επενδύσεις οι οικονομικοί φόροι μιας εταιρίας. Πρέπει να κτιστεί ένα καινούργιο εργοστάσιο; Να αντικατασταθεί ο μηχανικός εξοπλισμός; Να εξοφληθούν ομολογίες; Να παραχθεί ένα καινούργιο προϊόν; Όλα αυτά είναι ως ένα σημείο προβλήματα προγραμματισμού επενδύσεων, για τα οποία, θεωρητικά, υπάρχουν σωστές λύσεις.

Σκοπός αυτής της έρευνας είναι να αναπτύξει τις αρχές και τις μεθόδους που οδηγούν σε λογικά συμπεράσματα, για τη λήψη αποφάσεων οικονομικού προγραμματισμού των επενδύσεων.

Η κατάρριψη των οικονομικών συνόρων, η ραγδαία ανάπτυξη των πληροφορικών συστημάτων, η εξέλιξη της τεχνολογίας, οι καλύτερα πληροφορημένοι καταναλωτές, αλλά και ο επεκτεινόμενος κρατικός παρεμβατισμός, οι κοινωνικές πιέσεις κ.τ.λ. έχουν προβληματίσει τον σημερινό επιχειρηματία και έχουν συντελέσει στην αναγνώριση και την ανάπτυξη του τομέα της Οικονομικής των Επιχειρήσεων.

Για να κατανοηθεί καλύτερα η εργασία μας παρουσιάζουμε την θεωρία μας και τις μεθόδους μας και ταυτόχρονα θα τις εφαρμόσουμε σε μια συγκεκριμένη επιχείρηση με αληθινά δεδομένα και στοιχεία.

Τα στοιχεία αυτά αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την κατανόηση της έρευνας, συλλέχτηκαν με αρκετές δυσκολίες, μέσα από μελέτες και έρευνες ορισμένων επιχειρήσεων που ανέθεσαν σε οικονομολόγους και προγραμματιστές επενδύσεων την επεξεργασία και ανάλυση πραγματικών και θεωρητικών δεδομένων για την ικανοποίηση των αναγκών τους. Δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο Εγχειρίδια Αξιολόγησης Επενδύσεων τα οποία αργότερα θα εφαρμοστούν στην επιχείρηση με βάση τα οικονομικά δεδομένα που επικρατούν.

Ένα τέτοιο αξιόπιστο Εγχειρίδιο Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων είναι της "ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ" ΕΤΒΑ του ΣΤΑΥΡΟΥ ΘΕΟΦΑΝΙΔΗ από το οποίο δανειστήκαμε συγκριτικούς πίνακες και οικονομικά στοιχεία τα οποία παρουσιάζουμε στο Β' ΜΕΡΟΣ πάνω σε πραγματικά οικονομικά δεδομένα μιας άλλης επιχείρησης την οποία αξιολογούμε δημιουργικά και αντικειμενικά.

Ίσως εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι ήταν αυτό το δυσκολότερο στάδιο της εργασίας μας, αλλά και το πιο διδακτικό για μας, αφού προσπαθήσαμε να εφαρμόσουμε τη θεωρία πάνω σε πραγματικά δεδομένα.

Όλα αυτά τα στοιχεία θα δοθούν στο δεύτερο και τρίτο μέρος του βιβλίου, μαζί με τα συμπεράσματα και τις κρίσεις μας.

Οι κυριότερες αλλαγές που εισάγονται, προκειμένου η έρευνα να προσαρμοστεί στα δεδομένα της Ελληνικής πραγματικότητας, είναι οι εξής:

1. Δίνεται έμφαση στην οργανωτική δομή και το μάντζμεντ των σχεδίων επένδυσης.
2. Γίνεται προσανατολισμός προς τις νέες ανταγωνιστικές συνθήκες της Ε.Ε.
3. Γίνεται συστηματική διερεύνηση της οικονομικής και κοινωνικής αποδοτικότητας των σχεδίων επένδυσης με την εκτίμηση των Ελληνικών εθνικών παραμέτρων και λογιστικών τιμών.
4. Αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην προστασία του ευαίσθητου φυσικού και πολύτιμου ιστορικού περιβάλλοντος της χώρας μας.
5. Επιχειρείται ο συντονισμός των ρόλων των παραγόντων που πρωταγωνιστούν στην επιλογή, προπαρασκευή, αξιολόγηση και εφαρμογή

των σχεδίων επένδυσης, με έμφαση στη διεπιστημονική αντίληψη για την προώθησή τους.

6. Καθιερώνεται διαφάνεια σε ολόκληρο το φάσμα των επενδυτικών διαδικασιών και αποφάσεων.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Σε αυτήν την έρευνά μας θεωρήσαμε σκόπιμο να κάνουμε μια σύντομη παρουσίαση των βασικών οικονομικών εξελίξεων του προγραμματισμού επενδύσεως καθώς και μία ανασκόπηση από τα πρώτα χρόνια του αιώνα μας μέχρι σήμερα.

Η λήψη επενδυτικών αποφάσεων είναι ένα από τα πλέον σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε επιχείρηση. Μέχρι πρόσφατα οι επιχειρηματίες και τα οικονομικά στελέχη των επιχειρήσεων έπαιρναν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς καμία άμεση βοήθεια.

Το ενδιαφέρον των οικονομολόγων-επενδυτών για θέματα προγραμματισμού επενδύσεων, εκδηλώθηκε πριν από τριάντα χρόνια και συνεχίζεται με αυξανόμενο ρυθμό. Αποτέλεσμα του ενδιαφέροντος αυτού είναι ο τεράστιος αριθμός ερευνητικών εργασιών που παρουσιάστηκαν στην χρηματοοικονομική βιβλιογραφία κατά τα τελευταία χρόνια και οι οποίες αναφέρονται σε θέματα προγραμματισμού επενδύσεων.

Το ενδιαφέρον των οικονομολόγων προήλθε τόσο από την επιθυμία ορισμένων μεγάλων επιχειρήσεων να χρησιμοποιήσουν ποσοτικές μεθόδους στον προγραμματισμό επενδύσεων όσο και από την διαπίστωση ότι η οικονομική επιστήμη μπορεί να προσφέρει πολλά στον τομέα αυτό. Η επιθυμία για ποσοτικές μεθόδους στον προγραμματισμό επενδύσεων, προήλθε από την αυξανόμενη πολυπλοκότητα των μεγάλων επενδύσεων με ταχεία τεχνολογική απαξίωση και από την επιτυχία των μεθόδων αυτών κατά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Η πλέον σημαντική συμβολή των ερευνητών είναι ότι έδειξαν την χρησιμότητα της εφαρμογής της επιστημονικής μεθοδολογίας και των τεχνικών κατασκευής των υποδειγμάτων του προγραμματισμού επενδύσεων. Μια δεύτερη συμβολή είναι η προσέγγιση του προγραμματισμού επενδύσεων διαμέσου του θεωρητικού πλαισίου της οικονομικής επιστήμης. Ένα αποτέλεσμα αυτής της προσέγγισης είναι η μετάθεση του ενδιαφέροντος των επιχειρήσεων από μεγιστοποίηση του λογιστικού κέρδους στην μεγιστοποίηση κάποιου καλύτερα καθορισμένου στόχου.

Η συμβολή της επιστημονικής μεθοδολογίας στον προγραμματισμό των επενδύσεων έχει αναγνωρισθεί καθολικά τόσο από τους πανεπιστημιακούς φορείς, όσο και από τα στελέχη των επιχειρήσεων. Παράλληλα, όμως οι ίδιοι

φορείς έχουν διαπιστώσει την ύπαρξη ενός φάσματος ανάμεσα στη θεωρία του προγραμματισμού επενδύσεων και στην πρακτική του εφαρμογή.

Νέες Τάσεις

Σήμερα το ενδιαφέρον των επενδυτών για τον προγραμματισμό έχει επεκταθεί και σε θέματα άριστης κεφαλαιακής δομής, όπου οι ερευνητές διαμορφώνουν τη δομή για την μεθοδολογία που θα πρέπει να ακολουθήσουν. Στις επόμενες παραγράφους θα γίνει ανασκόπηση των βασικών τεχνικών που χρησιμοποιεί η σύγχρονη μεθοδολογία αξιολόγησης των επενδύσεων. Σήμερα πανίσχυρες τεχνικές χρησιμοποιούνται για την κοινή θεώρηση των επενδυτικών και χρηματοδοτικών αποφάσεων της επιχειρήσεως. Η χρήση των τεχνικών επιτρέπει την ταυτόχρονη αντιμετώπιση των επενδυτικών και χρηματοδοτικών αποφάσεων και την ανάλυση του κινδύνου για χαρτοφυλάκιο επενδύσεων.

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΝ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η επιχείρηση νοείται ως ένα σύστημα που βρίσκεται σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί. Αυτή η αλληλεπίδραση εκφράζεται με την ανταλλαγή (ροή) υλικών, ενέργειας και πληροφορίας ανάμεσα στην επιχείρηση και το περιβάλλον της.

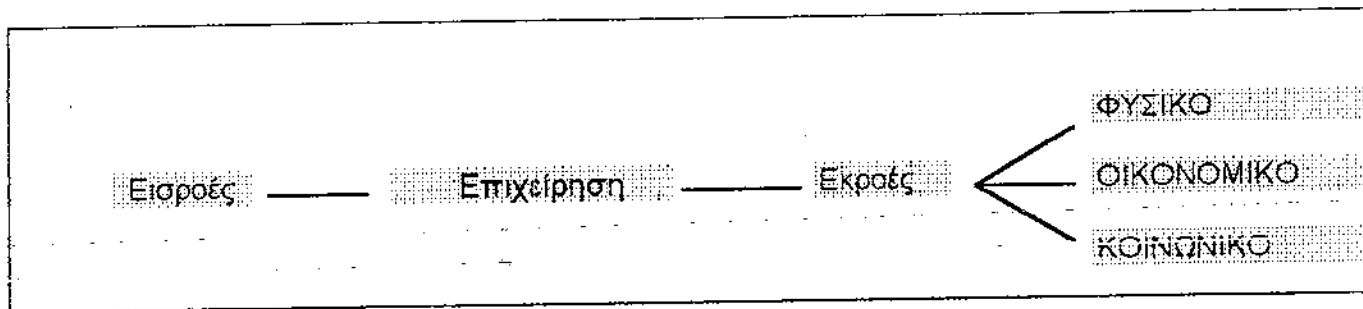
Μια επιχείρηση αναπτύσσεται γύρω από μια παραγωγική διαδικασία μετασχηματισμού κάποιων εισροών σε εκροές μεγαλύτερης αξίας. Οι εισροές στην οικονομική επιστήμη ονομάζονται και συντελεστές της παραγωγής και αποτελούνται από πρώτες ύλες, εργατική δύναμη και κεφάλαιο.

Τίθεται λοιπόν το πρόβλημα της συστηματοποίησης της εργασίας μίας ομάδας ανθρώπων για τη βελτιστοποίηση του επιδιωκόμενου αποτελέσματος. Μπορούμε να δεχθούμε ότι στις καπιταλιστικές οικονομίες το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους, σαν κίνητρο επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης απαρτίζεται από τρία υποσυστήματα τα οποία επίσης αλληλεπιδρούν. Αυτά είναι:
(Σχήμα 1)

- α) Το Φυσικό Σύστημα
- β) Το Οικονομικό Σύστημα
- γ) Το Κοινωνικό Σύστημα

ΣΧΗΜΑ 1

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ

Δυο σχήματα παρουσιάζουν ανάγλυφα την επιχείρηση σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον της: (Σχήμα 2)

α) Το (Σχήμα 2) είναι μια στατιστική εικόνα αυτής της αλληλεπίδρασης και δείχνει διάφορες "αγορές" από τις οποίες η επιχείρηση αντλεί τις απαραίτητες εισροές για την λειτουργία της. Είναι οι αγορές πρώτων υλών, της εργασίας και της ενέργειας.

Η γνώση των κανόνων λειτουργίας αυτών των αγορών είναι αναγκαία για την λειτουργία της ίδιας της επιχείρησης. Με άλλα λόγια η ύπαρξη π.χ. μονοπωλιακών καταστάσεων στην αγορά των πρώτων υλών θα επηρεάσει διαφορετικά την τακτική που θα ακολουθήσει η επιχείρηση από ότι αν στην αγορά επικρατεί πλήρης ανταγωνισμός οπότε η επιλογή του προμηθευτού θα είναι πιο ελεύθερη.

Στο ίδιο σχήμα υπάρχουν και οι αγορές στις οποίες η επιχείρηση διοχετεύει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παράγει. Είναι προφανές ότι η αγορά των προϊόντων μιας επιχείρησης μπορεί να είναι αντίστοιχα αγορά προμηθειών για μια άλλη η οποία χρησιμοποιεί τα προϊόντα αυτά σαν πρώτες ύλες για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παράγει.

Το σχήμα συμπληρώνεται με την ύπαρξη του Κράτους το οποίο παρεμβαίνει στην λειτουργία της οικονομίας, τόσο στο επίπεδο των αγορών όσο και στο επίπεδο αυτών των ιδίων των επιχειρήσεων. Είναι γνωστό ότι η παρέμβαση αυτή εκφράζεται με το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την λειτουργία των αγορών και των επιχειρήσεων. Παρεμβάσεις:

α) Στο επίπεδο των τιμών

β) Στη φορολογία των συντελεστών της παραγωγής

γ) Στην τιμή των προϊόντων,

αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα η προηγούμενη ανάλυση θέλει την επιχείρηση μια οικονομική μονάδα που παράγει αγαθά ή υπηρεσίες περιορίζεται στην διερεύνηση των σχέσεων που την συνδέουν με τις διάφορες αγορές. Μας δίνει επίσης την δυνατότητα να δούμε την επιχείρηση σαν ένα δυναμικό σύστημα που επηρεάζει και επηρεάζεται από τις μεταβολές των τριών παραπάνω υποσυστημάτων, στα οποία αναλύεται η γενική έννοια "περιβάλλον της επιχείρησης".

Η ανάγκη για προγραμματισμό

Η συνεχής μεταβλητότητα του περιβάλλοντος μιας επιχείρησης, αναγκάζει την διεύθυνση της να καταρτίζει κάποιο πρόγραμμα δράσης και επένδυσης,

Οι παρακάτω αλλαγές στο περιβάλλον της επιχείρησης κάνουν αναγκαία την επεξεργασία προγράμματος:

- Αλλαγές στην τεχνολογία
- Αλλαγές στην κυβερνητική πολιτική
- Αλλαγές στη συνολική οικονομική δραστηριότητα (τιμές, ανεργία, φυσικοί πόροι κ.τ.λ.)
- Αλλαγές στη μορφή ανταγωνισμού (δηλαδή από μονοπωλιακό ανταγωνισμό πέρασμα στο μονοπώλιο)
- Αλλαγές στα κοινωνικά ήθη και έθιμα.

Ο προγραμματισμός δράσης και επένδυσης είναι σημαντικός και μέσω αυτού είναι δυνατή η πρόβλεψη στην αντιμετώπιση μιας μελλοντικής κατάστασης. Βέβαια, από μόνη της η πρόβλεψη δεν αρκεί. Αυτό που χρειάζεται είναι να οργανωθεί κατάλληλα εκείνη η σειρά των ενεργειών που θα δώσουν την δυνατότητα στην επιχείρηση να προσαρμοστεί ομαλά στην καινούργια κατάσταση. Απαιτείται λοιπόν μια εντατική παρακολούθηση τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού περιβάλλοντος. Σε περίπτωση μικρής επιχείρησης το έργο αυτό το αναλαμβάνει ο προϊστάμενος, σε περίπτωση μεγάλης επιχείρησης το έργο αυτό διεκπεραιώνεται από μια "επιτελική ομάδα", και πάλι υπό την εποπτεία ενός προϊσταμένου.

Ο προγραμματισμός δράσης και επένδυσης είναι, το έργο καθορισμού στόχων και σχεδιασμού για την επίτευξη των στόχων σε συγκεκριμένο χρόνο και με συγκεκριμένο προϋπολογισμό στο οποίο απαιτείται ακριβής γνώση του παρελθόντος μέσα από τη μελέτη της υφισταμένης κατάστασης καθώς επίσης και σχετική γνώση του μέλλοντος από την υπάρχουσα δυνατότητα πρόβλεψης.

Χαρακτηριστικά της έννοιας του προγραμματισμού:

1. Αναφορά στο μέλλον:

Ο προγραμματισμός γίνεται πριν την εκτέλεση ενός έργου.

Βασίζεται λοιπόν στην πρόβλεψη, άρα λίγο-πολύ, είναι αβέβαιος. Η αβεβαιότητα όμως και οι ελλειπείς πληροφορίες δημιουργούν σε έναν επιχειρηματία αυξημένους κινδύνους.

2. Ορθολογισμός:

Για την επίτευξη ορισμένων στόχων απαιτείται συνειδητή πνευματική προσπάθεια. Προπαρασκευάζονται δηλαδή όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την επίτευξη των στόχων, ιδίως ανιχνεύονται και αναλύονται οι τρόποι και τα μέσα με τα οποία επιτυγχάνονται αυτοί οι στόχοι.

3. Διαπλαστικός χαρακτήρας:

Επιχειρείται μια νοητή διείσδυση στον χώρο του μέλλοντος. Συλλαμβάνονται και απεικονίζονται συνθετικά οι αναμενόμενες μελλοντικές συνθήκες που θα κλιθεί να αντιμετωπίσει η οικονομική μονάδα. Γίνεται δηλαδή, έρευνα και διάγνωση προβλημάτων τα οποία φαίνονται ότι πρόκειται μελλοντικά να προκύψουν και μελετούνται τρόποι και μέσα αντιμετώπισής τους.

4. Ο προγραμματισμός δεν απεικονίζει μια στιγμιαία πράξη. Τον αντιλαμβανόμαστε σαν επαναλαμβανόμενο κύκλωμα, χωρίς αρχή και τέλος, στο οποίο η ακολουθία των επιμέρους διαδικασιών (θέσπιση αντικειμενικών σκοπών, προγραμματισμός μέσων και ενεργειών προς επίτευξη αυτών πραγματοποιήση και έλεγχος) είναι ενωμένη στα άκρα αυτής. (αρχή και τέλος)

Μεταξύ των αντικειμενικών σκοπών υπάρχει στενή διασύνδεση και αλληλεξάρτηση. Αυτό βέβαια δείχνει την ανάγκη σύγχρονης ύπαρξης και δράσης των προγραμμάτων στις επιχειρήσεις.

ΜΕΡΟΣ Α

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- 1.1.α Προλεγόμενα
- 1.1.β Τι είναι επένδυση
 - 1.1.1 Επένδυση στην Ιστορική Προοπτική
 - 1.1.2 Παραγωγική Επένδυση
 - 1.1.3 Στρατηγικές και Τακτικές Επενδυτικές Αποφάσεις
 - 1.1.4 Ακαθάριστη και Καθαρή Επένδυση
 - 1.1.5 Πολιτική Χρηματοδοτήσεων στο Πλαίσιο των επενδύσεων
 - 1.1.6 Επένδυση από Κρατικούς Φορείς
 - 1.1.7 Οριακή Αποδοτικότητα της Επένδυσης - Επιτόκιο Επένδυσης
 - 1.1.8 Προσδοκίες Κέρδους και Επένδυσης
 - 1.1.9 Χρηματιστήριο και Επενδύσεις
 - 1.1.10 Επιπτώσεις των Επενδύσεων στην Οικονομία και την Κοινωνία
 - 1.1.11 Οι Επενδύσεις στην Ελλάδα σε τροχιά Ανάπτυξης
 - 1.1.12 Ο ρόλος των Ελλήνων Επενδυτών στις νέες συνθήκες

1.1.α Προλεγόμενα

Θα χρησιμοποιήσουμε τον όρο επένδυση για να αναφερθούμε στις δεσμεύσεις οικονομικών πόρων που γίνονται με την ελπίδα της πραγματοποίησης οφειλών που αναμένεται να προκύψουν κατά την διάρκεια μιας μεγάλης χρονικά περιόδου στο μέλλον.

Ο προγραμματισμός επενδύσεων είναι μια πολύπλευρη δραστηριότητα που περιλαμβάνει:

1. Έρευνα για νέες και επικερδέστερες επενδυτικές προτάσεις.
2. Μελέτη των τεχνικών προϋποθέσεων και των δυνατοτήτων εμπορίας για να προβλεφθούν οι συνέπειες της αποδοχής της επενδύσεως.
3. Οικονομικές αναλύσεις για να προσδιορισθεί η δυνατότητα επίτευξης κερδών από επενδύσεις σε κτίρια και μηχανικό εξοπλισμό, προγράμματα εμπορίας, ερευνητικά προγράμματα κ.τ.λ.

Η νέα επενδυτική νομοθεσία εκφράζει και καθιερώνει ένα νέο σύστημα κινήτρων για επενδύσεις, εκφράζει ταυτόχρονα και τις βασικές αρχές της κυβερνητικής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής για ταχύτερη κινητοποίηση των φυσικών πόρων και του ανθρώπινου παράγοντα της χώρας μας με σκοπό την ταχύτερη ανάπτυξη, την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής αποκέντρωσης και την αναλογική κατανομή των οικονομικών δραστηριοτήτων μέσα στον εθνικό μας χώρο.

1.1.β Τι είναι επένδυση;

Η επένδυση, όπως χρησιμοποιούν τον όρο οι οικονομολόγοι περιγράφοντας τη ζήτηση για ΑΕΠ, είναι μια δραστηριότητα που χρησιμοποιεί τους πόρους της κοινωνίας για να διατηρηθεί ή να αυξηθεί το απόθεμα του φυσικού της κεφαλαίου.

Η επένδυση μπορεί να συμπίπτει ή να μη συμπίπτει με την αγορά ενός χρεογράφου. Όταν αγοράζουμε μια συνηθισμένη μετοχή ή ομολογία, συνήθως την αγοράζουμε από κάποιον που την κατείχε προηγούμενα και, επομένως, η προσωπική μας πράξη της "επένδυσης" γίνεται, με την οικονομική έννοια των πραγμάτων, απλώς μια μεταφορά τίτλων, χωρίς καμία άμεση δημιουργία νέου πλούτου. Ο Α πληρώνει με ρευστό τον Β και παίρνει την μετοχή της εταιρίας. Ο Β παίρνει τα χρήματα του Α και χωρίς αμφιβολία τα χρησιμοποιεί για να αγοράσει μετοχές από τον Γ. Όμως οι πράξεις μεταξύ Α και Β και Γ δεν αλλοιώνουν με κανέναν τρόπο την πραγματική ποσότητα του πραγματικού κεφαλαίου στην οικονομία. Μόνο όταν αγοράζουμε νεοεκδομένες ομολογίες ή μετοχές και μετά, όταν τα χρήματα αυτά τοποθετούνται αμέσως σε νέο εξοπλισμό ή εγκαταστάσεις, μόνο τότε πραγματικά η πράξη της προσωπικής χρηματικής επένδυσης καταλήγει στην πρόσθεση πλούτου στην κοινωνία. Σ' αυτήν την περίπτωση ο Α αγοράζει την μετοχή αμέσως (ή μέσω ενός τραπεζίτη

επενδύσεων) από την ίδια την εταιρία για νέα κεφαλαιουχικά αγαθά. Έτσι, μεγάλο μέρος της επένδυσης, όπως την βλέπουν οι οικονομολόγοι, είναι πολύ λίγο γνωστός τύπος δραστηριότητας για τους περισσότερους από μας. Αυτό είναι αλήθεια, όχι μόνο επειδή η πραγματική επένδυση δεν είναι ίδια όπως η προσωπική χρηματική επένδυση, αλλά επειδή οι πραγματικοί επενδυτές του έθνους συνήθως ενεργούν προς όφελος ενός θεσμού διαφορετικού από το γνωστό του νοικοκυριού. Η μονάδα συμπεριφοράς στον κόσμο της επένδυσης είναι τυπικά η επιχείρηση, όπως ακριβώς στον κόσμο της κατανάλωσης είναι το νοικοκυριό. Διοικητές, ανώτατα στελέχη ή μικροϊδιοκτήτες είναι τα πρόσωπα που αποφασίζουν αν θα πρέπει να τοποθετηθεί χρήμα στην κατασκευή νέας υποδομής ή στην αύξηση των αποθεμάτων. Αυτή η απόφαση, όπως θα δούμε, είναι πολύ διαφορετική από άποψη χαρακτήρα και κινήτρου από αποφάσεις οικείες σε μας, σαν μελών του τομέα του νοικοκυριού.

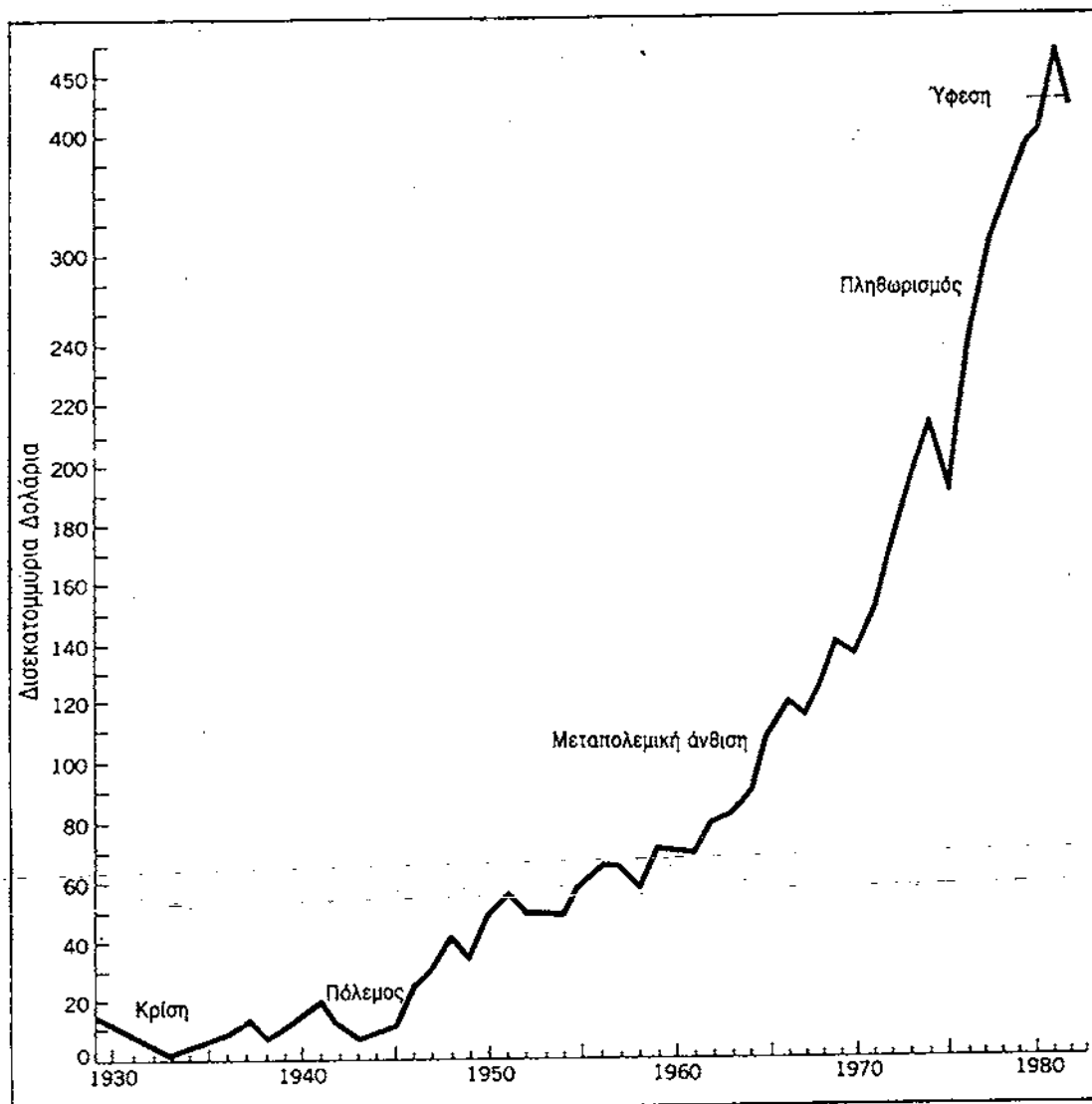
1.1.1. Επένδυση στην Ιστορική Προοπτική

Ας ρίξουμε μια ματιά στη ροή της επένδυσης, όχι μόνο για ένα χρόνο, αλλά για πολλά χρόνια.

Στο διάγραμμα 1 τραβούν την προσοχή μας πολλά πράγματα.

Σαφώς η ζήτηση επενδύσεων δεν είναι τόσο ομαλή και αδιατάρακτη ροή δαπάνης όσο η κατανάλωση. Σημειώστε ότι οι ακαθάριστες επενδύσεις εξαφανίστηκαν, στην κορύφωση της οικονομικής κρίσης - ότι σχεδόν αποτύχαμε να διατηρήσουμε, και σε καμία βέβαια περίπτωση να αυξήσουμε, το απόθεμα του πλούτου μας. (Πραγματικά οι καθарές επενδύσεις ήταν αρνητικές για πολλά χρόνια). Σημειώστε επίσης ότι οι επενδύσεις μειώθηκαν στη διάρκεια των χρόνων του πολέμου, καθώς ο σχηματισμός ιδιωτικού κεφαλαίου περιορίστηκε σκόπιμα μέσω της κρατικής πολιτικής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Ακαθάριστες Ιδιωτικές Έγχρωμες Επενδύσεις 1929 - 1980

Είναι φανερό ότι οι επενδύσεις είναι πολύ πιο άστατο στοιχείο από ό,τι η κατανάλωση. Παρατηρήστε την κατάρρευση στη Μεγάλη Κρίση. Η κάμψη στη διάρκεια του Β Παγκοσμίου πολέμου ήταν διαφορετική - η επένδυση παραμερίστηκε για τις πολεμικές δαπάνες. Ύστερα ήρθε η μεγάλη μεταπολεμική άνθηση - μέχρι την ταραγμένη δεκαετία του 1980.

Από την εξέταση αυτή της επενδυτικής δαπάνης προκύπτουν τέσσερα σημαντικά συμπεράσματα:

Πρώτο, όπως έχουμε τονίσει πολλές φορές, οι επενδύσεις αποτελούν ένα σπουδαίο όχημα για ανάπτυξη. Η μεγάλη αύξηση των επενδύσεων είναι βασική εξήγηση της μακροχρόνιας αύξησης του ΑΕΠ.

Δεύτερο, όπως έχουμε ήδη δει, η επενδυτική δαπάνη περιέχει ένα στοιχείο - καθαρή αύξηση των αποθεμάτων - που μπορεί να παρουσιάζει δραστικές, ξαφνικές μετατοπίσεις. Το γεγονός αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την κυματοειδή κίνηση της συνολικής ροής της επενδυτικής δαπάνης.

Τρίτο, η επενδυτική δαπάνη συνολικά μπορεί να έχει περισσότερο ή λιγότερο συνολικές καταρρεύσεις, σοβαρότητας και βαθμού που δεν συναντιούνται ποτέ στην κατανάλωση.

Τέταρτο, αντίθετα από τη δαπάνη των νοικοκυριών, οι επενδύσεις μπορούν να κυμαίνονται ανεξάρτητα από το εισόδημα. Μπορεί να αυξάνονται όταν το ΑΕΠ είναι χαμηλό, προμηνύοντας, ίσως, οικονομική άνθιση. Μπορεί να μειώνονται όταν το ΑΕΠ είναι υψηλό, σηματοδοτώντας οικονομική ύφεση. Είναι ανεξάρτητη μεταβλητή στον προσδιορισμό της ζήτησης.

Το πρώτιστο παράδειγμα μιας τέτοιας κατάρρευσης ήταν, φυσικά, η Μεγάλη Κρίση. Από το 1929 μέχρι το 1933, ενώ η κατανάλωση έπεσε κατά 41% οι επενδύσεις έπεσαν κατά 91%, όπως μπορούμε να δούμε στο Διάγραμμα 1. Στην κορύφωση της Μεγάλης Κρίσης, το 1933, υπολογίστηκε ότι το 1/3 της συνολικής ανεργίας συνδεόταν άμεσα με την συρρίκνωση της βιομηχανίας κεφαλαιουχικών αγαθών. Αντίστροφα, ενώ η κατανάλωση αυξήθηκε λίγο παραπάνω από το μισό από το 1933 μέχρι το 1940, οι επενδύσεις κατά την ίδια περίοδο αυξήθηκαν εννέα φορές.

1.1.2. Παραγωγική Επένδυση

Σύμφωνα με την επενδυτική νομοθεσία παραγωγική επένδυση θεωρείται: 1) κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτιριακών εγκαταστάσεων, ξενοδοχειακών κτιρίων καθώς και βοηθητικών εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων που υπάγονται στο νόμο. 2) Η αγορά καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού μηχανικού και τεχνικού εξοπλισμού παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων και καινούργιων ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων συστημάτων μηχανογράφησης και αυτοματοποίησης διαδικασιών και 3) Η αγορά ή η ιδιόχρηση με σκοπό να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον, κτιρίων που δεν χρησιμοποιούνται και είναι είτε ημιτελή, είτε αποπερατωμένα και έχουν χαρακτηριστεί σαν βιομηχανικά, κτηνοτροφικά, γεωργικά, ξενοδοχειακά και οι βοηθητικές εγκαταστάσεις τους με ορισμένες προϋποθέσεις. 4) Οι δαπάνες επενδύσεων που αποβλέπουν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, Οι δαπάνες εγκαταστάσεως πρότυπης δοκιμαστικής μονάδας καθώς και Οι δαπάνες επενδύσεως για εφαρμοσμένη έρευνα και Οι δαπάνες για την αγορά οργάνων και εξοπλισμού εργαστηρίων εφαρμοσμένης ενεργειακής, βιομηχανικής και μεταλλευτικής έρευνας. 5) Οι δαπάνες για την κατασκευή καινούργιων αποθηκευτικών χώρων, ψυκτικών, αποξηράνσεως και συντηρήσεως των προϊόντων, καθώς και για την αγορά καινούργιων αυτοκινήτων - ψυγείων και πλοίων - ψυγείων εγχώριας κατασκευής. 6) Οι δαπάνες μεταφοράς για εγκατάσταση υφισταμένων παραγωγικών μονάδων,

από μια περιοχή σε άλλη λιγότερο ανεπτυγμένη, ή και μέσα στην ίδια περιοχή αλλά σε βιομηχανική βιοτεχνική ζώνη. 7) Οι δαπάνες για ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων για την αξιοποίηση ιαματικών πηγών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι δαπάνες για την αγορά εξοπλισμού τους, οι δαπάνες για μόνιμες εγκαταστάσεις κατασκηνωτικών κέντρων και εγκαταστάσεις χειμερινού τουρισμού καθώς και οι δαπάνες για κατασκευή και εξοπλισμό διαμερισμάτων για τουριστική χρήση.

8) Οι δαπάνες για την ανέγερση καινούργιων εργατικών κατοικιών για τη στέγαση προσωπικού της επιχείρησης, καθώς κτιρίων ή εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού που προορίζονται για την αναψυχή ή συνεστίαση του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού και εφ' όσον κατασκευάζονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη επιχείρηση. Επίσης οι δαπάνες για την αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων που προορίζονται για την διακίνηση υλικών και την μαζική μεταφορά εργατοϋπαλληλικού προσωπικού, καθώς και εξοπλισμού εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών. 9) Οι δαπάνες για την επισκευή, την αποκατάσταση και την μετατροπή διατηρητέων παραδοσιακών σπιτιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, ανεξάρτητα αν βρίσκονται εντός ή εκτός οικισμών που χαρακτηρίζονται παραδοσιακοί ή διατηρητέοι, η ανακαίνιση ξενοδοχειακών μονάδων παραδοσιακού χαρακτήρα που κρίνονται διατηρητέες και που προστατεύονται από ειδικό νομικό καθεστώς όρων δομήσεων. Οι δαπάνες για την ανακαίνιση διατηρητέων παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων, από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, με σκοπό τη μετατροπή τους σε χώρους πολιτιστικών και κοινωνικών λειτουργιών. 10) Οι δαπάνες για την αγορά αναπαραγωγικού υλικού κτηνοτροφικών-επιχειρήσεων και του πολλαπλασιαστικού υλικού των γεωργικών, κτηνοτροφικών και ιχθυοκαλλιεργητικών επιχειρήσεων, οι δαπάνες επενδύσεων που αποσκοπούν στην κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό και εξοπλισμό κεντρικών αγορών σφαγείων, χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών και λοιπών υπηρεσιών. 11) Επίσης οι ειδικές επενδύσεις προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας και οι δαπάνες μεταφοράς για μετεγκατάσταση επιχειρήσεων υψηλής οχλήσεως, από κατοικημένες περιοχές σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές ζώνες. Δαπάνες υποκαταστάσεως πετρελαίου ή της ηλεκτρικής ενέργειας με αέριο, επεξεργασμένα απορρίμματα, ήπιες μορφές ενέργειας, ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας, εφ' όσον περιορίζουν τη ρύπανση του περιβάλλοντος.

1.1.3. Στρατηγικές και τακτικές επενδυτικές αποφάσεις

Οι επενδυτικές αποφάσεις μπορεί να είναι τακτικές ή στρατηγικές. Μια τακτική επενδυτική απόφαση με περιορισμένο ποσό κεφαλαίων δεν διαφέρει σημαντικά από τις αποφάσεις που έχει πάρει η εταιρία στο παρελθόν. Η απόφαση αγοράς ενός καινούργιου μηχανήματος είναι τακτική απόφαση, όπως τακτικές λ.χ. είναι και οι αποφάσεις για αγορά ή ενοικίαση.

Οι στρατηγικές επενδυτικές αποφάσεις αφορούν μεγάλα χρηματικά ποσά και μπορούν να έχουν σαν αποτέλεσμα μια σημαντική στροφή της εταιρίας από τις

δραστηριότητές της στο παρελθόν. Η αποδοχή μιας στρατηγικής επενδύσεως συνεπάγεται σημαντικές μεταβολές των κερδών που αναμένει η εταιρία και των κινδύνων που θα διατρέξουν αυτά τα κέρδη. Αυτές οι μεταβολές είναι πιθανόν να οδηγήσουν τους μετόχους και τους πιστωτές να αναθεωρήσουν τις απόψεις τους για την εταιρία. Αν π.χ. μια ιδιωτική επιχείρηση αναλάμβανε την κατασκευή ενός υπερηχητικού επιβατικού αεροπλάνου (κόστους άνω των \$4 δισεκατομμυρίων), η απόφασή της αυτή θα ήταν στρατηγική.

Η μελλοντική επιτυχία μιας επιχειρήσεως εξαρτάται από τις επενδυτικές αποφάσεις που παίρνει σήμερα. Το γεγονός αυτό το έχουν συνειδητοποιήσει γενικά οι επιχειρηματίες, πράγμα που φαίνεται από την απαίτηση να εγκρίνονται οι σημαντικές επενδυτικές αποφάσεις από τον πρόεδρο ή το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας. Παρά το γεγονός αυτό, οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για να βοηθήσουν τη διοίκηση να πάρει επενδυτικές αποφάσεις, είναι συχνά ανεπαρκείς και παραπλανητικές. Λίγες βιομηχανίες θα υπέγραψαν ένα μακροπρόθεσμο συμβόλαιο για την προμήθεια μιας σημαντικής πρώτης ύλης χωρίς προηγουμένως να ερευνήσουν προσεκτικά τις διάφορες πηγές προμήθειας και να μελετήσουν τα σχετικά πλεονεκτήματα της καθεμίας όσον αφορά την τιμή, την εξυπηρέτηση και την ποιότητα. Παρόλα αυτά, σε ορισμένες περιπτώσεις οι διοικήσεις των επιχειρήσεων εγκρίνουν επενδύσεις χωρίς να μελετούν προσεκτικά τις υπάρχουσες εναλλακτικές λύσεις. Αλλά και στις περιπτώσεις που ερευνώνται οι εναλλακτικές λύσεις, οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται δεν οδηγούν πάντα στη λήψη αποτελεσματικών αποφάσεων. Αυτό συμβαίνει επειδή οι διοικήσεις δεν τις οργανώνουν με τρόπο που θα τους βοηθήσει να πάρουν καλύτερες αποφάσεις.

Οι επιχειρηματικοί οργανισμοί βρίσκονται αντιμέτωποι ακριβώς με αυτό το πρόβλημα, αν δηλαδή τα αναμενόμενα οφέλη δικαιολογούν τη δέσμευση οικονομικών πόρων χρόνου ή χρήματος. Αν υπάρχει η πιθανότητα να εμφανιστούν τα οφέλη σε λογικά σύντομο χρονικό διάστημα αφού γίνει η δαπάνη και αν τόσο η δαπάνη όσο και τα οφέλη μπορούν να μετρηθούν σε χρήματα, τότε η λύση του προβλήματος είναι σχετικά απλή. Αν υπάρχει όμως πιθανότητα να εμφανιστούν τα οφέλη σε σειρά αρκετών ετών, η λύση είναι πιο πολύπλοκη.

1.1.4. Ακαθάριστη και Καθαρή Επένδυση

Ονομάζουμε το μεγάλο ρεύμα του προϊόντος που πηγαίνει στο κεφάλαιο ακαθάριστη επένδυση. Η ίδια λέξη ακαθάριστη υποδηλώνει ότι υπάρχει μια λεπτομερή διάκριση και πραγματικά, παρατηρώντας προσεκτικά, μπορούμε να δούμε ότι η ροή της παραγωγής που πηγαίνει στο κεφάλαιο εξυπηρετεί δυο χωριστούς σκοπούς. Μέρος αυτής χρησιμοποιείται για αντικατάσταση του κεφαλαίου - μηχανών, κτιρίων, σιδηροτροχιών ή οτιδήποτε άλλου - που έχει δαπανηθεί στη διαδικασία της παραγωγής. Όπως ακριβώς οι άνθρωποι πρέπει να αναπληρωθούν μέσω της ροής καταναλωτικών αγαθών, έτσι και τα υλικά στοιχεία της παραγωγής χρειάζονται να συντηρηθούν και να ανανεωθούν αν πρόκειται να παραμείνει αμείωτη η συμβολή τους στην παραγωγή.

Ονομάζουμε το τμήμα της ακαθάριστης επένδυσης, ο σκοπός της οποίας είναι να διατηρηθεί ανέπαφο το κοινωνικό κεφάλαιο, επένδυση αντικατάστασης ή απλώς αντικατάσταση.

Μερικές φορές η συνολική ροή της παραγωγής που πηγαινει στο κεφάλαιο δεν είναι αρκετά μεγάλη για να διατηρηθεί το υπάρχον κεφάλαιο, όπως για παράδειγμα όταν επιστρέψουμε στα αποθέματα (μια μορφή κεφαλαίου) να εξαντληθούν ή όταν απλώς αποτύχουμε να αντικαταστήσουμε το φθαρμένο εξοπλισμό ή την παλιά εγκατάσταση. Αυτή τη μείωση του κεφαλαίου ονομάζουμε αποεπένδυση, που σημαίνει το αντίθετο ακριβώς της επένδυσης. Αντί να αυξάνουμε το κεφάλαιο κυριολεκτικά το καταναλώνουμε.

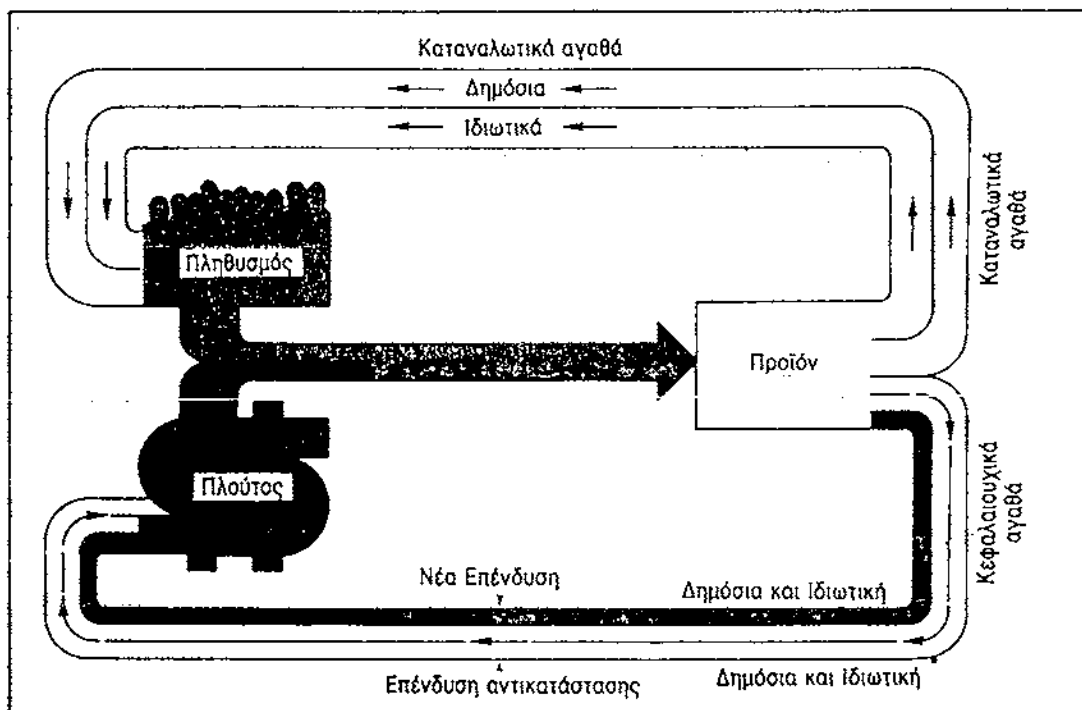
Ωστόσο δεν χρησιμοποιείται ολόκληρη η ακαθάριστη επένδυση για αντικατάσταση κεφαλαίου. Ένα μέρος της ροής μπορεί να αυξήσει το απόθεμα κεφαλαίου προσθέτοντας κτίρια, μηχανές, σιδηροτροχιές, αποθέματα κ.τ.λ. Αν η συνολική παραγωγή που προορίζεται για κεφάλαιο είναι αρκετά μεγάλη, όχι μόνο για να αντικαταστήσει το φθαρμένο κεφάλαιο αλλά και να αυξήσει το κεφαλαιουχικό απόθεμα, λέμε ότι πρόκειται για νέα ή καθαρή επένδυση ή καθαρό σχηματισμό κεφαλαίου.

Η Κυκλική Ροή

Ένα απλό διάγραμμα μπορεί να μας βοηθήσει να απεικονίσουμε τη ροή του τελικού προϊόντος που έχουμε συζητήσει. Το Διάγραμμα 2 επισύρει την προσοχή μας σε αυτές τις σπουδαίες ιδιότητες της διαδικασίας του προϊόντος:

1. Η ροή του προϊόντος αυτό-ανανεώνεται, αυτό-τροφοδοτείται.

Αυτή η κυκλικότητα είναι ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία στις μακροοικονομικές διαδικασίες που θα μελετήσουμε. Το προϊόν που προορίζεται για κατανάλωση οδηγεί σε αποκατάσταση ή αύξηση του ανθρώπινου κεφαλαίου - της ικανότητάς μας για εργασία. Το προϊόν που καθορίζεται για επένδυση αναπληρώνει ή αυξάνει το υλικό μας κεφάλαιο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Η κυκλική ροή.

Η πρώτη άποψη της κυκλικής ροής δείχνει ότι το προϊόν μοιράζεται σε δυο κύρια ρεύματα, κατανάλωση και επένδυση - κατανάλωση που αναπληρώνει το ανθρώπινο κεφάλαιο και επένδυση που αναπληρώνει το υλικό κεφάλαιο. Σημειώστε ότι υπάρχουν δημόσιες και ιδιωτικές ροές τόσο στο προϊόν που προορίζεται για κατανάλωση όσο και στο προϊόν που προορίζεται για επένδυση.

2. Οι κοινωνίες πρέπει να επιλέξουν μεταξύ κατανάλωσης και επένδυσης. Σε κάθε δοσμένο επίπεδο προϊόντος, η κατανάλωση και η επένδυση είναι αντίπαλοι για την τρέχουσα παραγωγή της κοινωνίας. Επιπλέον, μπορούμε να δούμε ότι η κοινωνία μπορεί να προσθέτει στο κεφάλαιό της μόνο την παραγωγή που δεν καταναλώνεται. Και αν ακόμη αυξάνει το προϊόν της δεν μπορεί να επενδύσει την αύξηση, παρά μόνο εάν δεν το καταναλώσει.

3. Τόσο η ροή κατανάλωσης όσο και η ροή επένδυσης χωρίζονται σε δημόσια και ιδιωτική χρήση. Όπως η κατανάλωση και η επένδυση, αυτές οι χρήσεις της παραγωγής είναι αντίθετες. Μια κοινωνία μπορεί να αφιερώσει όποιο μέρος της παραγωγής της επιθυμεί σε δημόσια κατανάλωση ή δημόσια επένδυση, αλλά μόνον εφόσον δεν χρησιμοποιήσει αυτό το τμήμα για ιδιωτική κατανάλωση ή επένδυση.

4. Η παραγωγή είναι ο προϋπολογιστικός περιορισμός. Η παραγωγή μας είναι η συνολική ποσότητα αγαθών και υπηρεσιών που διατίθεται για κάθε δημόσια και ιδιωτική χρήση (εκτός αν επιθυμούμε να καταναλώσουμε τον πλούτο που δημιουργήσαμε παλιά). Μπορεί να επιθυμούμε περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες, αλλά αν το προϊόν δεν είναι αρκετά μεγάλο δεν μπορούμε να τα έχουμε.

1.1.5. Πολιτική χρηματοδοτήσεων στο πλαίσιο των επενδύσεων

Όταν λέμε πολιτική εννοούμε την τακτική και τα μέσα δράσεως που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση μιας δραστηριότητας που αφορά τους πολίτες μιας ή περισσότερων χωρών ή ομάδες πολιτών. Το ίδιο, κάθε συμπεριφορά που εκδηλώνεται με διάφορα μέσα για την εξυπηρέτηση κάποιων σκοπών, μπορούμε να τη χαρακτηρίσουμε πολιτική.

Όταν λοιπόν θέλουμε να προσδιορίσουμε το περιεχόμενο της χρηματοδοτικής πολιτικής του κράτους ή μίας κυβερνήσεως για την οικονομία της χώρας θα πρέπει να λαβαίνουμε υπόψη μας όλες εκείνες τις ενέργειες, τους θεσμούς καθώς επίσης και τους σκοπούς που θέλει να πετύχει και να εξυπηρετήσει η χρηματοδοτική αυτή πολιτική.

Εδώ πρέπει να γίνει διευκρίνιση ότι η χρηματοδοτική πολιτική πρέπει να καλύπτει τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Λέγοντας να καλύπτει τον δημόσιο τομέα εννοούμε να καθορίζει το πρόγραμμα αυτό την τροφοδότηση φορέων του δημοσίου και των νομικών (προσώπων) δημοσίου δικαίου για την κατασκευή έργων και την εξυπηρέτησή τους προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, πράγμα που φαίνεται από τους κρατικούς και από τους επιμέρους

επενδυτικούς και λειτουργικούς προϋπολογισμούς στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι δαπάνες για προμήθειες καταναλωτικών και λοιπών δημοσίων αγαθών. Επίσης όταν λέμε να καλύπτεται πιστοδοτικά ο ιδιωτικός τομέας, που συμπεριλαμβάνει τις κάθε μορφής ιδιωτικές επιχειρήσεις και δραστηριότητες όπως και μικτές επιχειρήσεις που εργάζονται με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, εννοούμε να καθορίζει τους τρόπους και τα κίνητρα που θα χρηματοδοτούνται από το τραπεζικό σύστημα της χώρας οι επιχειρήσεις διαφόρων παραγωγικών τομέων και κλάδων και θα επιδοτούνται, με επιχορηγήσεις για τις επενδύσεις που κάνουν και με διάφορα ποσοστά επί % στα επιτόκια των χρηματικών ή των ομολογιακών δανείων που συνάπτουν. Επίσης με παρεχόμενες αφορολόγητες εκπτώσεις επί των κερδών που πραγματοποιούν οι παραπάνω επιχειρήσεις και με πρόσθετες αποσβέσεις κ.λ.π., εφόσον διαθέτουν τα κέρδη τους για επέκταση, έκσυγχρονισμό ή ίδρυση ειδικών παραγωγικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Η χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα και η κατανομή των πιστώσεων εναρμονίζεται με τη συνολική αναπτυξιακή πολιτική, την κλαδική εξειδίκευση, την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα, την απασχόληση, την ανάπτυξη της κάθε περιφέρειας, την εκμετάλλευση εθνικών φυσικών πόρων, την ενίσχυση διαμερισμάτων της χώρας για λόγους εθνικούς και παραδοσιακούς καθώς και με το ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών για ανάπτυξη και προσανατολισμό εξαγωγών ή την υποκατάσταση εισαγωγών.

Μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα η κατανομή των πιστώσεων καθώς και του κοινωνικοποιημένου τομέα που αναπτύσσεται πρόσφατα στη χώρα μας γίνεται στα πλαίσια του συνολικού προγράμματος οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξεως και της δημοσιονομικής πολιτικής, που τελικά στόχο έχουν να προσφέρουν καλύτερη ποιότητα ζωής στους κατοίκους της χώρας και της δοσμένης οικονομίας.

Γιατί η ασυνάρτητη χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα με εκείνη του δημοσίου και αντίθετα ή και η χρηματοδότηση χωρίς τις παραπάνω επιδιώξεις δημιουργεί οφειλέτες στο τραπεζικό σύστημα και γενικότερα σε εκείνους που το δημιουργούν με τις καταθέσεις τους για να μπορεί να δανείζει, με επακόλουθο τις συγκυριακές κρίσεις στην παραγωγή, στην απασχόληση, στο εμπορικό ισοζύγιο, στο δημόσιο. Οικονομικά, με την οικονομική και την πιστωτική λειτουργία όπως συμβαίνει σήμερα με τις προβληματικές - καλούμενες επιχειρήσεις των τραπεζικών πιστώσεων.

Σήμερα η χρηματοδοτική πολιτική και γενικότερα η πιστωτική πολιτική της χώρας εφαρμόζεται στα πλαίσια του προγράμματος και των αναπτυξιακών νόμων που η φιλοσοφία τους στηρίζεται στα όσα προαναφέρθηκαν παραπάνω.

1.1.6. Επενδύσεις από κρατικούς φορείς

Οι κυβερνήσεις που βρίσκονται αντιμέτωπες με τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων έχουν τα ίδια ακριβώς βασικά προβλήματα με τα διοικητικά στελέχη των επιχειρήσεων, δηλαδή, να μετρήσουν τα κόστη και τα οφέλη κάθε

περιόδου και να μεταφέρουν όλα αυτά τα ποσά στο παρόν, έτσι ώστε να έχουν ένα μέτρο της αξίας της.

Ο δημόσιος υπάλληλος αντιμετωπίζει ένα κάπως δυσκολότερο πρόβλημα κατά τη μέτρηση οφειλών και κόστους, επειδή ξέρει ότι θα πρέπει να περιλάβει σε αυτά και τα κοινωνικά οφέλη (και κόστη) της επενδύσεως. Ο επιχειρηματίας, αντίθετα, μπορεί να προτιμήσει να θέσει ως στόχο τη μεγιστοποίηση των κερδών της εταιρίας και να μην περιλάβει στην αξιολόγηση τα κοινωνικά κόστη και οφέλη. (Δεν ισχυριζόμαστε ότι αυτή η θέση είναι επιθυμητή).

Οι κρατικές επενδύσεις δεν είναι χωρίς κίνδυνο, γι' αυτό και ο κρατικός υπάλληλος αντιμετωπίζει επίσης την αναγκαιότητα να κάνει μια ανάλυση του κινδύνου. Όταν πρόκειται για την αξιολόγηση των κινδύνων μιας επενδύσεως, η θέση μιας κυβερνήσεως είναι ανάλογη με τη θέση ενός καλά διαφοροποιημένου επενδυτή. Η προσοχή θα πρέπει να συγκεντρώνεται βασικά στους συστηματικούς κινδύνους που παρουσιάζει η επένδυση.

Μία επιπλέον περιπλοκή είναι το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις φορολογούνται ενώ οι κυβερνήσεις όχι. Επομένως, οι κρατικές επενδύσεις θα πρέπει να μπαίνουν στην ίδια φορολογική βάση με τις ιδιωτικές. Αυτό σημαίνει ακόμη ότι ο συντελεστής προεξοφλήσεως που χρησιμοποιείται από κρατικούς φορείς θα πρέπει να βρίσκεται στην ίδια φορολογική βάση με τον συντελεστή των ιδιωτικών φορέων.

1.1.7. Οριακή Αποδοτικότητα της Επένδυσης - Επιτόκιο Επένδυσης

Ποια τιμή θα έπρεπε να χρησιμοποιήσει η επιχείρησή μας για να προεξοφλήσει μελλοντικά κέρδη; Εδώ ακριβώς υπεισέρχεται το επιτόκιο. Παρατηρώντας την οικονομία, ο μάνατζερ της επιχείρησης βλέπει ότι υπάρχει ένα ολόκληρο φάσμα επιτοκίων που ξεκινά από πολύ χαμηλές τιμές ομολογιών (συνήθως κρατικών ομολογιών), όπου το στοιχείο του κινδύνου είναι πολύ μικρό, μέχρι πολύ υψηλές σε χρεόγραφα της ίδιας ημερομηνίας λήξης, όπου ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος, όπως "χαμηλού επιπέδου" εταιρικές ομολογίες ή υποθήκες. Ανάμεσα σε αυτό το φάσμα των τιμών θα είναι μια τιμή στην οποία αυτός ή αυτή μπορούν να δανειστούν - υψηλή ή χαμηλή - ανάλογα με την πιστοληπτική ικανότητα του καθένα στα μάτια των τραπεζών. Χρησιμοποιώντας την τιμή αυτή, ο μάνατζερ μπορεί να ανακαλύψει αν τα υπολογιζόμενα μελλοντικά οφέλη από το εγχείρημα, κατάλληλα προεξοφλημένα, είναι πραγματικά κερδοφόρα ή όχι.

Μπορούμε να δούμε το προσδοκώμενο αποτέλεσμα των επιτοκίων στην επένδυση στο Διάγραμμα 3

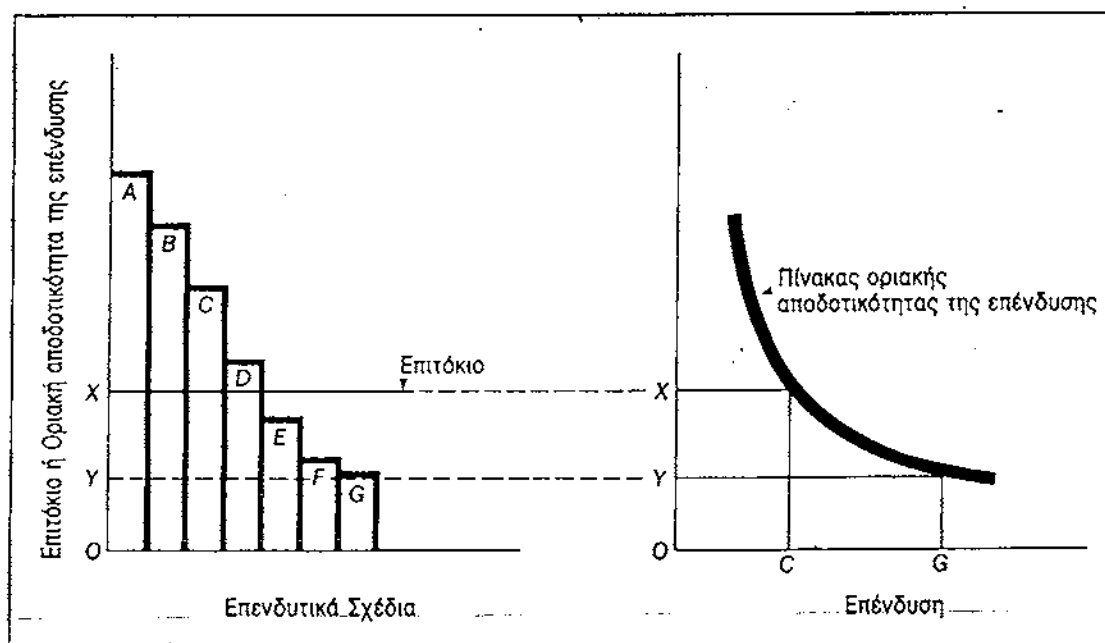
Ας υποθέσουμε ότι ένας επιχειρηματίας έχει μια επιλογή ανάμεσα σε διαφορετικά επενδυτικά σχέδια, από τα οποία προβλέπει διαφορετικές αποδώσεις. Ο τεχνικός όρος για αυτές τις προεξοφλημένες αποδώσεις είναι

οριακή απόδοση της επένδυσης. Ας υποθέσουμε ότι κατατάσσει τα σχέδια αυτά, όπως στο Διάγραμμα 3, ξεκινώντας με το πιο κερδοφόρο (Α) και προχωρώντας στο λιγότερο κερδοφόρο (Γ). Πόσο θα έπρεπε να προχωρήσει αυτή τη λίστα; Το επιτόκιο δίνει την απάντηση. Ας πούμε ότι το επιτόκιο (για σχέδια συγκρίσιμου κινδύνου) απεικονίζεται με ΟΧ. Τότε όλα τα επενδυτικά του σχέδια των οποίων η οριακή απόδοση είναι υψηλότερη από οχ (επενδύσεις Α μέχρι D) θα είναι κερδοφόρα και όλα εκείνα των οποίων η οριακή απόδοση πέφτει κάτω από οχ (Ε μέχρι Γ) θα απορριφθούν ή τουλάχιστον θα αναβληθούν.

Σημειώστε ότι αν το επιτόκιο πέσει, οι περισσότερες επενδύσεις θα είναι κερδοφόρες και ότι αν αυξηθεί, θα είναι ελάχιστες. Όπως δείχνει σε γενική μορφή το νούμερο δεξιά, μια πτώση στο επιτόκιο (π.χ. από ΟΧ σε ΟΥ) αυξάνει την ποσότητα της επένδυσης (από ΟC σε ΟG).

Επιτόκιο και Επένδυση

Έτσι αν θεωρήσουμε το επιτόκιο σαν κόστος ή σαν οδηγό έναντι του οποίου μετράμε τις προσδοκώμενες αποδόσεις μιας κεφαλαιουχικής επένδυσης, καταλήγουμε στο σημαντικό συμπέρασμα ότι χαμηλά επιτόκια ενθαρρύνουν την επενδυτική δαπάνη - ή, σε πιο τυπική γλώσσα, ότι η επένδυση συνδέεται αντίστροφα με το επιτόκιο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Οριακή Αποδοτικότητα του Κεφαλαίου

Ο επιχειρηματίας υπολογίζει την επικέρδεια προεξοφλώντας τις προσδοκώμενες προσόδους των διαφόρων εγχειρημάτων. Με τον τρόπο αυτό έχει την οριακή αποδοτικότητα αυτών των επιχειρηματικών σχεδίων. Συγκρίνοντας την οριακή αυτή αποδοτικότητα με το επιτόκιο για προγράμματα του ίδιου βαθμού επικινδυνότητας μπορεί να πει αν το κόστος ευκαιρίας της τοποθέτησης των χρημάτων του στο εγχείρημα αξίζει ή όχι.

Ασφαλώς το γεγονός ότι μια δοσμένη επένδυση, όπως το σχέδιο B παραπάνω έχει οριακή απόδοση υψηλότερη από το επιτόκιο, δεν αποτελεί εγγύηση ότι η επιχείρηση θα την αναλάβει πραγματικά. Άλλες θεωρήσεις - ίσως πολιτικές, ίσως ψυχολογικές - μπορεί να αποθαρρύνουν την διεύθυνση της επιχείρησης παρά τους ενθαρρυντικούς υπολογισμούς της. Σίγουρα όμως μια επιχείρηση

δεν θα πραγματοποιήσει ένα επενδυτικό σχέδιο που αποδίδει λιγότερα από το επιτόκιο, επειδή μπορεί να έχει περισσότερο κέρδος δανείζοντας τα χρήματα, με τον ίδιο βαθμό κινδύνων, παρά επενδύοντας τα.

1.1.8. Προσδοκίες κέρδους και επενδύσεις

Ένα εντελώς διαφορετικό σύνολο κινήτρων καθορίζει τις επενδυτικές αποφάσεις. Είτε η επένδυση αφορά στην αντικατάσταση απαρχαιωμένου κεφαλαίου είτε στην εγκατάσταση νέου κεφαλαίου, η κυρίαρχη αφετηρία δεν είναι η προσωπική χρήση ή η ικανοποίηση που προσφέρει η επένδυση στους κατόχους της επιχείρησης. Αντίθετα ο απώτερος στόχος των επενδυτικών αποφάσεων είναι το προσδοκώμενο κέρδος.

Σημειώστε την έμφαση στις προσδοκίες. Μια επιχείρηση μπορεί να απολαμβάνει υψηλά κέρδη στις υπάρχουσες εγκαταστάσεις και με τον υπάρχοντα εξοπλισμό την παρούσα στιγμή αν όμως δεν προβλέπει κέρδη από τις πωλήσεις των αγαθών που μια πρόσθετη επένδυση θα έκανε δυνατή, τότε η επιχείρηση δεν θα αυξήσει το κεφάλαιό της. Κάποια άλλη επιχείρηση μπορεί να έχει σήμερα απώλειες αν όμως προβλέπει μεγάλο κέρδος από την παραγωγή ενός νέου αγαθού, μπορεί να αναλάβει σημαντική κεφαλαιουχική δαπάνη. Η προσοχή επικεντρώνεται πάντα στο μέλλον και ποτέ στο παρελθόν.

Υπάρχει ισχυρός λόγος γι' αυτό το προβλεπτικό χαρακτηριστικό των επενδυτικών αποφάσεων. Τυπικά, τα κεφαλαιουχικά αγαθά που αγοράζονται με επενδυτικές δαπάνες αναμένεται να διατηρηθούν για πολλά χρόνια και να αποσβένονται μόνο σιγά-σιγά. Αν οι κεφαλαιουχικές δαπάνες μπορούσαν να αναπληρωθούν σε λίγες εβδομάδες ή μήνες, ή έστω σε ένα ή δυο χρόνια, ή αν τα κεφαλαιουχικά αγαθά μεταφέρονταν εύκολα από μια χρήση σε άλλη, δεν θα ήταν τόσο μεγάλο το στοιχείο του κινδύνου και ούτε η εξάρτησή τους από προσδοκίες θα ήταν τόσο μεγάλη. Όμως χαρακτηριστικό των περισσότερο αγαθών είναι η διάρκειά τους, με προσδοκίες ζωής δέκα ή περισσότερων ετών, και το ότι τείνουν να έχουν περιορισμένες ή καθόλου εναλλακτικές χρήσεις. Δεν μπορείτε να υφάνετε σε ένα χαλυβουργείο ή να παράγετε χάλυβα σε ένα υφαντουργείο.

Επομένως η επενδυτική απόφαση προσανατολίζεται πάντα στο μέλλον. Και όταν ακόμη το κίνητρο για την κατασκευή γίνεται αισθητό στο παρόν, οι υπολογισμοί που καθορίζουν το αν θα γίνει ή όχι η επένδυση, αναγκαστικά αφορούν τη ροή εισοδήματος στην επιχείρηση για το μέλλον. Οι προσδοκίες αυτές είναι σύμφυτα πολύ πιο ασταθείς από τα τρέχοντα κίνητρα και τις επιθυμίες που καθοδηγούν τον καταναλωτή. Οι προσδοκίες, είτε βασίζονται σε μαντεύσεις είτε σε προβλέψεις, μπορούν να έχουν ξαφνικές και απότομες αντιστροφές, πράγμα που είναι σπάνιο στην περίπτωση της καταναλωτικής δαπάνης. Έτσι μια βασική πηγή της αστάθειας των επενδυτικών αποφάσεων εντοπίζεται στον προσανατολισμό τους στο μέλλον.

1.1.9. Χρηματιστήριο και Επενδύσεις

Πώς το χρηματιστήριο επηρεάζει τις επενδύσεις των επιχειρήσεων ; Υπάρχουν τρία άμεσα αποτελέσματα. Το ένα είναι ότι η αγορά έχει χρησιμεύσει παραδοσιακά σαν γενικό βαρόμετρο των προσδοκιών της κοινωνίας ως συνόλου. Λέμε κοινωνίας, επειδή η ζήτηση και η προσφορά χρεογράφων προέρχεται κυρίως από χρηματιστές και από το επενδυτικό κοινό παρά από τις ίδιες τις μη χρηματοδοτικές επιχειρήσεις. Όταν η αγορά είναι ζωηρή, δίνεται σημάδι στις επιχειρήσεις ότι το "επιχειρηματικό κλίμα" είναι ευνοϊκό και το αποτέλεσμα πάνω σε αυτό που ο Κέυνς αποκαλούσε "ζωικά πνεύματα" των ανωτάτων στελεχών ήταν να τα ενθαρρύνει να προχωρήσουν με προγράμματα επέκτασης. Όταν η αγορά φθίνει, από την άλλη μεριά, τα πνεύματα αποθαρρύνονται και οι διευθύνοντες ίσως το σκεφτούν δυο φορές πριν μπουν σε ένα πρόγραμμα επέκτασης εν όψη της γενικής απαισιοδοξίας.

Όμως αυτή η παραδοσιακή σχέση χαλαρώνει σε μεγάλο βαθμό από την αυξανόμενη ισχύ της κυβέρνησης να επηρεάζει την τάση των οικονομικών γεγονότων. Οι επιχειρήσεις κάποτε κοίταζαν την αγορά σαν το κεντρικό σημάδι για το μέλλον. Σήμερα κοιτάζουν την Ουάσιγκτον.

Ένα δεύτερο άμεσο αποτέλεσμα του χρηματιστηρίου στην επένδυση έχει σχέση με την ευκολία της έκδοσης χρεογράφων. Εκτός από τους τρόπους με τους οποίους χρηματοδοτείται η επένδυση είναι μέσω της έκδοσης νέων μετοχών ή ομολογιών, των οποίων τα έσοδα θα αγοράσουν εγκαταστάσεις και εξοπλισμό. Όταν η αγορά ακμάζει είναι πολύ ευκολότερο να κάνεις μια νέα έκδοση παρά όταν οι τιμές πέφτουν. Αυτό είναι ιδιαίτερα αληθινό για μερικές επιχειρήσεις που εξαρτώνται αποφασιστικά από εκδόσεις μετοχών για νέο κεφάλαιο παρά από παρακρατημένα κέρδη.

Τελικά όταν η αγορά είναι πολύ πεσμένη, εταιρίες με μεγάλα παρακρατηθέντα κέρδη μπορεί να επιδιώξουν να εξαγοράσουν άλλες εταιρίες, παρά να χρησιμοποιήσουν τα χρήματά τους για δαπάνες κεφαλαίου. Η χρηματική επένδυση, με άλλα λόγια, μπορεί να πάρει τη θέση της πραγματικής επένδυσης. Το γεγονός αυτό βοηθάει στην ανάπτυξη των πετυχημένων εταιριών, αλλά δεν προσφέρει κατευθείαν ανάπτυξη στην οικονομία σαν σύνολο.

1.1.10. Επιπτώσεις Επενδύσεων στην οικονομία και την κοινωνία

Κάθε δυναμική κοινωνία οριοθετεί τις προσδοκίες της για το μέλλον, οικοδομώντας πάνω στις παραγωγικές δυνάμεις της. Στις σύγχρονες κοινωνίες οι δυνάμεις αυτές προσδιορίζονται κυρίως από τη ροπή της κοινωνίας για επενδύσεις και συγκεκριμένα από την προώθηση επενδυτικών σχεδίων για την αύξηση της εθνικής παραγωγής, δηλαδή την οικονομική ανάπτυξη.

Ο απώτερος υλικός στόχος όλων των κοινωνιών σήμερα είναι κατά γενική παραδοχή, η αύξηση της οικονομικής ευημερίας, η οποία πραγματοποιείται με

την κατανάλωση ή χρήση περισσότερων αγαθών και υπηρεσιών. Με τις επενδύσεις διευρύνεται η παραγωγική δυναμικότητα της οικονομίας και προωθείται στην πράξη η αύξηση της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών.

Οι επενδύσεις έχουν πολύπλευρες και πολλαπλές επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας για τους εξής λόγους :

- προσφέρουν νέες ευκαιρίες απασχόλησης περιορίζοντας έτσι την ανεργία που αποτελεί την σοβαρότερη οικονομική ασθένεια
- αξιοποιούν συνήθως τους αδρανείς εθνικούς πλουτοπαραγωγικούς πόρους
- επιτυγχάνουν την διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης
- αποτελούν το οργανικότερο μέσο καταπολέμησης του πληθωρισμού, γιατί ενισχύουν την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών καθώς και την παραγωγικότητα
- ενισχύουν συνήθως την εξωτερική οικονομική θέση της χώρας
- επεκτείνουν τον κύκλο εργασιών της οικονομικής δραστηριότητας και δημιουργούν έτσι δυνητικές πηγές αύξησης των δημοσίων εξόδων
- ενισχύουν την οικονομική σταθερότητα σε περιόδους ύφεσης
- εδραιώνουν με την καλλιέργεια του κλίματος επιχειρηματικής δραστηριότητας - την εμπιστοσύνη στο μέλλον της χώρας
- αποτελούν την ασφαλέστερη δίοδο ή δρόμο για την προαγωγή της τεχνολογικής πρόοδου, δεδομένου ότι με τις επενδύσεις ενσωματώνονται στην παραγωγική διαδικασία και η προηγμένη τεχνολογία
- αντανakλούν φανερά τον δείκτη της οικονομικής δραστηριότητας και προοδευτικότητας μιας χώρας
- προβάλλουν το γόητρο της χώρας, διεθνώς, γιατί αποτελούν το ισχυρότερο μέσο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της

Είναι τόσο μεγάλη η σημασία των επενδύσεων, ώστε γίνεται σήμερα γενικά αποδεκτό, ότι η συνολική οικονομική επίδοση μιας χώρας και ο χαρακτηρισμός της οικονομίας της ως προοδεύουσας, αντανakλάται κατεξοχήν στην ποσοτική και ποιοτική στάθμη των επενδύσεων που πραγματοποιούνται.

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ = ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ ΧΩΡΑΣ

Ο αξιολογητής των σχεδίων επένδυσης λοιπόν, οφείλει να γνωρίζει και να εκτιμά όλες τις παραπάνω επιπτώσεις των σχεδίων επένδυσης τους.

1:1.11. Οι επενδύσεις στην Ελλάδα σε τροχιά ανάπτυξης

Ο επενδυτικός κύκλος που τα τελευταία τρία χρόνια παραμένει αδρανής για την Ελληνική οικονομία, φαίνεται τώρα να ενεργοποιείται, καθώς πλήθος ευνοϊκών παραγόντων επενεργεί θετικά, παρακάμπτοντας τις αβεβαιότητες που δημιουργεί η πολιτική ζωή της χώρας.

Υπάρχουν σαφείς ενδείξεις, κυρίως από την πλευρά των επιχειρήσεων, ότι το οικονομικό περιβάλλον που διαμορφώθηκε από την εφαρμογή των τριών χρόνων περιοριστικής πολιτικής σε συνδυασμό με τους νέους όρους

ανταγωνισμού που δημιουργεί το άνοιγμα της εσωτερικής αγοράς της Ε.Ε. επιβάλλει την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών.

Οι επιχειρήσεις γνωρίζουν ότι η αυστηρή πολιτική μισθών τα τελευταία χρόνια κάλυψε ως ένα βαθμό τις απώλειες ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών προϊόντων διευρύνοντας τις δυνατότητες προώθησης τους στις διεθνείς αγορές. ταυτοχρόνως, η δημοσιονομική πολιτική, με τις αυξήσεις των έμμεσων φόρων και τα άλλα μέτρα, έχει δημιουργήσει συνθήκες για περιορισμό των δανειακών αναγκών του δημοσίου, ενισχύοντας τις προσδοκίες για μείωση των επιτοκίων και κάμψη των πληθωριστικών πιέσεων. Επίσης οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα αυτές που συνδέονται με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο με το κατασκευαστικό τομέα, γνωρίζουν ότι οι αυξημένες κοινοτικές ενισχύσεις για την πραγματοποίηση των μεγάλων έργων θα δημιουργήσουν επενδυτικό κλίμα στην οικονομία.

Τα παραπάνω ενισχύονται και από την δέσμευση που έχει αναλάβει η Ελλάδα έναντι των υποχρεώσεων που δημιουργούν οι συνθήκες της Ε.Ε. Οι επιχειρηματίες είναι πεπεισμένοι ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων είναι προσανατολισμένοι στην Ευρωπαϊκή προοπτική και ακόμα αν υπάρξουν μεταβολές στο πολιτικό σκηνικό, οι γενικές κατευθύνσεις παραμένουν σχετικά σταθερές.

Οι διαμορφούμενες συνθήκες παραλληλίζονται από πολλούς με αυτές που επικράτησαν κατά το 1988 μετά δυο έτη αυστηρώς σταθερό ποιοτικής πολιτικής και παρά την πολιτική κρίση που κυριαρχούσε, οι ιδιωτικές επενδύσεις σημείωσαν μεγάλη αύξηση κοντά στο 10%.

1.1.12. Ο ρόλος των Ελλήνων επενδυτών στις νέες συνθήκες

Τα τελευταία χρόνια στο πλαίσιο της επαγγελματικής του ενασχολήσεως ο Έλληνας - Επενδυτής σχημάτισε την πεποίθηση ότι οι Έλληνες μπορούν περισσότερο γαρή να προωθηθούν στην αγορά των μετασοβιετικών χωρών και των χωρών της "Ομάδας της Βίσεχραντ" από ότι σήμερα. Και πρέπει επιτέλους ο Έλληνας επενδυτής να απαλλαγεί από τον επικίνδυνο, ίσως και θανάσιμο εναγκαλισμό του δίπτυχου "μικρή επένδυση - γρήγορα κέρδη".

Πρόκειται για πολύ λανθασμένη αντίληψη. Απαιτείται τουλάχιστον μακροπρόθεσμη επένδυση και αναμενόμενα μέσα κέρδη, η αγορά είναι τεράστια, παρθένα εν μέρει κατά το μάλλον ή ήττον, έχει φθινό και καλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό πάρα πολύ καλή τεχνική υποδομή, και το ταμπεραμέντο των Βαλκανίων και των Μαγουάρων (Ούγγρων) είναι θερμό, και είναι πιο κοντά στο δικό μας Μεσογειακό ταμπεραμέντο. Από την άλλη μεριά, ο Έλληνας επενδυτής πρέπει να δείξει εμπιστοσύνη στους ντόπιους διότι εκείνοι ξέρουν ποια πόρτα πρέπει να χτυπήσουν για να προχωρήσει το δρόμο της κανονικά η επένδυση τους και για να ξεπεραστεί αποτελεσματικά η γραφειοκρατία, η οποία είναι αποτέλεσμα νοοτροπίας γενεών. Και όσο και αν ο

σημερινός ρόλος της διοικήσεως είναι πιο ελαστικός, δεν παύει να σύρει πέρα από τόσα χρόνια απολυταρχικού καθεστώτος.

Ένα άλλο σημαντικό σημείο είναι το ακόλουθο : Είναι γεγονός ότι οι πρωτεύουσες και οι μεγάλες πόλεις είναι γνωστές, όλοι πηγαίνουν να επενδύσουν στα βασικότερα κέντρα. Μια σοβαρή και αξιόπιστη εναλλακτική πρόταση είναι τουλάχιστον μεσοπρόθεσμη επένδυση και μάλιστα σε αποκεντρωμένα σημεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑΞΙΝΟΜΙΣΗ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

- 1.2 Ταξινόμηση Επενδύσεων
- 1.2.1 Μέθοδοι Ταξινόμησης Επενδύσεων
- 1.2.2 Εξαρτημένες και Ανεξάρτητες Επενδύσεις
- 1.2.3 Λειτουργικές Παρενέργειες

1.2. Ταξινόμηση επενδύσεων

Οι επενδύσεις έχουν την τάση να περιλαμβάνουν μεγάλες δαπάνες που δημιουργούν οφέλη για πολλές χρονικές περιόδους και να έχουν διάρκεια ζωής μεγαλύτερη ή μικρότερη από το χρονικό διάστημα για το οποίο λαμβάνεται η επενδυτική απόφαση. Στις περιπτώσεις αυτές αποδεικνύεται χρήσιμο να υπολογίζουμε το ετήσιο, ισοδύναμο κόστος της εκμεταλλεύσεως κάθε μακροχρόνιου περιουσιακού στοιχείου. Η έννοια του ετήσιου ισοδύναμου κόστους έχει πολλές δυνατές χρήσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται ο υπολογισμός του κόστους κατασκευής ενός προϊόντος και η λήψη επενδυτικών αποφάσεων, όταν οι διάφορες εναλλακτικές επενδύσεις ή μέρη των επενδύσεων έχουν διαφορετικές διάρκειες ζωής.

Στο κεφάλαιο αυτό θα συζητήσουμε το θέμα της ταξινομήσεως των επενδύσεων. Είναι για πολλούς λόγους χρήσιμο να μπορούμε να μεταχειριστούμε μια ή δύο λέξεις για να περιγράψουμε μια τάξη επενδύσεων ή επενδυτικών αποφάσεων. Εδώ θα προτείνουμε πολλούς διαφορετικούς τρόπους ταξινομήσεως των επενδύσεων.

1.2.1. Μέθοδοι ταξινομήσεως των επενδύσεων

Κάθε χρήσιμος τρόπος ελέγχου των επενδύσεων θα πρέπει να βασίζεται στη ταξινόμηση των επενδύσεων κατά τύπους. Τα διαφορετικά είδη επενδύσεων εγείρουν και διαφορετικά προβλήματα, έχουν διαφορετική σπουδαιότητα για την εταιρία και απαιτούν διαφορετικά πρόσωπα για να αξιολογήσουν την σημασία τους. Με την ταξινόμηση των επενδύσεων σε τύπους κάθε επενδυτική πρόταση θα τύχει προσοχής από τα πρόσωπα που έχουν τα προσόντα να την αναλύσουν.

Οι επενδύσεις μπορούν να ταξινομηθούν σύμφωνα με τις ακόλουθες κατηγορίες :

1. Τα είδη των μη διαθέσιμων σε αρκετές ποσότητες πόρων που χρησιμοποιούνται από την επένδυση. Παραδείγματος χάρη, κατά πόσο η επένδυση απαιτεί ή όχι ένα σημαντικό ποσό μετρητών, μία σημαντική έκταση χώρου ή ένα σημαντικό μέρος του χρόνου βασικών στελεχών του προσωπικού (και το προσωπικό μπορεί επίσης να ταξινομηθεί σε : πωλήσεις, παραγωγή, έρευνα, ανώτατη διοίκηση, νομικό τμήμα και λοιπά).
2. Το πόσό κάθε πόρου που απαιτείται. Παραδείγματος χάρη, θα μπορούσαμε να κατατάξουμε επενδύσεις ως προς το ύψος της άμεσης δαπάνης μετρητών που απαιτούν σε εκείνες που απαιτούν κάτω από \$ 500, μεταξύ \$ 500 και \$ 5,000 και πάνω από \$ 5,000.
3. Τον τρόπο που τα οφέλη από την επένδυση επηρεάζονται από άλλες πιθανές επενδύσεις. Ορισμένες επενδύσεις είναι ανεξάρτητες και

αυτάρκειες. Άλλες θα βελτιωθούν αν συνδυαστούν με συμπληρωματικές επενδύσεις και κάποιες τρίτες θα είναι άχρηστες αν γίνουν άλλες ανταγωνιστικές επενδύσεις. Παραδείγματος χάρη, η αξία ενός ακόμη ανατρεπόμενου φορτηγού μπορεί να εξαρτάται από το κατά πόσον ή όχι θα γίνει αποδεκτό το σχέδιο εγκαταστάσεως ενός συστήματος αυτόματης μεταφοράς.

4. Τη μορφή στην οποία λαμβάνονται τα οφέλη. Έτσι οι επενδύσεις μπορεί να δημιουργήσουν μεγαλύτερες χρηματικές ροές, να ελαττώσουν τους κινδύνους που προκαλεί η άσχημη κατάσταση της αγοράς, να ελαττώσουν το ρυθμό των ατυχημάτων, να βελτιώσουν το ηθικό των υπαλλήλων ή να εξαλείψουν κάτι που έχει προκαλέσει τη δημόσια ενόχληση, όπως μία ατμοσφαιρική ή μία ηχητική ρύπανση.
5. Αν τα διαφορεικά οφέλη είναι αποτέλεσμα χαμηλότερου κόστους ή αυξημένων πωλήσεων ή αν προλαμβάνουν απλώς μια κάμψη των πωλήσεων ή ελάττωση του μεριδίου της αγοράς.
6. Τη λειτουργική δραστηριότητα με την οποία σχετίζονται στενότερα οι επενδύσεις. Μία εταιρία πετρελαίων μπορεί να ταξινομή τις επενδύσεις της σύμφωνα με τις ακόλουθες δραστηριότητες : έρευνα, μεταφορά, διύλιση και εμπορία.
7. Την βιομηχανική ταξινόμηση της επενδύσεως. Π.χ. ο γενικός διευθυντής ενός conglomerate θα πρέπει να ξέρει αν η μελετώμενη επένδυση αφορά στην επαγγελματική ποδοσφαιρική ομάδα ιδιοκτησίας του, στην παραγωγή χάλυβα ή στις διαστημικές δραστηριότητες του.
8. Το σταθμό αναγκαιότητας. Ορισμένες επενδύσεις είναι απαραίτητες, με την έννοια ότι αν δεν γίνουν, όλη η δραστηριότητα σταματά (το σταμάτημα μπορεί να είναι επιθυμητό, επομένως η αναγκαιότητα μπορεί να είναι απόλυτη). Άλλες επενδύσεις είναι απόλυτα προαιρετικές και στρέφουν την εταιρία σε κατευθύνσεις που δεν είναι απαραίτητο να ακολουθήσει για να συνεχίσει να λειτουργεί.

Θα μπορούσαν να αναφερθούν πολλές ακόμη μέθοδοι ταξινομήσεως. Προφανώς καμία από τις μεθόδους αυτές δεν θα είναι το ίδιο έγκυρη για όλες τις χρήσεις ή για όλες τις εταιρίες. Είναι λοιπόν απαραίτητο να αναπτύσσεται ένα σύστημα ταξινομήσεως των επενδύσεων, που είναι κατάλληλο για την επιχειρησιακή δραστηριότητα και την οργανωτική δομή κάθε συγκεκριμένης εταιρίας.

Στο κεφάλαιο αυτό θα ασχοληθούμε αρχικά με τις επενδύσεις, στην περίοδο των οποίων και οι χρησιμοποιούμενοι πόροι και τα λαμβανόμενα οφέλη μπορούν σε μεγάλο βαθμό να εκφραστούν ως χρηματικές ροές. Οι αναλυτικές μέθοδοι που θα αναπτυχθούν θα φανούν εν συνεχεία χρήσιμες για επενδύσεις που είναι αρκετά σημαντικές για την εταιρία, ώστε να δικαιολογούν μια σχετικά προσεκτική μελέτη των δυνατοτήτων που προσφέρουν για την

επίτευξη κερδών. Τέλος θα εξετάσουμε μια ταξινόμηση που βασίζεται στον τρόπο που τα οφέλη από κάποια δεδομένη επένδυση επηρεάζονται από άλλες πιθανές επενδύσεις.

1.2.2. Εξαρτημένες και Ανεξάρτητες Επενδύσεις

Κατά την αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων που παρουσιάζονται στη διοίκηση της εταιρίας είναι απαραίτητο να συνειδητοποιούνται οι πιθανές σχέσεις μεταξύ τους. Μια δεδομένη επενδυτική πρόταση μπορεί να είναι οικονομικά ανεξάρτητη, ή αντίθετα να εξαρτάται οικονομικά από μια άλλη επενδυτική πρόταση. Μια επενδυτική πρόταση είναι οικονομικά ανεξάρτητη από μια άλλη, αν οι χρηματικές ροές (ή γενικότερα τα κόστη και τα οφέλη) που αναμένονται από την πρώτη επένδυση θα είναι τα ίδια, ανεξάρτητα αν αποδεχτούμε ή απορρίψουμε την δεύτερη επένδυση. Αν, αντίθετα, οι χρηματικές ροές της πρώτης επενδύσεως επηρεάζονται από την απόφαση που θα ληφθεί για την αποδοχή ή την απόρριψη της δεύτερης, η πρώτη επένδυση εξαρτάται από μια άλλη, θα πρέπει να δίνεται κάποια προσοχή στο θέμα της λήψεως των σχετικών αποφάσεων συγκεκριμένα, αν οι αποφάσεις για την πρώτη επένδυση μπορούν ή θα πρέπει να ληφθούν ξεχωριστά από τις αποφάσεις για την δεύτερη.

1.2.3. Λειτουργικές Παρενέργειες

ο αριθμός των πιθανών σχέσεων που μπορεί να υπάρχουν μεταξύ συμπληρωματικών επενδύσεων είναι πολύ μεγάλος. Όταν εξετάζουμε επενδύσεις που έχουν κάποια συμπληρωματική σχέση, η αποτελεσματικότερη τεχνική είναι να συνδυάζουμε σειρές επενδυτικών προτάσεων με τέτοιο τρόπο, ώστε είτε η καινούργια πρόταση να είναι ανεξάρτητη είτε να ανήκει σε σειρά αμοιβαίως αποκλειόμενων προτάσεων. Παράδειγμα, αντί να εξετάζουμε δύο συμπληρωματικές επενδυτικές προτάσεις, ένα εργοστάσιο και μία μονάδα κλιματισμού για το εργοστάσιο, θα μπορούσαμε να αναμορφώσουμε το πρόβλημα εντοπίζοντάς το στην επιλογή μεταξύ δυο αμοιβαίως αποκλειόμενων εναλλακτικών επενδύσεων – ενός εργοστασίου με κλιματισμό ή ενός εργοστασίου χωρίς κλιματισμό.

Στις περισσότερες μεγάλες οργανώσεις, όλες οι προτάσεις επενδύσεων σε πάγια που υπερβαίνουν προκαθορισμένα όρια απαιτείται να υποβάλλονται από τον υποστηρικτή τους στα ανώτερα διοικητικά κλιμάκια για ανασκόπηση και έγκριση, πριν δοθεί εξουσιοδότηση για οποιαδήποτε δαπάνη. Εκτός από ασυνήθιστες περιπτώσεις, αυτές οι προτάσεις θα πρέπει να συνίστανται σε ανεξάρτητες επενδύσεις, που μπορούν να απορριφθούν ή να γίνουν αποδεκτές.

Κανένα σύστημα ελέγχου των κεφαλαιουχικών δαπανών δεν μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά, αν η διοίκηση, αφού έχει εγκρίνει μια φαινομενικά πολύ επικερδή επένδυση, βλέπει να της υποβάλλονται προς

έγκριση συμπληρωματικές επενδύσεις που δεν δίνουν οι ίδιες κανένα κέρδος, ως απολύτως απαραίτητες για να υλοποιηθεί η πιθανότητα επιτεύξεως κερδών από την αρχική επενδυτική πρόταση.

Παράδειγμα :

Το τμήμα έρευνας και αναπτύξεως μιας μεγάλης χημικής βιομηχανίας υπέβαλε σε μια από τις λειτουργικές διευθύνσεις της εταιρίας τεχνικά στοιχεία για κάποιο καινούργιο προϊόν. Αφού το προϊόν μελετήθηκε από τα επιτελεία τεχνικού σχεδιασμού, παραγωγής και πωλήσεων, η διοίκηση της διευθύνσεως αποφάσισε ότι θα έπρεπε να προστεθεί στη γραμμή παραγωγής. Επειδή οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις δεν ήταν επαρκείς για την παραγωγή του καινούργιου προϊόντος, υποβλήθηκε προς μελέτη και έγκριση στην εκτελεστική επιτροπή της εταιρίας μια αίτηση διαθέσεως κεφαλαίων για τις καινούργιες εγκαταστάσεις και τον καινούργιο εξοπλισμό. Η μελέτη της εκτελεστικής επιτροπής αποκάλυψε τις ακόλουθες ανεπάρκειες : (1) Η αίτηση δεν περιλάμβανε κανένα υπολογισμό του κεφαλαίου κινήσεως που θα απαιτείτο για την λειτουργία του εργοστασίου και την εμπορία του παραγόμενου προϊόντος. (2) μια από τις απαιτούμενες πρώτες ύλες θα προμηθευόταν από μια άλλη λειτουργική διεύθυνση της εταιρίας, που για να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση θα απαιτούσε επιπλέον δαπάνες για εγκαταστάσεις και εξοπλισμό (3) το καινούργιο προϊόν θα ανταγωνιζόταν εν μέρει ένα από τα ήδη υπάρχοντα προϊόντα της εταιρίας, και η ελάττωση της πιθανότητας επιτεύξεως κερδών από το υπάρχον προϊόν δεν είχε ληφθεί υπόψη (4) η διανομή του καινούργιου προϊόντος θα απαιτούσε επιπλέον αποθηκευτικές εγκαταστάσεις, επειδή η ζήτηση του προϊόντος αυτού ήταν εποχική, αλλά για λόγους αποδοτικότητας η παραγωγή του έπρεπε να ακολουθεί ένα σταθερό ρυθμό. Η πρόταση επιστράφηκε στην λειτουργική διεύθυνση για να μελετηθεί περισσότερο. Μετά από συμπληρωματικές έρευνες αποφασίστηκε ότι η εταιρία θα μπορούσε να εκμεταλλευθεί αποτελεσματικότερα το καινούργιο προϊόν, αν έδινε σε άλλες βιομηχανίες την άδεια να το παράγουν και να το εμπορεύονται έναντι ορισμένων δικαιωμάτων.

Όταν αναπτύσσουν μια επενδυτική πρόταση για να την υποβάλουν προς μελέτη και έγκριση σε ανώτερα διοικητικά κλιμάκια, ο υποστηρικτής και το επιτελείο του θα πρέπει κανονικά να περιλαμβάνουν σε αυτήν οποιεσδήποτε συμπληρωματικές επενδύσεις φαίνονται απαραίτητες ή επιθυμητές. Παρόμοια, αν η προτεινόμενη επένδυση πρόκειται να εξυπηρετήσει σαν μερικό υποκατάστατο άλλων επενδύσεων που έχει ήδη αποδεχτεί ή που μελετά η εταιρία, αυτό το γεγονός θα πρέπει να αναφέρεται κατά την υποβολή των προτάσεων.

Αν ορισμένες από τις επιλογές που γίνονται κατά τον προγραμματισμό μιας επενδύσεως θεωρούνται τόσο σημαντικές, ώστε η τελική απόφαση να πρέπει να ληφθεί από την ανώτατη διοίκηση, οι επενδυτικές προτάσεις θα πρέπει να υποβάλλονται στην ανώτατη διοίκηση σαν μια σειρά αμοιβαίως αποκλειόμενων επενδύσεων. Αυτό έχει το πλεονέκτημα ότι διευκολύνει την ανώτατη διοίκηση να εξετάσει μεθοδικά τις κύριες εναλλακτικές λύσεις που υπάρχουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

- 1.3.α Προλεγόμενα
- 1.3.β Τι είναι Προγραμματισμός (Ορισμοί και προϋποθέσεις)
- 1.3.1 Κύρια Χαρακτηριστικά του Προγραμματισμού
- 1.3.2 Θεωρία και Πρακτική του Προγραμματισμού Επενδύσεων
- 1.3.3 Μαθηματικός Προγραμματισμός
- 1.3.4 Επιχειρηματικός Προγραμματισμός
- 1.3.5 Κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των μεθόδων μετρήσεων της αξίας μιας Επένδυσης μέσω του Προγραμματισμού
- 1.3.6 Διαδικασία Προϋπολογισμού και Προγραμματισμός - Χρονικός Προγραμματισμός
- 1.3.7 Συστήματα Προγραμματισμού και Στρατηγικές
- 1.3.8 Επιχειρησιακές Προβλέψεις
- 1.3.9 Λειτουργία του Προγραμματισμού
- 1.3.10 Λήψη Αποφάσεων
 - 1.3.10.α Μέθοδοι Λήψης Αποφάσεων
 - 1.3.10.β Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων
- 1.3.11 Έλεγχος της Επιχειρηματικής Δράσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

1.3α Προλεγόμενα

Ο προγραμματισμός αποτελεί το τυπικό στοιχείο του Σύγχρονου Καπιταλισμού. Σε αυτό το κεφάλαιο θα προσπαθήσουμε να αναπτύξουμε το προγραμματισμό οριακά.

Κατάρτιση προγράμματος επιχ/κής δράσης σημαίνει την χάραξη της πορείας της επιχείρησης για ένα μελλοντικό χρονικό διάστημα με βάση τις προβλέψεις για αυτό. Η ευθύνη της κατάρτισης του βαρύνει κυρίως την διοίκηση της επιχείρησης. Η Διοίκηση αναθέτει τον προγραμματισμό στην Διεύθυνση του Προγραμματισμού ή στην διεύθυνση οικονομικών υπηρεσιών. Γενικά είναι αδύνατη η κατάρτιση προγράμματος δράσης χωρίς την πλήρη συμμετοχή όλων των εργαζομένων της επιχείρησης και ιδιαίτερα σε εκείνων που κατέχουν ηγετικές θέσεις μέσα στην επιχείρηση. Η οικονομική οργάνωση της κοινωνίας μας σήμερα είναι του "Μικτού Καπιταλισμού" όπου Δημόσιο και Ιδιώτες ασκούν οικονομικό έλεγχο. Έτσι η οικονομική δράση της επιχείρησης διαμορφώνεται μέσα σε μια αγορά που υπάρχει οξύτατος ανταγωνισμός (ελεύθερος, ολιγοπωλιακός, μονοπωλιακός) για να επικρατήσει και να επιβιώσει η επιχείρηση που θα αγωνιστεί σκληρά. Η επιβίωση της επιχείρησης δεν είναι εύκολη δουλειά. Απαιτεί αγώνα. Για αυτό δεν μπορεί να διοικηθεί μια επιχείρηση δίχως καλή οργάνωση και ορθολογικό προγραμματισμό. Την προγραμματισμένη καθοδήγηση της παραγωγής επιτελεί η τεχνοδομή. Η τεχνοδομή απαλλάσσει την παραγωγή από το κυνήγι του κέρδους και επιδιώκει μια αύξηση του όγκου των πωλήσεων.

Η σύγχρονη οικονομική ζωή είναι πολύπλοκη. Οι επιχειρήσεις δεν είναι δυνατόν να κυβερνούνται με εμπειρικές μεθόδους, στιγμιαίες διαθέσεις, εντυπώσεις, διαισθήσεις και ασύνδετες αποφάσεις. Την σύγχρονη οικονομία την χαρακτηρίζει η αλληλεξάρτηση των προβλημάτων. Έτσι οι επιχειρήσεις για να επιβιώσουν αναγκάζονται να εφαρμόσουν ένα συστηματικό προγραμματισμό δράσης.

Για καιρό θεωρούσαμε ότι "προγραμματισμένη σοσιαλιστική" οικονομία είναι εκφράσεις συνώνυμες. Σήμερα πια δεν έχει κανένα νόημα, ο προγραμματισμός είναι μεθοδολογία όπου ένα σύνολο από μέσα και μεθόδους χρησιμοποιούνται για να εξασφαλίσουν κάποια οικονομικά δραστηριότητα.

1.3β. Τι είναι προγραμματισμός (Ορισμοί - Προϋποθέσεις)

Γενικός Ορισμός : Προγραμματισμός είναι η πρόβλεψη για την κατανομή διαθέσιμων πόρων κατά χρόνο και τόπο καθώς και μια σειρά προτεινόμενα μέτρα για την επιτυχία των σκοπών της επιχείρησης. Έτσι ο προγραμματισμός

μιας επιχείρησης είναι ο προσδιορισμός των αντικειμενικών στόχων – σκοπών και ο καθορισμός των τρόπων για να επιτευχθούν. Το οικονομικό μας σύστημα πίσω από οποιαδήποτε ιδεολογική πολιτική και αν κρύβεται αποτελεί μια σχεδιασμένη οικονομία.

Διάφοροι συγγραφείς χαρακτηρίζουν τον Προγραμματισμό δράσης σαν : α) έκφραση αντικειμενικών σκοπών, β) σχέδιο ενέργειας και γ) μέσο συντονισμού.

Πάντως τα προγράμματα επιχειρησιακής δράσης καθορίζουν με κάθε λεπτομέρεια τους αντικειμενικούς σκοπούς της επιχείρησης στους διάφορους κλάδους της. Έτσι ο προγραμματισμός καθορίζει με σαφήνεια τους στόχους – σκοπούς της επιχείρησης και τα μέσα με τα οποία θα επιτευχθούν αυτά.

Για να καταστρωθούν αυτά τα προγράμματα θα πρέπει :

α) Να μελετηθούν τα στοιχεία από την επιχειρησιακή δράση του παρελθόντος. Τα στοιχεία αυτά μας τα δίνει η επιχειρησιακή στατιστική και η λογιστική.

β) Την πρόγνωση του μέλλοντος.

γ) Την σαφή γνώση των δυνατοτήτων της επιχείρησης σε τεχνικό εξοπλισμό και σε ανθρώπινο δυναμικό καθώς και τις δυνατότητες προσαρμογής.

Αλλά οι απόψεις πάνω στο κεφάλαιο του προγραμματισμού ποικίλλουν όσον αφορά τον ορισμό της έννοιας.

Κατά το πέρασμα του χρόνου και σύμφωνα με τους ρυθμούς εξέλιξης της οικονομικής επιστήμης ορισμένοι επιστήμονες, ομάδες και σχολές έδωσαν την δική τους άποψη πάνω στο θέμα.

Ας παρακολουθήσουμε μερικές από αυτές:

Ορισμοί προγραμματισμού

Σαν προγραμματισμός μπορεί να οριστεί η πνευματική διαδικασία σύλληψης μελλοντικών γεγονότων και ενεργειών η οποία προσανατολίζεται προς αντικειμενικούς σκοπούς, αναπτύσσει εναλλακτικούς τρόπους δράσης και τα μέσα για την επίτευξη των σκοπών αυτών, επιλέγει και αποφασίζει για τον πιο συμφέροντα τρόπο και τέλος δίνει εντολές και οδηγίες για την ορθή υλοποίηση των αποφάσεων που πάρθηκαν.

Κατά την άποψη ορισμένων συγγραφέων (CUTENBERG - ULRICH). (CUTENBERG) Ο επιχειρηματικός προγραμματισμός ερμηνεύεται ο εκ των προτέρων καθορισμός, μιας διαδικασίας επί τη βάση της οποίας εκτελείται η επιχειρηματική δραστηριότητα.

(ULRICH) Προγραμματισμός είναι ο εκ των προτέρων καθορισμός μελλοντικού τρόπου συμπεριφοράς κατά την αντιμετώπιση μιας ορισμένης κατάστασης.

Μια δεύτερη άποψη που προέρχεται από αυτούς που ασχολούνται πρακτικά στις επιχειρήσεις με το Budgeting (προϋπολογισμός) υποστηρίζουν ότι προγραμματισμός είναι ο προσδιορισμός στόχων εκ των προτέρων για την απόδοση επιδιωκόμενων μεγεθών (SOLLEIFFERU) "προμήθειες, χρηματοδότηση, παραγωγή, πωλήσεις, κόστος και αποτελέσματα περιγράφονται αριθμητικά εκ των προτέρων για να χρησιμεύουν στην συνέχεια ως επιδιωκτέοι σκοποί των ενεργειών" στον επιχειρηματικό χώρο.

Μια Τρίτη τέλος ομάδα συγγραφέων μεταξύ των οποίων οι GROCHLA και HILL, ασχολούνται με τον προσδιορισμό των σταδίων του προγραμματισμού. Κατά την άποψη του GROCHLA περιεχόμενο του επιχειρηματικού προγραμματισμού θεωρείται " ο προσδιορισμός των επιχειρηματικών **α ν τ ι κ ε ι μ ε ν ι κ ώ ν** σκοπών όπως και η εκ των προτέρων νοητή προσδοκία ενεργειών που απαιτούνται για την επίτευξη αυτών των σκοπών".

Κατά τον HILL "προγραμματισμός σημαίνει συστηματική σκέψη και καθορισμός αντικειμενικών σκοπών, τρόπων ενέργειας και μέτρων που αφορούν το μέλλον.

1.3.1. ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

1. Πρέπει να αναφέρεται στο μέλλον
2. Πρέπει να περιλαμβάνει ενέργεια (επηρεασμός, κατεύθυνση, έλεγχος)
3. Ύπαρξη φορέα.

Οργανισμοί που δεσμεύονται με τυπικό μακροχρόνιο προγραμματισμό, δηλαδή με τον καθορισμό μιας στρατηγικής και στόχων του οργανισμού τρία τουλάχιστον χρόνια εκ των προτέρων και συγκεκριμένα με προγράμματα δράσης για την επίτευξη αυτών των στόχων υπερέρχουν σε αποτελέσματα από οργανισμούς που προγραμματίζουν πάνω σε μια άτυπη βάση που δρουν δηλαδή χωρίς συγκεκριμένο και ξεκαθαρισμένο πρόγραμμα.

Πως ερμηνεύεται η σημαντική σχέση μεταξύ τυπικού προγραμματισμού και αποδόσεως του οργανισμού. Απλούστατα ο προγραμματισμός δίνει κατεύθυνση βελτιώνει την συνέχεια των ενεργειών και μειώνει την επικάλυψη τις περιττές δραστηριότητες και τις παραλείψεις. Με την διαμόρφωση των στόχων της πολιτικής των διαδικασιών των κανονισμών και των άλλων ειδών από οδηγίες παρέχεται κατεύθυνση στους εργαζομένους.

Ο προγραμματισμός λοιπόν αποτελεί την κύρια και αρχική λειτουργία του μανάτζμεντ ή της διοικήσεως. Πριν από την ανάληψη οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας η διοίκηση πρέπει να καθορίσει τους στόχους ή αντικειμενικούς σκοπούς του οργανισμού και τους τρόπους ή αντικειμενικούς σκοπούς του οργανισμού και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να

επιτευχθούν. Πιο απλά ο προγραμματισμός μπορεί να θεωρηθεί σαν μια τεχνική που αρχίζει με τους αντικειμενικούς σκοπούς κατόπιν αναπτύσσει μια πολιτική, σχέδια δράσεως και διαδικασίες και τελικά προβλέπει για την ύπαρξη ενός συστήματος επαναπληροφόρησης έτσι ώστε να προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες καταστάσεις.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ποσοστά επί τοις εκατό του συνόλου

Τομείς εις τον οποίον αναφέρεται το πρόγραμμα	Άνευ χρονι- κού περιο- ρισμού	Μέχρις 1 έτους	Από 2-5 έτη	από 6-10 έτη
1.Πωλήσεις-Μάρκετινγκ	96,1	75,8	72,7	12,4
2.Προμήθειαι	80,8	71,0	35,5	2,8
3.Χρηματοπιστωτικός	94,6	77,5	62,8	9,9
4.Έρευνα - Ανάπτυξις	71,0	47,9	56,9	12,1
5.Επενδύσεις	96,3	76,3	69,9	12,1
6.Ταμειακή Κίνησης	85,1	76,9	36,3	4,5
7.Προσωπικόν	88,7	76,1	46,5	4,8
8.Παραγωγή	89,3	79,4	40,6	5,1
9.παραγωγικό Πρόγραμμα	72,1	50,4	50,7	9,0

Η μελέτη της πρώτης στήλης αυτού του πίνακα βγαίνουν α συμπεράσματα για την σειρά των προτιμήσεως των διαφόρων τομέων κατά τον καταρτισμό των βραχυχρόνιων προγραμμάτων. Το 96,3% των επιχειρήσεων καταρτίζουν ένα Πρόγραμμα Επενδύσεων και αμέσως μετά το Πρόγραμμα Πωλήσεων – Μάρκετινγκ με ποσοστό 96,1%. Εν τούτοις όμως μεταξύ των προγραμμάτων που καταρτίζονται κάθε χρόνο την πρώτη θέση καταλαμβάνει το Πρόγραμμα Παραγωγής το οποίο δήλωσαν ότι καταρτίζουν κάθε χρόνο το 79,4% των Επιχειρήσεων και ακολουθείται από το Χρηματοπιστωτικό Πρόγραμμα. Για τα μακροχρόνια προγράμματα που διαρκούν 2-10 χρόνια επί κεφαλής των

προτιμήσεων είναι το Πρόγραμμα Πωλήσεων – Μάρκετινγκ το οποίο δήλωσαν ότι καταρτίζουν το 72,7% των Επιχειρήσεων στη μέση της χρονιάς και το 12,4% σε μακροχρόνια βάση. Σε ανάλογα συμπεράσματα κατέληξε και μια άλλη έρευνα η οποία έγινε το 1958 σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα 35 μεγάλων Αμερικανικών εταιριών μεταξύ των οποίων ήταν δημόσιες Επιχειρήσεις, βιομηχανικές, μεταφορικές, λιανικής και χονδρικής.

1.3.2. Θεωρία και Πρακτική του Προγραμματισμού Επενδύσεων

Ένας σύντομος ορισμός της σύγχρονης θεωρίας του προγραμματισμού επενδύσεων είναι δύσκολος αν όχι αδύνατος. Με τον όρο σύγχρονη θεωρία του προγραμματισμού επενδύσεων νοείται ο τύπος των εργασιών που δημοσιεύονται σε ερευνητικά περιοδικά όπως "JOURNAL OF FINANCE" "JOURNAL OF FINANCIAL AND QUANTITATIVE ANALYSIS" "MANAGEMENT SCIENCE" και "ENGINEERING ECONOMIST". Ο τύπος των εργασιών αυτών κάνει συστηματική χρήση της ποσοτικής ανάλυσης.

Τα τελευταία τριάντα χρόνια της θεωρίας του προγραμματισμού επενδύσεων χαρακτηρίζονται από αυξημένη εφαρμογή ποσοτικών τεχνικών μεταξύ των οποίων ιδιαίτερη θέση έχουν η ανάλυση χρησιμότητας, ο μαθηματικός προγραμματισμός.

Με τον όρο σύγχρονη πρακτική του προγραμματισμού επενδύσεων εννοείται η μεθοδολογία που εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις σε θέματα ανάλυσης και αξιολογήσεως επενδύσεων. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι η πρακτική του προγραμματισμού επενδύσεων έχει υποστεί αλλαγές που οφείλονται σε ποσοτικές τάσεις της θεωρίας του προγραμματισμού επενδύσεων.

Η ύπαρξη του χάσματος αυτού έχει διαπιστωθεί από ένα αριθμό εμπειρικών μελετών που είχαν σκοπό την περιγραφή της πρακτικής των επιχειρήσεων. Οι βασικές διαφορές που υπάρχουν μεταξύ θεωρίας και πρακτικής του προγραμματισμού μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες :

Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ του σκοπού της θεωρίας του προγραμματισμού και του σκοπού της χρηματοοικονομικής διοικήσεως της επιχειρήσεως. Συγκεκριμένα έχει διαπιστωθεί ότι η χρηματοοικονομική διοίκηση δεν αποβλέπει πάντα στην μεγιστοποίηση της χρηματοοικονομικής τιμής της μετοχής που είναι ο σκοπός της σύγχρονης θεωρίας του προγραμματισμού.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ επιχειρήσεων και θεωρία προγραμματισμού στην μέτρηση και ανάλυση του κινδύνου των επιχειρήσεων. Η θεωρία του προγραμματισμού χρησιμοποιεί την διακύμανση στην μέτρηση και ανάλυση του κινδύνου των επιχειρήσεων.

Στην τρίτη κατηγορία περιλαμβάνονται οι διαφορές μεταξύ επιχειρήσεων και θεωρίας προγραμματισμού στα χρησιμοποιούμενα κριτήρια αξιολογήσεως. Η

χρήση των κριτηρίων των προεξοφλημένων χρηματικών ροών υποστηρίζεται από την θεωρία του προγραμματισμού ενώ οι επιχειρήσεις έχουν παρουσιάσει τάση να χρησιμοποιούν το κριτήριο περιόδου επιστροφής του κεφαλαίου.

Η γνώση της πρακτικής των επιχειρήσεων ανεξάρτητα από το αν είναι ικανοποιητική ή όχι έχει μεγάλη σημασία για τα οικονομικά στελέχη των επιχειρήσεων. Το οικονομικό στέλεχος το οποίο γνωρίζει ότι υπάρχει χάσμα μεταξύ της πρακτικής που εφαρμόζει και της σύγχρονης θεωρίας του προγραμματισμού που είναι πολύ πιθανόν να αλλάξει πρακτική και να χρησιμοποιήσει κάποια περισσότερο ακριβής.

1.3.3. Μαθηματικός Προγραμματισμός

Διάφοροι συγγραφείς έχουν προτείνει ότι ο Μαθηματικός Προγραμματισμός είναι ισχυρότατο εργαλείο για τον Προγραμματισμό. Ο Μαθηματικός Προγραμματισμός επιλέγει από ένα σύνολο επενδύσεων εκείνες που μεγιστοποιούν ένα δεδομένο στόχο κάτω από ορισμένους περιορισμούς. Η πλέον γνωστή του μορφή είναι ο Γραμμικός Προγραμματισμός πρόσφατα άρχισαν να χρησιμοποιούνται ο Ακέραιος και ο Τετραγωνικός Προγραμματισμός. Ενώ ο Γραμμικός Προγραμματισμός επιλέγει τμήματα επενδύσεων, ο Ακέραιος επιλέγει ολόκληρες επενδύσεις. Ο Τετραγωνικός έχει περισσότερα πλεονεκτήματα από τον Γραμμικό αλλά η εφαρμογή του απαιτεί πολλούς υπολογισμούς.

Η πλέον συχνή χρήση του Γραμμικού Προγραμματισμού είναι για την αντιμετώπιση του προβλήματος της στενότητας κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή επιλέγονται οι επενδύσεις που έχουν σκοπό την μεγιστοποίηση της καθαρής παρούσας αξίας. Επειδή το πρόβλημα της στενότητας κεφαλαίου παρουσιάζεται συχνά, ο Μαθηματικός Προγραμματισμός θα ήταν ένα χρήσιμο εργαλείο εάν ήταν εφαρμόσιμος.

Εκ των επιχειρήσεων του δείγματος καμιά δεν χρησιμοποιούσε τον Μαθηματικό Προγραμματισμό στην αξιολόγηση επενδύσεων. Πολλές επιχειρήσεις δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την τεχνική του Μαθηματικού Προγραμματισμού. Μια επιχείρηση δήλωσε ότι είχε ασχοληθεί με την τεχνική αλλά πίστευε ότι η εφαρμογή της απαιτούσε έρευνα.

Άλλες επιχειρήσεις οι οποίες ήταν ενήμερες για τις δυνατότητες του Μαθηματικού Προγραμματισμού δήλωσαν ότι η τεχνική δεν είναι χρήσιμη στην πράξη. Ακόμη οι επιχειρήσεις ανέφεραν ότι ο Μαθηματικός Προγραμματισμός δεν προσφέρεται για αποτελεσματική αντιμετώπιση του κινδύνου των επενδύσεων.

1.3.4. Επιχειρηματικός Προγραμματισμός

ο επιχειρηματικός προγραμματισμός είναι πια μια βασική ανάγκη για κάθε επιχείρηση. Είναι πρόβλεψη κατανομής των διαθέσιμων πόρων, κατά χρόνο, τόπο και πρόβλεψη της σειράς για τα προτεινόμενα μέτρα, που θα εφαρμοστούν για να επιτευχθούν οι συγκεκριμένοι οικονομικά κυρίως στόχοι του επιχειρηματικού προγράμματος. Ας τονιστεί εδώ ότι η Οικονομική των επιχειρήσεων μιλούν πια σήμερα για χρηματικούς οικονομικούς, και μη στόχους. Το κέρδος αποτελεί κατά εξοχήν οικονομικό στόχο ενώ οι καλές δημόσιες σχέσεις εκφράζουν ένα μη οικονομικό στόχο κάθε επιχείρησης. Το μέγεθος κάθε επιχείρησης επιδρά πάνω στο σύστημα των στόχων της και στην επιχειρηματική συμπεριφορά της. Όσο μεγαλύτερη είναι μια επιχείρηση, τόσο εντονότεροι είναι οι μη οικονομικοί στόχοι που προβάλλει και τόσο μεγαλύτερη είναι η επιθυμία της να προσαρμοστεί με τους στόχους του κοινωνικού συνόλου μέσα στο οποίο δρα. Η τεχνοδομή που τη διοικεί ενδιαφέρεται περισσότερο για την καλή της φήμη και την επιβίωση της επιχείρησης παρά για την μεγιστοποίηση του κέρδους. Ενώ αντίθετα όσο μικρότερη είναι η επιχείρηση τόσο μεγαλύτερη είναι η επιθυμία για κέρδη που εκφράζεται με τους ατομιστικούς στόχους του επιχειρηματία για υψηλό εισόδημα. Με το πρόγραμμα πρέπει να καθοριστούν με κάθε λεπτομέρεια οι αντικειμενικοί σκοποί της μονάδος.

Ο επιχειρηματικός προγραμματισμός στηρίζεται στα απολογιστικά αριθμητικά στοιχεία (παρελθόν) και στους προϋπολογισμούς της (μέλλον) και καθορίζει την δράση της στην αγορά ανάλογα με τις προτιμήσεις που έχουν οι καταναλωτές και την χρηματική ρευστότητα της επιχείρησης. Και όλα αυτά για να πραγματοποιήσει τους στόχους της επιχείρησης.

1.3.5. Κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των μεθόδων μετρήσεων της αξίας μιας επένδυσης μέσω του προγραμματισμού

Όπως αντιλαμβανόμαστε οι στόχοι ενός οργανισμού είναι δύσκολο να εκφραστούν με σαφήνεια. Το έργο αυτό γίνεται ακόμα δυσκολότερο αν, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που εξετάζουμε, σκοπός της εκφράσεως των στόχων είναι να δοκιμαστεί η έκταση στην οποία οι διάφορες δραστηριότητες και τα προγράμματα είναι κατάλληλα για τον οργανισμό. Στην περίπτωση των επιχειρήσεων οι μέθοδοι μετρήσεως της αξίας των επενδύσεων που προτείνονται δίνουν έμφαση στην μεγιστοποίηση των κερδών αλλά επιχειρούν να περιλάβουν και άλλα θέματα εξίσου σημαντικά όπως οι κίνδυνοι που έχουν οι μελλοντικές επενδύσεις και η μελλοντική διόρθωση του ενεργητικού και παθητικού που θα προσδιορίσει από τις επενδυτικές αποφάσεις που λαμβάνονται μέσω του προγραμματισμού.

Για να αποτελέσει λογικό κριτήριο η μεγιστοποίηση των κερδών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ύψος της επενδύσεως μέσω των κεφαλαίων.

Ένας τρόπος για να εκφράσουμε τον αντικειμενικό σκοπό της διαδικασίας λήψεως των επενδυτικών αποφάσεων είναι η μεγιστοποίηση της τρέχουσας αξίας των μετοχών της επιχείρησης.

Αν και σαν κριτήριο δεν είναι ακριβές η μεγιστοποίηση της αξίας των μετοχών περιγράφει αρκετά καλά τι θα θέλαμε να επιτύχει η μέθοδος μας για την μέτρηση της αξίας των επενδύσεων. Αναγνωρίζεται βέβαια ότι οι οργανωτικοί στόχοι του προγραμματισμού είναι πολύ ευρύτεροι και περιλαμβάνουν θέματα όπως το γόητρο, το εισόδημα, η ασφάλεια, η ελευθερία και η συμβολή της επιχειρήσεως στο κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο ανήκει και στην ευημερία του εργατικού δυναμικού που απασχολεί κάθε επιχείρηση εφόσον η επίτευξη κερδών χωρίς περιττούς κινδύνους δεν βρίσκεται σε σύγκρουση με τους πιο πάνω στόχους ή υπόθεση ότι οι αντικειμενικοί σκοποί εκφράζονται σε χρήμα είναι υποστηρίξιμη.

Το μέτρο της αξίας των επενδύσεων που περιγράφει καλύτερα την δυνατότητα επιτεύξεως κερδών από μια προτεινόμενη επένδυση είναι η καθαρή παρούσα αξία των χρηματικών ροών που σχετίζονται με την επένδυση αυτή. Με την μέτρηση της παρούσας αξίας τα συμφέροντα των μετοχών προάγονται περισσότερο από ότι με την απλή μεγιστοποίηση του εισοδήματος, επειδή οι λογιστικές μέθοδοι δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τις εναλλακτικές χρήσεις των επενδυόμενων κεφαλαίων. Από την άλλη, η μέθοδος της παρούσας αξίας μας δίνει ένα μέτρο των συμπληρωματικών κινδύνων που θα εκτεθούν οι επενδυτές.

1.3.6. Διαδικασία προϋπολογισμού και προγραμματισμός – Χρονικός Προγραμματισμός

Συχνά θεωρούμε τον προϋπολογισμό μιας εταιρίας ως μέρος του συστήματος ελέγχου του κόστους και ξεχνάμε ότι είναι ένα σημαντικό όργανο για τον προγραμματισμό. Το πρόγραμμα επενδύσεων την επόμενη περίοδο θα επηρεάσει, το πρόγραμμα ταμειακής ροής και με την σειρά του τις προβλέψεις πωλήσεων. Άρα ο προγραμματισμός αυτός θα πρέπει να ενσωματώνεται σε μια χρονική προϋπολογιστική διαδικασία.

Ο χρονικός προγραμματισμός των χρηματικών ροών που προκύπτουν από τις δαπάνες για πάγια στοιχεία είναι εξαιρετικά σημαντικός για το στέλεχος που θα επιχειρήσει να προγραμματίσει τις ανάγκες της επιχείρησης για ρευστό. Χρειάζονται πληροφορίες για τις ημέρες που θα πρέπει να πληρωθούν οι λογαριασμοί και για το πότε θα υπάρχουν εισροές μετρητών από την επένδυση. Φυσικά δεν είναι δυνατόν όλα αυτά να προβλεφθούν με απόλυτη βεβαιότητα αλλά να γίνουν λογικές εκτιμήσεις.

Ορισμένες επιχειρήσεις θα προετοιμάσουν ξετές πρόγραμμα επενδύσεων. Η κατάρτιση του προγράμματος επενδύσεων θα πρέπει να αποτελεί μέρος της διαδικασίας του προϋπολογιστικού προγραμματισμού. Το υπεύθυνο στέλεχος

για το πρόγραμμα επενδύσεων και ο υπεύθυνος για τον προϋπολογισμό της επιχείρησης θα πρέπει να επικοινωνούν αποτελεσματικά.

1.3.7. Συστήματα προγραμματισμού & στρατηγικής

Στρατηγική είναι ο καθορισμός των βασικών μακροπρόθεσμων στόχων και σκοπών μιας επιχείρησης, καθώς και των αντιστοίχων πολιτικών και σχεδίων για την επίτευξη τους, που διατυπώνονται έτσι ώστε να καθορίζουν την έκταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την ταυτότητα της επιχείρησης.

Στρατηγικές αποφάσεις παίρνονται συνήθως ψηλά στην διοικητική κυριαρχία και κατόπιν δίνονται για υλοποίηση στα χαμηλότερα επίπεδα της επιχείρησης. Παρατηρείται μια συνεχής προσαρμογή και τροποποίηση της υπάρχουσας στρατηγικής σε περίπτωση συχνών αλλαγών του οικονομικού περιβάλλοντος.

Περισσότερο αποτελεσματική είναι η στρατηγική όταν ο έλεγχος υλοποίησης σχετίζεται με την διαδικασία επαναπροσδιορισμού. Προγραμματισμός είναι η διεργασία και η λήψη απόφασης εκ των προτέρων, για το είδος, τη μέθοδο, την χρονική στιγμή και το άτομο που θα την αναλάβει – ούτως ώστε, οι στόχοι της επιχείρησης να επιτευχθούν βραχυπρόθεσμα με μεσοπρόθεσμα. Κατά περιόδους, έχουμε έλεγχο, που αποσκοπεί στην βελτίωση ή την αναπροσαρμογή του. Ο επιχειρησιακός προγραμματισμός θα αποτελέσει το θεμέλιο πάνω στο οποίο όλοι θα δεσμεύονται για την εκτέλεση ορισμένων εργασιών και θα ελέγχεται η προσπάθεια για την επίτευξη όσων δεσμεύτηκαν να κάνουν. Καθώς είναι μέρος της λειτουργίας της διοίκησης σχετίζεται και με τις μελλοντικές κατευθύνσεις της οικονομικής μονάδας.

Ο προγραμματισμός, διαδικαστικά, δεν πρέπει να νοείται απλά σαν μοντέλο προσδιορισμού ποσοτικών στόχων και επεμβάσεων αλλά θα πρέπει να είναι ο μηχανισμός επιτάχυνσης, επιβράδυνσης ή απλώς τροποποίησης της ροής (προς βελτίωση) της επιχείρησης, ως δούμε σε ένα χρονικό background την εξέλιξη του Προγραμματισμού και την Στρατηγικής.

Στα 1960-70, εφαρμοζόταν ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός. Ορισμένοι γενικοί στόχοι τιθέμενοι αρχικά, έπαιρναν κατόπιν πιο συγκεκριμένη μορφή μέσα από 5ετή προγράμματα για το σύνολο της επιχείρησης. Ετήσιοι προϋπολογισμοί και όρια δαπανών ήταν απαραίτητα. Αυτός ο προγραμματισμός όμως μειονεκτούσε στα εξής : έλειπαν τα πολύ συγκεκριμένα προγράμματα για τις μεγάλες διευθύνσεις ή τις περιφερειακές μονάδες.

Επικρατούσε μια γενική αδιαφορία στην πρόβλεψη του μέλλοντος. Αιχμή του Προγραμματισμού, ήταν η επίτευξη του Προϋπολογισμού.

β.1970-80: Εμφανίζονται οι Εταιρικοί Προγραμματισμοί.

Η ανάγκη για αποτελεσματικότερο προγραμματισμό οδηγεί στην ανάλυση του περιβάλλοντος, ενώ η σύνθεση ενός Total Planning για την επιχείρηση στηρίζεται στα προγράμματα των μονάδων.

Χαρακτηρίζουμε την εποχή αυτή σαν φάση πρόβλεψης του μέλλοντος.

γ. Πρόσφατα: περνάμε στην φάση του Προγραμματισμού ανταγωνιστικής στρατηγικής, η φάση της στρατηγικής σκέψης. Ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς και τις συνθήκες ανταγωνισμού δίνεται βάρος στο σχεδιασμό στρατηγικής. Εναλλακτικά σενάρια στόχων και η ακόλουθη αιτιολόγηση τους από τις διοικήσεις, διαμορφώνονται πλέον οι μονάδες τείνουν να γίνουν πιο στρατηγικές.

δ. Πλέον ολοκληρωμένο στρατηγικό πρόγραμμα συναντάται στην φάση της στρατηγικής διοίκησης. Στόχοι: η δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στο μέλλον και η σύνδεση του προγραμματισμού με άλλες λειτουργίες (π.χ. στελέχωση, οργάνωση, έλεγχος). Στη σημερινή κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα διαμορφώνονται οι εξής τάσεις:

1. Σύνδεση προγραμματισμού και υλοποίησης.
(Από επιτελική δραστηριότητα περνάμε σε εκτελεστική).
2. Ενεργοποίηση όλων των ικανοτήτων και προσδοκιών των μελών του οργανισμού σε όλα τα επίπεδα, έτσι ώστε να αναπτυχθεί συνείδηση για το χαρακτήρα του οργανισμού.
3. Ύπαρξη διοικήσεων ικανών να αποσαφηνίζουν τους σκοπούς του οργανισμού, να συνδέουν τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες με το εφικτό και να ενεργοποιούν το ανθρώπινα δυναμικό γύρω από το σκοπό.
4. Η εισαγωγή συμμετοχικών διαδικασιών στην εκποίηση και υλοποίηση του προγραμματισμού.

1.3.8. Επιχειρησιακές προβλέψεις

Για να καταρτιστεί ένα πρόγραμμα δράσης απαιτούνται στατιστικά στοιχεία. Πολλές φορές δεν διαθέτει τέτοια στοιχεία μια νέα επιχείρηση. Τότε καταρτίζεται το πρόγραμμα δράσης με προβλέψεις και προγνώσεις για το μέλλον. Η πρόβλεψη αποτελεί το πρώτο στοιχείο διοικήσεως και η υλοποίηση γίνεται με τον προγραμματισμό. Η πρόβλεψη διακρίνεται σε : α) βραχυπρόθεσμη (1 μήνας – 1 έτος), β) μεσοπρόθεσμη (1 έτος – 5 έτη) και γ) μακροπρόθεσμη (5 έτη – 20 έτη).

Η βραχυπρόθεσμη γίνεται με τα λογιστικά στοιχεία της επιχείρησης, για την μεσοπρόθεσμη γίνεται με πληροφορίες που δίνουν Ινστιτούτα Οικονομικών

Ερευνών και Προγνώσεων με διάφορες τεχνικές (δειγματοληψία, αριθμοδείκτες, στατιστικές μέθοδοι κ.α.). Για την μακροπρόθεσμη πρόβλεψη λαμβάνονται υπ' όψιν διάφορες τάσεις (πληθυσμιακές και δημογραφικές εξελίξεις) οικονομικά μεγέθη (τεχνολογική εξέλιξη, εξέλιξη του εμπορίου κ.τ.λ.). Η επιτυχία ενός προγράμματος δράσης βασίζεται πάνω στην ορθή πρόβλεψη καθώς και στις συνθήκες και καταστάσεις που θα επικρατήσουν.

Η βασική προϋπόθεση ενός μακροχρόνιου σχεδιασμού είναι η ορθή πρόβλεψη και ο προγραμματισμός που βασίζεται σε αυτή και όταν λέμε προγραμματισμός εννοούμε:

- α) προγραμματισμό πωλήσεων
- β) προγραμματισμό παραγωγής
- γ) προγραμματισμό επενδύσεων παγίων στοιχείων
- δ) προγραμματισμό βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης δανειοδότησης.

Δεν είναι δυνατόν να καταρτιστούν σοβαρά προγράμματα χωρίς πρόβλεψη. Οι προβλέψεις είναι απαραίτητες έστω και αν δεν είναι ακριβείς.

Από την στιγμή που επιχειρηματίες παίρνουν αποφάσεις για να επενδύσουν είναι υποχρεωμένοι να μαντέψουν τι θα συμβεί.

Οι στατιστικοί και οι οικονομολόγοι δεν είναι ακόμα σε θέση να κάνουν ακριβείς προβλέψεις γιατί η έλλειψη κάθε προβλέψεως συνήθως σημαίνει ότι έχει γίνει ενδόμυχα κάποια πρόβλεψη και γιατί οι μη οικονομολόγοι έχουν στο παθητικό τους πολύ περισσότερο λανθασμένες προβλέψεις από ότι οι καταρτισμένοι οικονομολόγοι.

Οι ειδικοί κάθε επιχείρησης είναι υποχρεωμένοι να γνωρίζουν τις φάσεις του οικονομικού κύκλου και τις διακυμάνσεις της επιχειρηματικής δράσης. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για αυτό τον σκοπό είναι:

- α) Η μέθοδος που χρησιμοποιεί οικονομικούς δείκτες
- β) Η μέθοδος που αφορά την έρευνα αγοράς
- γ) Η στατιστική μέθοδος παλινδρόμησης και συσχέτισης

Τα στελέχη της επιχείρησης θα διαλέξουν την μέθοδο που είναι η καλύτερη για την επιχείρηση. Σπουδαίο ρόλο επίσης διαδραματίζει η πείρα, η κρίση ή διαίσθηση του επιχειρηματία και των στελεχών της επιχείρησης.

1.3.9. Η Λειτουργία του Προγραμματισμού

ο προγραμματισμός αποτελεί την πρώτη λειτουργία της διοικήσεως. Διοικῶ σημαίνει : χαράζω πορεία δράσης. Ο προγραμματισμός είναι μια τεχνική που καθορίζει : α) τους αντικειμενικούς σκοπούς, β) την ανάπτυξη της πολιτικής της, γ) τα σχέδια δράσης κ.τ.λ. έτσι ώστε η επιχείρηση να προσαρμοστεί και να επιβιώσει στις μεταβαλλόμενες καταστάσεις. Η λειτουργία του προγραμματισμού μπορεί να διαιρεθεί σε τέσσερις φάσεις.

Φάση 1^η: Καθορισμός στόχων και αντικειμενικών σκοπών

Φάση 2^η: Διαμόρφωση πολιτικής για να επιτευχθούν οι στόχοι

Φάση 3^η: Ανάπτυξη βραχυχρόνιων προγραμμάτων

Φάση 4^η: Καταγραφή λεπτομερών διαδικασιών

Τα στοιχεία τώρα που χρειάζονται για να ανταποκρίνεται αυτή η διαίρεση είναι:

* Οι εισροές *Επεξεργασία, Εκροές *Επαναπληροφόρηση

Φάση 1^η: Καθορισμός αντικειμενικών στόχων

Η φάση αυτή είναι σημαντική γιατί καθορίζονται οι σκοποί και οι στόχοι της επιχείρησης: α) Τα κέρδη, β) η κοινωνική ευθύνη της επιχείρησης, γ) οι προσωπικοί στόχοι των ομάδων της επιχείρησης, δ) οι στόχοι της κυβέρνησης και της τοπικής αρχής, ε) η παραγωγικότητα και στ) ο συνδικαλισμός.

Αυτά όλα οφείλει να τα λάβει υπ' όψη του κάθε προγραμματιστής γιατί σήμερα οι επιχειρήσεις που θέλουν να επιβιώσουν δεν επιδιώκουν σαν απώτερο στόχο – σκοπό το κέρδος αλλά και :

- α) Παραγωγικότητα
- β) Επιβίωση
- γ) Ανάπτυξη
- δ) Σταθερότητα
- ε) Προσαρμογή στο Περιβάλλον
- στ) Καινοτομίες
- ζ) Αναγνώριση και κοινωνικό κύρος
- η) Ποιότητα προϊόντων και ζωής
- θ) Ανθρώπινες σχέσεις και Δημόσιες
- ι) Επαναπληροφόρηση και έλεγχος

Φάση 2^η: Διαμόρφωση Πολιτικής

Η πολιτική είναι η στρατηγική δράσης. Ο δρόμος που θα ακολουθήσουν τα στελέχη της επιχείρησης είναι ο οδηγός για την δράση έτσι ώστε να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν οι στόχοι τους. Η πολιτική αυτή πρέπει να είναι γνωστή σε όλους και να διέπεται από τις εξής αρχές:

- α) Να είναι σαφής και γνωστή σε όλους
- β) Να εξασφαλίζει σταθερότητα
- γ) Να αποτελεί την βάση για μελλοντικές ενέργειες και αποφάσεις
- δ) Να εξασφαλίζει την άσκηση ελέγχου και δράσης
- ε) Να διατηρεί υψηλό το ηθικό των εργαζομένων
- στ) Να συντηρεί καλές σχέσεις
- ζ) Να ανεβάσει το κύρος της επιχείρησης

Για αυτό πρέπει να διατυπώνονται οι οδηγίες, οι αρχές και η πολιτική της επιχείρησης για να καθορίζονται οι εξουσίες και τα καθήκοντα καθενός.

Φάση 3^η: Κατάρτιση Προγραμμάτων Δράσης

Τα προγράμματα αυτά είναι μακροχρόνια και βραχυχρόνια: Τα βραχύχρονα προγράμματα είναι τα εξής:

α) **Πρόγραμμα Παραγωγής:** Το πρόγραμμα αυτό στηρίζεται στα στοιχεία του προηγούμενου χρόνου και στις προβλέψεις για τον νέο. Καθορίζει μια σειρά παραγωγής αγαθών ανάλογα με την ζήτησή τους.

β) **Πρόγραμμα Πωλήσεων:** Στο πρόγραμμα αυτό προσκομίζονται (αγαθά, ποσότητες, τιμές κ.τ.λ.). Ουσιαστικά το πρόγραμμα των πωλήσεων βασίζεται στα προηγούμενα προγράμματα και τις προβλέψεις καθώς και στην πρόγνωση του μέλλοντος. Δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε ότι είναι το πρώτο στάδιο της επιχειρηματικής δράσης και όλα τα άλλα προγράμματα εξαρτώνται όσον αφορά την επιβίωσή τους από αυτό.

γ) **Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα:** Η πραγματοποίηση των άλλων προγραμμάτων απεικονίζεται δυναμικά με τα έξοδα και τα έσοδα της επιχείρησης. Όπως γνωρίζετε τα έσοδα και τα έξοδα πραγματοποιούνται είτε ταμειακά είτε με πίστωση. Άρα το χρηματοδοτικό πρόγραμμα περιέχει και τις δύο αυτές πηγές εκροής – εισροής.

δ) **Το πρόγραμμα εφοδιασμού:** Το βασικό στοιχείο μιας επιχείρησης είναι οι εισροές της. Οι απαραίτητες εισροές ενεργοποιούν όλα τα άλλα προγράμματα της επιχείρησης. Υπερεπάρκεια αποθεμάτων είναι άγονη δέσμευση κεφαλαίου. Αντίθετα η ανεπάρκεια οδηγεί στην διακοπή της εργασίας ορισμένων τμημάτων της επιχείρησης.

Η προσεκτική κατάρτιση του προγράμματος ανεφοδιασμού με όλα τα στοιχεία της εισροής περιορίζει τους κινδύνους που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Μαζί καθορίζει τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες της λειτουργίας του εφοδιασμού.

ε) **Γενικό Ετήσιο Πρόγραμμα:** Καταρτίζεται με βάση τα άλλα επιμέρους προγράμματα επιχειρηματικής δράσης. Είναι το γενικό πλαίσιο δράσης της.

Φάση 4^η: Καθορισμός Διαδικασιών Πραγματοποίησης

Καθορίζει τις διαδικασίες της πραγματοποίησης των προγραμμάτων. Είναι η διατύπωση της σειράς από τα απαραίτητα βήματα και τους κανόνες που πρέπει να ακολουθηθούν κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων.

1.3.10. Λήψη Αποφάσεων

Η διοίκηση ισοδυναμεί με την λήψη αποφάσεων. Η λήψη αποφάσεων σε μια επιχείρηση είναι το κλειδί για την επιβίωση της.

Η οικονομική των επιχειρήσεων μας διδάσκει ότι η επιχείρηση παίρνει αποφάσεις σύμφωνα με ένα ιδανικό πρότυπο. Ο επιχειρηματίας είναι εκείνος που παίρνει τις αποφάσεις. Σήμερα όμως η επιχείρηση είναι αρκετά πολύπλοκο κατασκεύασμα που επιδιώκει όχι ένα αλλά πολλούς σκοπούς. Για αυτό η διαδικασία λήψης των αποφάσεων της σύγχρονης επιχείρησης πρέπει να ξετυλίγεται μέσα από πολλές και πολύπλοκες σχέσεις μεταξύ των μελών της επιχείρησης και να εκφράζεται από τα συμβούλια λήψη των αποφάσεων.

1.3.10α. Μέθοδοι λήψης αποφάσεων

Κατά την διάρκεια του χρόνου χρησιμοποιήθηκαν ορισμένες μέθοδοι σκέψης. Μερικές από αυτές είναι οι εξής:

α) **Παραδοσιακή Μέθοδος:** Στηρίζεται στην εμπνευση, διαίσθηση, τύχη και το επιχειρησιακό δαιμόνιο του επιχειρηματία.

β) **Μιμητική Μέθοδος:** Η απόφαση δεν στηρίζεται σε στοιχεία ή δεδομένα αλλά στην αντιγραφή μιας απόφασης που πήρε κάποιος άλλος.

γ) **Μέθοδος συστηματικών αποφάσεων:** Στηρίζεται σε ορισμένα στοιχεία και δεδομένα τα οποία ο επιχειρηματίας επεξεργάζεται με την λογική του.

δ) **Μέθοδος επιστημονικής προπαρασκευής και λήψη αποφάσεων.**
Στην μέθοδο αυτή αποφασίζει μια ομάδα ανθρώπων με ειδική κατάρτιση και γνώση, εφαρμόζοντας μεθόδους και τεχνικές σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της σύγχρονης οικονομικής ζωής.

1.3.10β. Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Οι φάσεις για τη λήψη επιχ/κων αποφάσεων είναι οι εξής:

1. Συγκεκριμενοποίηση καταστάσεων και δεδομένων
2. Αποσαφήνιση των σκοπών
3. Συγκέντρωση στοιχείων για την λήψη απόφασης
4. Διαμόρφωση προγνώσεως για τις μελλοντικές συνθήκες
5. Μελλοντική εξέλιξη

6. Σχεδιασμός απόφασης
7. Εξασφάλιση προϋποθέσεων για την επιτυχία
8. Μέτρα ασφαλείας για την επιτυχημένη εξέλιξη
9. Εφαρμογή απόφασης
10. Απομάκρυνση κάθε εμποδίου για την ορθή λειτουργία της απόφασης στα προγράμματα δράσης που έχουν καταρτισθεί.

Η χρησιμότητα του ελέγχου είναι η ανακάλυψη των αδυναμιών και των σφαλμάτων με σκοπό την επανόρθωσή τους καθώς και την πρόσληψη και παρεμπόδιση της επανάληψης των ίδιων σφαλμάτων.

Οι μορφές του ελέγχου είναι πολλές και διάφορες. Ο χρόνος τώρα κατάρτισης απολογιστικού ελέγχου δεν είναι συγκεκριμένος. Εξαρτάται από την επιχείρηση συνήθως όμως γίνεται στο τέλος της διαχειριστικής λογιστικής χρήσης. Μπορεί όμως και στα ενδιάμεσα χρονικά διαστήματα να γίνει ουσιαστικός έλεγχος, πάντως ο χρόνος του ελέγχου καλό είναι να συμπίπτει με το χρόνο έναρξης και λήξης του αντιστοιχού προγράμματος.

Και πιο συγκεκριμένα ο έλεγχος γίνεται για:

- α) Διατύπωση αποκλίσεων που παρουσιάστηκαν
- β) Εντοπισμός αποκλίσεων
- γ) Η ανάλυσή τους
- δ) Εξακρίβωση των αιτιών τους
- ε) Καταλογισμός ευθυνών

Γενικά αντικειμενικός σκοπός του ελέγχου αυτού είναι η εντόπιση, εξακρίβωση, ανάλυση και αποφυγή κάθε ανωμαλίας στη λειτουργία της επιχείρησης. Μετά από τις διαπιστώσεις του ελέγχου λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για τη διόρθωση κάθε σφάλματος και τη βελτίωση της παραγωγικότητας της επιχείρησης.

Πρέπει να τονισθεί όμως ότι η λήψη μιας απόφασης ή η μετατροπή της την παίρνει ο επιχειρηματίας ή μια ομάδα ειδικών διορισμένη από τον ίδιο. Απαιτείται:

- α) Η γνώση της από το ανθρώπινο δυναμικό και η συμμετοχή του στην εφαρμογή.
- β) Η παραμέληση των ανθρώπων που καλούνται να την εφαρμόσουν ισοδυναμεί με πρόκληση για αποτυχία.
- γ) Οι άνθρωποι μας πρέπει να πιστεύουν στην κρίση και τις σωστές αποφάσεις μας.

1.3.11. Έλεγχος Επιχειρηματικής Δράσης

όταν πια ο προγραμματισμός έχει προχωρήσει ικανοποιητικά. (Τα προγράμματα εφαρμόστηκαν και η επιχείρηση επιβιώνει) χρειάζεται και ο έλεγχος ο απολογιστικός και η αυτοκριτική.

Ο έλεγχος της επαλήθευσης των προγραμμάτων της επιχείρησης γίνεται με την σύνταξη ειδικών εκθέσεων από τα στελέχη της επιχείρησης. Οι εκθέσεις αυτές έχουν μορφή καταστάσεων όπου συγκρίνονται τα στοιχεία της επιχ/κης δράσης που πραγματοποιήθηκε με τα στοιχεία πρόβλεψης.

Σκοπός αυτής της σύγκρισης είναι να βρούμε τις αποκλίσεις και να επισημανθούν τα αίτια των αποκλίσεων αυτών. Ο έλεγχος πρέπει να απλώνεται παντού (ανθρώπους και δραστηριότητες) και να θεωρείται επαλήθευση και επιβεβαίωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΕΝΟΤΗΤΑΣ

- 1.4.1 Εσωτερική Στενότητα Κεφαλαίων
- 1.4.2 Εσωτερική Στενότητα Κεφαλαίου
- 1.4.3 Εσωτερική Στενότητα Κεφαλαίου και Πολιτική Μερισμάτων

1.4.1 Εξωτερική στενότητα κεφαλαίων

Σε αυτό το κεφάλαιο ο όρος δανεισμός χρησιμοποιείται όταν η εταιρία εξασφαλίζει κεφάλαια από την κεφαλαιαγορά εκδίδοντας οποιοδήποτε είδος χρεογράφου. Ο όρος δανειοδότηση σημαίνει την χρησιμοποίηση κεφαλαίων για την αγορά κάθε είδους χρεογράφου. Ειδικότερα υποθέτουμε ότι ο δανεισμός γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε η κεφαλαιουχική δομή της δανειοδοτούμενης εταιρίας (η αναλογική σχέση μεταξύ των διάφορων ειδών χρεογράφων που έχει εκδώσει) δεν μεταβάλλεται. Ο δανεισμός επομένως περιλαμβάνει κανονικά την έκδοση χρεογράφων. Παρόμοια, υποθέτουμε ότι ο όρος δανειοδότηση σημαίνει την απόκτηση ενός χαρτοφυλακίου χρεογράφων που έχει περίπου τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου με τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν ήδη στην εταιρία.

Κάτω από συνθήκες βεβαιότητας ο όρος δανειοδότηση θα μπορούσε να ερμηνευτεί κυριολεκτικά, επειδή δεν θα υπήρχε πρόβλημα κινδύνου. Δηλαδή κάτω από συνθήκες αβεβαιότητας θέλουμε να ορίσουμε ότι με την δανειοδότηση δεν μεταβάλλονται τα χαρακτηριστικά κινδύνου των περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας σε σύγκριση με την επέκταση των εργασιών της μέσω εσωτερικών επενδύσεων. Μια εταιρία δανειοδοτεί αν αγοράζει τους τίτλους άλλων εταιριών, των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου με τα δικά της.

Μια εταιρία μπορεί να αγοράσει τις δικές της μετοχές με τιμή ανάλογη προς την αξία που έχουν στο χρηματιστήριο. Ας υποθέσουμε ότι οι μετοχές μιας εταιρίας βρίσκονται όλες στα χέρια μετόχων και ότι αγοράζει ορισμένες από τις δικές της μετοχές. Το αποτέλεσμα είναι σχεδόν το ίδιο, σαν να είχε χρησιμοποιήσει το ίδιο χρηματικό ποσό για να πληρώσει ένα μέρος. Διαφέρει από την δανειοδότηση στο ότι δεν αναμένεται ότι τα κεφάλαια θα επιστραφούν στην εταιρία.

Αν οι κεφαλαιαγορές, ήταν τέτοιες ώστε μια εταιρία να μπορούσε να δανείσει ή να δανειστεί όσα χρήματα ήθελε με το τρέχον επιτόκιο, το επιτόκιο αυτό θα ήταν το ίδιο και για τους δανεισμούς και για τις δανειοδοτήσεις. Ο στόχος της μεγιστοποίησης των κερδών, επομένως, θα απαιτούσε να αποδέχεται η εταιρία όλες τις ανεξάρτητες επενδύσεις των οποίων η παρούσα αξία, χρησιμοποιώντας αυτό το επιτόκιο, θα ήταν θετική. Με τέτοιες κεφαλαιαγορές η επιλογή των επενδύσεων δεν θα εξαρτιόταν από το ύψος των κεφαλαίων που θα διέθετε η εταιρία, επειδή με τον κατάλληλο συνδυασμό δανεισμού και δανειοδοτήσεως κάθε εταιρία θα μπορούσε να χρηματοδοτεί όλες τις επενδύσεις με θετική παρούσα αξία.

Αυτή η θεωρητική κατάσταση είναι ένα ιδεώδες που δεν συναντάται ποτέ στην πράξη. Σχεδόν πάντοτε θα υπάρχει κάποια διάσταση μεταξύ των επιτοκίων με τα οποία μπορεί να δανείσει πλεονάζοντα κεφάλαια και των επιτοκίων με τα

οποία μπορεί να δανειστεί κεφάλαια η εταιρία. Το μέγεθος του χάσματος μπορεί να ποικίλει για πολλούς λόγους, που περιλαμβάνουν την επίδραση του κόστους μεσιτείας για την συγκέντρωση νέων κεφαλαίων και το γεγονός ότι μπορεί να υπάρχουν κρυφά κόστη ή κρυφοί κίνδυνοι συνδεδεμένοι με την μια ή την άλλη από τις επενδύσεις. Ένας άλλος λόγος είναι ότι οι δανειστές μπορεί να προτιμούν εταιρίες που έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά, αυξάνοντας έτσι το κόστος του δανεισμού από εταιρίες που στερούνται τα χαρακτηριστικά αυτά.

Αν το επιτόκιο του δανεισμού και το επιτόκιο της δανειοδοτήσεως είναι σχεδόν ίδια, μπορούμε χωρίς μεγάλες απώλειες να αγνοήσουμε την διαφορά και να μιλήσουμε για ένα τρέχον επιτόκιο. Αν, όμως, η διαφορά είναι μεγάλη, δεν μπορεί να αγνοηθεί όταν καθορίζονται οι επενδυτικές και οι χρηματοοικονομικές πολιτικές της εταιρίας. Αυτό δημιουργεί την κατάσταση που αποκαλούμε εξωτερική στενότητα κεφαλαίων.

1.4.2. Εσωτερική στενότητα κεφαλαίου

Υπάρχουν δυο περιπτώσεις εσωτερικής στενότητας κεφαλαίων. Στην πρώτη η εταιρία ορίζει ένα επιτόκιο αποκλεισμού για τις επενδύσεις της που είναι υψηλότερο από το κόστος του χρήματος για την ίδια. Στη δεύτερη περίπτωση η εταιρία αποφασίζει να περιορίσει σε κάποιο σταθερό ποσό το σύνολο των κεφαλαίων που δεσμεύονται κάποιο συγκεκριμένο χρόνο σε εσωτερικές επενδύσεις, ακόμη και αν σαν επακόλουθο αυτής της αποφάσεως θα πρέπει να απορριφθούν επενδύσεις που έχουν θετική παρούσα αξία όταν προεξοφλούνται με συντελεστή ίσο προς το κόστος του χρήματος της εταιρίας.

Κατά τη διάρκεια του κεφαλαίου θα εξετάσουμε τη δεύτερη περίπτωση η οποία άλλωστε παρουσιάζει και περισσότερο ενδιαφέρον καθώς τα αποτελέσματά της μπορούν να μας οδηγήσουν σε γόνιμα και αποτελεσματικά συμπεράσματα για το δύσκολο αυτό στάδιο του προγραμματισμού των επενδύσεων κάτω από συνθήκες στενότητας.

Έτσι θα μπορέσουμε να αποδείξουμε ότι επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν και να προγραμματισθούν κάτω από όλες τις οικονομικές συνθήκες. Αρκεί να εκπονηθούν οι κατάλληλες μελέτες και να παρθούν τα κατάλληλα μέτρα.

1.4.3 Εσωτερική Στενότητα Κεφαλαίων και Πολιτική Μερισμάτων

Στο δεύτερο είδος εσωτερικής στενότητας κεφαλαίων δεν καθορίζεται ένα επιτόκιο αποκλεισμού, αλλά προσδιορίζεται το ανώτατο ποσό που θα επενδυθεί, επειδή η εταιρία είναι απρόθυμη να στραφεί στην κεφαλαιαγορά για να εξασφαλίσει επιπλέον κεφάλαια ακόμη και αν υπάρχουν επιθυμητές επενδύσεις. Αυτή η απροθυμία της εταιρίας να στραφεί στην κεφαλαιαγορά μπορεί να είναι αποτέλεσμα της επιθυμίας της να εμποδίσει οποιονδήποτε ξένο να αποκτήσει δικαίωμα ελέγχου επί της λειτουργίας της, ή της πεποιθήσεως ότι αν συγκεντρωθούν επιπλέον κεφάλαια κάτω από τις επικρατούσες στην κεφαλαιαγορά συνθήκες θα υπάρξει μείωση των κερδών.

Στις περιπτώσεις αυτές η σωστή ποσότητα και επιλογή επενδύσεων θα εξαρτηθεί από την πολιτική μερισμάτων της εταιρίας. Μία πιθανότητα είναι να διατηρήσει η εταιρία (κατά τη διάρκεια της ζωής των επενδύσεων) το τρέχον επίπεδο μερισμάτων, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε αύξηση κερδών μπορεί να προκύψει λόγω συμπληρωματικών επενδύσεων. Αν υποθέσουμε ότι οι επενδύσεις του παρελθόντος θα επιτρέψουν την καταβολή μερίσματος τότε οι καθαρές χρηματικές ροές που δημιουργούνται σε μελλοντικές περιόδους από τις επενδύσεις της τρέχουσας περιόδου θα είναι διαθέσιμες για επανεπένδυση στις περιόδους που πραγματοποιούνται. Τα ποσά των μετρητών των διαθέσιμων για επενδύσεις θα ποικίλλουν από περίοδο σε περίοδο, όπως θα ποικίλλει και η επιθυμητότητα των επενδύσεων (οι απαιτήσεις της εταιρίας για επενδύσεις μπορεί να μεταβληθούν). Η κατάσταση αυτή μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα την απόρριψη εσωτερικών επενδύσεων με συντελεστές αποδόσεως μεγαλύτερους από το επιτόκιο δανεισμού. Για αυτό τον λόγο θα είναι πολύ δύσκολο να γίνουν προβλέψεις για τα μελλοντικά επιτόκια αποκλεισμού (τα κόστη ευκαιρίας των μελλοντικών ροών).

Μια συνηθισμένη πολιτική μερισμάτων είναι εκείνη που η εταιρία πληρώνει μέρισμα ίσο προς κάποιο κλάσμα του εισοδήματός της (το εισόδημα μετράται με τις συνηθισμένες μεθόδους λογιστικής). Στην περίπτωση αυτή μόνο ένα κλάσμα των μελλοντικών χρηματικών εισροών που δημιουργούνται από τρέχουσες επενδύσεις θα είναι διαθέσιμο για επανεπένδυση. Θεωρητικά είναι επιθυμητό να διαιρούνται οι μελλοντικές χρηματικές ροές που δημιουργούνται από επενδύσεις σε εκείνο το μέρος που θα χρησιμοποιηθεί για την πληρωμή μερισμάτων και σε εκείνο το μέρος που θα είναι διαθέσιμο για επανεπένδυση. Η αξία ενός δολαρίου επανεπενδύσιμων κεφαλαίων που κερδίζονται την μελλοντική περίοδο θα είναι μεγαλύτερη από την αξία ενός δολαρίου που θα χρησιμοποιηθεί για την πληρωμή μερισμάτων για την ίδια μελλοντική περίοδο, αν αγνοήσουμε το στοιχείο της αβεβαιότητας και υποθέσουμε ότι τα χρήματα θα επανεπενδυθούν σε επενδύσεις με θετική καθαρή παρούσα αξία. Αλλά ακόμη και αν η εταιρία διαθέτει υπεραφθονία μετρητών, δεν θα πρέπει να επενδύει αυτά τα χρήματα σε επενδύσεις με αρνητική καθαρή παρούσα αξία. Τέτοιες επενδύσεις θα είχαν σαν αποτέλεσμα να έχουν τα επανεπενδυόμενα χρήματα μικρότερη αξία από τα χρήματα που πληρώνονται ως μέρισμα. Είναι, λοιπόν, περιττό για την εταιρία να αποδέχεται επενδύσεις των οποίων οι εσωτερικοί συντελεστές αποδόσεως είναι μικρότεροι από τους εσωτερικούς συντελεστές αποδόσεως εναλλακτικών επενδυτικών ευκαιριών που διαθέτουν οι μέτοχοί της, επειδή αυτές τις ίδιες επενδυτικές ευκαιρίες τις διαθέτει συνήθως και η ίδια η εταιρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ

- 1.5 Επιχειρησιακοί κίνδυνοι
- 1.5.1 Διάκριση κινδύνων
- 1.5.2 Αβεβαιότητα
- 1.5.3 Πιθανότητα
- 1.5.4 Προσδοκώμενες αξίες, διακυμάνσεις και μέσες αποκλίσεις
- 1.5.5 Επιχειρησιακοί κίνδυνοι και ακρίβεια εκτιμήσεων
- 1.5.6 Ανάλυση και εκτίμηση κινδύνου των επενδύσεων
- 1.5.7 Αντίληψη του κινδύνου των επενδύσεων
- 1.5.8 Επίδραση ποιοτικών και ποσοτικών παραγόντων στην ανάλυση και εκτίμηση του κινδύνου των επενδύσεων
- 1.5.9 Τεχνικές αναλύσεως και εκτιμήσεως του κινδύνου των επενδύσεων
 - 1.5.9.α Απλή περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου
 - 1.5.9.β Περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου με θεώρησης της υπολειμματικής Αξίας
 - 1.5.9.γ Περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου με χρονική αξία του χρήματος

- 1.5.9.δ Θεωρία πιθανοτήτων
- 1.5.9.ε Προσομοίωση
- 1.5.9.στ Συντελεστής προεξοφλήσεως προσαρμοσμένος στον κίνδυνο
- 1.5.10 Αβεβαιότητα, κίνδυνοι και κέρδος
- 1.5.11 Το κέρδος ως αμοιβή για την ανάληψη κινδύνων
- 1.5.12 Άμυνα κατά των επιχειρησιακών κινδύνων
- 1.5.13 Μέτρα κατά των κινδύνων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ

1.5 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Ο κίνδυνος είναι ένα χαρακτηριστικό συστατικό της ζωής. Γιατί δεν νοείται ζωή δίχως κινδύνους. Εδώ νοείται ο κίνδυνος σαν οικονομική ευθύνη. Και ο κίνδυνος οφείλεται στην αδυναμία των ανθρώπων να προβλέπουν το μέλλον, αλλιώς θα μπορούσαν να αποφύγουν τους κινδύνους ή να τους προλαμβάνανε. Και η επιχείρηση έχει ποικίλους κινδύνους κατά τη διάρκεια της ζωής της π.χ. την απειλούν κίνδυνοι εφοδιασμού, κίνδυνοι παραγωγής, κίνδυνοι διάθεσης, κίνδυνοι χρηματοδότησης, τεχνικοί κίνδυνοι, εμπορικοί κίνδυνοι, κίνδυνοι πίστης κατά την αγορά και την πώληση, κίνδυνοι αποθήκευσης, κίνδυνοι κατεργασίας κ.α. Μα στον κίνδυνο αντιπαράθεται η ελπίδα. Επιχειρεί κανένας κάτι, όταν μπορεί να υπολογίσει σε ίσο μέγεθος ελπίδας δηλαδή ελπίζει στο κέρδος και αντιμετωπίζει την ενδεχόμενη ζημιά. Πρέπει λοιπόν πάντοτε να υπάρχει ορισμένη σχέση μεταξύ κινδύνων ζημιάς και ελπίδων κέρδους.

Όλες οι επιχειρήσεις λοιπόν διατρέχουν κινδύνους πιέσεις του περιβάλλοντος. Επιχείρηση σημαίνει κέρδη και κίνδυνοι (ζημιές και άλλοι κίνδυνοι). Κάθε επιχείρηση, σαν ζωντανό κύτταρο της κοινωνικής οικονομίας, εκτίθεται σε πολλούς κινδύνους στον αγώνα της για επιβίωση. Οι κίνδυνοι αυτοί αρχίζουν από τη λήψη της απόφασης για την ίδρυση της επιχείρησης και μέχρι το τέρμα της ζωής της. Το φυσιολογικό στην οικονομική δράση δεν είναι αρμονία. Η φυσιολογική κατάσταση είναι η διακύμανση. Έτσι οι κίνδυνοι είναι, μέσα στην επιχειρησιακή δράση, κάτι το συνηθισμένο. Είδαμε ότι η επιχείρηση και το περιβάλλον βρίσκονται σε σχέσεις αλληλεπίδρασης, ότι υπάρχει μια δυναμική αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση μεταξύ επιχείρησης - σαν παραγωγικό ανοιχτό σύστημα : Εισροές και εκροές της και περιβάλλοντος. Σίγουρο πάντως είναι ένα, η επίδραση που δέχεται η επιχείρηση από το περιβάλλον είναι μεγαλύτερη από την επίδραση που ασκεί αυτή πάνω στο περιβάλλον της επιχειρησιακής δράσης. Ας δούμε ποιους κινδύνους αντιμετωπίζει στην πάλη της για επιβίωση:

1.5.1 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η επιχείρηση στην πάλη της για επιβίωση μέσα στο περιβάλλον της διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες σε (α) εξωγενείς και (β) ενδογενείς.

- ΕΞΩΓΕΝΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Οι εξωγενείς κίνδυνοι ανάγονται στο περιβάλλον της επιχείρησης:

Φυσικό περιβάλλον:

Αυτοί πλήττουν τις επιχειρήσεις που ανήκουν στον πρωτογενή τομέα.

Οικονομικό περιβάλλον:

Κίνδυνοι του είναι λ.χ. δυσμενείς φάσεις του οικονομικού κύκλου. Μια οικονομική ύφεση πλήττει όλες τις επιχειρήσεις. Σπουδαιότερη μορφή οικονομικών διακυμάνσεων είναι οι ονομαζόμενες κυκλικές διακυμάνσεις. Μα το οικονομικό περιβάλλον έχει και άλλους κινδύνους:

- Κίνδυνοι της συναλλακτικής αγοράς: _____

Μεταβολές της μόδας, κοινωνικές διαταραχές, δυσκολίες εφοδιασμού, σκληρός ανταγωνισμός, αθέμιτος ανταγωνισμός, απαγορεύσεις εισαγωγής και εξαγωγής αγαθών και πρώτων υλών, αγοραστική κάμψη της πελατείας, πτωχεύσεις πελατών κ.α.

- Κίνδυνοι της αγοράς εργασίας: _____

Απεργίες, αναπροσαρμογή μισθών και ημερομισθίων, ανεπάρκεια ειδικευμένου προσωπικού, επιστρατεύσεις κ.α.

- Κίνδυνοι της αγοράς χρήματος και κεφαλαίου: _____

Περιορισμοί στην χορήγηση πιστώσεων, μεταβολή στο επιτόκιο των προεξοφλήσεων επειδή δεν υπάρχει ρευστότητα χρήματος, δεσμεύσεις συναλλάγματος κ.α.

Αυτοί είναι οι βασικοί εξωγενείς κίνδυνοι που δέχεται η επιχείρηση από την επίδραση του οικονομικού περιβάλλοντος της.

Τεχνολογικό περιβάλλον:

Η τεχνική πρόοδος, η τεχνολογία επηρεάζει ουσιαστικά τη ζωή μας και την ζωή των επιχειρήσεων μας. Το τεχνολογικό περιβάλλον μας προσφέρει τις περισσότερες ανέσεις, ευκολίες και τέρψεις του βιομηχανικού πολιτισμού μας. Η εισροή του δίνει νέα δυναμικότητα στην "οργανωτικότητα" της επιχείρησης.

Η τεχνολογία λοιπόν, είναι ένας κίνδυνος. Μα τον ίδιο μαζί θα φτιάξει το σπίτι μας, την επιχείρηση, λίγο - λίγο, πιο ανθρώπινο. Η νέα τεχνική πρόοδος συνεπάγεται έξοδα: Κίνδυνο. Η πρόβλεψη, όμως, και ο προγραμματισμός της, αποτελεί μια νέα πρόοδο και μια νέα δύναμη για την επιβίωση της επιχείρησης. Νέες μέθοδοι παραγωγής, νέοι παραγωγικοί πόροι, αυτοματισμός, ηλεκτρονικοί υπολογιστές εκφράζουν τις τεχνολογικές επιδράσεις του περιβάλλοντος της επιχείρησης και η επιχείρηση οφείλει να προσαρμοστεί σε αυτό το νέο τεχνολογικό περιβάλλον, αν θέλει και το θέλει για να επιβιώσει.

Κοινωνικό περιβάλλον :

Οι κίνδυνοι που πλήττουν την επιχείρηση από μέρους του κοινωνικού περιβάλλοντός της είναι :

1. Εργατικές αντιδράσεις : Για τον εκσυγχρονισμό της επιχείρησης και την εισροή με την νέα τεχνολογία.
2. Απεργίες του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης. Απεργία είναι η σχεδιασμένη και συντονισμένη, απότομη και ομαδική, όχι κατά ανάγκη συνολική αποχή των εργαζομένων από την εργασία τους στην επιχείρηση. Και αυτό, για να εξαναγκάσουν τον εργοδότη τους ή τους εργοδότες τους ή το Κράτος, να αποδεχτούν τις διεκδικήσεις τους.
3. Αντιδράσεις της κοινής γνώμης και της κατανάλωσης. Αν η κοινή γνώμη και πελατεία πιστέψει ότι μια επιχείρηση ή ένας κλάδος επιχειρήσεων εφαρμόζει τιμολογιακή πολιτική μεγιστοποίησης του κέρδους και ότι αισχροκερδεί σε βάρος της πελατείας και του κοινού, τότε αντιδρά με μπουκοτάζ.

Πολιτικό - νομοθετικό περιβάλλον : Το πολιτικό σύστημα αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο εκδηλώνεται η επιχειρησιακή συμπεριφορά. Για αυτό μια πολιτική αστάθεια, μια επανάσταση, μια ανταρσία, μια επιστράτευση αναστατώνουν και αναστέλλουν τη δράση της επιχείρησης και την νεκρώνουν.

Ενδογενείς - Εσωγενείς

Ενδογενείς - Εσωγενείς είναι οι κίνδυνοι που διαμορφώνονται μέσα στον χώρο της επιχείρησης λ.χ. απεργίες, πυρκαγιές, εργατικά ατυχήματα, ανώμαλες φύρες και ελλείμματα, βλάβες στον τεχνικό εξοπλισμό της κ.λ.π.

Τους παραπάνω επιχειρησιακούς κινδύνους μπορούμε να τους ανακατατάξουμε ανάλογα της τεχνικοοικονομικής λειτουργίας στην οποία αναφέρονται ως εξής:

Κίνδυνοι τεχνικής σφαίρας : εργατικά ατυχήματα, σφάλματα παραγωγής, σφάλματα τεχνικών υπολογισμών, άγονοι πειραματισμοί, ανώμαλες απομειώσεις (φύρες).

Κίνδυνοι συναλλακτικής σφαίρας : Έλλειψη ζήτησης, εκπρόθεσμες παραλαβές, αβαρίες εμπορευμάτων, απρόβλεπτες μεταβολές τιμής, αγορανομικές δεσμεύσεις, αθέμιτος ανταγωνισμός, ελαττωματικοί εφοδιασμοί και αποθηκεύσεις, καταγγελίες συμβάσεων κ.λ.π.

Κίνδυνοι χρηματοπιστωτικής σφαίρας : Εκτός από αυτές που αναφέρθηκαν, πτωχεύσεις πελατών, ανάκληση πιστώσεων που χορηγήθηκαν, υποτιμήσεις χρεογράφων (μετοχών και ομολογιών) κ.α.

Κίνδυνοι διοικητικής σφαίρας : Διαχειριστικές ανωμαλίες παραλείψεις διατυπώσεων (φορολογικών, τελωνιακών), συμπαιγνίες προσωπικού με τρίτους σε βάρος της, επιχειρηματικούς κινδύνους.

1.5.2 ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ

Έως τώρα η επένδυση οριζόταν ως μια μοναδική σειρά χρηματικών ροών. Ακριβώς εδώ εισάγεται το στοιχείο της αβεβαιότητας. Κάτω από συνθήκες αβεβαιότητας μπορούν να υπάρχουν πολλές εναλλακτικές σειρές χρηματικών ροών που θα ήταν δυνατόν να δημιουργηθούν αν εγκρινόταν η επένδυση. Αυτός που παίρνει την απόφαση δεν ξέρει προκαταβολικά ποια από όλες τις σειρές θα δημιουργηθεί. Θα εξεταστούν μέθοδοι περιγραφής αυτών των αβέβαιων αποτελεσμάτων.

Η αβεβαιότητα δημιουργείται επειδή δεν είμαστε σίγουροι για το ποιο από τα πιθανά συμβάντα θα πραγματοποιηθεί, πράγμα που δημιουργεί και την αβεβαιότητα για την χρησιμοποίηση της μιας ή της άλλης χρηματικής ροής. Ο όρος "συμβάν" δηλώνει ακριβώς μια μελλοντική κατάσταση. Συνδυασμός βασικών γεγονότων μπορεί να δημιουργήσει ένα απλό συμβάν. Σε ένα παράδειγμα επένδυσης κεφαλαίων μιας εταιρίας σε ένα εργοστάσιο με σκοπό την παραγωγή ενός προϊόντος, η ζήτηση του οποίου επηρεάζεται πολύ από τις γενικές συνθήκες της αγοράς, η έκβαση της επένδυσης θα ήταν προβλέψιμη στην περίπτωση που θα ήταν προβλέψιμη και η μελλοντική κατάσταση της αγοράς. Τα συμβάντα θα μπορούσαν να ταξινομηθούν με πολλούς τρόπους παρ' όλο που καμία τέτοια ταξινόμηση δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει σε όλες, ανεξαρτήτως τις περιπτώσεις. Μια κατηγορία συμβάντων θα μπορούσαν να θεωρηθούν όσα από αυτά επηρεάζουν γενικά το επίπεδο της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η διεθνής πολιτική κατάσταση, η νομισματική και οικονομική πολιτική της κυβέρνησης καθώς και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει η επιχειρηματική κοινότητα θεωρούνται παράγοντες προσδιορισμού του πραγματικού επιπέδου της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ως δεύτερη κατηγορία συμβάντων θα μπορούσαμε να ορίσουμε εκείνα που επηρεάζουν όλες τις ομοειδής εταιρίες ενός μόνο κλάδου. Είναι μια περισσότερο ειδική κατηγορία, όπως ακόμα πιο ειδική κατηγορία είναι εκείνη που περιλαμβάνει τα συμβάντα που επηρεάζουν μονάχα μια συγκεκριμένη εταιρία. Με τον συλλογισμό αυτό καταλήγουμε στην περιγραφή μιας ιδιαίτερης κατηγορίας συμβάντων που επηρεάζουν μονάχα μια κατηγορία προϊόντων ή ένα συγκεκριμένο επενδυτικό πρόγραμμα.

1.5.3 ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ

Το γεγονός ότι οι επιχειρησιακές αποφάσεις είτε είναι μοναδικές είτε λαμβάνονται πολύ λίγες φορές, την έννοια της πιθανότητας να έχει μικρή χρησιμότητα για την ανάλυση επιχειρησιακών επενδυτικών αποφάσεων.

Θα μπορούσαμε να ορίσουμε δυο μορφές πιθανότητας:

Στην πρώτη περίπτωση έχουμε την αντικειμενική πιθανότητα.

Βασίζεται στην αντικειμενική μαρτυρία πολλών δοκιμών δεν είναι λειτουργήσιμη. Αντί τώρα για την αντικειμενική μαρτυρία ενός μεγάλου αριθμού δοκιμών μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα μέτρα της πιθανότητας που αντικατοπτρίζουν τις πεποιθήσεις ενός ατόμου οι οποίες ονομάζονται υποκειμενικές πιθανότητες.

Υπό το καθεστώς αβεβαιότητας η διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων μπορεί να διασπαστεί σε τρία μέρη:

- (1) Περιγραφή της προσδοκώμενης αποδόσεως
- (2) Περιγραφή της αβεβαιότητας που περιβάλλει την απόδοση
- (3) Αξιολόγηση των χαρακτηριστικών κινδύνου και αποδόσεως της επενδύσεως και η δυνατών ποσοτική έκφραση αυτών των παραγόντων.

(1) Όσον αφορά στο πρώτο μέρος η λέξη "προσδοκώμενη", χρησιμοποιείται με την έννοια της τεχνικής πιθανότητας και ισούται προς το άθροισμα των πιθανών αποτελεσμάτων, σταθμιζομένων βάσει των αντιστοίχων πιθανοτήτων που έχουν να πραγματοποιηθούν. Οι επιχειρηματίες γενικά εννοούν προσδοκώμενη αξία όταν μιλούν για τις υπολογιζόμενες χρηματικές ροές από μια επένδυση.

(2) Όταν υπάρχει αβεβαιότητα ο επενδυτής θα θέλει να ξέρει περισσότερα από το ποια θα είναι απλώς η προσδοκώμενη απόδοση από την επένδυση του. Ποια θα είναι η μέγιστη πιθανή ζημιά που μπορεί να υποστεί αν κάνει την επένδυση; Πόσο γρήγορα λόγου χάρη, ελαττώνονται οι εισροές με μια ελάττωση της εμπορικής δραστηριότητας; Ποια σχέση μεταξύ της αποδόσεως αυτής της επενδύσεως και της αποδόσεως άλλων επενδύσεων που έχουν ήδη εγκριθεί ή που εξετάζονται; Αν συμβεί κάτι που προκαλεί χαμηλή απόδοση και από αυτήν την επένδυση;

(3) Για να ληφθεί μια λογική επενδυτική απόφαση θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλοι οι προηγούμενοι παράγοντες. Η απλή εξέταση της επικερδότητας μιας δεδομένης σειράς υποθέσεων, χωρίς να υπολογιστεί η αβεβαιότητα που τις περιβάλλει, ή της πιθανότητας ζημιάς αν οι υποθέσεις δεν πραγματοποιηθούν, δεν είναι σωστή μέθοδος για την λήψη αποφάσεων.

1.5.4 ΠΡΟΣΔΟΚΟΥΜΕΝΕΣ ΑΞΙΕΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΕΣ ΑΠΟΚΛΙΣΕΙΣ

Δουλεύοντας με πιθανότητες είναι απαραίτητη η χρησιμοποίηση όρων όπως: προσδοκώμενη αξία (expected value), διακύμανση (variance) και μέση απόκλιση (standard deviation).

Αυτοί οι όροι όμως έχουν τη δυνατότητα μιας πολύ γενικότερης εφαρμογής. Αν μπορούμε να περιγράψουμε όλα τα αμοιβαίως αποκλειόμενα και εξαντλούμενα αποτελέσματα, δίνοντας μια αριθμητική τιμή σε κάθε αβέβαιο συμβάν, μπορούμε και να υπολογίσουμε την προσδοκώμενη αξία και την διακύμανση αυτών των αριθμητικών ποσών. Οι έννοιες της προσδοκώμενης αξίας της διακυμάνσεως και της μέσης αποκλίσεως είναι εφαρμόσιμες είτε τα αριθμητικά ποσά αντιπροσωπεύουν τον αριθμό των πωληθέντων μονάδων, τις χρηματικές ροές της περιόδου, ή τον εσωτερικό συντελεστή αποδόσεως μιας επενδύσεως.

Συνήθως, με κάθε αβέβαιη επένδυση έχει σχέση ένας μεγάλος αριθμός διαφορετικών πιθανών συμβάντων. Σε κάθε διαφορετικό συμβάν αντιστοιχεί και μια μοναδική σειρά χρηματικών ροών. Ένας τρόπος για να περιγραφεί μια αβέβαιη επένδυση είναι να καταγραφούν όλα τα πιθανά συμβάντα, η πιθανότητα πραγματοποίησεως κάθε συμβάντος και οι χρηματικές ροές που θα εδημιουργούντο αν είχε εγκριθεί η επένδυση και πραγματοποιούταν αυτό το συμβάν.

Αυτή η μέθοδος περιγραφής μιας αβέβαιης επενδύσεως έχει το πλεονέκτημα αλλά και το μειονέκτημα ότι είναι λεπτομερής. Το μειονέκτημα συνίσταται στο ότι αυτός που θα πάρει την απόφαση μπορεί να βρεθεί σε περισσότερα στοιχεία από όσα μπορεί εύκολα να καταλάβει και να αξιολογήσει. Συχνά λοιπόν χρειάζεται ένας τρόπος συνοψίσεως των πιθανών εκβάσεων μιας αβέβαιης επενδύσεως.

1.5.5 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ

Τα κριτήρια αξιολογήσεως επενδύσεων βασίζονται σε σημειακές εκτιμήσεις των διαφόρων μεταβλητών που υπεισέρχονται σε μια επένδυση. Για κάθε μεταβλητή γίνεται μια εκτίμηση από τα στελέχη αξιολογήσεως επενδύσεων και κατόπιν ακολουθεί η εφαρμογή κάποιου κριτηρίου. Αυτές οι επενδύσεις περικλείουν κίνδυνο επομένως η ανάλυση και εκτίμηση του κινδύνου αυτού παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία αξιολογήσεως.

Συμπεριλαμβάνουμε λοιπόν στην περιγραφή και ανάλυση της επιχειρησιακής πρακτικής που αφορά την εκτίμηση του κινδύνου:

- (α) την αντίληψη του κινδύνου
- (β) τους παράγοντες που υπεισέρχονται στην εκτίμηση του κινδύνου
- (γ) τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση του κινδύνου

1.5.6 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ο όρος κίνδυνος, όπως χρησιμοποιείται στην χρηματοοικονομική βιβλιογραφία σημαίνει συγχρόνως αβεβαιότητα και τα αποτελέσματα της αβεβαιότητας. Ο κίνδυνος αναφέρεται στην έλλειψη ικανότητας προβλέψεως για την δομή, τα αποτελέσματα, ή τις επιπτώσεις σε μια κατάσταση προγραμματισμού ή λήψεως αποφάσεως. Ο κίνδυνος επομένως σχετίζεται με τις έννοιες της τύχης, όπως είναι η πιθανότητα ζημιάς και η πιθανότητα καταστροφής. Υπάρχει διάκριση όμως ανάμεσα στον κίνδυνο και στην αβεβαιότητα. Μια κατάσταση ορίζεται ως κατάσταση κινδύνου, όταν είναι γνωστές οι κατανομές πιθανότητας όλων των τυχαίων μεταβλητών, οι οποίες υπεισέρχονται στην κατάσταση. Αντίστοιχα, μια κατάσταση ορίζεται ως κατάσταση αβεβαιότητας όταν έχει μόνο θεωρητικούς σκοπούς και δεν έχει καμία πρακτική σημασία. Οι επενδυτικές αποφάσεις πρέπει να γίνονται ανεξάρτητα από το αν είναι γνωστές ή όχι οι κατανομές των μεταβλητών που υπεισέρχονται σε μια επένδυση. Η ανάλυση του κινδύνου, από την άποψη της διαδικασίας προγραμματισμού των επενδύσεων, έχει σαν σκοπό την μελέτη της επιδράσεως του κινδύνου και της αβεβαιότητας στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Αντίστοιχα, η διαδικασία εκτιμήσεως του κινδύνου των επενδύσεων, έχει σαν σκοπό την κατασκευή ποσοτικών τεχνικών για την μέτρηση του κινδύνου.

1.5.7 ΑΝΤΙΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Το να ερμηνευτεί ο όρος "επικίνδυνη επένδυση" έχει καθοριστική σημασία στην ανάλυση και εκτίμηση του κινδύνου των επενδύσεων.

Σε μια έρευνα που έγινε είχαμε τα ακόλουθα αποτελέσματα:

ΑΝΤΙΛΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ

Πιθανότητα επίτευξης μη επιθυμητής αποδοτικότητας	4
Μεταβλητικότητα αποδοτικότητας	3
Αβέβαιη περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου	21
Αβέβαιη δυναμικότητα αγοράς	19
Μη υπάρχουσα πείρα στον συγκεκριμένο τομέα	5
Δείκτης επιτυχίας (Αναμενόμενο κέρδος - ζημιά)	3
Διάφορα	5

ΣΥΝΟΛΟ:60

Τι συμπέρασμα εξάγουμε από τον παραπάνω πίνακα:

Κατά αρχήν, αυτό που επικρατέστερα, θεωρείται ως επικίνδυνη επένδυση είναι η αβέβαιη δυναμικότητα της αγοράς. Επίσης διαπιστώνεται ότι η πλειονότητα

των επιχειρήσεων του δείγματος έδειξαν ιδιαίτερη σημασία στον κίνδυνο κατά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.

Ας δούμε τον πίνακα 2

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ
Ταξινόμηση των επενδύσεων σε κατηγορίες κινδύνου	16
Μέτρηση του κινδύνου χωριστά για κάθε επένδυση	37
Ουδεμία διαφοροποίηση	7

ΣΥΝΟΛΟ: 60

Οι περισσότερες επιχειρήσεις αποδέχονται λοιπόν την διαδικασία ειδικής για κάθε επένδυση μέτρησης κινδύνου, ενώ ελάχιστες είναι αυτές που δεν διαφοροποιούν την στάση τους κατά τη λήψη μιας επενδυτικής απόφασης.

1.5.8 ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ο προσδιορισμός των ποιοτικών και ποσοτικών παραγόντων που επιδρούν στον κίνδυνο μιας επενδύσεως είναι μια αρκετά δύσκολη διαδικασία. Για τον προσδιορισμό των παραγόντων αυτών απαιτείται συνδυασμός θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων σε θέματα προγραμματισμού επενδύσεων. Αρκετά συχνά, ο ακριβής προσδιορισμός του πλήθους των ποιοτικών και ποσοτικών παραγόντων που διαμορφώνουν τον κίνδυνο μιας επενδύσεως είναι αδύνατος διότι το πλήθος αυτό εξαρτάται άμεσα από την σταθερότητα του οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος της επιχειρήσεως. Το πρόβλημα αυτό αναγκάζει τα στελέχη των επιχειρήσεων να καταφεύγουν σε υποκειμενικό προσδιορισμό των ποιοτικών και ποσοτικών παραγόντων. Άμεσο επακόλουθο του υποκειμενικού προσδιορισμού των παραγόντων αυτών είναι, τα στελέχη των επιχειρήσεων να προσδιορίζουν μόνοι τους παράγοντες που θεωρούν κατά τη γνώμη τους σημαντικότερους.

Οι ερευνητικές εργασίες που έχουν δημοσιευτεί και αναφέρονται στην πρακτική των επιχειρήσεων σε θέματα αναλύσεως και εκτιμήσεως του κινδύνου των επενδύσεων, παρουσιάζουν βασικές αποκλίσεις ως προς τους ποιοτικούς και ποσοτικούς παράγοντες που θεωρούν τα στελέχη των επιχειρήσεων σαν σημαντικότερους. Η διαπίστωση αυτή συντέλεσε ώστε να ζητηθεί από τα στελέχη των επιχειρήσεων να κατατάξουν, ως προς την σημαντικότητα ένα σύνολο ποιοτικών και ποσοτικών παραγόντων με τη χρήση της κλίμακας 1,2,3,4,5.

Ο πίνακας δίνει τα αποτελέσματα της κατάστασης αυτής:

<u>ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ</u>	<u>Πολύ</u> <u>Ασήμαντος</u> <u>Παράς</u>	<u>Ασήμαντος</u> <u>Παράς</u>	<u>Μέσος</u> <u>Παράς</u>	<u>Σημίκος</u> <u>Παράς</u>	<u>Πολύ</u> <u>Σημίκος</u> <u>Παράς</u>
Κόστος επενδύσεως	0	0	3	6	51
Περίοδος επιστροφής κεφαλαίου	0	0	1	9	50
Σχέση μεταξύ της αποδοτικότητας της επενδύσεως και των αποδο/των άλλων επενδύσεων της επι/σης	0	3	4	31	22
Επίδοση του τμήματος που παρουσιάζει την επένδυση	5	5	20	21	9
Επίδοση του ατόμου που παρουσιάζει την επένδυση	9	9	10	23	9

Σύμφωνα με την έρευνα οι περισσότερες επιχειρήσεις έδωσαν ιδιαίτερο βάρος τόσο στο κόστος της επενδύσεως όσο και στην περίοδο επιστροφής του κεφαλαίου (51 και 50 επιχειρήσεις αντίστοιχα). Η σύγκριση αποδοτικότητας της επένδυσης με τις αποδοτικότητες άλλων επιχειρήσεων ήταν σημαντικός παράγοντας για 53 επιχειρήσεις. Η επίδοση του τμήματος που παρουσιάζει την επένδυση θεωρείται σημαντικός παράγοντας για 30 επιχειρήσεις. Τέλος, 32 επιχειρήσεις θεωρούσαν σημαντικό παράγοντα την επίδοση του ατόμου που παρουσιάζει την επένδυση.

1.5.9 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ως τελευταίο στάδιο της διαδικασίας ανάλυσεως του κινδύνου των επενδύσεων θεωρούνται οι τεχνικές εκτιμήσεως του κινδύνου. Χρησιμοποιούνται περισσότερες από μια τεχνικές:

ΤΕΧΝΙΚΕΣ

ΑΡ. ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ

• Απλή περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου	36
• Περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου με θεώρηση της υπολειμματικής αξίας	1
• Περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου με χρονική αξία του χρήματος	3
• Θεωρία πιθανοτήτων	3
• Προσομοίωση με υπολογιστή	2
• Συντελεστές προεξοφλήσεως προσαρμοσμέ- νοι στον κίνδυνο	19
• Αβέβαιο ισοδύναμο	1
• Ανάλυση ευαισθησίας	2
	<u>ΣΥΝΟΛΟ:</u> 67

ΑΝΑΛΥΣΗ

1.5.9.α ΑΠΛΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Επειδή ακριβώς η τεχνική αυτή είναι απλή, εύκολη και επειδή πολλές επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν πρόβλημα στενότητας κεφαλαίου χρησιμοποιείται από πολλές επιχειρήσεις. Οι δυνατότητες όμως της τεχνικής αυτής στην εκτίμηση του κινδύνου είναι περιορισμένες, διότι η τεχνική δεν κάνει διαφοροποίηση των χρηματικών ροών της επενδύσεως ως προς τον Βαθμό Βεβαιότητας και το χρόνο πραγματοποίησής τους. Έτσι, δύο επενδύσεις με την ίδια απλή περίοδο επιστροφής του κεφαλαίου, θεωρούνται το ίδιο επικίνδυνες, ανεξάρτητα από τις διαφορές που υπάρχουν στον Βαθμό Βεβαιότητας και στον βαθμό πραγματοποίησής των χρηματικών ροών των δυο επενδύσεων. Επόμενο είναι η τεχνική να οδηγήσει στην αποδοχή μια επενδύσεως με μικρή διάρκεια και μεγάλο κίνδυνο και επίσης να οδηγήσει στην απόρριψη άλλης επενδύσεως με μεγάλη διάρκεια και μικρό κίνδυνο. Επίσης, η τεχνική αυτή δεν προσφέρει καμία πληροφορία στα ανώτερα στελέχη της επιχειρήσεως σχετικά με την ευαισθησία των αναμενόμενων κερδών. Οι 36 επιχειρήσεις που χρησιμοποιούσαν την απλή περίοδο επιστροφής του κεφαλαίου για την εκτίμηση του κινδύνου, χρησιμοποιούσαν την τεχνική αυτή σαν Βασικό κριτήριο λήψεως επενδυτικών αποφάσεων.

1.5.9.β ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΛΕΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ

Αυτή η μορφή επιστροφής του κεφαλαίου λαμβάνει υπόψη την υπόλοιπη αξία, στο τέλος κάθε χρόνου της διάρκειας της επενδύσεως, όλων των ενεργητικών στοιχείων της επενδύσεως - παγίων στοιχείων και κεφαλαίου κινήσεως. Παρέχονται έτσι χρήσιμες πληροφορίες για την εκτίμηση του κινδύνου των επενδύσεων τις οποίες δε προσφέρει η απλή περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου αλλά είναι επίσης προφανές ότι η μορφή αυτή δεν παρέχει καμία πληροφορία για την ευαισθησία των μελλοντικών χρηματικών ροών.

Ο πλέον πιθανός λόγος για την πολλή περιορισμένη χρήση της τεχνικής αυτής είναι, ότι η τεχνική δεν αναφέρεται από τα περισσότερα βιβλία προγραμματισμού επενδύσεων.

1.5.9.γ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Στην μορφή αυτής της μεθόδου επιστροφής του κεφαλαίου χρησιμοποιείται ένας συντελεστής προεξοφλήσεως των χρηματικών ροών της επενδύσεως. Αυτός ο συντελεστής εκφράζει την χρονική αξία των επενδυθέντων κεφαλαίων. Περίοδος επιστροφής, θεωρείται ο απαιτούμενος χρόνος για την κάλυψη του αρχικού κόστους της επενδύσεως. Ειδικότερα σε περιπτώσεις αβέβαιης διάρκειας της επένδυσης, η περίοδος επιστροφής του κεφαλαίου με χρονική αξία του χρήματος είναι ένας χρησιμότερος δείκτης του υπάρχοντος κινδύνου.

Ο κύριος λόγος για την περιορισμένη χρήση της μεθόδου αυτής είναι ότι η μέθοδος δεν είναι αρκετά γνωστή στα στελέχη των επιχειρήσεων.

1.5.9.δ ΘΕΩΡΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ

Επιτυγχάνεται η θεώρηση των ποσοτικών παραγόντων που υπεισέρχονται σε μια επένδυση, ως τυχερές μεταβλητές οι συναρτήσεις κατανομής των οποίων, είναι υποκειμενικές. Η διαδικασία αυτή νοείται από εξαιρετικά δύσκολη, ως ουσιαστικά αδύνατη στην περίπτωση που ο ποσοτικός παράγοντας είναι η καθαρά παρούσα αξία ή ο εσωτερικός συντελεστής αποδόσεως της επενδύσεως. Η μέτρηση του κινδύνου γίνεται με τη χρήση των μέτρων διασποράς των υποκειμενικών συναρτήσεων κατανομής των ποσοτικών παραγόντων της επενδύσεως. Τα συνηθέστερα είναι: • Διακύμανση • Συντελεστής Μεταβλητικότητας • Ημιδιακύμανση.

1.5.9.ε ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ

Το πρώτο βήμα στην εφαρμογή της προσομοίωσης είναι ο προσδιορισμός από τα στελέχη προγραμματισμού επενδύσεων της επιχειρήσεως, των υποκειμενικών κατανομών πιθανότητας των μεταβλητών που υπεισέρχονται στην επένδυση:

Ο Hertz χρησιμοποιούσε τις ακόλουθες μεταβλητές:

- Μέγεθος Αγοράς
- Τιμή Πωλήσεως Προϊόντος
- Ποσοστό Αυξήσεως Αγοράς
- Κόστος Επενδύσεως
- Υπολειμματική Αξία Επενδύσεως
- Λειτουργικό Κόστος Επενδύσεως
- Σταθερό Κόστος Επενδύσεως
- Διάρκεια Επενδύσεως

Με τυχαίο τρόπο και με τη χρήση των υποκειμενικών κατανομών πιθανότητας, εκλέγει μια τιμή για κάθε μεταβλητή της επενδύσεως και κατόπιν υπολογίζει την αποδοτικότητα της επενδύσεως.

Η αποτελεσματική εφαρμογή της προϋποθέτει:

- 1) Σωστή επιλογή των υποκειμενικών κατανομών πιθανότητας των ποσοτικών παραγόντων της επενδύσεως.
- 2) Προσδιορισμό των σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών οι οποίες υπεισέρχονται στον ορισμό της αποδοτικότητας της επενδύσεως.
- 3) Σωστή κατασκευή του υποδείγματος της αποδοτικότητας της επενδύσεως.
- 4) Διαπίστωση εξαρτήσεως ή ανεξαρτησίας μεταξύ των χρηματικών ροών της επενδύσεως.

Οι διοικήσεις των επιχειρήσεων έδιναν ιδιαίτερη σημασία στην προσομοίωση και είχαν παροτρύνει τα στελέχη τους να βελτιώσουν τα χρησιμοποιημένα υποδείγματα προσομοίωσης.

1.5.9.στ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΕΩΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟΣ ΣΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ

Μια αρκετά συνήθης μέθοδος εκτιμήσεως του κινδύνου των επενδύσεων είναι η προσθήκη της πριμοδότησης του κινδύνου κατά τον υπολογισμό του συντελεστή προεξοφλήσεως των χρηματικών ροών. Η μόνη πρακτική δυσκολία είναι ο υπολογισμός της πριμοδοτήσεως του κινδύνου. Ο Van Horn προτείνει ότι η πριμοδότηση του κινδύνου πρέπει να σχετίζεται με τις τυπικές αποκλίσεις των χρηματικών ροών της επενδύσεως.

Επειδή ο υπολογισμός της πριμοδοτήσεως του κινδύνου παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες από θεωρητική και πρακτική πλευρά, η μόνη λύση που μπορεί να

προταθεί για την εκτίμηση του κινδύνου των επενδύσεων με την μέθοδο του συντελεστή προεξοφλήσεως, είναι η ταξινόμηση των επενδύσεων σε κατηγορίες κινδύνου.

1.5.10 ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ, ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣ

Εάν το μέλλον ήταν εντελών βέβαιο, δεν θα υπήρχαν ευκαιρίες για επαναστατικές καινοτομίες. Τα πάντα θα ήταν ήδη γνωστά. Τούτο δείχνει πως το κέρδος του καινοτόμου συνδέεται στενά με αβεβαιότητες και κινδύνους. Τα τελευταία χρόνια έχει διατυπωθεί μια σημαντική θεωρία ότι η αληθινή έννοια του κέρδους συνδέεται με την αβεβαιότητα. Το κέρδος των καινοτόμων, αποτελεί μια σημαντική κατηγορία κέρδους που είναι παράγωγο της αβεβαιότητας.

Αν εξετάσει κανείς πως έγιναν οι μεγάλες περιουσίες στο παρελθόν, θα διαπιστώσει σε πολλές περιπτώσεις ότι σημαντικό ρόλο έπαιξε ο παράγοντας τύχη. Οι ανακαλύψεις των πετρελαιοπηγών, τα καλότυχα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, οι επιτυχίες στην κατάκτηση της αγοράς και στην κερδοσκοπία είναι μερικά παραδείγματα του παράγοντος τύχη στο σύστημα κερδών και ζημιών.

Κάθε φορά που εξετάζουμε νούμερα αναφερόμενα σε κέρδη θα πρέπει να έχουμε πάντοτε στο νου μας τους παράγοντες κίνδυνο και αβεβαιότητα. Βλέπουμε ότι οι ομολογίες που περικλείουν μεγάλους κινδύνους έχουν απόδοση που μπορεί να φτάνει το 12%, όταν την ίδια στιγμή οι ασφαλείς ομολογίες αποδίδουν μόνο 7%.

Ενώ εκείνοι που αγοράζουν λαχεία αντιμετωπίζουν την αβεβαιότητα ο οργανισμός που εκδίδει τα λαχεία δεν αντιμετωπίζει κινδύνους. Ξέρει ότι στο τέλος δεν θα βγει ζημιωμένος. Το ίδιο και οι μεγάλες ασφαλιστικές εταιρίες μπορούν να βασίζονται στον μαθηματικό νόμο των πιθανοτήτων και να ελαχιστοποιούν τον σχετικό κίνδυνο. Και τούτο γιατί οι διάφοροι κίνδυνοι αλληλοσυμψηφίζονται όταν ο αριθμός των περιπτώσεων είναι πάρα πολύ μεγάλος. Στην έκταση που η αβεβαιότητα εξαλείφεται με την συγκέντρωση και διασπορά των κινδύνων, δεν ανακύπτει πρόβλημα κέρδους. Τέτοιο πρόβλημα ανακύπτει μόνο για το μη δυνάμενο να μειωθεί, αλλά ελάχιστο κίνδυνο που παραμένει.

Είναι δυνατόν σε κάποια περίοδο η συνολική ζημιά να υπερβαίνει το συνολικό κέρδος όταν συμβαίνει τούτο, σημαίνει ότι εκείνοι που αναλαμβάνουν τους κινδύνους στο σύνολό τους έχουν πληρώσει τους εργατές, τους κεφαλαιούχους και τους γαιοκτήμονες αμοιβές μεγαλύτερες από εκείνες που θα έπαιρναν οι συντελεστές αυτοί αν το μέλλον ήταν βέβαιο. Σε κάποια άλλη περίοδο είναι δυνατόν το αλγεβρικό άθροισμα του κέρδους να είναι θετικό, πράγμα που σημαίνει ότι οι αμοιβές που έλαβαν οι συντελεστές παραγωγής ήταν μικρότερες από εκείνες που θα έπαιρναν αν υπήρχε βεβαιότητα προς το μέλλον. Εδώ ανακύπτει το εξής σημαντικό ερώτημα:

Είναι στο σύνολό τους οι αναλαμβάνοντες κινδύνους αισιόδοξοι; Χάνουν ως κοινωνική τάξη χρήματα προς όφελος των άλλων συντελεστών παραγωγής; Ή μήπως ως τάξη αυτοί που αναλαμβάνουν κινδύνους είναι συνήθως "απαισιόδοξοι" - όπως ισχυρίζονται τα περισσότερα οικονομικά συγγράμματα - πράγμα που σημαίνει ότι το κέρδος που παίρνουν είναι μια θετική αμοιβή για την υπηρεσία αναλήψεως κινδύνων; Πολλοί οικονομολόγοι θεωρούν ότι οι επιχειρηματίες στο σύνολό τους δείχνουν ότι δεν τους αρέσει να αναλαμβάνουν κινδύνους και συνεπώς θα πρέπει να πληρώνονται ένα θετικό ασφάλιστρο ή κέρδος για τους κινδύνους που επωμίζονται.

1.5.11 ΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΩΣ ΑΜΟΙΒΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι προηγούμενες παρατηρήσεις έχουν την έννοια ότι το μακροχρόνιο κόστος παραγωγής των οικονομικών δραστηριοτήτων που περικλείουν κινδύνους θα πρέπει να είναι τόσο υψηλό, ώστε να περιλαμβάνει, μαζί με τους εργατικούς μισθούς και τους τόκους, ένα θετικό ποσοστό κέρδους προς αντιστάθμιση της απαρέσκειας που δείχνουν οι άνθρωποι για τον κίνδυνο και προς παρακίνηση σε ανάληψη κινδύνων.

Συνοψίζουμε ως εξής την άποψη ότι το κέρδος είναι η αμοιβή για την ανάληψη κινδύνων:

Αν οι άνθρωποι τείνουν γενικώς να αποφεύγουν τους κινδύνους, επειδή αισθάνονται ότι αναλαμβάνοντας κινδύνους η οριακή χρησιμότητα των χρημάτων που θα κέρδιζαν είναι μικρότερη από την οριακή χρησιμότητα ίσου ποσού χρημάτων που θα έχαναν, τότε θα προτιμούν μικρότερα αλλά σταθερά εισοδήματα, παρά ασταθή εισοδήματα έστω και αν τα τελευταία είναι, κατά μέσο όρο υψηλότερα συνεπώς οι οικονομικές δραστηριότητες που περικλείουν σοβαρή αβεβαιότητα και κινδύνους, τους οποίους αναλαμβάνουν τα πρόσωπα που ασχολούνται με τις δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να παρέχουν μακροχρονίως κάποιο θετικό ποσοστό κέρδους, ως αντισταθμιστική παροχή για την απαρέσκεια αναλήψεως κινδύνων, το ύψος του οποίου θα προσδιορίζεται στην ανταγωνιστική αγορά από τις εισόδους και εξόδους στον κλάδο προσώπων που αναλαμβάνουν τέτοιους κινδύνους. Η απόδοση του κεφαλαίου που επενδύεται σε τέτοιες δραστηριότητες θα περιλαμβάνει, πέρα από αμιγές επιτόκιο που αντιστοιχεί στην αμοιβή μιας ασφαλούς επενδύσεως και ένα πρόσθετο στοιχείο θετικού κέρδους. Πρόκειται, συγκεκριμένα, για την παραδοσιακή θεώρηση του κέρδους από τους οικονομολόγους ως τέταρτου στοιχείου της ανταγωνιστικής τιμής που προστίθεται στον εργατικό μισθό, τον τόκο και την πρόσοδο ως αποζημίωση για την ανάληψη των κινδύνων.

Ανταγωνιστική τιμή = μισθός + τόκος + πρόσοδος + αμοιβή
για ανάληψη κινδύνων

1.5.12 Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Οι επιχειρήσεις, όπως κάθε ζωντανός οργανισμός, αμύνονται κατά των κινδύνων. Επιδιώκουν να τους αποφύγουν, να τους εξουδετερώσουν και τελικά να προσαρμοστούν στο περιβάλλον τους, για να επιβιώσουν. Σε αυτό τους βοηθά, τους οικονομικούς οργανισμούς η οργάνωσή τους.

Με την οργάνωση δομείται το παραγωγικό κύκλωμα. Το παραγωγικό κύκλωμα επεξεργάζεται τις εισροές και ετοιμάζει τις εκροές της επιχείρησης. Αυτή η οργάνωση, αν διέπεται από τον τεχνολογικό ορθολογισμό, τον κοινωνικό ορθολογισμό και αλληλοσυμπληρώνονται αυτοί με το κατάλληλο ανθρώπινο παράγοντα, αντιμετωπίζονται άριστα οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι. Οργάνωση, λοιπόν, με τεχνολογικό και κοινωνικό ορθολογισμό που οδηγεί σε καλές ανθρώπινες σχέσεις και παρέχει στο ανθρώπινο δυναμικό τη δυνατότητα ικανοποίησης των ατομικών και ομαδικών αναγκών και προάγει την κοινωνική συνεργασία, αποτελεί την καλύτερη άμυνα εναντίων των επιχειρηματικών κινδύνων.

1.5.13 ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στα πλαίσια της λειτουργικής οργάνωσης κάθε επιχείρησης προβλέπεται ειδικό τμήμα "Ασφάλειας Κινδύνων". Αυτό ανήκει στην λειτουργία Διοίκησης. Κύριο έργο του είναι η ανίχνευση των διαφόρων επιχειρησιακών κινδύνων και η κατάρτιση ειδικού προγράμματος καταπολέμησης κινδύνων. Τα μέτρα κατά των κινδύνων που προγραμματίζει η επιχείρηση είναι δυο ειδών: 1) Μέτρα προληπτικά και κατασταλτικά κατά των κινδύνων : Οργανώνονται έτσι τα μέτρα που να προλάβουν τους κινδύνους και αμέσως να τους περιορίσουν ή να τους καταστείλουν και 2) Μέτρα επανορθωτικά των κινδύνων μέτρα τέτοια που να υπάρξει αποκατάσταση των οικονομικών συνεπειών των κινδύνων, που επήλθαν. Αυτό γίνεται με την ασφάλιση και τη δημιουργία ειδικού αποθεματικού π.χ. ασφάλιση κατά πυρός, ασφάλιση μεταφορών, ασφάλιση πίστης κ.α.

ΤΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ είναι λ.χ. ασφάλιση της επιχείρησης, πρόληψη πυρκαγιών με ειδικό σταθμό, διαχειριστικοί έλεγχοι, δημιουργία αποθεματικών από τα κέρδη, αντιμετώπιση πτωχεύσεως πελατών, ορθολογική οργάνωση, εκπαίδευση, εκπαίδευση και ενημέρωση εργαζομένων κ.α. ΤΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ είναι λ.χ. αναδιοργάνωση, αναδιάρθρωση της περιουσίας, προσέλκυση κεφαλαίων, διάθεση αποθεματικού κατά κινδύνων, είσπραξης ασφαλιστικής αποζημίωσης, εντατικοποίηση είσπραξης απαιτήσεων κ.λ.π. ΓΕΝΙΚΑ Η ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΞΟΥΔΕΤΕΡΩΝΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ. Κι αυτό γιατί μια από τις γνωστές ατέλειες της αγοράς είναι ότι δεν μπορεί να προεξοφλεί με κάποια ακρίβεια την μελλοντική ζήτηση, τις μελλοντικές τεχνολογικές μεταβολές καθώς και τις μη οικονομικές συνθήκες του περιβάλλοντος. Όλα αυτά δημιουργούν αβεβαιότητα στον επιχειρηματία. Η τιμές δεν του δίνουν ασφαλή βάση για αποφάσεις που αφορούν το μέλλον.

Έτσι κάθε απόφαση για επένδυση που από τη φύση της έχει διάρκεια ζωής πολλών χρόνων περικλείει για τον επιχειρηματία κίνδυνο. Η αβεβαιότητα και ο επιχειρηματικός κίνδυνος είναι συνυφασμένα με κάθε επένδυση και κάθε επιχείρηση. Γι αυτό η ορθολογική οργάνωση και ο ορθολογισμός βοηθούν στο να περιορίσουν τους επιχειρηματικούς κινδύνους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

1.6 Τι είναι Σχέδιο Επένδυσης

1.6.1 Ο Πολυδιάστατος χαρακτήρας του Σχεδίου Επένδυσης

1.6.2 Διακρίσεις του Σχέδιο Επένδυσης

1.6.3 Εναρμόνιση Σχέδιο Επένδυσης με τους εθνικούς - αναπτυξιακούς σκοπούς και τις εθνικές προτεραιότητες

1.6.4 Αντικειμενικοί Σκοποί Σχέδιο Επένδυσης

1.6 Τι είναι Σχέδιο Επένδυσης

Ένα από τα πλέον βασικά αντικείμενα του οικονομικού λογισμού είναι η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων. Με τον όρο επενδυτικό σχέδιο (INVESTMENT PROJECT ή απλώς PROJECT) θεωρούνται οι προβλέψεις για το σύνολο των απαιτούμενων δραστηριοτήτων επί ενός αντικειμένου που αποβλέπει σε κάποιο (θετικό) οικονομικό αποτέλεσμα, για ορισμένο συνήθως χρονικό διάστημα.

Με την έκφραση του επενδυτικού σχεδίου σε χρηματικές μονάδες, λαμβάνεται ο προϋπολογισμός του. Η υλοποίηση ενός επενδυτικού σχεδίου απαιτεί έξοδα ενώ αποφέρει έσοδα. Θα πρέπει εδώ να γίνει η διάκριση μεταξύ του επενδυτικού σχεδίου και της απαιτούμενης - για την εφαρμογή του - επενδύσεως. Το επενδυτικό σχέδιο είναι ένα ενιαίο σύνολο προβλεπόμενων (αναμενόμενων) εξόδων και εσόδων, ενώ η επένδυση αφορά σε ένα μέρος μόνο των εξόδων, πολλές φορές όχι το σημαντικότερο. Η επένδυση αναφέρεται χωριστά από τα υπόλοιπα έξοδα, λόγω των ειδικών ιδιοτήτων που τη χαρακτηρίζουν.

Η δημιουργικότητα τώρα ενός επιχειρηματικού φορέα εξαρτάται κυρίως από τα παραγωγικά έργα που προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο.

Παραγωγικά έργα είναι:

- A. οι γεωργικές βιομηχανίες
- B. οι μεταλλευτικές μονάδες
- Γ. οι βιομηχανικές μονάδες
- Δ. τα ναυπηγεία
- E. τα ξενοδοχεία
- ΣΤ. οι επιχειρήσεις μεταφορών

και πολλά άλλα που δημιουργούνται για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες σε αγαθά και υπηρεσίες.

Ένα παραγωγικό έργο ξεκινάει από μια επιχειρηματική ιδέα ή από την επισήμανση μιας επενδυτικής ευκαιρίας. Εφ' όσων αυτή κρίνεται ενδιαφέρουσα ακόμα υποβάλλεται σε περαιτέρω διερεύνηση ή μελέτη, ως σχέδιο επένδυσης.

Το σχέδιο επένδυσης (PROJECT) είναι μια πολυσύνθετη δραστηριότητα, που αναλαμβάνει κάποιος επιχειρηματικός φορέας (επενδυτής) και απαιτεί μια σειρά από καλά σχεδιασμένες αποφάσεις και ενέργειες διάθεσης σπάνιων πόρων (κόστος) για να δημιουργηθεί σε επιλεγμένη θέση, μια νέα παραγωγική μονάδα ή να επεκτείνεται μια ήδη υπάρχουσα που έχει ορισμένο χρόνο ζωής και παράγει αγαθά και υπηρεσίες (ωφέλειες) τα οποία ζητούνται στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Η έννοια του σχεδίου επένδυσης θα γίνει περισσότερο κατανοητή, αν αναφερθούμε αναλυτικά στα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν το περιεχόμενό του:

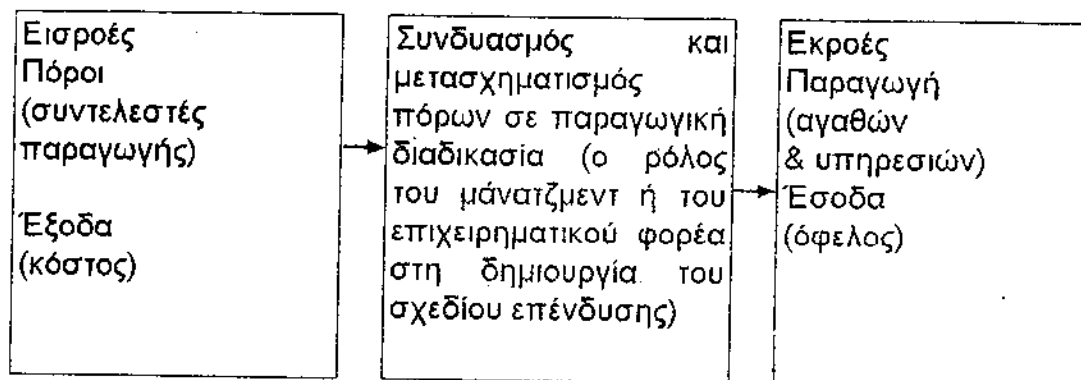
Τα κυριότερα στοιχεία του σχεδίου επένδυσης είναι τα εξής:

1. Αποτελεί πολυσύνθετη δραστηριότητα, που αναλαμβάνει κάποιος υπεύθυνος επιχειρηματικός φορέας ως επενδυτής και ο οποίος πρέπει να πάρει ορισμένες καλά μελετημένες και σχεδιασμένες αποφάσεις για την ολοκλήρωση του σχεδίου επένδυσης σε παραγωγική μονάδα. Ο επιχειρηματικός φορέας μπορεί να είναι ιδιώτης, ανώνυμη εταιρία, δημόσια επιχείρηση, συνεταιρισμός, συνεταιριστική εταιρία, δημοτική επιχείρηση, εταιρία λαϊκής βάσης κ.λ.π.
2. Απαιτεί την διάθεση σπανίων πόρων (εδαφικών εκτάσεων, κεφαλαίων, ειδικευμένων εργατών, διευθυντικών στελεχών κ.λ.π.) που συνιστούν το κόστος του. Οι πόροι που χρησιμοποιούνται στο σχέδιο επένδυσης εκφράζονται σε χρηματικούς όρους ή χρηματοδότηση, η οποία εξασφαλίζεται κατά ένα μεγάλο μέρος από τους κατάλληλους χρηματοδοτικούς φορείς (τράπεζες κ.λ.π.).
3. Δημιουργεί μια νέα παραγωγική μονάδα ή αποτελεί επέκταση μιας ήδη υφισταμένης ή μπορεί να πάρει τέλος την μορφή συμμετοχής σε παραγωγική ή άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα.
4. Γίνεται σε ορισμένο τόπο (θέση εγκατάστασης του σχεδίου επένδυσης).
5. Έχει ορισμένο χρόνο παραγωγικής ζωής (περίοδος παραγωγικής λειτουργίας του σχεδίου επένδυσης).
6. Παράγει αγαθά ή και υπηρεσίες, που αποτελούν τις ωφέλειες ή τα έσοδά του.
7. Δημιουργείται κυρίως για να ικανοποιήσει τη ζήτηση στη χώρα ή το εξωτερικό, για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που θα προσφέρει.

Το σχέδιο επένδυσης γίνεται με την πρωτοβουλία της διοίκησης και αποτελεί ένα τεχνικό - οικονομικό συνδυασμό ή μετασχηματισμό πόρων σε παραγωγική διαδικασία όπως φαίνεται στο ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Απλή σχηματική παρουσίαση του σχεδίου επένδυσης

Τα δύο βασικά μεγέθη του σχεδίου επένδυσης είναι:

- A. ΚΟΣΤΟΣ (έξοδα)
- B. ΩΦΕΛΕΙΕΣ (έσοδα)

Το κόστος είναι:

ΑΜΕΣΟ: Η δαπάνη οικονομικών πόρων (γης, κεφαλαίου, εργασίας)

ΕΜΕΣΟ: Αρνητικές επιπτώσεις ή επιδράσεις (αλλοίωση φυσικού περιβάλλοντος)

Οι ωφέλειες είναι:

ΑΜΕΣΕΣ: Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών

ΕΜΕΣΕΣ: Θετικές αναπτυξιακές επιδράσεις (τεχνική πρόοδος, χώρος).

ΓΕΝΙΚΑ

Μια επενδυτική πρόταση θα περιλάβει οφέλη και δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια μιας ή περισσότερων χρονικών περιόδων. Όταν συμβαίνει αυτό, είναι ευκολότερο να συνδυάζονται οι εκτιμήσεις σε χρήμα των ωφελειών και των δαπανών για κάθε χρονική περίοδο. Αν κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, τα οφέλη υπερβούν τις δαπάνες, μπορούμε να μιλήσουμε για καθαρά οφέλη ή εισροές μετρητών, αν οι δαπάνες υπερβούν τα οφέλη, μπορούμε να μιλήσουμε για καθαρές δαπάνες ή εκροές μετρητών. Εδώ αναφερόμαστε σε εισροές ή εκροές μετρητών κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης χρονικής περιόδου, χρησιμοποιώντας αντίστοιχα θετικά ή αρνητικά χρηματικά ποσά. Θα αποκαλούμε όλη τη σειρά καθαρών εισροών και καθαρών εκροών που σχετίζονται με μια επένδυση, χρηματική ροή επενδύσεως.

1.6.1 Ο ΠΟΛΥΔΙΑΣΤΑΤΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Κάθε Σ.Ε.* δεν αποτελεί μια εύκολη υπόθεση και αυτό γιατί έχει πολυδιάστατο χαρακτήρα και οι απόψεις που εκφράζονται μέσα από αυτό είναι πολλές.

Οι κυριότερες είναι:

A. Επιχειρηματική	Ανάλυση ευθυνών, πρωτοβουλιών και κινδύνων
B. Τεχνική	Διαδικασία τεχνοοικονομικού συνδυασμού και μετασχηματισμού πόρων - εισροών σε παραγωγή - εκροή και επιλογή άριστου τεχνολογικού εξοπλισμού.
Γ. Οικονομική	Εξασφάλιση οικονομικής απόδοσης Σ.Ε (Σύγκριση πόρων και οικονομικών αποτελεσμάτων)
Δ. Χρηματοδοτική	Διερεύνηση χρηματοδοτικής εφικτότητας. Εξασφάλιση χρηματικών κεφαλαίων για ταμειακή εξυπηρέτηση του έργου σε όλες τις φάσεις του.
Ε. Περιβαλλοντική & Χωροταξική	Διαφάνεια της επιλογής τοποθεσίας και των επιδράσεων της στο οικολογικό και ιστορικό περιβάλλον.
ΣΤ. Οργανωτική	Εξασφάλιση τέλει οργανωτικής δομής.
Ζ. Διοικητική	Επιλογή καλύτερου συστήματος καταχώρησης για τη διοίκηση της μονάδας.
Η. Διαχειριστική	Καλύτερη δυνατή διαχείριση πόρων περιοσίας και ρευστότητας της μονάδας.
Θ. Εργασιακή	Εξασφάλιση εργασιακών σχέσεων, επικράτηση κλίματος δημιουργικότητας μεταξύ εργατών - ιδιοκτητών - στελεχών.
Ι. Κοινωνική - Πολιτική Αποψη	Παράλληλη σύμπλευση με την κοινωνικοπολιτική ανάπτυξη της χώρας και άσκηση δημιουργικής επιρροής με το ανθρώπινο περιβάλλον και τον περίγυρό του.

*Σημ: όπου Σ.Ε διαβάζουμε σχέδιο επένδυσης

Η κατανόηση των πολλαπλών απόψεων του Σ.Ε μας επιτρέπει (σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς) να πάρουμε ορθότερες αποφάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση περιλαμβάνει:

- A. Διερεύνηση της ευστάθειας των απόψεων [A-I]
- B. Σύγκριση των ρόων και των ωφελειών τους

Εκείνο όμως που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι το γεγονός, ότι η πραγματοποίηση ενός σχεδίου επένδυσης, η δημιουργία δηλαδή μιας παραγωγικής μονάδας, ως οργανωμένη συλλογική προσπάθεια πολλών φορέων απαιτεί πριν από κάθε άλλο, ως θεμελιώδη προϋπόθεση, τη συντονισμένη δράση και την συνεργασία όλων των επιχειρηματικών φορέων, των τραπεζικών παραγόντων, των τεχνικών και των εμπειρογνομόνων κ.λ.π. Αν απουσιάζει αυτή η θεμελιώδης προϋπόθεση, ένα σχέδιο επένδυσης δεν μπορεί να αξιολογηθεί ορθά ούτε είναι δυνατόν να προωθηθεί αποτελεσματικά, ώστε να γίνει αποδοτική η παραγωγική μονάδα και να μπορέσει να προσφέρει τις υπηρεσίες της στο κοινωνικό σύνολο.

1.6.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Για να κατανοήσουμε την πολυσύνθετη έννοια ενός σχεδίου επένδυσης θα πρέπει να αναλύσουμε όλες τις διαστάσεις και απόψεις ενός σχεδίου επένδυσης που αργότερα θα παίξει σημαντικό ρόλο όσο αναφορά στην αξιολόγηση της εφικτότητάς του.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ

α. Τοπική	κάλυψη
β. Εθνική	"
γ. Περιφερειακή	"
δ. Κοινοτική	"
ε. Πολυεθνική	"

ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

- α. Μηδαμινού κινδύνου
- β. Χαμηλού "
- γ. Υψηλού "

ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΦΟΡΕΑ

- α. Επενδυτικά σχέδια κοινωνικού ενδιαφέροντος που προωθούνται από κρατικούς φορείς και έχουν ως αντικειμενικό σκοπό την πραγματοποίηση έργων κοινωνικής ωφέλειας
- β. Επενδυτικά σχέδια ιδιωτικού ενδιαφέροντος που προωθούνται από

ιδιωτικούς φορείς και έχουν ως αντικειμενικό σκοπό την εξυπηρέτηση ιδιωτικών προτιμήσεων.

- γ. Σχέδια μικτού ή κοινού ενδιαφέροντος που προωθούνται από μικτούς ιδιωτικούς ή κρατικούς φορείς για αυτήν προώθηση κοινών συμφερόντων.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

- α. Μικρά σχέδια επένδυσης
- β. Μεσαία σχέδια "
- γ. Μεγάλα σχέδια "

παρατήρηση:

Τα μεγάλα σχέδια επένδυσης επηρεάζουν την εθνική οικονομική ανάπτυξη και χαρακτηρίζονται ως

Επενδύσεις - κλειδιά για την αλματώδη πρόοδό της.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΣΚΟΠΩΝ

- α. Σχέδια επένδυσης ενός σκοπού
- β. Σχέδια επένδυσης πολλαπλού σκοπού

ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΕΝΤΑΣΕΩΣ

- α. Εντάσεως κεφαλαίου (χρησιμοποιούν περισσότερη εισροή κεφαλαίου)
- β. Εντάσεως εργασίας (χρησιμοποιούν περισσότερη εισροή εργασίας)
- γ. Εντάσεως εδαφικών πόρων (χρησιμοποιούν περισσότερη εισροή εδ. Πόρων)

ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ Η ΑΠΟΨΗ

- α. Νέα παραγωγική μονάδα
- β. Επέκταση υπάρχουσας μονάδας
- γ. Ανακατασκευή, ανανέωση, εκσυγχρονισμός
- δ. Αγορά υπάρχουσας (προβληματικής) μονάδας
- ε. Συμπλήρωση παραγωγικού δυναμικού
- στ. Συμμετοχή σε παρούσα επιχ/κη μονάδα

Παρατήρηση:

Για να γίνει πραγματοποιήσιμη αυτή η δαπάνη απαιτείται κάποια σύγκριση κόστους ωφελειών εσόδων - εξόδων - πλεονεκτημάτων - μειονεκτημάτων.

ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΚΛΑΔΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- α. Αγροτικά Σχέδια
- β. Βιομηχανικά Σχέδια
- γ. Τουριστικά Σχέδια
- δ. Ενεργειακά Σχέδια
- ε. Σχέδια Μεταλλείων

Παρατήρηση:

Η διάσταση αυτή έχει την ιδιαιτερότητα να μπορεί να αντιμετωπίζει ενιαία τα προβλήματα σε ομοειδής κλάδους παραγωγής.

1.6.3 Εναρμόνιση Σ.Ε με τους εθνικούς - αναπτυξιακούς σκοπούς και τις εθνικές προτεραιότητες

Οι βασικές εθνικές επιλογές για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη εκφράζονται επίσημα τα " Πενταετή Προγράμματα Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης" που συνάπτει κάθε κυβέρνηση.

Η πολιτική εξουσία είναι ο φορέας των συμφερόντων των ομάδων της κοινωνίας και επομένως τα Σ.Ε. αξιολογούνται με βάση τους σκοπούς που οριοθετεί η κυβέρνηση.

Γι αυτό ο επενδυτής πρέπει να γνωρίζει τους αντικειμενικούς σκοπούς κάθε κυβέρνησης.

Η πραγματοποίηση των σκοπών έχει ως συνέπεια την εκλογή μιας ορισμένης στρατηγικής ανάπτυξης κατά τομείς. Αυτό σημαίνει ότι, κατά την επιλογή των σχεδίων επένδυσης, πρέπει να γνωρίζουμε σε ποια κατεύθυνση θα προσανατολιστεί η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη: προς τη γεωργία ή τη βιομηχανία, προς το εμπόριο ή τον τουρισμό, προς την προώθηση των εξαγωγών ή την υποκατάσταση των εισαγωγών, προς τις βιομηχανίες έντασης εργασίας ή έντασης τεχνολογίας κ.λ.π. Όσο και αν τα ερωτήματα αυτά δεν συνιστούν τελικές επιλογές, γιατί η ανάπτυξη στην πράξη είναι ένας συνδυασμός αυτών των επιλογών, μακροχρόνια μας οδηγούν - μέσω του συγκριτικού οικονομικού πλεονεκτήματος των διαφόρων κλάδων παραγωγής σε ένα ορισμένο "Μονοπάτι" (στρατηγική) ανάπτυξης.

Στην ίδια πηγή προδιαγράφονται και οι εθνικές προτεραιότητες ανάπτυξης. Αυτές καθορίζουν τους συγκεκριμένους κλάδους, στους οποίους είναι επιθυμητή η κατανομή των επενδυτικών πόρων κατά ιεραρχική και χρονική προτεραιότητα. Οι εθνικές προτεραιότητες καθορίζουν εκ των προτέρων και τα μεγάλα έργα στρατηγικής σημασίας, που είναι αναγκαία για να δρομολογηθεί με σχετική ακρίβεια η πορεία της ανάπτυξης προς ορισμένη κατεύθυνση ή προσανατολισμό.

1.6.4 Οι αντικειμενικοί σκοποί σχεδίου επένδυσης

Οι αντικειμενικοί σκοποί που αναγνωρίζονται διεθνώς κατά την επιλογή Σ.Ε. είναι οι εξής:

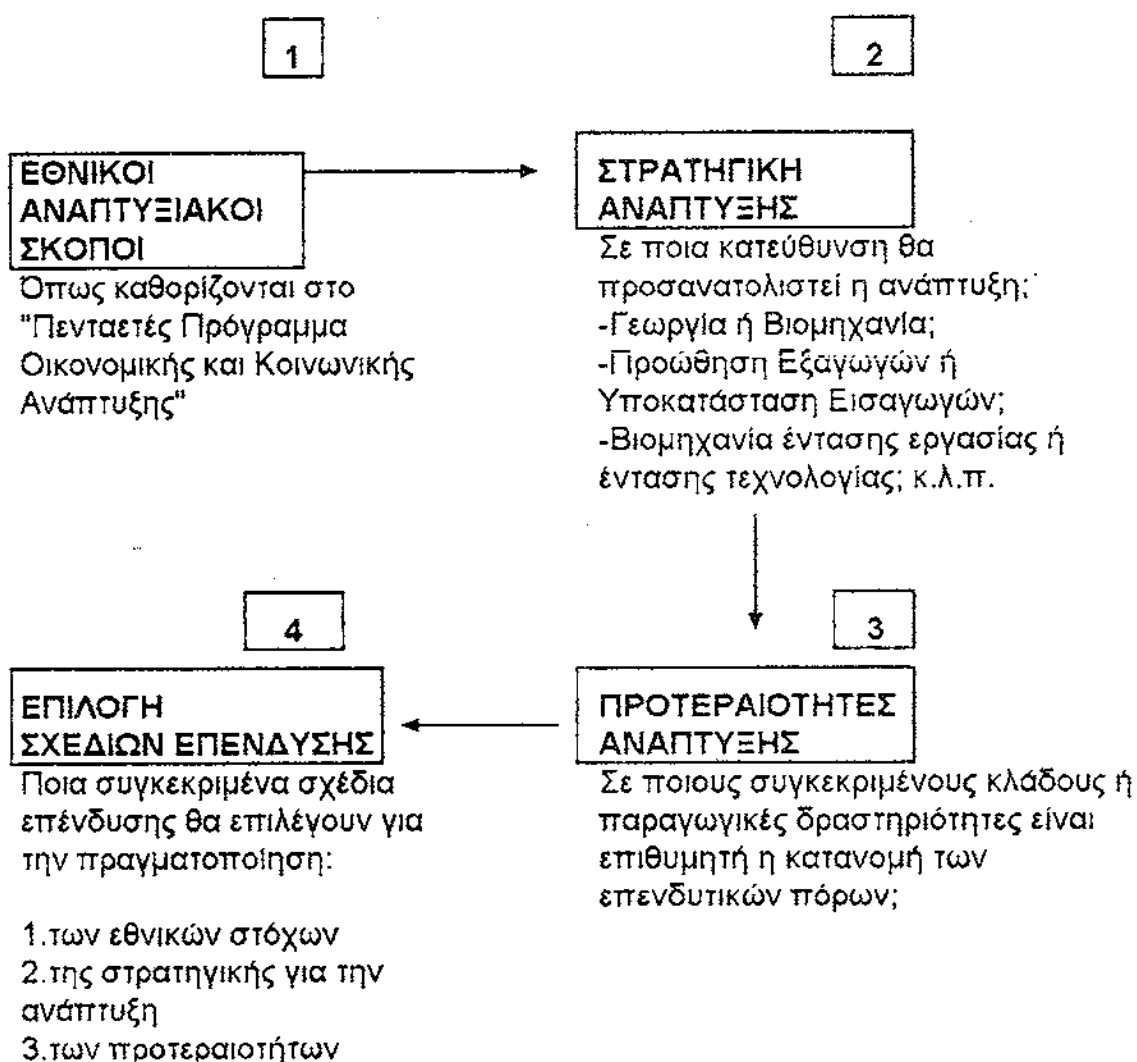
1. Η εμπορική βιωσιμότητα του Σ.Ε ως δείκτης της συμβολής του, στην αύξηση των κοινωνικών ή κρατικών πόρων.
2. Η βελτίωση στην κατανομή των εθνικών πόρων ως στόχος της καλύτερης χρήσης και ανακατανομής των πόρων από τις δραστηριότητες χαμηλής παραγωγικότητας στις δραστηριότητες υψηλής παραγωγικότητας.
3. Η επιτάχυνση του ρυθμού ανόδου του εθνικού προϊόντος (εισοδήματος) στον υψηλότερο δυνατό βαθμό.
4. Η δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος (και του πλούτου) μεταξύ των παραγωγικών ομάδων ή περιοχών.

Όλα τα σχέδια επένδυσης που τελικά επιλέγονται, πρέπει κατά ανάγκη να εναρμονίζονται με τους εθνικούς αναπτυξιακούς σκοπούς, την στρατηγική ανάπτυξης κατά κύριους τομείς και τις εθνικές προτεραιότητες κατά κλάδους και μεγάλα επενδυτικά σχέδια. Αυτός ο γενικός κανόνας προσανατολισμού για την αξιολόγηση των σχεδίων επένδυσης παρουσιάζεται και στο Διάγραμμα 2 που δείχνει την συνέπεια μεταξύ εθνικών αναπτυξιακών σκοπών, στρατηγικής, προτεραιοτήτων και επιλογής σχεδίων επένδυσης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Γενικός κανόνας προσανατολισμού, για τον αξιολογητή σχεδίων επένδυσης:

Τα σχέδια επένδυσης που επιλέγονται (4) πρέπει να εναρμονίζονται με τους εθνικούς αναπτυξιακούς σκοπούς (1) τη στρατηγική ανάπτυξης (2) και τις προτεραιότητες (3), όπως καθορίζονται σε κάθε Πενταετές Πρόγραμμα Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΦΑΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

1.7 Προλεγόμενα

1.7.1	Α Φάση Σχεδίου Επένδυσης	(Φάση Προεπένδυσης)
1.7.2	Β Φάση Σχεδίου Επένδυσης	(Φάση Προώθησης)
1.7.3	Γ Φάση Σχεδίου Επένδυσης	(Φάση Κατασκευής)
1.7.4	Δ Φάση Σχεδίου Επένδυσης	(Φάση Λειτουργίας)

ΦΑΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕΙΣ Σ.Ε

1.7 Προλεγόμενα

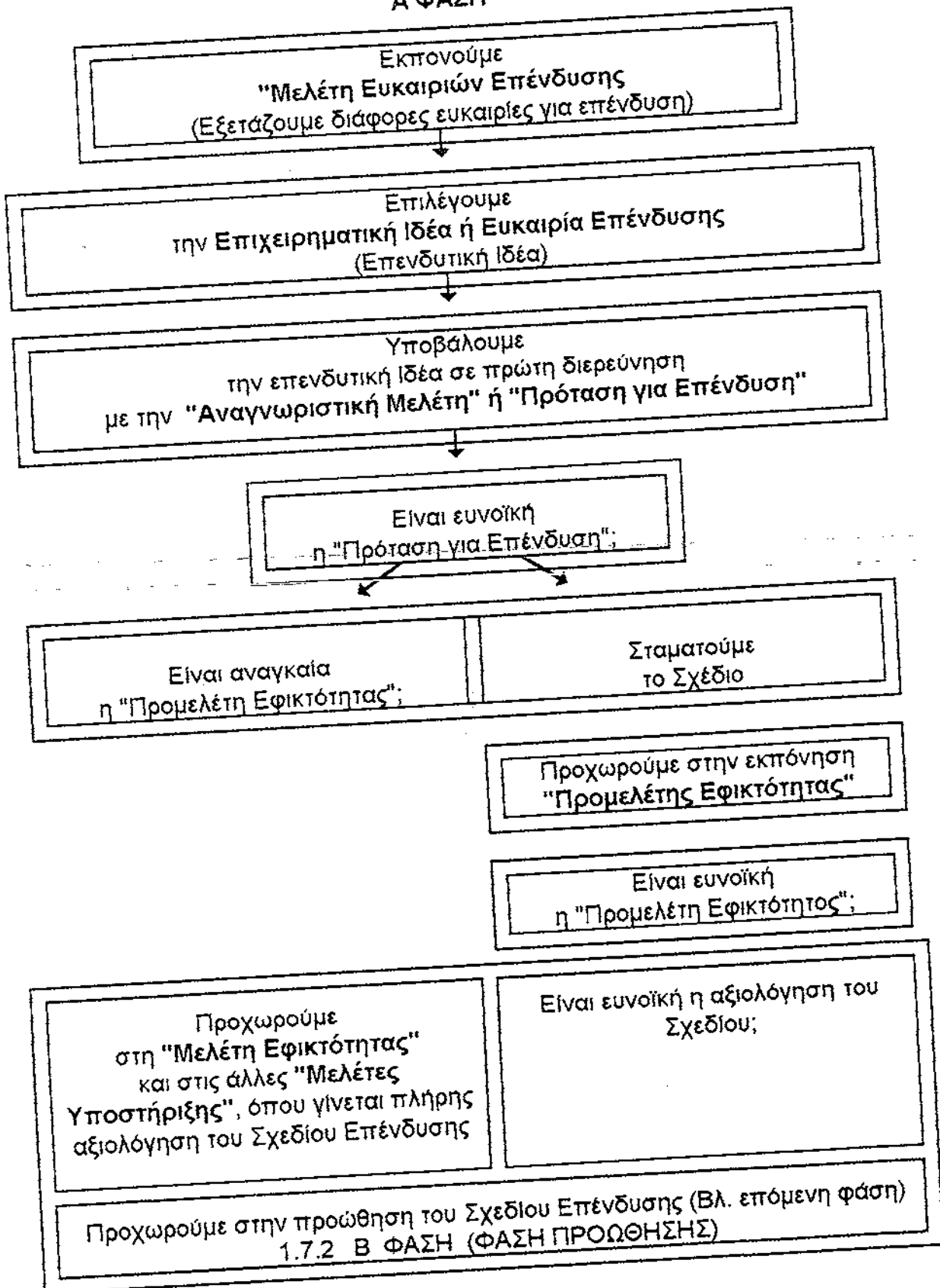
Κάθε ολοκληρωμένη επενδυτική δραστηριότητα ακολουθεί μια ορισμένη διαδικασία, η οποία γίνεται σε τέσσερις φάσεις:

1. Της προεπένδυσης (φάση επιλογής και προπαρασκευής)
2. Της προώθησης του σχεδίου επένδυσης (φάση προώθησης)
3. Της κατασκευής του έργου (φάση επένδυσης)
4. Της λειτουργίας (φάση παραγωγής)

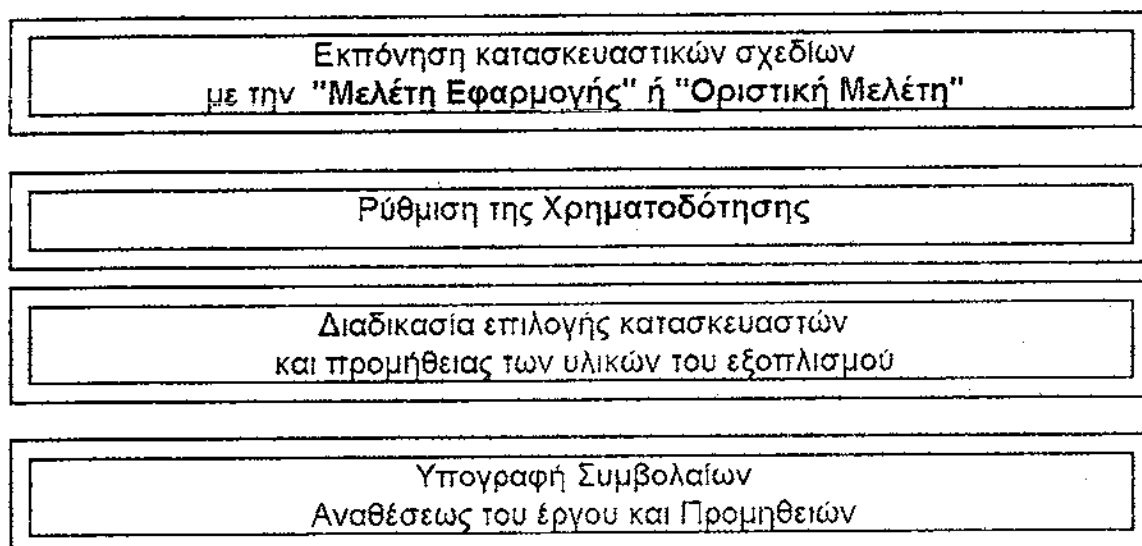
Στα επόμενα κεφάλαια θα προσπαθήσουμε να δώσουμε σχηματικές παραστάσεις των τεσσάρων φάσεων για να κατανοηθεί η χρησιμότητά τους σε ότι αφορά την ολοκλήρωση ενός Σ.Ε.

Α ΦΑΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΦΑΣΗ ΠΡΟΕΠΕΝΔΥΣΗΣ)

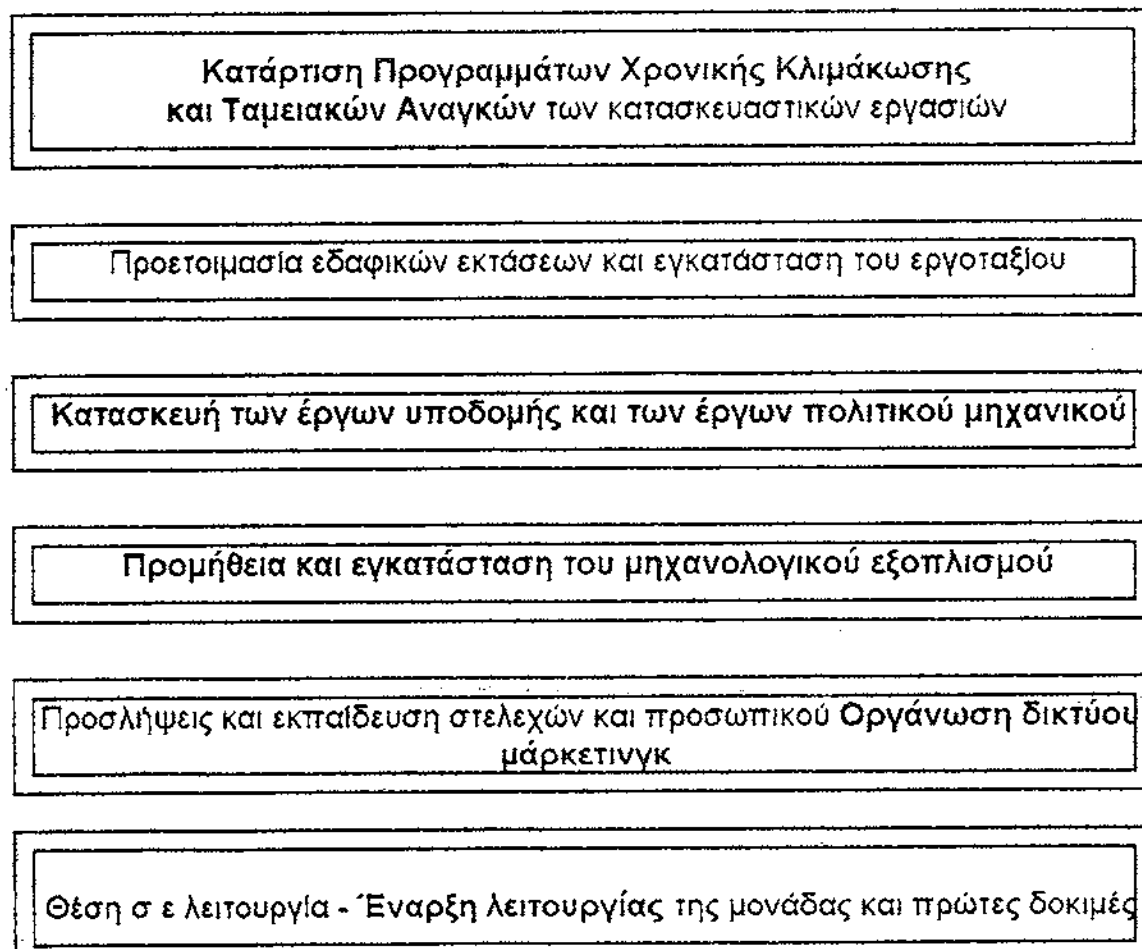
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3
Οι τέσσερις φάσεις ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων
Α ΦΑΣΗ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3 (συνέχεια)
Β ΦΑΣΗ

1.7.3 Γ ΦΑΣΗ (ΦΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ) ή Φάση Επένδυσης
Γ ΦΑΣΗ

1.7.4 Δ ΦΑΣΗ (ΦΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ)

Δ ΦΑΣΗ

Αρχική περίοδος παραγωγής και παρακολούθησης της μονάδας: Ποιοτικός έλεγχος των παραγόμενων προϊόντων Έλεγχος Παραγωγικότητας των διαφόρων Τμημάτων

Έλεγχος - Επιβεβαίωση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων, των Χρηματικών Ροών και της τήρησης των Δανειακών Υποχρεώσεων

Παρατηρούμε ότι στα διαγράμματα για τις φάσεις ολοκλήρωσης των σχεδίων επένδυσης αναφέρονται ορισμένες μελέτες τις μελέτες αυτές θα τις περιγράψουμε περιληπτικά στο κεφάλαιο που θα ακολουθήσει και αργότερα αναλυτικά τις καθοριστικές μελέτες για την ολοκλήρωση ενός Σ.Ε.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

- 1.8 Έρευνες και Μελέτες για αξιολόγηση
- 1.8.1 Μελέτη Διερεύνησης (Επισημάνση Ευκαιριών)
- 1.8.1.α Γενικές Μελέτες διερεύνησης Ευκαιριών Επένδυσης
- 1.8.1.β Ειδικές Μελέτες για ευκαιρίες επένδυσης
- 1.8.2 Πρόταση για επένδυση
- 1.8.3 Προμελέτη Εφικτότητας
- 1.8.4 Μελέτες Υποστήριξης
- 1.8.5 Μελέτη Εφικτότητας
- 1.8.6 Οριστική Μελέτη ή Μελέτη Εφαρμογής
- 1.8.7 Προϋποθέσεις (Παραδοχές - Υποθέσεις) για την ανάλυση των Σχεδίων Επένδυσης.

1.8 Έρευνες και Μελέτες για αξιολόγηση Σ.Ε

Για την επιλογή και την αξιολόγηση Σ.Ε. θα πρέπει να γίνουν ορισμένες έρευνες και να συνταχθούν κάποιες μελέτες. Η σύνταξη των μελετών αυτών έχει κάποιες ιδιαιτερότητες όσον αφορά το περιεχόμενο και τη δραστηριότητά τους. Στα επόμενα κεφάλαια θα προσπαθήσουμε να δώσουμε μια πιο συγκεκριμένη και αναλυτική εικόνα για τις μελέτες αυτές.

1.8.1 Μελέτη διερεύνησης (Επισήμανση ευκαιριών)

Α. Η Μελέτη διερεύνησης ή επισήμανσης των ευκαιριών επένδυσης

Η πρώτη ενέργεια του επιχειρηματικού φορέα που επιδιώκει να πραγματοποιήσει μια βιώσιμη και αποδοτική επένδυση, είναι να παρουσιάσει μια ενδιαφέρουσα εναλλακτική αποδοτική ιδέα ή ευκαιρία επένδυσης.

Πως βρίσκεται η ιδέα αυτή; Υπάρχουν τρεις τρόποι:

- α. Από τις πληροφορίες και εμπειρίες που έχει ο ίδιος ο επιχειρηματικός φορέας
- β. Από ειδικές λίστες ευκαιριών επένδυσης, που διαθέτουν καλά οργανωμένοι αναπτυξιακοί φορείς ή τράπεζες ή δημόσιοι οργανισμοί
- γ. Από εκπόνηση ιδιαίτερης μελέτης, που ονομάζεται "Μελέτη Διερεύνησης ή Επισήμανση Ευκαιριών Επένδυσης" (Identification of Investment Opportunities ή Opportunity Studies).

Οι "Μελέτες Διερεύνησης ή Επισήμανσης Ευκαιριών Επένδυσης" είναι δύο ειδών:

1.8.1.α Γενικές Μελέτες Διερεύνησης Ευκαιριών Επένδυσης

Αυτή η κατηγορία μελετών χωρίζεται σε τρεις μικρότερες:

- α. Μελέτες ανάπτυξης περιοχών που επισημαίνουν ευκαιρίες για επένδυση σε περιοχές με κάποιο γεωγραφικό συγκριτικό πλεονέκτημα, π.χ. την παραγωγή ειδικής ποικιλίας σταφυλιών για εκλεκτική οινοπαραγωγή ή την αξιοποίηση ανεκμετάλλευτου ορυκτού πλούτου.
- β. Κλαδικές μελέτες, που επισημαίνουν ευκαιρίες επένδυσης, σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας π.χ. τα ηλεκτρονικά.
- γ. Μελέτες αξιοποίησης πλουτοπαραγωγικών πόρων, όπως είναι π.χ. η αξιοποίηση του δασικού πλούτου για την παραγωγή χαρτομάζας ή η εγκατάσταση ξενοδοχειακής μονάδας σε τουριστικά ελκυστική τοποθεσία.

1.8.1.β Ειδικές Μελέτες για Ευκαιρίες Επένδυσης

Οι μελέτες αυτές γίνονται μετά την εκπόνηση των "Γενικών μελετών διερεύνησης ευκαιριών επένδυσης" και εξειδικεύουν την ευκαιρία επένδυσης κατά υπό κλάδο ή κατά συγκεκριμένο προϊόν.

Με τον τρόπο αυτό οι γενικές διερευνήσεις των παραπάνω αρχικών μελετών εξειδικεύονται και εξατομικεύονται σε συγκεκριμένες προτάσεις ή ιδέες που

περιέχουν ορισμένα "Πρώτα" στοιχεία και πληροφορίες, με τα οποία "κατευθύνουν" τους επενδυτές προς ορισμένη περιοχή επιχειρηματικής δράσης. Σκοπός των ειδικών αυτών μελετών είναι να υποδείξουν προς τους επενδυτές το αντικείμενο, προς το οποίο μπορούν να στραφούν, αν επιθυμούν να κάνουν επενδύσεις.

1.8.2 Πρόταση για Επένδυση

Η επιλογή μιας συγκεκριμένης "Πρότασης για Επένδυση" λέγεται και "Επενδυτικό Προφίλ" και περιέχει τα εξής στοιχεία:

- Το γενικότερο επενδυτικό κλίμα στην χώρα ή την περιοχή.
- Οι εισαγωγές και εξαγωγές του προϊόντος.
- Οι προτιμήσεις των καταναλωτών.
- Η κρατική πολιτική (Φορολογία, Τιμολογιακή πολιτική, Κίνητρα επενδύσεων κ.λ.π.)
- Οι διαθέσιμοι πόροι για την πραγματοποίηση της ευκαιρίας επένδυσης (επάρκεια εργατικού δυναμικού, κόστος εργασίας, εξασφάλιση γης για την εγκατάσταση μονάδων, δυνατότητα χρηματοδότησης κ.λ.π.)
- Άλλα στοιχεία που προσδιορίζουν την θέση του προϊόντος στην αγορά.

Η "Πρόταση για Επένδυση" έχει έκταση 10 - 15 δακτυλογραφημένες σελίδες περίπου και γι αυτό το κόστος εκπόνησης είναι ασήμαντο. Έχει σκοπό να πληροφορήσει και να προκαλέσει το επιχειρηματικό ενδιαφέρον και γι αυτό ο βαθμός λεπτομέρειάς της δεν είναι υψηλός. Απλώς επισημαίνει και εντοπίζει την "περιοχή" στην οποία θα κατευθυνθεί το ενδιαφέρον του επενδυτή για παραπέρα διερεύνηση με την "Προμελέτη Επένδυσης" ή "Προμελέτη Εφικτότητας".

1.8.3 Προμελέτη Εφικτότητας

Εφ όσον η Πρόταση για επένδυση είναι θετική προχωρούμε στην "Προμελέτη Εφικτότητας" Feasibility Study. Αυτή η έρευνα την επιχειρηματική ιδέα που προτείνει η "Πρόταση για Επένδυση" σε περισσότερες από μια απόψεις.

Ο σκοπός της "Προμελέτης Εφικτότητας" είναι:

- α. Να διαπιστώσει, αν οι εξεταζόμενη ευκαιρία είναι πράγματι αποδοτική και ενδιαφέρουσα.
- β. Να θεμελιωθεί, αν ευσταθεί η απόφαση για την συνέχιση της παραπέρα διερεύνησης της ευκαιρίας επένδυσης, με την εκπόνηση "Μελέτη Εφικτότητας".
- γ. Να επισημάνει τις επιμέρους απόψεις που έχουν κρίσιμη σημασία και ιδιαίτερη βαρύτητα και γι αυτό είναι απολύτως αναγκαία η περαιτέρω σε βάθος διερεύνησή τους με προτεινόμενες "Μελέτες Υποστήριξης" όπως: "Έρευνα αγοράς", "Επιλογή της άριστης θέσης για την Εγκατάσταση της Μονάδας", "Το άριστο μέγεθος Παραγωγής της Μονάδος", "Οι Τεχνικές Προδιαγραφές του Μηχανολογικού Εξοπλισμού" κ.λ.π.

Τα επιμέρους αντικείμενα, που ερευνά κυρίως η "Προμελέτη Εφικτότητας" είναι:

1. Η ύπαρξη επιχειρηματικού ενδιαφέροντος και φορέα για την ανάληψη του έργου.
2. Η ύπαρξη αγοράς για τα προϊόντα της μονάδας.
3. Η τεχνική εφικτότητα του σχεδίου επένδυσης.
4. Η οικονομική αποδοτικότητά της.
5. Η επιλογή της κατάλληλης τοποθεσίας για την εγκατάσταση του έργου.
6. Η επάρκεια του Μάνατζμεντ.

1.8.4 Μελέτες Υποστήριξης

Οι Μελέτες Υποστήριξης είναι εξειδικευμένες έρευνες σε βάθος και θεωρούνται αναγκαία προεργασία για τις Μελέτες Εφικτότητας. Από τις σχετικές ανάγκες προκύπτουν οι εξής κυρίως "Μελέτες Υποστήριξης":

1. Έρευνα της αγοράς για την απορρόφηση των παραγόμενων προϊόντων.
2. Έρευνες Πρώτων Υλών για την εξασφάλιση της μόνιμης προμήθειάς τους.
3. Μελέτες για επιλογή Αριστης Τοποθεσίας.
4. Έρευνες για επιλογή Αριστης Τεχνολογίας.
5. Έρευνες επιλογής Αριστού Οικονομικού και Τεχνικού Μεγέθους Παραγωγής.
6. Έρευνα Μάρκετινγκ για δυνατότητα τοποθέτησης στην εξωτερική ή εσωτερική Αγορά.

1.8.5 Μελέτη Εφικτότητας

Μετά το θετικό συμπέρασμα της "Προμελέτης Εφικτότητας" ακολουθούν η "Μελέτη Εφικτότητας" η οποία είναι έρευνα σε βάθος όλων των απόψεων του Σχεδίου Επένδυσης ώστε να γίνει δυνατή η λήψη οριστικής απόφασης. Αν και υπάρχουν πολλά προβλήματα όσο αναφορά το αντικείμενο της επένδυσης ακολουθείται μια ορισμένη σειρά που είναι κοινή για όλα τα Σ.Ε.

Όλες οι απόψεις για την Μελέτη Εφικτότητας αλληλεξαρτώνται άλλοτε σε υψηλό και άλλοτε σε χαμηλό βαθμό. Έτσι όλα τα στοιχεία δεν εξετάζονται μεμονωμένα αλλά συλλογικά για να βρεθεί τελικά η καλύτερη οικονομικά λύση ή απόφαση. Τελικός σκοπός της "Μελέτης Εφικτότητας" είναι να ελέγξει αν μια επενδυτική ιδέα είναι βιώσιμη και αποδοτική.

Συγκεκριμένα η "Μελέτη Εφικτότητας" ερευνά:

- Αν υπάρχει ικανός επιχειρηματικός φορέας που θα αναλάβει το σχέδιο επένδυσης.
- Αν υπάρχει αποτελεσματική ζήτηση για τα προϊόντα που θα παραχθούν.
- Αν το μέγεθος της μονάδας είναι εφικτό και άριστο.
- Αν η τεχνική παραγωγής και ο τεχνικός εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται είναι τα καλύτερα.
- Αν η επιλογή της τοποθεσίας για την εγκατάσταση της μονάδας είναι η πιο ενδεδειγμένη από άποψη κόστους μεταφοράς, περιβαλλοντικών επιπτώσεων κ.λ.π.

- Αν υπάρχουν οι πρώτες ύλες για την παραγωγή της μονάδας στις κατάλληλες τεχνικές προδιαγραφές, σε χαμηλό κόστος κ.λ.π.
- Αν η οργάνωση της διαδικασίας παραγωγής (Πρόγραμμα Προμηθειών, Επάρκεια Κατάλληλων Ειδικοτήτων, Παραγωγική Ικανότητα Εργοστασίου κ.λ.π.) είναι η άριστη δυνατή.
- Αν η βιωσιμότητα του σχεδίου επένδυσης είναι εξασφαλισμένη, ιδίως αν συσχετιστεί με τα δεδομένα της αγοράς.
- Αν η χρηματοδότηση τόσο κατά το στάδιο της μελέτης όσο και κατά το στάδιο της κατασκευής και λειτουργίας είναι επίσης εξασφαλισμένη.
- Αν η διαχείριση της περιουσίας, των πόρων και της ρευστότητας της μονάδας είναι διαφανείς και αποτελεσματική.
- Αν θα υπάρχουν τυχόν αρνητικές αντιδράσεις από την Κοινή Γνώμη για την πραγματοποίηση του σχεδίου επένδυσης.
- Αν η αξιολόγηση του σχεδίου επένδυσης από κοινωνική άποψη δίνει θετικά αποτελέσματα κ.λ.π.

Με βάση τα παραπάνω διατυπώνεται το οριστικό συμπέρασμα για το σχέδιο επένδυσης και διαπιστώνεται τελικά, αν αυτό είναι βιώσιμο και αποδοτικό. Εφόσον το συμπέρασμα της "Μελέτης Εφικτότητας" είναι εφικτό προχωρούμε στην "Οριστική Μελέτη".

1.8.6 Οριστική Μελέτη ή Μελέτη Εφαρμογής

Εφόσον το συμπέρασμα της "Μελέτης Εφικτότητας" είναι θετικό προχωρούμε στην "Οριστική Μελέτη" η οποία αναφέρεται στην εκπόνηση των λεπτομερειακών κατασκευαστικών σχεδίων, τον προγραμματισμό εργασιών έως και το στάδιο έναρξης της παραγωγικής μονάδας.

Η "Οριστική Μελέτη" καλύπτει τα εξής:

1. Το χρονικό και ταμειακό προγραμματισμό όλων των έργων και των εργασιών.
2. Την εξασφάλιση των εκτάσεων και των χώρων για την εγκατάσταση.
3. Τα λεπτομερή σχέδια εφαρμογής των έργων πολιτικού μηχανικού.
4. Τη λεπτομερή περιγραφή της εγκατάστασης και διάταξης του μηχανολογικού εξοπλισμού και των άλλων εγκαταστάσεων παραγωγής (Design).
5. Τις οδηγίες για τα μέτρα ασφάλειας κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων.
6. Το πρόγραμμα πρόσληψης και εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού και των στελεχών.
7. Την έναρξη λειτουργίας, τις δοκιμές και την παράδοση του έργου από τους κατασκευαστές αναδόχους.

Η "Οριστική Μελέτη" ή "Μελέτη Εφαρμογής" επειδή είναι κατά ανάγκη λεπτομερειακή, έχει μεγάλη έκταση λόγο των πολλών τεχνικών στοιχείων που απαιτεί η εφαρμογή των σχεδίων στην πράξη. Γι αυτό το κόστος της "Οριστικής Μελέτης" είναι σχετικά υψηλότερο, δεδομένου ότι απαιτούνται πολλές ανθρωποώρες για την λεπτομερειακή σχεδίαση.

1.8.7 Προϋποθέσεις (Παραδοχές - Υποθέσεις) για την ανάλυση των σχεδίων επένδυσης.

Η εκποίηση των μελετών των σχεδίων επένδυσης και η αξιολόγηση απαιτεί πολλές εκτιμήσεις και υπολογισμούς. Όταν υπάρχουν τα σχετικά στοιχεία μπορούμε να προχωρήσουμε στον έλεγχο αξιοπιστίας του. Όταν όμως αυτά τα στοιχεία και οι πληροφορίες είναι ελλιπείς και ατελείς ή απουσιάζουν ή είναι δυσέυρετα τότε ο αναλυτής των σχεδίων επένδυσης πρέπει να βρει έναν τρόπο να αναπληρώσει το σοβαρό αυτό κενό καταφεύγοντας σε έμμεσες πηγές. Σε άλλες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται παραδοχές ή υποθέσεις. Η παραδοχές ή υποθέσεις χρησιμοποιούνται για μεγέθη ή τάσεις και είναι γενικά αποδεκτές. Επίσης οι παραδοχές χρησιμοποιούνται σε πολλές περιπτώσεις για την εκτίμηση της ζήτησης του κόστους παραγωγής, του κόστους εργασίας κ.λ.π. Οι υποθέσεις τώρα χρησιμοποιούνται κυρίως σε μεγέθη, συμπεριφορές ή καταστάσεις που δεν είναι γενικά αποδεκτές. Οι υποθέσεις εργασίας δεν είναι τόσο δεσμευτικές όσο οι παραδοχές και μπορεί να μεταβληθούν για πολλούς λόγους. Γι αυτό οι υποθέσεις εργασίας πρέπει να είναι ρεαλιστικές, αντικειμενικές και να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Γενικά βλέπουμε σε όλες τις αναλύσεις των σχεδίων επένδυσης είτε ποιοτικές είτε ποσοτικές να είναι αυτές όλες στηρίζονται πάνω σε ορισμένες παραδοχές ή και υποθέσεις εργασίας. Όμως αυτές πρέπει να δηλώνονται με σαφήνεια στην παρουσίαση του σχεδίου επένδυσης ώστε ο έλεγχος αξιοπιστίας τους να είναι πραγματικός και εφικτός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

- 1.9 Προλεγόμενα
- 1.9.1 Τι είναι ο Πληθωρισμός
- 1.9.2 Ιστορική αναδρομή του Πληθωρισμού
- 1.9.3 Πρόσφατη Πληθωριστική Εμπειρία
- 1.9.4 Το Νομισματικό Σύστημα και ο Πληθωρισμός ως βασικός παράγοντας για τον προγραμματισμό μιας επένδυσης
- 1.9.5 Ο Χρονικός Ορίζοντας του Σχεδίου Επένδυσης
- 1.9.6 Τρέχουσες και Σταθερές τιμές. Ο Πληθωρισμός
- 1.9.7 Πραγματικές Χρηματικές Ροές και Νομισματικές ροές.
- 1.9.8 Μετρήσεις και εκτιμήσεις.
- 1.9.9 Επίδραση του Πληθωρισμού στα Σχέδια Επένδυσης.
- 1.9.10 Ο κύριος παράγοντας που μας οδηγεί στον περιορισμό των επενδύσεων.
- 1.9.11 Οι άνεργοι σαν αντίπαλοι του Πληθωρισμού.
- 1.9.12 Μία οικονομία Επιρρεπείς στον Πληθωρισμό.
- 1.9.13 Έλεγχος του Πληθωρισμού Μέτρα - Λύσεις.

1.9 Προλεγόμενα - Προγραμματισμός Επενδύσεων και Πληθωρισμός

Οι βασικές αρχές του προγραμματισμού επενδύσεων μπορούν να εφαρμοστούν όταν υπάρχει κίνδυνος πληθωρισμού, αλλά όταν και αυτός ο κίνδυνος είναι αμελητέος. Δεν είναι όμως πάντοτε εύκολο να εφαρμοστούν σωστά, όταν ο κίνδυνος πληθωρισμού έχει ζωτική σημασία. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι να προσφέρει ορισμένες υποδείξεις για να υπολογίζεται αποτελεσματικά ο πληθωρισμός. Όταν υπάρχει πιθανότητα πληθωρισμού, οι μελλοντικές χρηματικές ροές μπορεί να διαφέρουν όχι μόνο κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους αλλά και κατά την αγοραστική τους δύναμη, και μπορεί να θέλουμε να προσδιορίσουμε αν για την περιγραφή των περιπτώσεων εναλλακτικών επενδύσεων είναι χρησιμότερες οι χρηματικές ροές ή οι ροές αγοραστικής δυνάμεως. Επιπλέον, η επιλογή του κατάλληλου συντελεστή προεξοφλήσεως είναι περισσότερο περίπλοκη όταν υπάρχει κίνδυνος πληθωρισμού.

1.9.1 Τι είναι ο Πληθωρισμός

Σε μια δυναμικά αναπτυσσόμενη οικονομία, οι τιμές μεταβάλλονται συνεχώς. Στις καλά οργανωμένες αγορές χρεογράφων και ορισμένων εμπορευμάτων είναι φυσιολογικό να μεταβάλλονται οι τιμές από τη μία συναλλαγή στην άλλη. Σε άλλες περιπτώσεις, λόγω χάρη στις περισσότερες μισθώσεις ακινήτων, οι τιμές (τα ενοίκια, στην περίπτωση μιας μισθώσεως) είναι καθορισμένες με σύμβαση για μια περίοδο ετών. Μερικές φορές, η τιμή ενός συγκεκριμένου αγαθού ή υπηρεσίας μπορεί να επιδείξει μια ανοδική ή καθοδική τάση που μπορεί να διαρκέσει για μήνες, χρόνια ή ακόμη για δεκαετίες.

Οι μεταβολές των τιμών που είναι αποτέλεσμα μεταβολών στην προσφορά ή την ζήτηση συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών δεν συνεπάγονται οποιαδήποτε μεταβολή στο γενικό επίπεδο τιμών. Η αύξηση της τιμής ορισμένων αγαθών ή υπηρεσιών αντισταθμίζεται από την μείωση τις τιμής των άλλων, έτσι ώστε το μέσο επίπεδο τιμών παραμένει λίγο πολύ σταθερό. Το μέσο επίπεδο τιμών μεταβάλλεται όταν υπάρχει μια ισχυρή τάση ανόδου ή πτώσεως όλων των τιμών σε αναλογία μεταξύ τους. Πληθωρισμός είναι η άνοδος του μέσου επιπέδου τιμών ενώ Αντιπληθωρισμός είναι η πτώση του μέσου επιπέδου τιμών.

Αν και η ιδέα ενός μέσου επιπέδου τιμών είναι χαμηλή έχει σημασία να είμαστε ενήμεροι για τους περιορισμούς της. Η στατιστικοί που μετρούν τον τιμάρημο θα πρέπει να αποφασίζουν ποια αγαθά θα περιλάβουν στις μετρήσεις τους και τι βάρος θα δώσουν στο καθένα. Ένας Τιμάρημος που χρησιμοποιείται συνήθως, ο Τιμάρημος καταναλωτού, είναι σχεδιασμένος για να μετρά τη μέση τιμή των αγαθών που καταναλώνει μια μέσου μεγέθους αστική οικογένεια με μέσο εισόδημα. Γι αυτό τον συγκεκριμένο σκοπό το μέτρο είναι λογικό, αλλά το επίπεδο τιμών που καταγράφει μπορεί να μην αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις αγοραστικές συνήθειες μεγάλων αγροτικών οικογενειών με χαμηλό εισόδημα ή μιας επιχειρήσεως. Πολλές οικογένειες είναι όλοι σχεδόν οι επιχειρηματικοί οργανισμοί διακινούν ένα σημαντικό μέρος των

εσόδων ή των εξόδων τους με τρόπους που βραχυπρόθεσμα, ή ακόμα και μακροπρόθεσμα, δεν συνδέονται στενά προς το μέσο επίπεδο τιμών των καταναλωτικών αγαθών. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται η προσεκτική μελέτη των τιμών συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών που έχουν ιδιαίτερη σημασία για αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις. Αξιολογώντας τις επενδυτικές του αποφάσεις ο επιχειρηματίας θα πρέπει να εξετάσει όχι μόνο τις πιθανές επιδράσεις του πληθωρισμού, αλλά και την επίδραση των μακροπρόθεσμων τάσεων των τιμών και των προϊόντων του και των σημαντικών κατηγοριών των δαπανών του.

Αυτό το σημείο είναι ιδιαίτερα σημαντικό επειδή οι τιμές πολλών από τα σημαντικότερα αγαθά και οι υπηρεσίες που αγοράζουν οι επιχειρηματίες δεν περιλαμβάνονται άμεσα στους συνήθως χρησιμοποιούμενους Τιμαρίθμους. Τα εργατικά είναι το κυριότερο παράδειγμα. Η πληρωμή μισθών και ημερομισθίων είναι ένα από τα κύρια έξοδα που αντιμετωπίζει σχεδόν κάθε επιχείρηση. Παρ' όλα αυτά, οι αμοιβές κατά μονάδα παραγωγής ή υπηρεσίας δεν περιλαμβάνονται άμεσα στους Τιμαρίθμους που χρησιμοποιούνται για την μέτρηση του πληθωρισμού ή του Αντιπληθωρισμού. Το κόστος των εργατικών όμως, αντικατοπτρίζεται στο κόστος των καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στον Τιμάρημο.

Μέχρι το σημείο αυτό περιγράψαμε τις επενδύσεις ως χρηματικές ροές. Αν ανεβεί το επίπεδο τιμών όμως η αγοραστική δύναμη του νομίσματος θα ελαττωθεί. Για ορισμένους σκοπούς μπορεί να είναι εξίσου χρήσιμο να μετρούνται τα κόστη και τα οφέλη μιας επενδύσεως ως νομισματικές μονάδες σταθερής αγοραστικής δυνάμεως. Ας υποθέσουμε ότι μια επένδυση πρόκειται να αποδώσει 100\$ αυτό τον χρόνο και 100\$ τον επόμενο. Αν το επίπεδο τιμών ανέλθει κατά 4% μεταξύ φέτος και του χρόνου (ο τιμ/μος είναι 100 γι αυτόν τον χρόνο και 104 για τον επόμενο) τα 100\$ που θα εισπραχθούν του χρόνου θα έχουν αγοραστική δύναμη σε σχέση με τα φετινά $100\$ / 1.04 = 96.15\$$.

Σε αυτό το κεφάλαιο, για να διακρίνουμε μεταξύ χρηματικών ροών που μετρούνται σε νομισματικές μονάδες και χρηματικών ροών που μετρούνται σε αγοραστική δύναμη, θα αποκαλούμε τις πρώτες νομισματικές χρηματικές ροές και τις δεύτερες πραγματικές χρηματικές ροές. Το σύμβολο R\$ θα χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίζει τις πραγματικές χρηματικές ροές. Έτσι το παράδειγμα της προηγούμενης παραγράφου, R\$ 96.15 είναι η πραγματική ροή που θα δημιουργήσει του χρόνου η επένδυση.

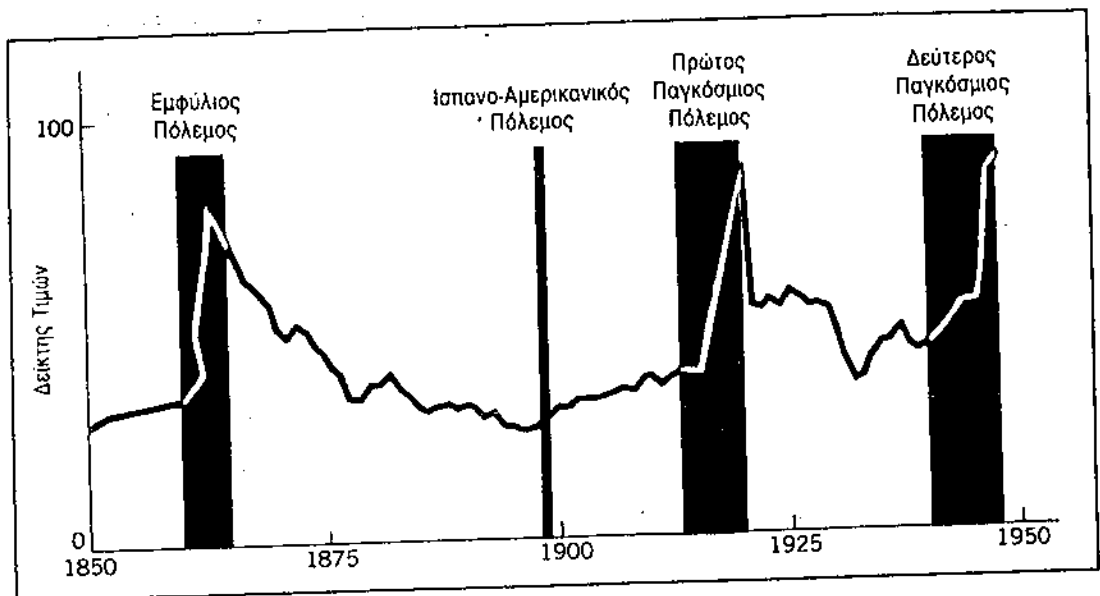
1.9.2 Ιστορική αναδρομή του Πληθωρισμού

Πρώτα, ωστόσο, πρέπει να εξετάσουμε τις πληθωριστικές συνθήκες καθαυτές. Ο πληθωρισμός είναι και παλιό πρόβλημα και νέο. Αν ρίξουμε μια ματιά στην ιστορία ανακαλύπτουμε πολλές πληθωριστικές περιόδους. Ο Διοκλητιανός προσπάθησε (μάταια) να αναχαιτίσει ένα Ρωμαϊκό πληθωρισμό κατά τον 4^ο αιώνα μ.Χ. Μεταξύ 1150 και 1325 το κόστος ζωής στη Μεσαιωνική Ευρώπη τετραπλασιάστηκε. Μεταξύ 1520 και 1650 οι τιμές διπλασιάστηκαν και

τετραπλασιάστηκαν, σε μεγάλο βαθμό σαν αποτέλεσμα της εισροής χρυσού στην Ευρώπη από τα ορυχεία που μόλις είχαν ανοιχτεί στον Νέο Κόσμο. Στα χρόνια που ακολούθησαν τον Εμφύλιο Πόλεμο ο Νότος δοκίμασε έναν μεγάλο πληθωρισμό. Ακόμη, στη διάρκεια του Α Παγκοσμίου πολέμου οι τιμές στις ΗΠΑ αυξήθηκαν κατά 100%.

Ας επικεντρώσουμε την προσοχή μας αναλυτικότερα στην εμπειρία των ΗΠΑ μέχρι το 1950 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1). Σχετικά με το Διάγραμμα αυτό θα έπρεπε να σημειώσουμε δυο πράγματα. Πρώτα, οι μεγαλύτεροι πόλεμοι συνδυάζονται κανονικά με πληθωρισμό. Οι λόγοι είναι αρκετά προφανείς. Ο πόλεμος αυξάνει σε μεγάλο βαθμό τις δημόσιες δαπάνες, αλλά οι κυβερνήσεις δεν περιορίζουν ισόποσα την ιδιωτική δαπάνη μέσω της φορολογίας. Σταθερά, οι πόλεμοι χρηματοδοτούνται σε μεγάλη έκταση από δανεισμό και το συνολικό ποσό των δαπανών, δημόσιων και ιδιωτικών, αυξάνεται γρήγορα. Στο μεταξύ, το ποσό των αγαθών που είναι διαθέσιμο στα νοικοκυριά μειώνεται για να δημιουργηθεί χώρος για πολεμική παραγωγή. Το αποτέλεσμα ταιριάζει με την κλασική περιγραφή του πληθωρισμού: πάρα πολύ χρήμα κυνηγάει πολύ λίγα αγαθά.

Δεύτερο, οι πληθωρισμοί των ΗΠΑ έχουν υπάρξει στο παρελθόν πάντα σχετικά βραχύβιοι. Σημειώστε ότι οι τιμές έπεσαν στη διάρκεια της μακροχρόνιας περιόδου 1866 - 1900, και πάλι από το 1925 μέχρι το 1933. Η εκατονταετής τάση, αν και γενικά είναι ανοδική, σημαδεύεται από κοιλώματα και απότομες κορυφές.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Ο Πληθωρισμός σε Επαναθεώρηση

Κάνοντας αναδρομή στην ιστορία, ο πληθωρισμός είναι μια χρόνια συνέπεια του πολέμου. Στο παρελθόν όμως ήταν πάντα βραχύβιος.

τετραπλασιάστηκαν, σε μεγάλο βαθμό σαν αποτέλεσμα της εισροής χρυσού στην Ευρώπη από τα ορυχεία που μόλις είχαν ανοιχτεί στον Νέο Κόσμο. Στα χρόνια που ακολούθησαν τον Εμφύλιο Πόλεμο ο Νότος δοκίμασε έναν μεγάλο πληθωρισμό. Ακόμη, στη διάρκεια του Α Παγκοσμίου πολέμου οι τιμές στις ΗΠΑ αυξήθηκαν κατά 100%.

Ας επικεντρώσουμε την προσοχή μας αναλυτικότερα στην εμπειρία των ΗΠΑ μέχρι το 1950 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1). Σχετικά με το Διάγραμμα αυτό θα έπρεπε να σημειώσουμε δυο πράγματα. Πρώτα, οι μεγαλύτεροι πόλεμοι συνδυάζονται κανονικά με πληθωρισμό. Οι λόγοι είναι αρκετά προφανείς. Ο πόλεμος αυξάνει σε μεγάλο βαθμό τις δημόσιες δαπάνες, αλλά οι κυβερνήσεις δεν περιορίζουν ισόποσα την ιδιωτική δαπάνη μέσω της φορολογίας. Σταθερά, οι πόλεμοι χρηματοδοτούνται σε μεγάλη έκταση από δανεισμό και το συνολικό ποσό των δαπανών, δημόσιων και ιδιωτικών, αυξάνεται γρήγορα. Στο μεταξύ, το ποσό των αγαθών που είναι διαθέσιμο στα νοικοκυριά μειώνεται για να δημιουργηθεί χώρος για πολεμική παραγωγή. Το αποτέλεσμα ταιριάζει με την κλασική περιγραφή του πληθωρισμού: πάρα πολύ χρήμα κυνηγάει πολύ λίγα αγαθά.

Δεύτερο, οι πληθωρισμοί των ΗΠΑ έχουν υπάρξει στο παρελθόν πάντα σχετικά βραχύβιοι. Σημειώστε ότι οι τιμές έπεσαν στη διάρκεια της μακροχρόνιας περιόδου 1866 - 1900, και πάλι από το 1925 μέχρι το 1933. Η εκατονταετής τάση, αν και γενικά είναι ανοδική, σημαδεύεται από κοιλώματα και απότομες κορυφές.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Ο Πληθωρισμός σε επαναθεώρηση

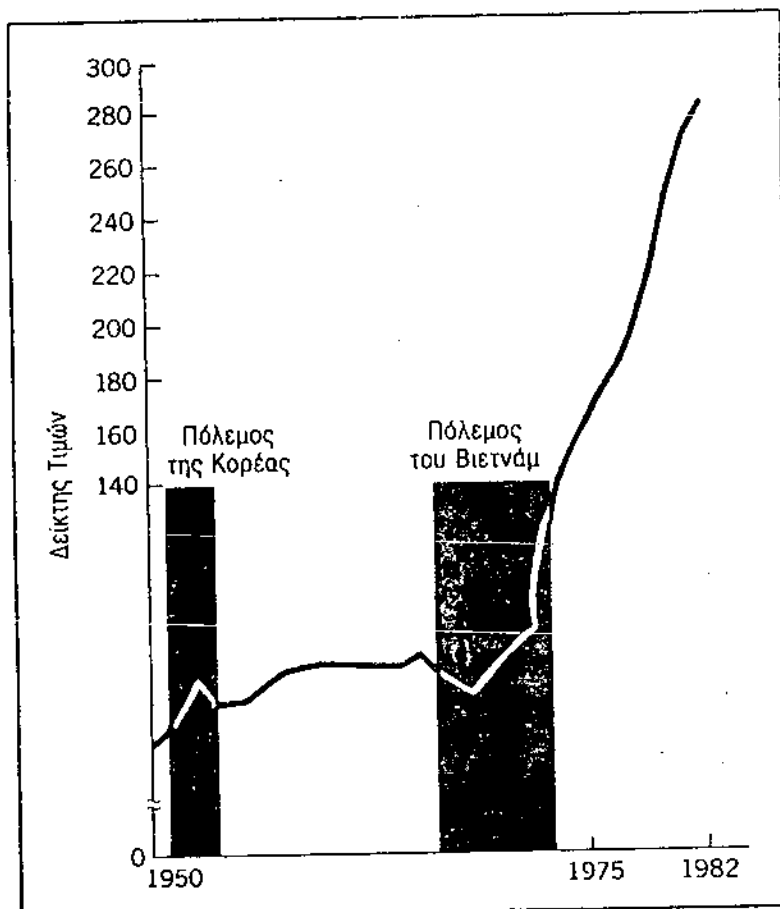
Κάνοντας αναδρομή στην ιστορία, ο πληθωρισμός είναι μια χρόνια συνέπεια του πολέμου. Στο παρελθόν όμως ήταν πάντα βραχύβιος.

1.9.3 Πρόσφατη πληθωριστική εμπειρία

Εξετάστε τώρα το ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2, που απεικονίζει τις μεταβολές των τιμών από το 1950. Παρατηρούμε πάλι ότι η έκρηξη του πολέμου έχει προκαλέσει ύψωση των τιμών, αν και σχετικά μικρή. Όμως, η σύγχρονη εμπειρία διαφέρει ζωτικά από εκείνη του παρελθόντος. Τα ανώτατα σημεία των πληθωριστικών αυξήσεων δεν έχουν ακολουθηθεί από μακροχρόνιες βαθμιαίες μειώσεις. Αντίθετα, ο πληθωρισμός φαίνεται να έχει γίνει χρόνιο στοιχείο στην οικονομική κατάσταση.

Επί πρόσθετα, ο πληθωρισμός δεν έχει γίνει μόνο χρόνιος και επίμονος, αλλά έχει συνοδευτεί από σημαντικά επίπεδα ανεργίας. Θα ερευνήσουμε προσεκτικότερα την ανεργία στο επόμενο κεφάλαιο μας, αλλά θα έπρεπε να παρατηρήσουμε ότι το ανερχόμενο επίπεδο του πληθωρισμού έχει συνοδευτεί από ένα αυξανόμενο επίπεδο ανεργίας. Για παράδειγμα, κατά την περίοδο 1960 - 1965 ο ρυθμός πληθωρισμού ήταν κατά μέσω όρο 1,6% και το μέσω επίπεδο ανεργίας 5,5%. Από το 1975 μέχρι 1979 ο πληθωρισμός έφτασε στο 7,5% και η ανεργία επίσης σε ένα μέσω όρο 7%. Στα 1979 ο πληθωρισμός κορυφώθηκε σε έναν ετήσιο ρυθμό 13,3% και ύστερα τελικά υποχώρησε, καθώς σφίχτηκαν οι νομισματικές κάνουλες και κρατήθηκαν σφιχτές. Μέχρι το τέλος του 1982 ο ρυθμός του πληθωρισμού έχει μειωθεί τελικά στο μισό, πέφτοντας το 1982 στο 6%. Καθώς γνωρίζουμε, το κοινωνικό κόστος αυτής της πολιτικής του σφιχτού χρήματος ήταν η πυροδότηση μιας κρίσης στις οικοδομές, στις πωλήσεις των αυτοκινήτων, στις δαπάνες των νοικοκυριών και στην επένδυση αποθεμάτων. Από αυτή την υποχώρηση στη δαπάνη προέκυψε η ένταση στην ανεργία, που έφερε την οικονομία στις συνθήκες της ευρύτερης κατάρπτωσης.

Επιφυλασσόμαστε για μια προσεκτική ματιά στο πρόβλημα της ανεργίας. Αυτό που παραμένει να τονίσουμε είναι ότι ακόμη και η παρουσία της μαζικής ανεργίας - δώδεκα εκατομμύρια χωρίς δουλειά, πάνω από το 10% του εργατικού δυναμικού - δεν είναι αρκετό για να μηδενίσει τον πληθωρισμό. Το ίδιο και στην Ευρώπη, επίπεδα ανεργίας που έσπαγαν τα ρεκόρ απέτυχαν να μηδενίσουν τις αυξήσεις των τιμών.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Τιμές Παραγωγού από το 1950

Μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο, το υπόδειγμα άλλαξε. Ο πληθωρισμός έχει γίνει χρόνιος και επίμονος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Τιμές Παραγωγού από το 1950

Μετά τον Β Παγκόσμιο Πόλεμο, το υπόδειγμα άλλαξε. Ο πληθωρισμός έχει γίνει χρόνιος και επίμονος.

Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

1.9.4 Το νομισματικό σύστημα και ο πληθωρισμός ως βασικός παράγοντας για τον προγραμματισμό μιας επένδυσης.

Το πρόβλημα του πληθωρισμού δεν είναι άλυτο. Κανένας δεν αμφέβαλε ποτέ ότι μια σοβαρή οικονομική ύφεση δεν θα μπορούσε να αναχαιτίσει τον πληθωρισμό και εμείς τώρα επιβεβαιώνουμε την πεποίθηση αυτή.

Όμως μέσα σε ένα συνεχώς διευρυνόμενο νομισματικό σύστημα το φαινόμενο του πληθωρισμού καρποφορεί και αν δεν ληφθούν σύντομα πολιτικά αντιπληθωριστικά μέτρα οι συνέπειες για κάθε οικονομία θα είναι καταστρεπτικές και ανεξέλεγκτες.

Τον προγραμματισμό επενδύσεων ενδιαφέρει άμεσα και έμμεσα το φαινόμενο του πληθωρισμού μέσα στο νομισματικό σύστημα για τους ευνόητους λόγους. Κυρίως μην ξεχνάμε ότι η πρώτη ύλη για μία επένδυση είναι οι χρηματικές ροές οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από το νομισματικό σύστημα και ταυτόχρονα αυτό από τον πληθωρισμό.

Το σύστημα όμως σταθερής ισοτιμίας υπονοεί την άσκηση υπεύθυνης οικονομικής πολιτικής από τις κεντρικές αρχές μιας οικονομίας σε σχέση με την υιοθέτηση διασταλτικής πολιτικής για την καταπολέμηση της ανεργίας. Τούτο γιατί μια τέτοιου είδους πολιτική συνεπάγεται απώλεια συναλλαγματικών αποθεμάτων και έλλειμμα στο ισοζύγιο πληρωμών. Στο μέτρο όμως που η πολιτική πλήρους απασχόλησης επιδιώκεται με διασταλτικά μέτρα κάτω από το σύστημα σταθερής ισοτιμίας θα έχουμε σαν συνέπεια εξαγωγή πληθωρισμού στο εξωτερικό, αφού η απώλεια συναλλαγματικών αποθεμάτων από τη χώρα που επιδιώκει πλήρη απασχόληση μεταφράζεται σε αύξηση της ζήτησης στη διεθνή αγορά.

Αντίθετα, το σύστημα ελεύθερης διακύμανσης της ισοτιμίας υποτίθεται ότι προκαλεί πληθωριστικά κύματα στο εσωτερικό της χώρας της οποίας το νόμισμα υποτιμάται. Η υποτίμηση του νομίσματος όπως είδαμε οδηγεί σε αύξηση του κόστους παραγωγής είτε γιατί οι πρώτες ύλες εισάγονται από το εξωτερικό σε υψηλότερες τιμές είτε γιατί η εγχώρια παραγωγή που αντικαθιστά σε μεγάλο βαθμό τις εισαγωγές είναι αντιοικονομική.

Με την παραπάνω αυτή διάκριση κατά νου είναι εύλογο να διερωτάται κανείς πως είναι δυνατό να εξηγηθεί η πληθωριστική πίεση που χαρακτηρίζει τη δεκαετία του 1970 αφού το νομισματικό σύστημα είναι μια παραλλαγή της ελεύθερα κυμαινόμενης ισοτιμίας. Πως εξηγείται λοιπόν η διάσταση θεωρίας και πραγματικότητας και ποιοι είναι οι παράγοντες που εξηγούν την πληθωριστική λαίλαπα που σαρώνει την διεθνή οικονομία στον καιρό μας.

Κατ' αρχήν η πιο πάνω ανάλυση αιτίου και αιτιατού σε ότι αφορά την εξαγωγή πληθωρισμού και τη δημιουργία πληθωριστικών πιέσεων στο εσωτερικό της χώρας μπορεί να είναι συνεπής με την τωρινή πραγματικότητα συνδυασμού κυμαινόμενης ισοτιμίας και διεθνούς πληθωρισμού. Πράγματι, αν οι περισσότερες οικονομίες υιοθέτησουν πολιτική πλήρους απασχολήσεως και

δεν καταπολεμήσουν τον πληθωρισμό αποτελεσματικά στο εσωτερικό της χώρας, μπορούμε να δούμε ότι το σύνολο των "εγχώριων" πληθωρισμών συνθέτει τον διεθνή πληθωρισμό. Αν η εξήγηση των πληθωριστικών πιέσεων σε διεθνές επίπεδο μπορεί να θεμελιωθεί κατά ορισμένους οικονομολόγους και σε διαφορετική βάση που είναι άμεση συσχέτιση με το θεσμικό και δομικό πλαίσιο του νομισματικού συστήματος. Κατά τον καθηγητή Robert Triffin ο κύριος λόγος για την επιτάχυνση του πληθωρισμού είναι η υπερβολική αύξηση της ρευστότητας που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια. Πράγματι μεταξύ 1973 και 1978 τα συναλλαγματικά αποθέματα του κόσμου εκφρασμένα σε δολάρια σε τρέχουσες τιμές, αυξήθηκαν από 191 σε 571 δισ. δολ. Ένα μεγάλο ποσοστό της αύξησης αυτής (περίπου 35%) αποτελεί συσσώρευση μετατρέψιμων κυκλοφοριών, κυρίως δολαρίων ενώ το υπόλοιπο 65% προέρχεται από την αύξηση της τιμής του χρυσού και την ανατίμηση των Ειδικών Τραβηχτικών Δικαιωμάτων (Ε.Τ.Δ) σε σχέση με το δολάριο. Ας σημειωθεί ότι η ποσότητα χρυσού δεν αυξήθηκε στην περίοδο αυτή ούτε έγινε νέα διάθεση Ε.Τ.Δ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

1.9.5 Ο χρονικός ορίζοντας του Σχεδίου Επένδυσης

Όλα τα σχέδια επένδυσης χρησιμοποιούν ροές κόστους (εξόδων) και ωφελειών που έχουν χρονική διάσταση. Επειδή ο χρόνος είναι θεμελιώδες στοιχείο στη λήψη αποφάσεων, αλλά και στις εκτιμήσεις της αποδοτικότητας των σχεδίων επένδυσης είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται εκ των προτέρων η διάσταση του χρονικού ορίζοντα των σχετικών μεγεθών.

Οι χρονικές διαστάσεις, που ενδιαφέρουν στην ανάλυση σχεδίων επένδυσης είναι:

1. Περίοδος μελέτης, που περιλαμβάνει τον χρόνο μελέτης και προγραμματισμού του σχεδίου επένδυσης.
2. Η περίοδος κατασκευής, που περιλαμβάνει τον χρόνο πραγματοποίησης του έργου.
3. Ο χρόνος έναρξης παραγωγής, δηλαδή η χρονική στιγμή που αρχίζει η παραγωγή.
4. Η περίοδος παραγωγικής λειτουργίας της μονάδας (χρόνος ζωής της επένδυσης).
5. Ο χρόνος λήξεως της παραγωγικής ζωής του έργου (καταληκτικό έτος)

Οι παραπάνω χρονικές προδιαγραφές πρέπει να αναφέρονται ρητά σε κάθε σχέδιο επένδυσης.

1.9.6 Τρέχουσες και σταθερές τιμές. Ο πληθωρισμός

Κατά την αποτίμηση των χρηματικών μεγεθών, των ροών κόστους και ωφελειών των σχεδίων επένδυσης πρέπει να επιλέξουμε ανάμεσα σε σταθερές και σε τρέχουσες τιμές. Το πρόβλημα αυτό δημιουργείται, γιατί υπάρχει ο πληθωρισμός, ο οποίος διογκώνει τις τιμές κατά τη ροή του χρόνου. Οι αρχές ή οι κανόνες που εφαρμόζουμε στην ανάλυση των σχεδίων επένδυσης είναι οι εξής:

1. Όταν δεν προβλέπεται σημαντική μεταβολή των τιμών ή όταν όλες οι τιμές των ροών κόστους και ωφελειών μεταβάλλονται διαχρονικά κατά το ίδιο ποσοστό, δεν υφίσταται πρόβλημα προσαρμογής τιμών, δεδομένου ότι τόσο οι ροές κόστους όσο και οι ροές ωφελειών δέχονται ισοδύναμες μεταβολές. Κάτω από τις συνθήκες αυτές οι μεταβολές των τιμών δεν επηρεάζουν το τελικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζουμε σταθερές τιμές σε όλα τα μεγέθη του σχεδίου επένδυσης και συνήθως τις τιμές του έτους αφετηρίας ή άλλου έτους βάσης.
2. Όταν προβλέπεται μεταβολή των σχετικών τιμών, όταν δηλαδή στη διαδρομή του χρόνου οι τιμές των διαφόρων ροών κόστους και ωφελειών δεν μεταβάλλονται διαχρονικά κατά το ίδιο ποσοστό άρα έχουμε πρόβλημα προσαρμογής τιμών για τα διαφορετικά επίπεδα του πληθωρισμού των επιμέρους αγαθών. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζουμε στους διαφορετικούς ρυθμούς πληθωρισμού τρέχουσες τιμές στα επιμέρους μεγέθη, που υπόκειται σε πληθωριστικές μεταβολές κατά την περίοδο κατασκευής και λειτουργίας του σχεδίου επένδυσης, πρέπει δηλαδή να γίνονται οι κατάλληλες προσαρμογές στις σχετικές αξίες των ροών κόστους και ωφελειών, γιατί οι τιμές τους μεταβάλλονται με διαφορετικά ποσοστά.
3. Στην πράξη, επειδή συνήθως όλα τα μεγέθη των ροών κόστους και ωφελειών των σχεδίων επένδυσης μεταβάλλονται με τον ίδιο γενικό ρυθμό πληθωρισμού ή οι σχετικές μεταβολές των τιμών δεν διαφέρουν σημαντικά, εφαρμόζουμε τις τιμές που ισχύουν την στιγμή που γίνεται ανάλυση - αξιολόγηση της επένδυσης, δηλαδή χρησιμοποιούμε σταθερές τιμές για όλες τις μελλοντικές αξίες.

1.9.7 Τρέχουσες και σταθερές τιμές (Πληθωρισμός)

Η διαδικασία αναλύσεως ενός επενδυτικού σχεδίου περιλαμβάνει δυο τουλάχιστον συγκεκριμένα βήματα. Πρώτο τα κόστη και τα οφέλη του σχεδίου θα πρέπει να περιγραφούν με κάποιο λογικό τρόπο. Δεύτερο, τα κόστη και τα οφέλη θα πρέπει να αξιολογηθούν έναντι των στόχων και των αντικειμενικών σκοπών της επιχειρήσεως. Σε κάθε ένα από τα βήματα αυτά το άτομο ή η ομάδα που παίρνει τη απόφαση έχει την ευχέρεια να επιλέξει αν θα χρησιμοποιήσει νομισματικές χρηματικές ροές ή πραγματικές χρηματικές ροές.

Από παλιά έχει αναγνωριστεί ότι ένα από τα μειονεκτήματα ενός ασταθούς επιπέδου τιμών είναι ότι κάνει το έργο της αναλύσεως των οικονομικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων διαφορετικών εναλλακτικών λύσεων δυσκολότερο και πολυπλοκότερο.

Στο παρόν κεφάλαιο σκοπός μας είναι να δείξουμε την επίδραση του πληθωρισμού πάνω στον προγραμματισμό επενδύσεων.

Αν και οι αποφάσεις για θέματα προγραμματισμού επενδύσεων μπορούν να ληφθούν χρησιμοποιώντας είτε νομισματικές είτε πραγματικές ροές, μπορεί να υπάρξουν διαφορές στην ικανότητά μας να εκτιμήσουμε τις απαιτούμενες εισροές ενός σχεδίου επένδυσης. Γενικά αν τα έσοδα ή τα κόστη καθορίζονται κυρίως από δυνάμεις που επικρατούν στην αγορά κατά την περίοδο που γίνονται οι δαπάνες ή δημιουργούνται τα έσοδα, οι εκτιμήσεις με βάση τις πραγματικές χρηματικές ροές θα είναι πιθανότατα ακριβέστερες από τις εκτιμήσεις με βάση τις νομισματικές ροές. Αν όμως μελλοντικά κόστη και έσοδα καθορίζονται από άμεσες αποφάσεις ή εξαρτώνται από τη φορολογία εισοδήματος οι εκτιμήσεις με βάση τις νομισματικές ροές θα είναι ακριβέστερες.

1.9.8 Μετρήσεις και εκτιμήσεις

Η αξιολόγηση των σχεδίων επένδυσης, ως εργασία σύγκρισης των μεγεθών του κόστους και των ωφελειών έχει έντονη ποσοτική διάσταση. Για να βρούμε τα μεγέθη των ωφελειών και του κόστους, καταφεύγουμε είτε σε μετρήσεις είτε σε εκτιμήσεις.

Οι μετρήσεις γίνονται από επίσημες υπηρεσίες ή διεξάγονται επί τόπου από εμπειρογνώμονες (μηχανικούς, αρχιτέκτονες, αναλυτές του μάρκετινγκ) και γι αυτό θεωρούνται δεδομένες, δηλαδή δεσμεύουν τον αξιολογητή των σχεδίων επένδυσης. Όταν κάποιος υπεύθυνος μηχανικός μετράει κάτι αυτό αποτελεί δεδομένο που προέκυψε από μέτρηση και γι' αυτό δεσμεύει τον αξιολογητή.

Οι εκτιμήσεις δεν είναι μετρήσεις αλλά υπολογισμοί με βάση την κρίση ή την εμπειρία ή πληροφορίες από αυθεντικές πηγές. Οι εκτιμήσεις είναι συνήθως τριών ειδών:

- α Αισιόδοξη ή υψηλή
- β Πλέον πιθανή ή ενδιάμεση και
- γ Απαισιόδοξη ή χαμηλή.

Με βάση τις τρεις αυτές εκτιμήσεις και χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους σταθμικούς συντελεστές, υπολογίζουμε την μέση σταθμική τιμή των τριών εκτιμήσεων.

1.9.9 Επίδραση του πληθωρισμού στα Σ.Ε.

Τα κριτήρια αξιολογήσεως επενδυτικών σχεδίων που παράγονται κάτω από συνθήκες πληθωρισμού είναι τελείως λάθος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι ετήσιες ταμειακές ροές, εφόσον υπολογίζονται σε τρέχον νόμισμα, έχουν διαφορετική αγοραστική ικανότητα κάθε χρόνο, δεν μπορούν επομένως να συγκριθούν μεταξύ τους, πολύ περισσότερο δε να συνδυαστούν για την παραγωγή κριτηρίων αξιολογήσεως.

Για να υπολογιστεί η πραγματική απόδοση της επενδύσεως, θα πρέπει οι ετήσιες ταμειακές ροές να μπορούν να συγκριθούν μεταξύ τους, δηλαδή να έχουν την ίδια αγοραστική ικανότητα. Αυτό επιτυγχάνεται με τον υπολογισμό τους σε σταθερό νόμισμα.

Προκειμένου να ληφθεί υπ' όψιν ο πληθωρισμός, οι ετήσιες ταμειακές ροές υπολογίζονται σε τρέχον νόμισμα και μετά αποπληθωρίζονται με τον συντελεστή αποπληθωρισμού (DEFIATOR FACTOR). Με αυτόν τον τρόπο μετατρέπονται σε ταμειακές ροές σταθερού νομίσματος. Σαν συντελεστής αποπληθωρισμού χρησιμοποιείται ο γενικός συντελεστής πληθωρισμού, άσχετα αν έχουν χρησιμοποιηθεί και συντελεστές διαφορικού πληθωρισμού για τον υπολογισμό των ετησίων ταμειακών ροών.

Τα προβλήματα χειρισμού του πληθωρισμού είναι συνδεδεμένα κυρίως με τις δυσκολίες προβλέψεως του μεγέθους του. Η πρόβλεψη του αναμενόμενου συντελεστή γενικού πληθωρισμού, ακόμα και από τους ειδικούς είναι πολύ δύσκολη για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους, οπωσδήποτε δεν είναι πολύ παρακινδυνευμένη αν επεκτείνεται πέρα των τριών ετών. Ακόμα δυσκολότερη είναι η πρόβλεψη του συντελεστή διαφορικού πληθωρισμού, αν και η επίδρασή του στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος μπορεί να είναι πολύ σημαντική. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι γενικά ο συντελεστής πληθωρισμού δεν είναι σταθερός για όλα τα χρόνια, αλλά μεταβλητός.

Λαμβανομένων υπ' όψιν των ανωτέρω δυσκολιών προβλέψεως, γίνεται φανερό ότι δεν μπορεί να υπάρχει μια ορισμένη διαδικασία με την οποία να χρησιμοποιείται ο πληθωρισμός στην αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων. Γενικά θα μπορούσε να αναφερθεί ότι:

- Ο υπολογισμός των ετησίων ταμειακών ροών πραγματοποιείται είτε σε τρέχον νόμισμα για όλα τα χρόνια, είτε σε τρέχον νόμισμα για τα πρώτα χρόνια (οπότε οι προβλέψεις είναι ασφαλέστερες) και σε σταθερό για τα υπόλοιπα.
- Ο συντελεστής πληθωρισμού μπορεί να είναι σταθερός για όλα τα χρόνια, ή μεταβλητός από χρόνο σε χρόνο ή μεταβλητός για τα πρώτα χρόνια και σταθερός για τα υπόλοιπα.
- Επίσης ο συντελεστής πληθωρισμού μπορεί να είναι είτε γενικός, είτε διαφορικός, είτε συνδυασμός γενικού και διαφορικού για όλες τις παραμέτρους ή για μέρος αυτών.

Σε αντιστάθμισμα των δυσκολιών προβλέψεως που αναφέρθηκαν, θα πρέπει να σημειωθεί ότι και η διαδικασία αποπληθωρισμού των ταμειακών ροών, και η διαδικασία προεξοφλήσεώς τους αμβλύνουν τα αποτελέσματα των παρακινδυνευμένων προβλέψεων.

Ένα ακόμα πρόβλημα που μπορεί να υπάρξει, είναι η πρόβλεψη της ισοτιμίας μεταξύ των διαφόρων νομισμάτων. Το πρόβλημα όμως αυτό μπορεί να παρακαμφθεί με την ενιαία χρησιμοποίηση ενός "σκληρού" νομίσματος.

Η επίδραση του πληθωρισμού μπορεί να αγνοηθεί στις αρχικές φάσεις της μελέτης, θα πρέπει όμως να ληφθεί υπ' όψιν στις τελικές φάσεις της (προκαταρκτική, οριστική και λεπτομερής εκτίμηση). Η επίδραση του πληθωρισμού μελετάται με την βοήθεια μεθόδων αναλύσεως ευαισθησίας και κινδύνου. Οι ετήσιες ταμειακές ροές υπολογίζονται είτε σε σταθερό νόμισμα και ακολουθεί ανάλυση ευαισθησίας, είτε σε τρέχον νόμισμα. Στη δεύτερη

περίπτωση, χρησιμοποιείται ανάλυση ευαισθησίας αν ο υπολογισμός γίνεται με βάση την πιθανότερη τιμή πληθωρισμού, η ανάλυση κινδύνου αν χρησιμοποιείται η συνάρτηση κατανομής πιθανότητας του πληθωρισμού.

Σε συνθήκες πληθωρισμού τα αποτελέσματα επηρεάζονται συνήθως από :

- Τον συντελεστή πληθωρισμού (γενικό και διαφορικό)
- Τις φορολογικές απαλλαγές και τον συντελεστή φορολογίας

Σαν φορολογικές απαλλαγές θεωρούνται κυρίως οι αποσβέσεις, οι οποίες ενώ υπολογίζονται σε σημερινό (σταθερό) νόμισμα, λειτουργούν σε πληθωρισμένο (τρέχον). Αυτό σημαίνει ότι έτος κατά έτος μειώνεται συνεχώς η αξία των αποσβέσεων σαν φορολογικών απαλλαγών. Αντίθετα εφόσον το φορολογητέο εισόδημα εμφανίζεται συνεχώς μεγαλύτερο κάθε χρόνο, θα αυξάνεται ανάλογα και ο φόρος, με αποτέλεσμα την ακόμη μεγαλύτερη μείωση του πραγματικού (σε σταθερό νόμισμα) εισοδήματος. Η δυσμενής επίδραση των ανωτέρω είναι εμφανείς.

- Τη σχέση δανειακών προς τα ίδια κεφάλαια και τους όρους δανεισμού. Τα δανειακά κεφάλαια λαμβάνονται σε σταθερό νόμισμα και εξοφλούνται (συνήθως) σε τρέχον. Η ευμενής επίδραση αυτού του γεγονότος επί της αποδοτικότητας του επενδυτικού σχεδίου είναι πρόδηλη.

1.9.10 Ο κύριος παράγοντας που μας οδηγεί στον περιορισμό των επενδύσεων

Οι πολιτικές στήριξης των εξαγωγών ή η παρεμπόδιση των εισαγωγών επηρεάζουν το ισοζύγιο πληρωμών στον τρεχούμενο λογαριασμό. Υπάρχει όμως και η αγορά συναλλάγματος για σκοπούς κεφαλαίου. Μπορούμε να υπερασπίσουμε το δολάριο παρεμβαίνοντας στην αγορά και ταυτόχρονα να μειώσουμε τον πληθωρισμό.

Θυμόμαστε ότι υπάρχουν δυο βασικά είδη συναλλαγής στην αγορά κεφαλαίου: η άμεση επένδυση (αγορά εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και άλλων περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό), και η επένδυση χαρτοφυλακίου (αγορά μετοχών ή ομολογιών). Φυσικά μπορούμε να υπερασπίσουμε το δολάριο περνώντας απλώς έναν νόμο και εμποδίζοντας εταιρίες των ΗΠΑ από το να αποκτήσουν ξένα περιουσιακά στοιχεία. Εδώ οι δυσκολίες είναι διπλές. Η πρώτη είναι ότι κάθε ανάμιξη στην ελεύθερη κίνηση του κεφαλαίου τείνει να μειώνει την αποδοτικότητα του συστήματος της αγοράς.

Δεύτερο, το ρεύμα των κερδών από τις υπερπόντιες επενδύσεις μας αποτελεί μια από τις ισχυρότερες στηρίξεις του δολαρίου. Το 1981, για παράδειγμα, υπήρχε μια ζήτηση για 86δισ. δολάρια, καθώς τα κέρδη των εργοστασίων μας που ήταν εγκατεστημένα στο εξωτερικό αποστέλλονταν πίσω στις ΗΠΑ. Έναντι αυτής της ροής ήταν 53δισ. δολ. που άφηναν την χώρα καθώς τα κέρδη των ξένων εταιριών αποστέλλονταν στις διάφορες χώρες τους. Σε αυτή την τεράστια ροή επαναπατριζόμενων κερδών, οι ΗΠΑ είναι σαφώς ο μεγαλύτερος κερδισμένος. Οποιοσδήποτε περιορισμός στην εκροή της άμεσης επένδυσης αργά ή γρήγορα θα μειώσει την πηγή των κερδών σε δολάρια.

1.9.11 Οι άνεργοι σαν αντίπαλοι του πληθωρισμού

Η πραγματοποίηση μιας επένδυσης δίνει εργασία σε πολλούς ανθρώπους και ταυτόχρονα αποτελεί ένα σοβαρό πλήγμα στο πρόβλημα της ανεργίας. Η ανεργία όμως είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να κριθεί διαφορετικά από τον τρόπο με τον οποίο κρίνουμε τον πληθωρισμό. Η άνοδος των τιμών μας επηρεάζει όλους, αν και κάποιοι απολήπτες ημερομισθίου ή κέρδους κερδίζουν ενώ οι άλλοι χάνουν. Ωστόσο η ανεργία είναι έντονα επικεντρωμένη ασθένεια.

Όταν λέμε το 10% του εργατικού δυναμικού είναι άνεργο δεν σημαίνει ότι κάθε εργάτης είναι εκτός δουλειάς για το 10% του χρόνου. Σημαίνει ότι κάποιοι εργάτες είναι άνεργοι για μακροχρόνιες περιόδους. Πάνω από το 50% του συνολικού αριθμού των εβδομάδων ανεργίας το φέρνουν τυπικά άτομα που είναι περισσότερο από μισό χρόνο άνεργα. Σχεδόν οι μισοί από αυτούς που υποφέρουν για μεγάλο χρόνο ως άνεργοι καταλήγουν όχι με κάποια εργασία αλλά με απόσυρση από το εργατικό δυναμικό.

Το ζήτημα είναι ότι η ανεργία είναι ασταθές και αβέβαιο μέσο καταπολέμησης του πληθωρισμού. Σχεδιάσαμε τους "πολέμιους του πληθωρισμού" κυρίως από την ηλικιακή ομάδα 16 - 24 ετών, όπου οι ρυθμοί ανεργίας είναι τρεις φορές υψηλότεροι από τους αντίστοιχους των ενηλίκων. Οι ομάδες αυτές έχουν δυο χαρακτηριστικά: τείνουν να είναι σχετικά ανειδίκευτες και να μην διαθέτουν πολιτική δύναμη.

Όπως θα περιμέναμε, η ομάδα με το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας είναι η ομάδα πρώτης ηλικίας των λευκών ανδρών. Υπάρχουν οικονομικοί και πολιτικοί λόγοι που δικαιολογούν ώστε αυτοί να είναι οι τελευταίοι που πλήττονται από την ύφεση. Ωστόσο, αν θέλουμε οι πολεμιστές κατά του πληθωρισμού να προέλθουν από ομάδες των οποίων οι μισθοί παίζουν σημαντικότερο ρόλο στην διάταξη του εθνικού υποδείγματος, αυτή ακριβώς η ομάδα είναι η οποία που από αυτήν θα έπρεπε να στρατολογήσουμε τους φαντάρους μας. Φυσικά η θέση μας δεν είναι να ωθήσουμε σε υψηλότερα ποσοστά ανεργίας για όλους. Είναι απλώς να τονίσουμε ότι η ανεργία, σαν αντιπληθωριστικό μέτρο, δεν είναι ούτε επαρκής ούτε δίκαιη. Το χειρότερο, όπως έχουμε δει μπορεί να μην είναι και αποτελεσματική.

1.9.12 Μια οικονομία επιρρεπής προς τον πληθωρισμό.

Όλα αυτά μας επιτρέπουν να δούμε ότι πολλές από τις συμβατικές εξηγήσεις που δίνονται για τον πληθωρισμό παίζουν κάποιο ρόλο στην διατήρηση της χρόνιας δυσλειτουργίας της οικονομίας μας. Η κυβέρνηση είναι πραγματικά υπεύθυνη για τον πληθωρισμό στο βαθμό που έχει εισάγει κατώτατα όρια στην οικονομία, σοβαρές τιμαριθμικές πληρωμές και ενισχυμένη ασφάλιση σε τέτοιο σημείο που οι προσδοκίες μας και οι στάσεις μας να είναι πολύ πιο επιθετικές από πρώτα. Η μαζικοποίηση των εργατικών ενώσεων και η ισχύς των επιχειρήσεων συμβάλλει στον πληθωρισμό μέσω της μονόδρομης κίνησης των μισθών και των τιμών. Και οι περισσότερες από τις άσχημες καταστάσεις μπορούν να φαίνονται ότι λειτουργούν στο παρασκήνιο ή στο προσκήνιο.

Η διαφορά στις αντιλήψεις μας είναι ότι αυτές οι διάφορες εξηγήσεις μπορούν τώρα να θεωρηθούν ότι παίρνουν τις θέσεις τους μέσα σε ένα συνολικό πλαίσιο κατανόησης. Ο πληθωρισμός - το είδος του χρόνιου πληθωρισμού που συνοδεύεται από ένα αυξανόμενο ρεύμα ύφεσης - προκαλείται επειδή ο καπιταλισμός ασκεί την νευρώδη, ορμητική, επεκτατική ενέργεια σε ένα μεταβλητό κοινωνικό περιβάλλον. Ο καπιταλισμός είναι σήμερα καπιταλισμός υψηλών δημόσιων προσδοκιών. Αυτή είναι η κοινωνική δομή της συσσώρευσης στα μέσα του 20ου αιώνα, το περιβάλλον στο οποίο πραγματοποιείται η ανάπτυξη.

Οι διαρθρωτικές αυτές ιδιότητες δεν είναι πιθανών να μεταβληθούν. Παρά τις προσπάθειες της κάθε κυβέρνησης, το δημόσιο δεν μπορεί να αποδεσμευτεί από την οικονομική μας δομή, επειδή δεν βρίσκεται εκεί σαν ένα μεγάλο ξένο σώμα, αλλά είναι πλεγμένο και ενσωματωμένο στον κοινωνικό ιστό σε κάθε επίπεδο. Το ίδιο ακριβώς μπορεί να ειπωθεί για το εργατικό δυναμικό και τις επιχειρήσεις, κανένα από τα οποία δεν μπορούσε να αποκοπεί από το σύστημα χωρίς να διαρρήξει τον κοινωνικό ιστό. Και δεν χρειάζεται να ειπωθεί ότι δεν υπάρχει τάση μείωσης των δημοσίων προσδοκιών ή επιστροφής από μια φιλοσοφία "εξουσιοδότησης" σε μια φιλοσοφία "σκληρού ατομισμού".

Όπως εμείς βλέπουμε το ζήτημα, ο καπιταλισμός θα παραμείνει, γενικά, η ογκώδης ενότητα που γνωρίζουμε ότι είναι, εξαρτώμενη από έναν πολύ μεγάλο βαθμό παρέμβασης του δημοσίου, ενίσχυσης, ρύθμισης και ανάμιξης (πράγμα που φυσικά δεν σημαίνει ότι κάποια προγράμματα δεν μπορούν να περικοπούν ή να εξαλειφθούν ακόμη). Σαν αποτέλεσμα, ο καπιταλισμός θα συνεχίσει να αντιδρά σε εξωτερικά σοκ, όπως εκείνο των χωρών του ΟΡΕC, ή εσωτερικά, όπως εκείνο των υψηλών μισθολογικών συμβάσεων, με τρόπο που ωθεί μάλλον τις τιμές σε άνοδο παρά την παραγωγή σε πτώση. Μια πληθωριστική τάση είναι ο τρόπος με τον οποίο ο σύγχρονος καπιταλιστικός μηχανισμός αντιδρά στις εντάσεις του και τις πιέσεις του, όπως ακριβώς οι κρίσεις ήταν ο τρόπος αντίδρασής του σε προηγούμενες εποχές.

1.9.13 Ο έλεγχος του πληθωρισμού

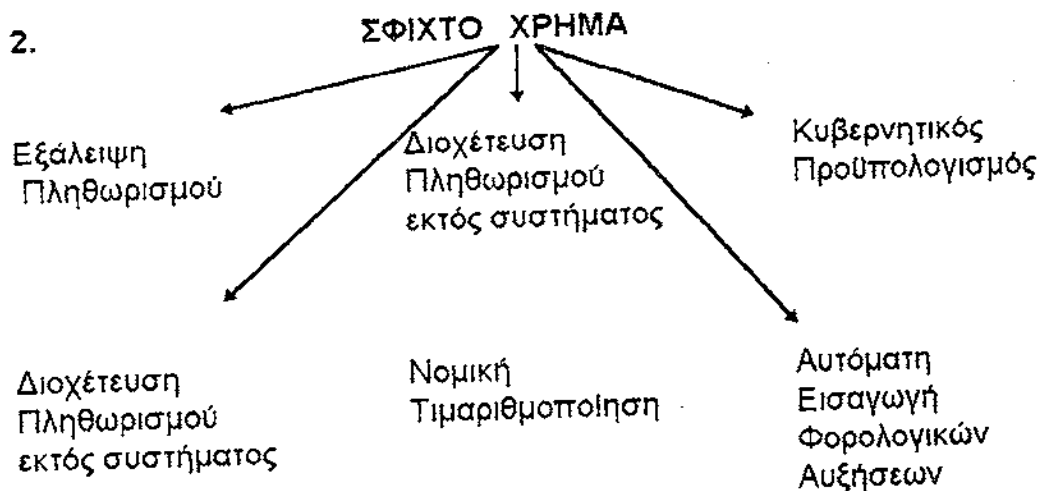
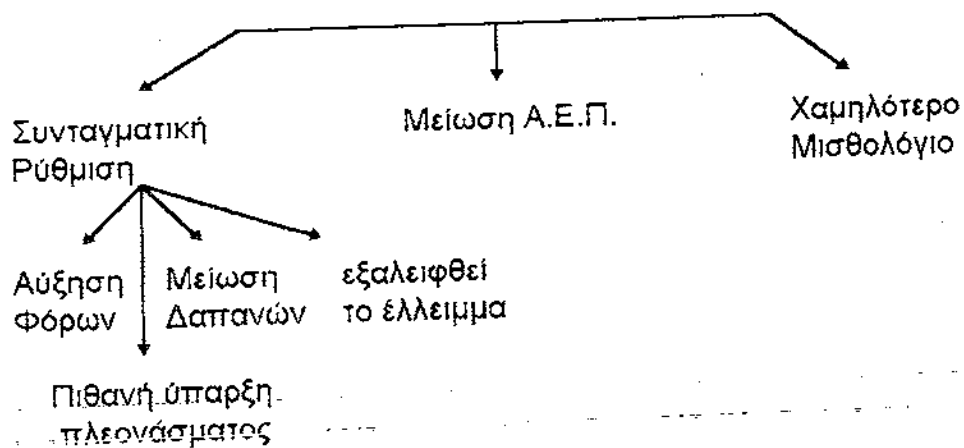
Μπορούμε να σταματήσουμε τον πληθωρισμό; Φυσικά και μπορούμε. Κανένας δεν αμφέβαλε ποτέ ότι μια σοβαρή οικονομική ύφεση δεν θα μπορούσε να αναχαιτίσει τον πληθωρισμό και εμείς τώρα επιβεβαιώνουμε την πεποίθηση αυτή. Το πρόβλημα δεν είναι να σταματήσουμε τον πληθωρισμό, αλλά να επανέλθουμε σε πλήρη απασχόληση χωρίς να αναζωπυρωθεί ο πληθωρισμός. Πως μπορούμε να επιτύχουμε το αποτέλεσμα αυτό με μέτρα πολιτικά αποδεκτά; Παρακάτω ακολουθεί ένας περιληπτικός κατάλογος αντιπληθωριστικών πολιτικών, μερικές από τις οποίες πιθανώς δεν θα λειτουργήσουν (αλλά θα έπρεπε!) και κάποιες από τις οποίες πιθανώς θα λειτουργούσαν (αλλά δεν θα έπρεπε). Προσθέτουμε αυτές τις προειδοποιήσεις γιατί, όπως θα δούμε, η αποτελεσματικότητα της αντιπληθωριστικής πολιτικής αντανakλά τόσο κοινωνικές και πολιτικές αποκρίσεις όσο και οικονομικές επιδράσεις.

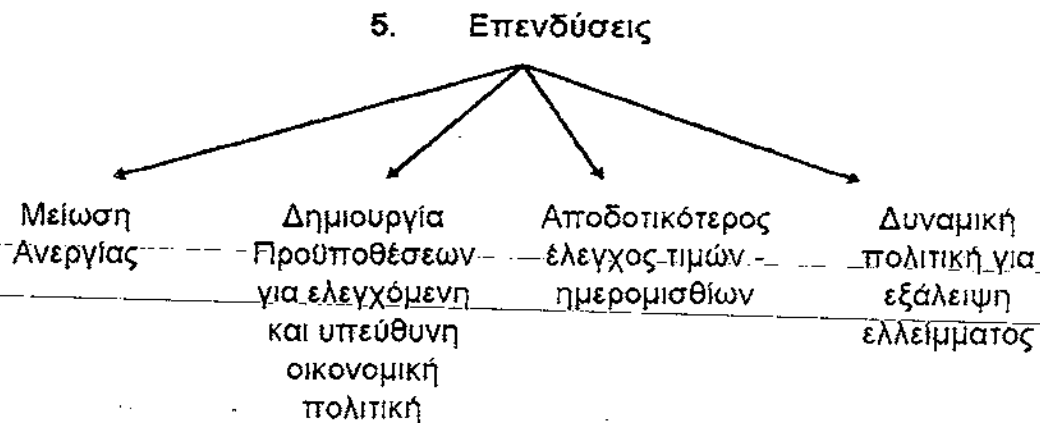
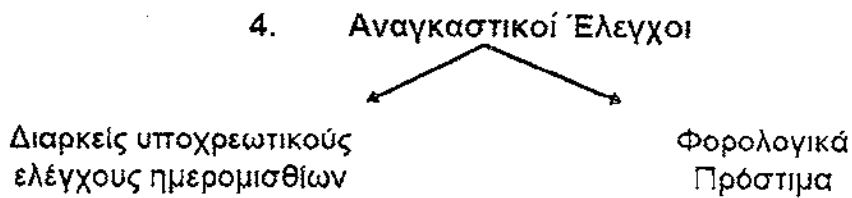
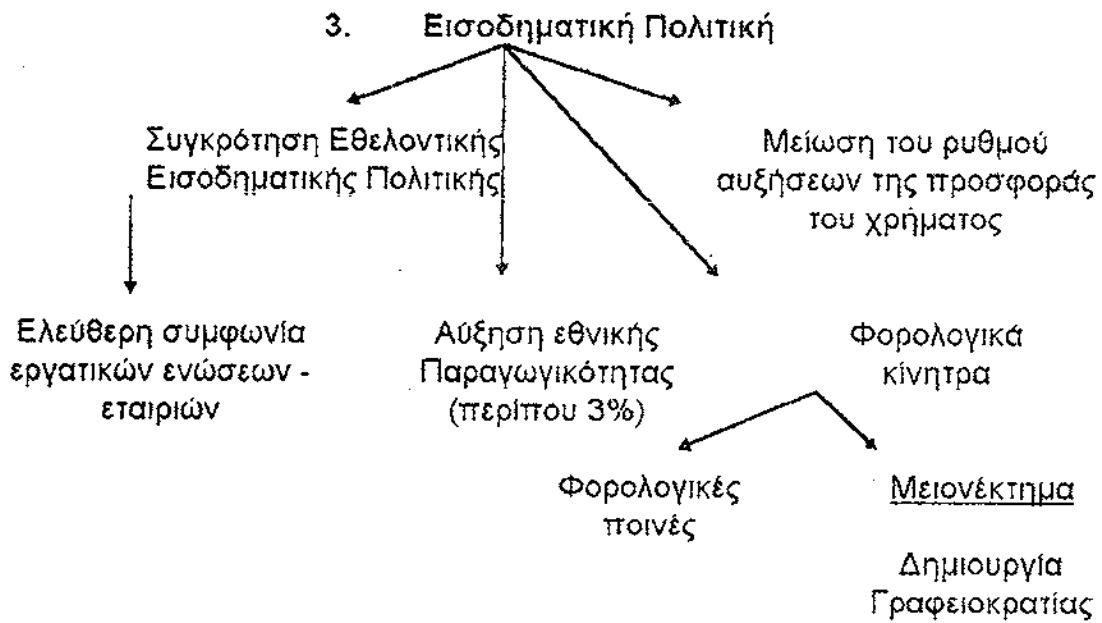
Ο κατάλογος αυτός είναι περιληπτικός γιατί σκοπός μας είναι να παρουσιάσουμε την επίδραση του πληθωρισμού στον προγραμματισμό επενδύσεων και όχι στην ανάπτυξη του προβλήματος του πληθωρισμού γι αυτό θεωρήσαμε σκόπιμο να γίνει μια περιληπτική αναφορά σε αυτά τα μέτρα.

ΙΣΟΣΚΕΛΙΣΗ ΤΟΥ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ένα από τα πιο ακουστά μέτρα γρήγορης θεραπείας για την αναχαίτιση του πληθωρισμού είναι να ισοκκελίζουμε τον προϋπολογισμό, αν και αναγκαίο, με Συνταγματική ρύθμιση.

1. ΙΣΟΣΚΕΛΙΣΗ ΤΟΥ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ Β

**ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΜΕΝΑ

1. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

- 1.1 Αντικειμενικός σκοπός
- 1.2 Αναλυτικό διάγραμμα θεμάτων ανάλυσης
- B.1 Πίνακας B.1: Κόστος Επένδυσης : Κόστος Μελετών Προεπένδυσης και Προπαρασκευαστικών εργασιών
- 1.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις

2. ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΜΟΝΑΔΟΣ

- 2.1 Αντικειμενικός σκοπός
- Δ.Β.1 Διάγραμμα Δ.Β.1 : Γενικό διάγραμμα ροής Εργασιών για την έρευνα Αγοράς και τον προσδιορισμό του μεγέθους της μονάδας
- 2.2 Αναλυτικό διάγραμμα θεμάτων ανάλυσης
- B.2 Πίνακας B.2: Εκτίμηση των Εσόδων Πωλήσεων
- B.3 Πίνακας B.3: Εκτίμηση του Κόστους Παραγωγής: Κόστος Πώλησης και Διανομής
- B.4 Πίνακας B.4: Πρόγραμμα Παραγωγής
- B.5 Πίνακας B.5: Εκτίμηση του κόστους Παραγωγής Διάθεση Αποβλήτων

- 2.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις στην Έρευνα Αγοράς
Περιεχόμενο της έρευνας Αγοράς
Παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση
- B.6 Πίνακας B.6: Προβλέψεις Ζήτησης Προϊόντων: Εναλλακτικά Προγράμματα Δράσης

3. ΤΟΠΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

- 3.1 Αντικειμενικός σκοπός
- Δ.Β.2 Διάγραμμα Δ.Β.2: Διαδικασία και Μεθοδολογία επιλογής του τόπου εγκατάστασης του Σχεδίου Επένδυσης (Ροή Εργασιών)
- 3.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

B.7 Πίνακας B.7: Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης: Έδαφος (Δαπάνες Εφάπαξ)

B.8 Πίνακας B.8: Εκτίμηση -Κόστους Παραγωγής: Έδαφος (Ετήσιες Δαπάνες)

3.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις στον τόπο εγκατάστασης Μονάδος παράδειγμα επιλογής Περιοχής εγκατάστασης του Σχεδίου Επένδυσης

B.9 Πίνακας B.9: Παράδειγμα Επιλογής τόπου Εγκαταστάσεις (Αττική)

B.10 Πίνακας B.10: Παράδειγμα Επιλογής τόπου Εγκαταστάσεις (Βόλος)

B.11 Πίνακας B.11: Παράδειγμα Επιλογής τόπου Εγκαταστάσεις (Ηγουμενίτσα)

4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4.1 Αντικειμενικός σκοπός

4.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

B.12 Πίνακας B.12: Εκτίμηση Κόστους Τεχνολογίας

B.13 Πίνακας B.13: Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης:
Μηχανολογικός Εξοπλισμός

B.14 Πίνακας B.14: Συνοπτικός Πίνακας - Κόστος Επένδυσης :
Μηχανολογικός Εξοπλισμός

B.15 Πίνακας B.15: Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης: Έργα Πολιτικού
Μηχανικού

B.16 Πίνακας B.16: Συνοπτικός Πίνακας Κόστους Επένδυσης: Έργα Πολιτικού
Μηχανικού

B.17 Πίνακας B.17: Εκτίμηση κόστους παραγωγής: Έργα Πολιτικού
Μηχανικού

B.18 Συνοπτικός Πίνακας Εκτίμησης Κόστους Παραγωγής: Έργα Πολιτικού
Μηχανικού

4.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για την Τεχνική και Τεχνολογία Παραγωγής

Δ.Β.3 Διάγραμμα Δ.Β.3: Ροή Παραγωγής Τσιμέντου

5. ΕΙΣΡΟΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

5.1 Αντικειμενικός Σκοπός

Δ.Β.4 Διάγραμμα Δ.Β.4: Συνάρτηση του προγράμματος παραγωγής

5.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

B.19 Πίνακας B.19: Εκτίμηση Κόστους Παραγωγής: Υλικά και Εισροές

B.20 Πίνακας B.20: Περιληπτικός Πίνακας Κόστους Παραγωγής: Υλικά και
Εισροές

5.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις στις Εισροές Παραγωγής
Παράδειγμα Πίνακα Προμηθειών

6. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

6.1 Αντικειμενικός σκοπός

6.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

Δ.Β.5 Διάγραμμα Δ.Β.5: Λειτουργικά Τμήματα του Τμήματος Παραγωγής

B.21 Πίνακας B.21: Γενικά Έξοδα

6.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για την Οργάνωση Παραγωγής

7. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ, ΔΙΑΘΕΣΗΣ, - ΕΜΠΟΡΙΑΣ

7.1 Αντικειμενικός σκοπός

Δ.Β.6 Διάγραμμα Δ.Β.6: Γενικό Οργανόγραμμα Βιομηχανικής Επιχείρησης

7.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

7.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις

- Δ.Β.7 Διάγραμμα Δ.Β.7: Διάγραμμα "Μάνατζμεντ Κορυφής"
- Δ.Β.8 Διάγραμμα Δ.Β.8: Αναλυτικό Οργανόγραμμα: Τμήμα Διαχείρισης
- Δ.Β.9 Διάγραμμα Δ.Β.9: Αναλυτικό Οργανόγραμμα: Τμήμα Πωλήσεων

8. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΟΣ: ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

8.1 Αντικειμενικός σκοπός

Δ.Β.10 Διάγραμμα Δ.Β.10: Διάγραμμα ροής εργασιών για εκτίμηση αναγκών για τη στελέχωση εργατικού δυναμικού

8.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

- B.22 Πίνακας B.22: Στελέχωση Εργατικού Δυναμικού
- B.23 Πίνακας B.23: Εκτίμηση Κόστους Παραγωγής: Ημερομίσθια
- B.24 Πίνακας B.24: Στελέχωση Διοικητικά Στελέχη
- B.25 Πίνακας B.25: Εκτίμηση Κόστους Παραγωγής: Μισθοί

8.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για τη στελέχωση της επιχείρησης

- B.26 Πίνακας B.26: Διοικητικό Προσωπικό: Μισθοί υπαλλήλων
- B.27 Πίνακας B.27: Εργατικό Δυναμικό: Ημερομίσθια
- Δ.Β.11 Διάγραμμα Δ.Β.11: Οργανόγραμμα Θέσεων Προσωπικού

9. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

9.1 Αντικειμενικός σκοπός

Δ.Β.12 Διάγραμμα Δ.Β.12: Έννοια και Θέση του Κεφαλαίου Κίνησης

9.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

9.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για τον Υπολογισμό του Κεφαλαίου Κίνησης.

Παράδειγμα Υπολογισμού Κεφαλαίου Κίνησης

B.28 Παράδειγμα Πινάκων για Υπολογισμό Κεφαλαίου Κίνησης

10. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

10.1 Αντικειμενικός σκοπός

10.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

B.29 Πίνακας B.29: Εκτίμηση Κόστους Επένδυσης: Εφαρμογή Σχεδίου Επένδυσης

10.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για την κατασκευή και έναρξη λειτουργίας

Δ.Β.13 Διάγραμμα Δ.Β.13: Λήψη Απόφασης για την Προώθηση του σχεδίου Επένδυσης

Δ.Β.14 Διάγραμμα Δ.Β.14: Διαδικαστικές Ενέργειες για τη Λειτουργία του σχεδίου Επένδυσης

Δ.Β.15 Διάγραμμα Δ.Β.15: Επιμέρους Προγράμματα Σχεδίου Επένδυσης

Δ.Β.16 Διάγραμμα Δ.Β.16: Υπόδειγμα CPM

Δ.Β.17 Διάγραμμα Δ.Β.17: Υπόδειγμα Gantt Chart

11. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

- 11.1 Αντικειμενικός σκοπός
- 11.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης
- 11.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις στο Συνολικό Κόστος Επένδυσης

- B.30 Πίνακας B.30: Συνολικό κόστος Επένδυσης κατά κατηγορίες
- B.31 Πίνακας B.31: Χρονική Κλιμάκωση Σχεδίου Επένδυσης
- B.32 Πίνακας B.32: Κόστος Παγίων Επενδύσεων κατά κατηγορίες
- B.33 Πίνακας B.33: Χρονική Κλιμάκωση Κόστους Παγίων Επενδύσεων
- B.34 Πίνακας B.34: Κόστος Ίδρυσης Οργάνωση κατά κατηγορίες
- B.35 Πίνακας B.35: Χρονική Κλιμάκωση Κόστους Ίδρυσης Οργάνωσης
- B.36 Πίνακας B.36: Στοιχεία για τον Υπολογισμό του Κεφαλαίου Κίνησης
- B.37 Πίνακας B.37: Υπολογισμός Κεφαλαίου Κίνησης

12. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 12.1 Αντικειμενικός σκοπός
- Δ.Β.18 Διάγραμμα Δ.Β.18: Ροή Βασικών Εργασιών του Προγράμματος Χρηματοδότησης

- 12.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης
- 12.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για το Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα

- B.38 Πίνακας B.38: Πηγές Χρηματοδότησης
- B.39 Πίνακας B.39: Πηγές αρχικής Χρηματοδότησης Χρονική Κλιμάκωση Χρηματοδότησης

- B.40 Πίνακας B.40: Ταμιακή Ροή
- B.41 Πίνακας B.41: Λογαριασμός Εκμετάλλευσης
- B.42 Πίνακας B.42: Ισολογισμός (Προβλεπόμενα)

13. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- 13.1 Αντικειμενικός σκοπός

Δ.Β.19 Διάγραμμα Δ.Β.19: Εκτίμηση και συνολικό κόστος Παραγωγής κατά τμήματα

- 13.2 Αναλυτικό Διάγραμμα Θεμάτων Ανάλυσης

- B.43 Πίνακας B.43: Συνολικό κόστος Παραγωγής
- B.44 Πίνακας B.44: Κλίμακα κόστους Παραγωγής

- 13.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για το Λειτουργικό και Συνολικό κόστος

ΜΕΡΟΣ Β

ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Προλεγόμενα :

Η αξιολόγηση του Σχεδίου Επένδυσης γίνεται στη Μελέτη Εφικτότητας. Στο στάδιο αυτό της εργασίας μας θα παρουσιάσουμε δυο Στρατηγικές ανάπτυξης της Μελέτης όσον αφορά το Σχέδιο Επένδυσης.

Οι Στρατηγικές ανάπτυξης είναι οι εξής:

ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑΣ

Α' ΣΤΑΔΙΟ

Περιγραφή και Στοιχεία
Επενδυτικού Σχεδίου

Β' ΣΤΑΔΙΟ

Αξιολόγηση της Επένδυσης

Στο Β' ΜΕΡΟΣ της Εργασίας μας θα εξετάσουμε τα στοιχεία του Επενδυτικού Σχεδίου και θα κάνουμε την απαραίτητη περιγραφή των στοιχείων.

Παραθέτουμε περιληπτικά τα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου και στις επόμενες παραγράφους, θα τα παρουσιάσουμε αναλυτικά.

Τα επί μέρους στοιχεία της Μελέτης Εφικτότητας είναι τα εξής:

1. Επιχειρηματικός φορέας - Ιστορικό και βασικά στοιχεία του σχεδίου επένδυσης
2. Έρευνα αγοράς και παραγωγική δυναμικότητα της Μονάδας
3. Τόπος εγκατάστασης της Μονάδας
4. Τεχνική και Τεχνολογία Παραγωγής
5. Εισροές παραγωγής
6. Οργάνωση Μονάδας I
Οργάνωση της παραγωγής και γενικά έξοδα κατά τομείς
7. Οργάνωση Μονάδας II
Οργάνωση Διοίκησης, Διαχείρισης, Διάθεσης - Εμπορίας
8. Οργάνωση Μονάδας III
Στελέχωση και Εργατικό Δυναμικό
9. Υπολογισμός Κεφαλαίου Κίνησης
10. Πραγματοποίηση του Σχεδίου Επένδυσης
Κατασκευή και έναρξη λειτουργίας
11. Συνολικό Κόστος Σχεδίου Επένδυσης
12. Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα
13. Λειτουργικό Κόστος και Συνολικό Κόστος παραγωγής

1. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

1.1 Αντικειμενικός Σκοπός

Ο σκοπός του τμήματος αυτού της "Μελέτης Εφικτότητας" είναι:

- α) Να παρουσιάσει πως άρχισε η επενδυτική ιδέα και πως εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας
- β) Να εκθέσει με αντικειμενικό στοιχείο, το δυναμισμό και τις προοπτικές που έχει το προϊόν που θα παραχθούν από το Επενδυτικό Σχέδιο
- γ) Να παρουσιάσει την ιστορική πορεία και την εξέλιξη των εργασιών που προηγήθηκαν για να φτάσουμε στην Επενδυτική ιδέα
- δ) Να αναφέρει όλες τις μελέτες που προηγήθηκαν
- ε) Να παρουσιάσει πίνακα δαπανών εφόσον επιβαρύνουν το σχέδιο επένδυσης.

1.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1] <u>Βασικά στοιχεία Σχεδίου Επένδυσης</u> I. Επιχ/κη Ιδέα II. Αναφορά Βασικών μεγεθών (Τοποθεσία, Κεφάλαιο, Προϊόν, κλπ) III. Κρατική Πολιτική I.V Σχέδιο επένδυσης - Εθνική οικονομία</p>	<p>[2] <u>Επιχ/κος φορέας επένδυσης</u> I. Επωνυμία II. Οικονομική επιφάνεια III. Πείρα I.V Πρωτοβουλία - Ευθύνες</p>
<p>[3] <u>Ιστορικό σχέδιο επένδυσης</u> I. Χρονικό Εξέλιξης II. Προμελέτες III. Συμπεράσματα</p>	<p>[4] <u>Παρούσα μελέτη</u> I. Συγγραφέας II. Τίτλος III. Συμπεράσματα</p> <p>[5] <u>Κόστος προπαρ/κών εργασιών</u> <u>Πίνακας Β1</u> I. Προμελέτες και μελέτες (Ευκαιριών, Εφικτότητας, Υποστήριξης) II. Προκαταρκτικές Έρευνες (Εδαφολογική Εργαστ/κες) III. Διερευνήσεις - Εκθέσεις</p>

1.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις

Για να συμπληρωθεί ο πίνακας Β1 δίνονται οι εξής οδηγίες:

- α) Συγκεντρώνονται και καταγράφονται όλες οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για προπαρασκευαστικές εργασίες (μελέτες, προμελέτες κ.α) που επιβαρύνουν το Σχέδιο Επένδυσης και καταβάλλονται από το φορέα του. Όλες αυτές οι δαπάνες περιλαμβάνονται στο κόστος επένδυσης ως προκαταρκτικές δαπάνες του Σχεδίου Επένδυσης.
- β) Διαχωρισμός του κόστους σε:

Κόστος

Εγχώριο Κόστος
(Δραχμικό Κόστος)

Ξένο Κόστος
(Συναλλαγματικό Κόστος)

κάτι που είναι άλλωστε αναγκαίο γιατί τα Σχέδια Επένδυσης επιβαρύνονται με τη χρησιμοποίηση ξένων συμβολαίων και ερευνών

- γ) Τα κονδύλια να καταγράφονται κατά έτος πραγματοποίησης
- δ) Σύμφωνα με ορισμένες έρευνες το κόστος των σχετικών δαπανών ως ποσοστό στο συνολικό κόστος του Σχεδίου Επένδυσης αναλογεί:

α) Για έρευνες Ευκαιριών Επένδυσης	0,20 - 1,0%
β) Για προμελέτες	0,25 - 1,5%
γ) <u>Για Μελέτες Εφικτότητας</u>	
i) Μικρομεσαίες μονάδες	1,60 - 3,0%
ii) Για μεγαλύτερες μονάδες	0,20 - 1,0%

2. ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΜΟΝΑΔΟΣ

2.1 Αντικειμενικός Σκοπός

Το τμήμα αυτό είναι ένα από τα σημαντικότερα για τη "Μελέτη Εφικτότητας". Αποτελεί τη βάση του Σχεδίου Επένδυσης γιατί πάνω σ' αυτό θα στηριχθούν άλλα μεγέθη για να δημιουργήσουν το Σχέδιο Επένδυσης. Γι αυτό θα πρέπει να αναλυθεί με προσοχή και υψηλό βαθμό αξιοπιστίας.

Ο Αντικειμενικός Σκοπός του τμήματος αυτού εμφανίζεται στο διάγραμμα Δ.Β.1

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β₁

Κόστος επένδυσης: Κόστος μελετών προεπένδυσης και προπαρασκευαστικών εργασιών
(το σύνολο μεταφέρεται στον Πίνακα Β₃₄)

Α/Α	Αριθμός Μελετών	Είδος μελέτης ή ερευνητικής εργασίας	Περίοδος μελέτης της επένδυσης (εκατ. δρχ.)					
			1984			1985		
			Δραχμικό κόστος	Συναλλαγμα- τικό κόστος	Σύνολο	Δραχμικό κόστος	Συναλλαγμα- τικό κόστος	Σύνολο
1.	1.1.	I. Προμελέτες - Μελέτη Ευκαιριών Επένδυσης						
2.	1.2. ...	- Προμελέτες Εφικτότητας						
	II.1. II.2. ...	II. Προκαταρκτικές Έρευνες - Εδαφολογική Μελέτη - Εργαστηριακές Δοκιμές						
	III.1. III.2. III.3. ...	III. Προκαταρκτικές Έρευνες - Δαπάνες για Εκθέσεις - Δαπάνες Προώθησης - Σύμβουλοι κ.ά.						
Σύνολο								

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Δ.Β.1

Γενικό διάγραμμα ροής εργασιών για την
"Έρευνα Αγοράς" και τον προσδιορισμό του μεγέθους
της μονάδας

(1)

Ορίζεται ο αντικειμενικός σκοπός της "Έρευνας Αγοράς"
από τα συμπεράσματα της
"Προμελέτης Εφικτότητας" ή άλλης πηγής πληροφοριών

(2)

Διεξάγεται συστηματική "Έρευνας Αγοράς"
(όπως προδιαγράφεται στο Εγχειρίδιο)

(2α)

Προσδιορίζεται το μέγεθος και η σύνθεση
της αποτελεσματικής ζήτησης του προϊόντος ή και των υποπροϊόντων

(2β)

Υπάρχει αποτελεσματική ζήτηση για το προϊόν ή τα υποπροϊόντα

(2γ)

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Προσδιορίζεται
το ποσοτικό μέγεθος της
ζήτησης
του προϊόντος
(προβλεπόμενη ζή-
τηση) και το μέγεθος των
πωλήσεων (προβλέψεις
ακαθάριστων εσόδων)

(2δ)

Προσδιορίζεται το
Πρόγραμμα παραγωγής της
μονάδας σύμφωνα με το (2γ)

(2ε)

Προσδιορίζεται το
"άριστο μέγεθος της
παραγωγικής δυναμικότητας
της μονάδας σύμφωνα με το
(2δ)

Η ΕΡΕΥΝΑ
ΣΤΑΜΑΤΑΕΙ
Ή ΑΝΑΖΗΤΕΙΤΑΙ
ΑΛΛΟ ΠΡΟΪΟΝ
ΑΛΛΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ...

2.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1]</p> <p><u>Έρευνα αγοράς</u></p> <ol style="list-style-type: none">I. Στοιχεία για την αγορά του προϊόντος (Εισαγωγές, φόροι, Εγχώρια παραγωγή, δασμοί, Εξαγωγές, Μελλοντική ζήτηση).II. Μέγεθος αγοράς και ζήτησηςIII. Εξετάζεται η αξιοπιστία στοιχείων.	<p>[2]</p> <p><u>Πρόβλεψη στοιχείων και Μάρκετινγκ των προϊόντων</u></p> <ol style="list-style-type: none">I. Στατιστικά στοιχείαII. Πρόγραμμα πωλήσεων και στρατηγική ΜάρκετινγκIII. Επιλογή προγράμματος πωλήσεων.IV. Επιλογή στρατηγικής Μάρκετινγκ. (ΠΟΛΙΤΙΚΗ τιμών, Διανομής, εξοπ/σμού διαφήμισης, προμηθειών.)V. Εκτίμηση εσόδων πωλήσεων (Πίνακας Β2)VI. Εκτίμηση κόστους πωλήσεων (Πίνακας Β3)
<p>[3]</p> <p><u>Πρόγραμμα παραγωγής</u></p> <ol style="list-style-type: none">I. Στατιστικά στοιχείαII. Επιλογή προγράμματος παραγωγής (Πίνακας Β4)III. Απόβλητα απορρίμματαIV. Κόστος διάθεσης αποβλήτων (Πίνακας Β5)	<p>[4]</p> <p><u>Παραγωγική Δυναμικότητας Μονάδας</u></p>

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 2

Εκτίμηση των εσόδων πωλήσεων

Α/Α	Προϊόν	Τιμή	Έτος 1 ¹		Έτος				
			Ποσότητες πωλήσεων (χλγρ.)	Εσοδα πωλήσεων ² (χλγρ.)	Ποσότητες πωλήσεων (χλγρ.)	Εσοδα πωλήσεων (δρχ.)			
ή και	μονάδας								
υπο-									
προϊόντα (είδος)	Εξαγω- γές ³	Εγχώρια κατανά- λωση	Εξαγω- γές κατανάλω- ση	Συναλ- γματο- λό κά	Δραχμι- κά	Εξαγω- γές Σύνολο ⁴	Εγχώρια κατανά- λωση	Συναλ- γματο- λό κά	Δραχ- μικά Σύνολο
Γενικό σύνολο									

1. Ο Πίνακας καταρτίζεται για τα έτη μετά την κατασκευή του έργου και από το έτος που αρχίζουν οι πωλήσεις ως το τέλος της ζωής του σχεδίου επένδυσης (= περίπου για 10 χρόνια). Στο πρώτο έτος λειτουργίας οι πωλήσεις είναι 55% της παραγωγικής δυναμικότητας, στο 2ο έτος 75%, στο 3ο 80% και από το 4ο έτος 100% (υποθέσεις εργασίας).

2. Τα έσοδα πωλήσεων περιλαμβάνουν τους φόρους πωλήσεων. Οι εκπτώσεις στους πελάτες αφαιρούνται από τα έσοδα πωλήσεων.

3. Για την ιδιωτική - χρηματική ανάλυση χρησιμοποιείται η τρέχουσα επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία. Για την οικονομική και κοινωνική αξιολόγηση χρησιμοποιείται η κοινωνική ή λογιστική τιμή του συναλλάγματος και καταρτίζεται χωριστός πίνακας της ίδιας δομής.

4. Τα σύνολα των εσόδων πωλήσεων μεταφέρονται στους Πίνακες Β 40, Β 41 & Β 41

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 3

Εκτίμηση του κόστους παραγωγής κόστος πωλήσεων και διανομής

Α/Α	Είδος (περιγραφή)	Έτος 1				Έτος
		Μεγέθη	Προέλευση	Τιμή μονάδας	Κόστος
		Ποσό- τητες	Τεμάχια Εξωτε- ρικού	Εγχώρια	Εξωτερι- κού	Εγχώρια Συναλ- λαγματικό
	Κόστος πωλήσεων					
1.0	Εκπαίδευση πωλητών					
1.1	Διαφήμιση					
1.2	Εξοδα ταξιδιών					
1.3	Προσφορά υπηρεσιών στους πελάτες					
1.4					
	Κόστος Διανομής					
2.0	Υλικά συσκευασίας					
2.1	Συσκευασία					
2.2	Μεταφορικά					
2.3	Προμήθειες					
2.4					
	Σύνολο					

1. Ο Πίνακας καταρτίζεται για τα έτη μετά την κατασκευή του έργου και από το έτος που αρχίζουν οι πωλήσεις ως το τέλος της ζωής του σχεδίου επένδυσης (= πενήντα για 10 χρόνια). Στο 1ο έτος λειτουργίας η παραγωγική δυναμικότητα υπολογίζεται στο 55%, στο 2ο έτος στο 75%, στο 3ο έτος στο 80% και από το 4ο έτος στο 100%

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 4

Πρόγραμμα παραγωγής

Α/Α	Προϊόντα, Υποπροϊόντα, Απώλειες	Έτος 1		Έτος 2		Έτος 3		Έτος 4		Έτος	
		Δυναμι- κότητα (%)	Ογκος (μονά- δες)	Δυναμι- κότητα (%)	Ογκος (μονάδες)	Δυναμι- κότητα (%)	Ογκος (μονά- δες)	Δυναμι- κότητα (%)	Ογκος (μονά- δες)	Δυναμι- κότητα (%)	Ογκος (μονάδες)
	Παραγωγική δυναμικότητα	55%		75%		80%		100%		100%	
	Προϊόντα										
										
										
	Υποπροϊόντα										
										
										
	Απορρίματα										
										
										

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 5

Εκτίμηση του κόστους παραγωγής διάθεση αποβλήτων

Α/Α	Είδος (περιγραφή)	Ετος 1				Ετος ...
		Μεγέθη (φυσικές μονάδες)	Προέλευση	Τιμή μονάδας	Κόστος
		Ποσότητες	Εξωτε- ρική	Εξωτε- ρική	Συναλ- λαγματικό	Δραχμικό Σύνολο
1.0	Επεξεργασία αποβλήτων (εφόσον δεν καλύπτονται από τα έργα πολιτικού μη- νικού και την αγορά εξοπλι- σμού)					
2.0	Απόρριψη σε λάκκους ή στο σύστημα αποχέτευσης					
3.0	Αποζημιώσεις στους περιοί- κους για ζημιές κ.λ.π.					

2.3. Οδηγίες και επεξηγήσεις στην Έρευνα αγοράς

Η ανάλυση του σχεδίου επένδυσης έχει ως σκοπό να γίνει μια γενική εκτίμηση της ζήτησης του προϊόντος η οποία γίνεται με την έρευνα αγοράς μέσα από την οποία προγραμματίζεται το μέγεθος των προϊόντων που θα παραχθούν για εκμετάλλευση.

Αγορά τώρα ορίζεται το σύνολο ενός αριθμού καταναλωτών του προϊόντος σε μια ορισμένη γεωγραφική περιοχή κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες κρατικής πολιτικής (φορολογία, έλεγχοι κ.λ.π).

Το μέγεθος της αγοράς αυξομειώνεται σύμφωνα με ορισμένους παράγοντες ανά περιοχή (εισόδημα, χρονική στιγμή, πληθυσμός κ.λ.π).

Πραγματική κατανάλωση ονομάζουμε το σύνολο της ποσότητας (ή αξίας) του προϊόντος που διατίθεται για τελική χρήση. Στην περίπτωση όμως που δεν υπάρχουν στοιχεία για την πραγματική κατανάλωση του προϊόντος υπολογίζουμε τη φαινομενική κατανάλωση η οποία δίδεται με την εξής αριθμητική σχέση:

$$C_t = P_r + (M_r - X_r) + (S_o - S_t)$$

όπου:

C_t : φαινομενική κατανάλωση κατά τη διάρκεια όλου του έτους t

P_t : παραγωγή κατά το έτος t

M_t : εισαγωγές κατά το έτος t

X_t : εξαγωγές κατά το έτος t

S_o : Αποθέματα Αρχικά (1 Ιανουαρίου) t

S_t : Αποθέματα Τελικά (31 Δεκεμβρίου) t

Περιεχόμενο της Έρευνας Αγοράς

Στην Έρευνα ή ανάλυση αγοράς περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Ορισμός των τεχνικών και ποιοτικών προδιαγραφών του προϊόντος ή και των υποπροϊόντων που θα παραχθούν (είδος, ποσότητα, μοντέλο, μέγεθος, βάρος, τυποποίηση κ.λ.π)
2. Επακριβής ορισμός της γεωγραφικής περιοχής στην οποία θα διεξαχθεί η σχετική έρευνα αγοράς (περιφερειακή αγορά, εθνική αγορά, διεθνής αγορά, παγκόσμια αγορά).
3. Μέγεθος και σύνθεση της ζήτησης του προϊόντος και των υποπροϊόντων στο παρελθόν: ιστορική τάση (ποσοστό διαφόρων ποιοτήτων κ.λ.π).
4. Μέγεθος και σύνθεση της υπάρχουσας ζήτησης του προϊόντος ή και των υποπροϊόντων (ποσοστό διαφόρων ποιοτήτων κ.λ.π).
5. Διάρθρωση της αγοράς κατά τμήματα (κατάτμηση της αγοράς) ως εξής:

- I. Τελικοί καταναλωτές (π.χ οι ιδιώτες καταναλωτές)
 - II. Ενδιάμεσοι καταναλωτές ή χρήστες (π.χ βιομηχανικοί κλάδοι)
 - III. Ομάδες καταναλωτών (π.χ κατά εισοδηματικές κατηγορίες ή κατηγορίες ηλικιών ή φύλλων κ.λ.π)
 - IV. Διάκριση ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο (π.χ επίδραση στις προτιμήσεις)
6. Η κατάσταση της προσφοράς του προϊόντος ή και των υποπροϊόντων
- I. Μεγάλοι παραγωγοί - μικροί παραγωγοί
 - II. Συνθήκες ανταγωνισμού (ανταγωνισμός τιμών, ποιότητας, πιστωτικών διευκολύνσεων, παροχής εξυπηρέτησης κ.λ.π)
 - III. Κόστος παραγωγής, τεχνολογική πρόοδος κ.λ.π
7. Ο ανταγωνισμός των τιμών (ενδεχόμενη κρατική παρέμβαση, επιδοτήσεις, ανταγωνιστικές τιμές, εκπτώσεις κ.λ.π)
8. Εκτίμηση (πρόβλεψη) της ζήτησης του προϊόντος ή και των υποπροϊόντων κατά αγορά και διάφορα τμήματά της στα επόμενα δέκα (10) χρόνια ή για ολόκληρη τη λειτουργική ζωή ενός σχεδίου επένδυσης και παράγοντες που την επηρεάζουν.
9. Εκτίμηση του ποσοστού συμμετοχής ή διείσδυσης στην αγορά του προϊόντος ή και των υποπροϊόντων που θα παράγει το προτεινόμενο σχέδιο επένδυσης για μια δεκαετία ή για ολόκληρη τη λειτουργική ζωή του σχεδίου.
10. Για την εκτίμηση του ποσοστού συμμετοχής ή διείσδυσης στην αγορά του υποπροϊόντος πρέπει να ληφθούν υπόψη και όλα τα προγράμματα προώθησης, προβολής και διαφήμισης του προϊόντος.

Παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση

Όπως καταλαβαίνουμε, στην παραγωγή προϊόντος, ως ζήτηση νοείται η συνολική ζήτηση του προϊόντος ή και των υποπροϊόντων.

Δηλαδή το άθροισμα της εσωτερικής ζήτησης (ζήτηση εθνικής αγοράς) με την εξωτερική ζήτηση (ζήτηση διεθνούς αγοράς) αποτελεί τις προβλέψεις της ζήτησης των προϊόντων.

Εσωτερική ζήτηση + Εξωτερική ζήτηση = Συνολική ζήτηση

(Πίνακας Β6)

Στόχος Πωλήσεων

Ύστερα από την Έρευνα αγοράς και τις προβλέψεις της ζήτησης, γίνεται η πρόβλεψη του στόχου των πωλήσεων δηλαδή το μέγεθος των προϊόντων που θα πουληθούν.

Η αριθμητική σχέση που προσδιορίζει το στόχο των πωλήσεων είναι:

$$Q \times P = R$$

όπου:

Q: Στόχος των Πωλήσεων

P: Τιμή Πώλησης

R: Εισπράξεις ή έσοδα πωλήσεων

Υπάρχουν όμως ορισμένοι παράγοντες που επιδρούν στο στόχο των πωλήσεων. Για να προσεγγίσουμε όμως καλύτερα το μέγεθος αυτό θα πρέπει πρώτα να τους αναφέρουμε και έπειτα να τους αναλύσουμε.

Ορισμένοι από αυτούς τους παράγοντες είναι:

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση
Ενδεικτικός κατάλογος

A. Γενικοί - Μακροοικονομικοί

1. Το μέγεθος του πληθυσμού (αριθμός καταναλωτών)
2. Οι γενικές οικονομικές συνθήκες: ποια οικονομική συγκυρία επικρατεί; ευημερία; ύφεση; κρίση; κ.λ.π (εξελίξεις και τάσεις)
3. Το γενικότερο κλίμα των συναλλαγών (κλίμα εμπιστοσύνης, αβεβαιότητα κ.λ.π)
4. Η γενική κρατική πολιτική (οικονομική πολιτική, επί του προϋπολογισμού, γενική φορολογική πολιτική, βιομηχανική πολιτική κ.λ.π)
5. Η διάρθρωση της οικονομίας και της αγοράς (απαρχαιωμένα συστήματα συναλλαγών, βαθμός εκσυγχρονισμού του συστήματος συναλλαγών, αποθεματικό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς κ.λ.π)
6. Η κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών

B. Εξειδικευμένοι - Μικροοικονομικοί

1. Το κατά κεφαλήν εισόδημα των καταναλωτών
2. Η τιμή και η ποιότητα του προϊόντος
3. Η προσφορά και η τιμή των υποκατάστατων
4. Οι προτιμήσεις (γούστα) ή οι αλλαγές στις προτιμήσεις των καταναλωτών
5. Η διανομή του εισοδήματος σε διάφορες ομάδες καταναλωτών
6. Οι συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά του προϊόντος, κυρίως από άλλους παραγωγούς ομοειδών προϊόντων
7. Το σύστημα του μάρκετινγκ του προϊόντος (δίκτυα διανομής, διαφήμιση, επάρκεια, μεταφορικών μέσων κ.λ.π)
8. Η κρατική πολιτική για την αγορά του προϊόντος (π.χ ειδική φορολογική πολιτική κ.λ.π)
9. Η διάθεση πιστωτικών διευκολύνσεων στους καταναλωτές ή χρήστες
10. Η εξασφάλιση μακροχρόνιων συμβολαίων ζήτησης κυρίως από τις μεγάλες εταιρείες
11. Ο δυναμισμός της αγοράς (ρυθμός ανόδου της κατανάλωσης του προϊόντος προβλεπόμενες ανακατατάξεις στις προτιμήσεις κ.λ.π)
12. Η προσφερόμενη διευκόλυνση ή εξυπηρέτηση (service) προς τους πελάτες του προϊόντος ή των προϊόντων

A) Τιμολόγηση των προϊόντων ασκεί επιρροή

I) Στον όγκο των πωλήσεων

II) Στο οικονομικό αποτέλεσμα

Η βάση τώρα για την ορθή τιμολόγηση των προϊόντων είναι:

- α) Κόστος παραγωγής
- β) Συνθήκες αγοράς προϊόντος
- γ) Γενικότερη πολιτική της επιχείρησης

B) Η προβολή και διαφήμιση του προϊόντος που προϋποθέτει

I) Καμπάνιες προώθησης
των πωλήσεων

II) Ειδικές έρευνες για
τις προτιμήσεις καταναλωτών

Γ) Δίκτυο Διανομής

I) Οργάνωση Δικτύου Διανομής

II) Δαπάνη Λειτουργίας του

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β.6

**Προβλέψεις της ζήτησης των προϊόντων της μονάδας:
Εναλλακτικά Προγράμματα Πωλήσεων που αντιστοιχούν σε
διάφορα Προγράμματα δράσης (Μάρκετινγκ και προβολής)
(σε όγκο η αξία)
(Ενδεικτικό Παράδειγμα)**

και Εναλλακτικά Προγράμματα	1985	1986	1987	Μετά το 1988 (μέσος όρος)
<hr/>				
Πρόγραμμα Α				
Εσωτερική Αγορά	40	45	50	60
Εξωτερική Αγορά	50	50	50	65
	90	95	100	125
<hr/>				
Πρόγραμμα Β				
Εσωτερική Αγορά	30	35	35	40
Εξωτερική Αγορά	40	45	45	45
	70	80	80	85
<hr/>				
Πρόγραμμα Γ				
Εσωτερική Αγορά	30	35	40	50
Εξωτερική Αγορά	-	-	10	10
Σύνολο	30	35	50	60

Πηγή : Έρευνα Αγοράς

Εναλλακτικές εκτιμήσεις της ζήτησης των προϊόντων της μονάδας με βάση ορισμένες υποθέσεις εργασίας.

Το Πρόγραμμα Α : αποδίδει την αισιόδοξη πρόβλεψη, γιατί προβλέπει έντονη διείσδυση τόσο στην εσωτερική όσο και στην εξωτερική αγορά με ισχυρό δίκτυο διανομών, έντονη διαφήμιση κ.λ.π. (ισχυρή "καμπάνια").

Το Πρόγραμμα Β : αποδίδει τη συντηρητική πρόβλεψη σε σχέση με το Πρόγραμμα Α με μέτρια ή περιορισμένη στρατηγική προβολής κ.λ.π.

Το Πρόγραμμα Γ : αποδίδει την απαισιόδοξη εκτίμηση, κυρίως ως προς τις δυνατότητες διείσδυσης στις αγορές του εξωτερικού, εξαιτίας του ισχυρού ανταγωνισμού που επικρατεί εκεί.

3. ΤΟΠΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

3.1 Αντικειμενικός σκοπός

Κάθε "Μελέτη Εφικτότητας" είναι απαραίτητο να προσδιορίζει:

α) Τη γεωγραφική περιοχή και

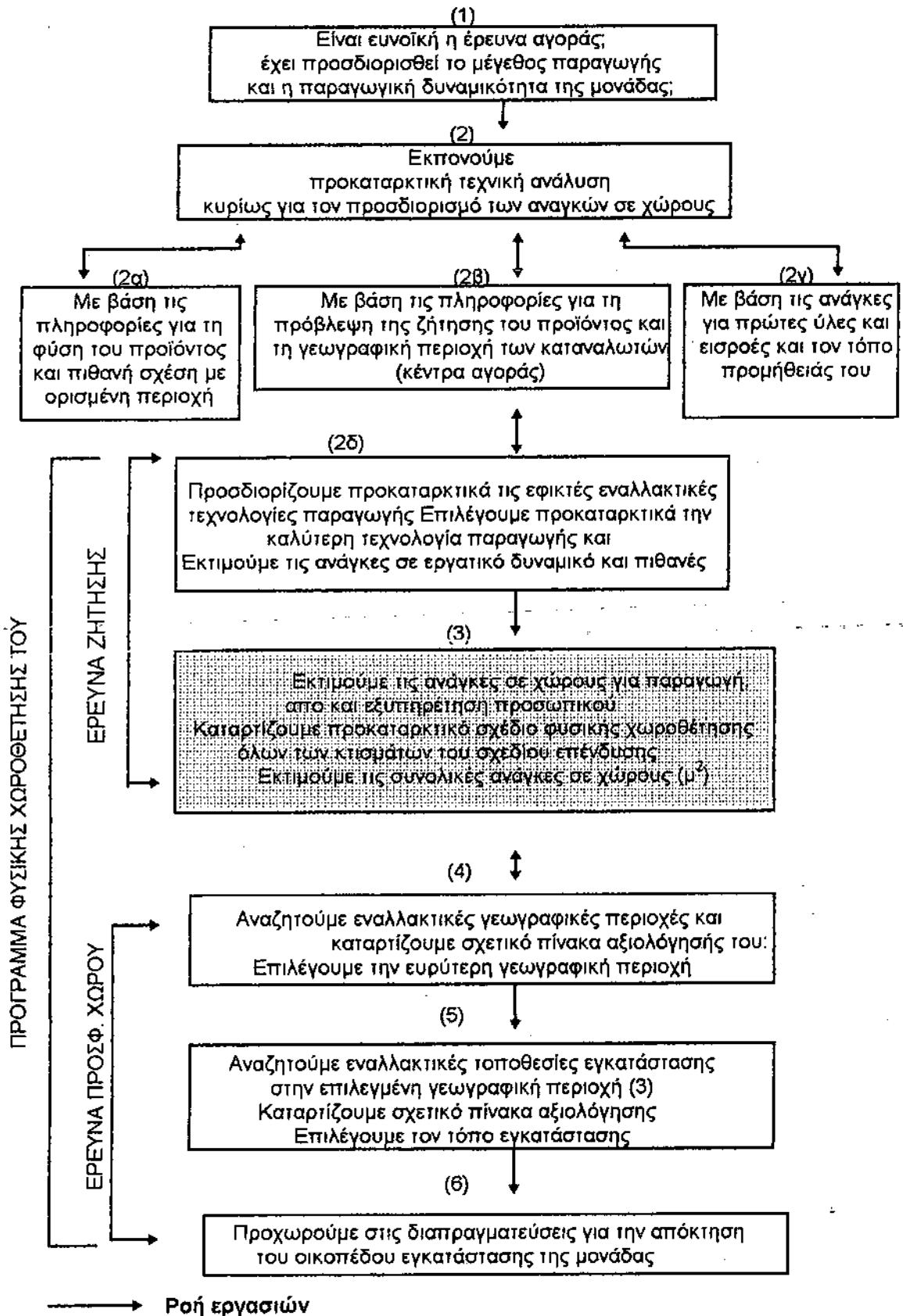
β) Την ακριβή τοποθεσία που είναι κατάλληλη για την εγκατάσταση του σχεδίου επένδυσης

Η κατάλληλη τοποθεσία είναι ένα σημαντικό πρόβλημα όσον αφορά την οικονομική ευημερία της επιχείρησης καθώς το φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον της, αφού το πρόβλημα της επιλογής αφορά και άλλους παράγοντες όπως τους κατοίκους της περιοχής στην οποία θα εγκατασταθεί το επενδυτικό σχέδιο, τους φορείς χρήσης κοινών πόρων.

Οι εργασίες για την επιλογή του τόπου εγκατάστασης είναι οι εξής: (διάγραμμα Δ.Β.2)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Δ.Β.2

Διαδικασία και μεθοδολογία επιλογής του τόπου εγκατάστασης του σχεδίου επένδυσης (ροή και σειρά εργασιών)

3.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΤΟΠΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1] <u>Ανάλυση για τον προσδιορισμό των αναγκών της μονάδας σε χώρους.</u></p> <p>I. Στοιχεία και πληροφορίες (τεχνικές προδιαγραφές, Πρώτες Ύλες κ.λ.π) II. Ανάγκες σε χώρους (m²) όσον αφορά (παραγωγή, αποθήκευση προϊόντος)</p>	<p>[2] <u>Γεωγραφικές περιοχές και επιλογή κατάλληλης</u></p> <p>I. Κατάλογος περιοχών. α) Πλεονεκτήματα β) Μειονεκτήματα (κλιματολογικές συνθήκες, πρώτες ύλες, κέντρα αγοράς, εργατικό δυναμικό, κόστος γης, περιβάλλον, κέντρα οικισμών.) II. Κριτήρια επιλογής.</p>
<p>[3] <u>Αναζήτηση άριστης επιλογής της τοποθεσίας του οικοπέδου για εγκατάσταση της μονάδας</u></p> <p>I. Αναζήτηση επιλεγμένης περιοχής με βάση τα κριτήρια. (Κόστος, συνθήκες, καιρός, περιβάλλον. Κ.λ.π) II. Τελική επιλογή άριστης τοποθεσίας. (Θεμελίωση της επιλογής, πλήρης περιγραφή της τοποθεσίας, εγκατάσταση του έργου σε χάρτες). III. Κόστος επένδυσης. (Κόστος γης, φόροι, νομικές υπηρεσίες, απώλειες, αποζημίωση, πίνακας Β.7) IV. Κόστος παραγωγής. (Δουλεία, Ενοίκια Πiv. Β8)</p>	<p>[4] <u>Περιγραφή τοπικών συνθηκών</u></p> <p>I. Κλίμα, τοπικές συνθήκες οικοπέδου. II. Ύδρευση. III. Ενέργεια IV. Τηλεπικοινωνίες. V. Αποχέτευση. VI. Εργατικό δυναμικό. VII. Συνθήκες διάβρωσης. VIII. Ασφάλεια.</p>

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β7**

**Εκτίμηση του κόστους : Έδαφος
(Να μεταφερθεί (Δαπάνες εφάπαξ) το σύνολο στον Πίνακα Β.32)**

Έτος :

Αριθ- μός	Ποσό- τητα	Στρέμ- ματα	Είδος και Περιγραφή	Προέλευση Εγχώ- Ξένα ρια	Τιμή μονάδας	Κόστος Δραχ- Συναλ- μικό Σύνολο λαγμα- Λο- τικό
<p>Κόστος γης (εδάφους)</p> <p>α. άγωνα γη</p> <p>β. αστική (οικιστική) γη</p> <p>γ. αγροτική γη</p> <p>Φόροι</p> <p>Νομικές Υπηρεσίες</p> <p>Πληρωμές στους γείτονες (εφάπαξ)</p> <p>Δικαιώματα διέλευσης</p> <p>Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου</p> <p>.....</p>						
<p>Σύνολο</p>						

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.8

Εκτίμηση κόστους παραγωγής : Έδαφος
(Ετήσιες δαπάνες)
(Μεταφορά στον Πίνακα Β.21)

Έτος :

Αριθ- μός	Ποσό- τητα	Στρέμ- ματα κ.λ.π	Είδος και Περιγραφή	Προέλευση Εγχώ- ρια	Τιμή μονάδας	Κόστος		
						Δραχ- μικό	Συναλ- λαγμα- τικό	Σύνο- λο
Ετήσιες δαπάνες για :								
Δικαιώματα διέλευσης								
Δουλείες								
Ενοίκια								
Ετήσια απώλεια γειτο- νικής παραγωγής								
.....								
Σύνολο								

3.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις στον τόπο εγκατάστασης Μονάδος

Για να γίνει η ορθή επιλογή όσον αφορά την εγκατάσταση και τοποθεσία της μονάδος θα πρέπει να εξετάσουμε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε περιοχής έτσι ώστε να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε αντικειμενική γνώμη για την τελική απόφαση.

Τα στοιχεία το οποία πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα είναι τα εξής:

- I. Κλιματολογικές συνθήκες και άλλες συνθήκες παραγωγής του προϊόντος της μονάδας.
- II. Υπαρξη ή ευχερής προμήθεια πρώτων υλών και των άλλων εισροών (ενέργεια ύδρευση κ.λ.π)
- III. Γειτνίαση με τα κέντρα κατανάλωσης (κέντρα αγοράς) και ευνοϊκή υποδομή για τη διανομή των προϊόντων (μάρκετινγκ)
- IV. Επάρκεια γης φθηνής (με βάση το χρηματικό και κοινωνικό κόστος) και κατάλληλος για την ανέγερση των κτισμάτων.
- V. Επάρκεια οικονομικής, κοινωνικής και διοικητικής υποδομής (με ευχέρεια μεταφοράς σε χαμηλό κόστος, τηλεπικοινωνίες κ.λ.π) ή ύπαρξη οργανωμένης βιομηχανικής περιοχής με εύκολη προσπέλαση σε νοσοκομεία, κέντρα περίθαλψης, χώρους αναψυχής, οικισμούς και άλλες διευκολύνσεις (να διερευνηθεί και η δυνατότητα εγκατάστασης στις βιομηχανικές περιοχές (ΒΙ.ΠΕ) της ΕΤΒΑ.
- VI. Υπαρξη φορολογικών και άλλων κινήτρων περιφερειακής ανάπτυξης
- VII. Ευμενής αποδοχή της μονάδας από τους κατοίκους των γειτονικών οικισμών.
- VIII. Διαφύλαξη του οικολογικού - και πολιτιστικού (αρχαιολογικού) περιβάλλοντος
- IX. Δυνατότητα διάθεσης αποβλήτων και αποχέτευσης
- X. Συμβολή στην αποκέντρωση και την αναδιανομή εισοδήματος

Παράδειγμα επιλογή περιοχής εγκατάστασης του σχεδίου επένδυσης

Κάθε μέλος της Ομάδας αξιολογεί και βαθμολογεί κάθε εναλλακτική περιοχή με βαθμολογία 0-10 σύμφωνα με τα παραδεκτά αντικειμενικά κριτήρια επιλογής που αναφέρονται πιο πάνω και τα οποία έχουν κάποια αντίστοιχη στάθμιση.

Η Ομάδα μπορεί να αναπροσαρμόζει τους συντελεστές στάθμευσης ανάλογα με τη φύση του Σχεδίου επένδυσης.

Ας υποθέσουμε ότι προγραμματίζουμε για τη δημιουργία ενός εργοστασίου παραγωγής υποκαμίσων, ετήσιας παραγωγικής δυναμικότητας 10.000.000 τεμ. Τα οποία θα απορροφά κατά 90% η αγορά της Ε.Ο.Κ. Τα μηχανήματα ραφής του εργοστασίου θα προέρχονται από την Ιταλία και η συναρμολόγηση των μηχανημάτων θα γίνει από Ιταλούς τεχνικούς. Η πρώτη ύλη των υφασμάτων θα προέρχεται από την Ιταλία κατά 80% εξαιτίας της προτίμησης Ιταλικού design από τους ευρωπαϊούς αγοραστές. Εξετάζονται 3 εναλλακτικές περιοχές: Αττική, Βόλος, Ηγουμενίτσα ποια περιοχή θα προτιμηθεί.

Η Ομάδα επιλογής αποτελείται από 3 μέλη. Κάθε μέλος βαθμολογεί σύμφωνα με τα κριτήρια για κάθε περιοχή σύμφωνα με την κρίση του. Όπως συμπεραίνουμε από τη βαθμολογία, η ιεράρχηση των περιοχών γίνεται με βάση τη συνολική βαθμολογία που πήρε η περιοχή (0: ακατάλληλη - 10 : Αριστη) η οποία προκύπτει από το γινόμενο πολ/σμού της βαθμολογίας κάθε μέλους (0-10) επί το συντελεστή στάθμισης του κριτηρίου.

Η γενική βαθμολογία στη συνέχεια διαιρείται δια του αριθμού των μελών της ομάδας και προκύπτει η τελική βαθμολογία της περιοχής.

Στους πίνακες Β.9, Β.10, Β.11 παρουσιάζεται η βαθμολογία κάθε μέλους της Ομάδας για τις τρεις περιοχές και η συνολική βαθμολογία κάθε περιοχής.

Περιοχή	Γενική βαθμολογία
1/ Ηγουμενίτσα	8,81

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι η πιο πάνω κατάλληλη περιοχή είναι η Ηγουμενίτσα.

Επιλογή Εγκατάστασης Σχεδίου Επένδυσης

Μετά την επιλογή της περιοχής επιλέγουμε την τοποθεσία εγκατάστασης του Σχεδίου Επένδυσης. Η επιλογή αυτή πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια επιλογής γιατί διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην Οικονομική Ευστάθεια της μονάδας.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.9

Παράδειγμα επιλογής περιοχής εγκατάστασης του σχεδίου επένδυσης
Αξιολόγηση Ομάδας Εργασίας
Περιοχή : Αττική

Κριτήρια επιλογής και συντελεστές στάθμισης													
Ομάδα	Ευνοϊκό κλίμα	Πρώτες ύλες και άλλες εισροές	Γειτνίαση με κέντρα καταναλώσεως	Προσφορά Εργατικού Δυναμικού	Επάρκεια με χαμηλό κοινωνικό κόστος	Οικονομική και κοινωνική υποδομή	Ευνοϊκά Περιφερειακής Ανάπτυξης	Αποδοχή σχεδίου επένδυσης από κατοίκους	Προστασία Περιβάλλοντος και αποβλήτων	Δίκτυο αποχέτευσης και αναδιανομής εισοδήματος	Αναπτυξιακό αποτέλεσμα	Σύνολο	
Επιλογή	5%	10%	10%	30%	5%	2%	8%	10%	10%	1%	5%	4% = 100%	
Βαθμολογία													
Πρόεδρος	10	8	3	4	4	10	0	5	8	10	0	2	---
Α. Μέλος	10	8	2	3	2	9	0	5	7	10	0	3	---
Β. Μέλος	10	9	1	4	3	9	0	6	8	9	1	2	---
κ.ά.													
Στάθμιση βαθμολογίας													
Πρόεδρος	0,50	0,80	0,30	1,20	0,20	0,20	0	0,50	0,80	0,10	0	0,08	4,68
Α. Μέλος	0,50	0,80	0,20	0,90	0,10	0,18	0	0,50	0,70	0,10	0	0,12	4,68
Β. Μέλος	0,50	0,90	0,10	1,20	0,15	0,18	0	0,60	0,80	0,09	0,05	0,08	0,65
Σύνολο	1,50	2,50	0,60	0,30	0,45	0,56	0	1,60	2,30	0,29	0,05	0,28	13,43

Γενική βαθμολογία : $13,43 \div 3 = 4,48$

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.10

Παράδειγμα επιλογής περιοχής εγκατάστασης του σχεδίου επένδυσης
Αξιολόγηση Ομάδας Εργασίας
Περιοχή : Βόλος

Κριτήρια επιλογής και συντελεστές στάθμισης													
Ομάδα Επιλογής	Ευνοϊκό κλίμα και άλλες Εισροές	Πρώτες Γειγνίαση με κέντρα κατανάλωσης	Προσφορά Εργατικού δυναμικού	Επάρκεια γης με χαμηλό κοινωνικό κόστος	Οικονομική και υποδομή	Ευνοϊκά Περιφερειακής Ανάπτυξης	Αποδοχή σχέδου επένδυσης από κατοίκους	Προστασία Περιοχών	Δίκτυο Αποχέτευσης και αποβλήτων	Αποκεντρωμένη και αναδιαρθρωμένη	Αναπτυξιακό σταθμισμένο	Σύνολο	
	5%	10%	10%	30%	5%	2%	8%	10%	10%	1%	5%	4% = 100%	
Βαθμολογία													
Πρόεδρος	10	2	2	6	4	10	6	10	9	10	8	4	
A. Μέλος	10	2	2	5	5	9	6	10	9	10	8	4	
B. Μέλος	10	2	1	5	6	9	6	10	9	10	7	5	
κ.α.													
Στάθμιση βαθμολογίας													
Πρόεδρος	0,50	0,20	0,20	1,80	0,20	0,20	0,48	1,00	0,90	0,10	0,40	0,16	6,14
A. Μέλος	0,50	0,20	0,20	1,50	0,25	0,18	0,48	1,00	0,90	0,10	0,40	0,16	5,87
B. Μέλος	0,50	0,20	0,10	1,50	0,30	0,18	0,48	1,00	0,90	0,10	0,35	0,20	5,81
Σύνολο	1,50	0,60	0,50	4,80	0,75	0,56	1,44	3,00	2,70	0,30	1,15	0,52	17,82
Γενική βαθμολογία : $17,82 \div 3 = 5,94$													

ΠΙΝΑΚΑΣ Β₁₁

Παράδειγμα επιλογής περιοχής εγκατάστασης του σχεδίου επένδυσης
Αξιολόγηση Ομάδας Εργασίας
Περιοχή: Ηγουμενίτσα

Ομάδα Επιλογής	Κριτήρια επιλογής και συντελεστές στάθμισης:													Σύνολο σταθμισμένης βαθμολογίας
	Ευνοϊκό κλίμα	Πρώτες ύλες και άλλες εισροές	Γειτνίαση με κέντρα κατανάλωσης	Προσφορά Εργατικού Δυναμικού	Επάρκεια γης με χαμηλό κοινωνικό κόστος	Οικονομική και κοινωνική υποδομή	Ευνοϊκά κίνητρα Περιφερειακής Ανάπτυξης	Αποδοχή σχεδίου επένδυσης από καταίκους	Προστασία περιβάλλοντος	Δίκτυο αποχέτευσης και αποβλήτων	Αποκέντρωση και αναδιανομή εισοδήματος	Αναπτυξιακό αποτέλεσμα		
	5%	10%	10%	30%	5%	2%	8%	10%	10%	1%	5%	4%	= 100%	
Πρόεδρος Α' Μέλος Β' Μέλος κ.ά.	Βαθμολογία													
	8	10	10	7	9	8	9	10	10	10	10	3		
	8	10	10	8	8	8	9	10	8	10	10	4		
	9	10	10	9	7	8	9	10	9	10	10	5		
Πρόεδρος Α' Μέλος Β' Μέλος Σύνολο	Στάθμιση βαθμολογίας													
	0,40	1,00	1,00	2,10	0,45	0,16	0,72	1,00	1,00	0,10	0,50	0,12	8,55	
	0,40	1,00	1,00	2,40	0,40	0,16	0,72	1,00	0,80	0,10	0,50	0,16	8,64	
	0,45	1,00	1,00	2,70	0,50	0,16	0,72	1,00	0,90	0,10	0,50	0,20	9,23	
	1,25	3,00	3,00	7,20	1,35	0,48	2,16	3,00	2,70	0,30	1,50	0,48	26,42	

Γενική βαθμολογία: $26,42 : 3 = 8,81$

4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4.1 Αντικειμενικός σκοπός

Ο αντικειμενικός σκοπός όσον αφορά την τεχνική παραγωγής είναι πολυδιάστατος και πολύπλοκος γιατί θα πρέπει:

α) να διερευνήσει τις τεχνικές παραγωγής και να επιλέξει την καλύτερη δυνατή παραγωγή για το σχέδιο επένδυσης σύμφωνα με τα συμπεράσματα για:

- I. Πρόγραμμα παραγωγής
- II. Προμήθεια Πρώτων υλών και
- III. Τόπο Εγκατάστασης

β) να προσδιορίσει τις Τεχνικές Προδιαγραφές για τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις της μονάδος καθώς και τα κατασκευαστικά σχέδια των κτιρίων.

γ) να προγραμματίσει τα έργα πολιτικού μηχανισμού

δ) να εκτιμήσει το κόστος των έργων και να γίνει οικονομική και χρηματοδοτική ανάλυση.

4.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1] Εναλλακτικές παραγωγικές διαδικασίες και επιλογή της άριστης.</p> <p>I. Με βάση: (Πρόγραμμα παραγωγής, Προμηθειών, Πρώτων Υλών, Παραγωγικής δυναμικότητας, Συνθήκες παραγωγής.)</p> <p>II. Αξιολόγηση στρατηγικών παραγωγής. (Αυτοματοποίηση, Χρήση Ενέργειας, Εισαγόμενη τεχνολογία, Συνθήκες Περιβάλλοντος.)</p> <p>III. Επιλογή κατάλληλης στρατηγικής. ΠΡΟΣ : Εθνικούς σκοπούς, Οικονομική ανάπτυξη , Επιχ/κους σκοπούς.</p>	<p>[2] Επιλογή άριστης τεχνολογίας</p> <p>I. Με βάση κριτήριο επιλογής της άριστης τεχνολογίας παραγωγής. ΟΠΩΣ: Επιδόσεις κόστους επένδυσης, περιορισμούς στην παραγωγή, πηγές προμήθειας, προσφορές, τρόπος απόκτησης, κόστος δραχμικό.</p> <p>II. Κόστος τεχνολογίας (Πίνακας Β.12)</p>
--	--

<p>[3] <u>Έργα πολιτικού μηχανικού</u> I. Περιγραφή έργων Πολιτικού Μηχανικού. (Διαμόρφωση οικοπέδου και περιβάλλοντος χώρου παροχή νερού, ΔΕΗ, ΟΤΕ, Κατεδαφίσεις, Εκριζώσεις, Αποχετεύσεις, Συγκοινωνιακό δίκτυο. <u>Κτιριακές εγκαταστάσεις</u> Κτίρια και κατασκευές, Μονώσεις, Βοηθητικοί χώροι, Εγκαταστάσεις και έργα εξωτερικών χώρων. II. Εκτίμηση κόστους. (Κόστος έργων Πολιτικού Μηχανικού. Πίνακας Β.15 Πίνακας Β.16 Πίνακας Β.17 Πίνακας Β.18)</p>	<p>[4] Μηχανολογικός εξοπλισμός I. Εξοπλισμός παραγωγής (Μηχανολογικός εξοπλισμός, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, Όργανα ελέγχου, Μηχ/τα συστήματα παραγωγής.) II. Συμπληρωματικός εξοπλισμός (Μεταφορικά μέσα, Εγκ/σεις παραγωγής, Ηλεκτρικής ενέργειας, Εξοπλισμός συνεργείων παραγωγής, Εργαστήρια, Μέσα επικ/νίας, Θέρμανση, Κλιματισμός) III. Εξοπλισμός Υποστήριξης. (Εξοπλισμός γραφείου, Συστήματα ασφαλείας, Κυλικεία, Περίθαψη, Καθαριότητα.) IV. Κόστος μηχανολογικού εξοπλισμού. (Κόστος Επένδυσης, Κόστος Παραγωγής, Κόστος Υποστήριξης, Κόστος Συμπληρωματικού Εξοπλισμού Πιν. Β.13, Β.14.)</p>
--	---

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.12

Εκτίμηση κόστους τεχνολογίας
(τρεις εναλλακτικές μέθοδοι εκτίμησης)

Τεχνολογία που έχει επιλεγεί :

Προδιαγραφές

Προμηθευτής / Προμηθευτές :

(α)				
Εφάπαξ πληρωμή δικαιωμάτων (Royalties) (Ενσωματωμένο Πάγιο Κεφάλαιο)				Εκατομ. δρχ.
Τεχνολογία	Εισαγόμενη	Εγχώρια	Σύνολο	
ΣΥΝΟΛΟ ¹				
1. Μεταφέρεται στον Πίνακα Β ₃ 2				
(β)				
Δικαιώματα (Royalties) (ως ποσοστό ...% των ετήσιων πωλήσεων για περίοδο ... ετών)				Εκατομ. δρχ.
Ετος	Προσδοκώμενες Πωλήσεις	Κόστος εκτιμώμενων δικαιωμάτων		
		Εισαγόμενη	Εγχώρια	Σύνολο ¹
1				
2				
3				
4				
Α				
Α				
Α				
I. Μεταφέρεται στον Πίνακα Β ₂ 1 (Δικαιώματα)				
(γ)				
Δικαιώματα (Royalties) (ως σταθερή ετήσια καταβολή για περίοδο.... ετών)				Εκατομ. δρχ.
Ετος	Τεχνολογία	Κόστος εκτιμώμενων δικαιωμάτων		
		Εισαγόμενη	Εγχώρια	Σύνολο ¹
1				
2				
3				
4				
.				
.				
.				

1. Μεταφέρεται στον πίνακα Β.21 (Δικαιώματα)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.13

**Εκτίμηση κόστους επένδυσης : Μηχανολογικός εξοπλισμός
(το σύνολο μεταφέρεται στον επόμενο Συνοπτικό Πίνακα Β.14)**

Εκατομ. δρχ.

Ετος :							
Εξοπλισμός :							
Τμήμα της Μονάδας :		Αριθμός			Περιγραφή		
					Κόστος		
Ποσό- Αριθμός	ητα	Μονάδες	Περιγραφή	"Κομμάτιών"	Εγχώριο	Ξένο	Μονάδας Συναλλαγ- ματικό Δραχμικό Σύνολο
1			Εξοπλισμός παραγωγής				
						
2			Βοηθητικός εξοπλισμός				
						
3			Εξοπλισμός υποστήριξης				
						
4			Πρώτο απόθεμα ανταλ- κτικών, εργαλείων κ.λ.π.				
						
						
Σύνολο							

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.14

**Συνοπτικός πίνακας κόστους επένδυσης : Μηχανολογικός εξοπλισμός
(το σύνολο μεταφέρεται στον Πίνακα Β.32)**

Εκατομ. δρχ.				
Εξοπλισμός :		Ετος		
Τμήμα	Μονάδας :	Κόστος επένδυσης		
Αριθμός	Περιγραφή	Συναλλαγ- ματικό	Δραχμικό	Σύνολο
Σύνολο				

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.15

Εκτίμηση κόστους επένδυσης : Έργα Πολιτικού Μηχανικού
(το σύνολο μεταφέρεται στον επόμενο Συνοπτικό Πίνακα Β.16)

Εκατομ. δρχ.

Ετος						
Έργα Πολιτικού Μηχανικού :						
Τμήμα της Μονάδας :			Αριθμός			
Αριθμός	Ποσό- τητα	Μονάδες	Περιγραφή Έργων	Πρόέλευση Εγχώρια	Κόστος Ξένο Μονάδας	Κόστος Συναλλαγ- ματικό Εγχώρια Σύνολο
1			Διαμόρφωση οικοπέδου και περιβά- λωντος χώρου			
					
2			Κτίρια και ειδικά έργα Πολιτικού μηχανικού			
					
3			Εγκαταστάσεις εξωτερικών χώρων			
					
					
Σύνολο						

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.16

Συνοπτικός πίνακας- κόστος επένδυσης : Έργα Πολιτικού Μηχανικού
(το σύνολο μεταφέρεται στον Πίνακα Β.32)

Εργα Πολιτικού Μηχανικού		Ετος :	Εκατομ. δρα.....
Τμήμα της Μονάδας :			
Αριθμός	Περιγραφή	Κόστος επένδυσης	
		Συναλλαγ- ματικό	Δραχμικό Σύνολο
1	Διαμόρφωση οικοπέδου και περιβά- ντος χώρου		
2	Κτίρια και ειδικά έργα Πολιτικού Μηχανικού		
3	Εγκαταστάσεις εξωτερικών χώρων		
Σύνολο			

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.17

Εκτίμηση κόστους παραγωγής : Έργα Πολιτικού Μηχανικού
(το σύνολο μεταφέρεται στον επόμενο Συνοπτικό Πίνακα Β.18)

Εκατομ. δρχ...

Ετος :						
Έργα Πολιτικού Μηχανικού (συνάρτηση και επισκευή έργων) :						
Τμήμα της Μονάδας			Αριθμός			
Αριθμός	Ποσό- τητα	Μονάδα	Περιγραφή Εργασίας	Προέλευση Εγχώριο Ξένο	Κόστος παραγωγής	
					Κόστος Μονάδας	Συναλ- Δραχμικό Σύνολο λαγματικό
1			Συντήρηση και επισκευή έργων : Διαμόρφωση οικοπέδου και περιβάλλοντος χώρου			
2			Κτίρια και ειδικά έργα Πολιτικού Μηχανικού			
3			Εγκαταστάσεις εξωτερικών χώρων			
Σύνολο						

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.18

Συνοπτικός πίνακας κόστους παραγωγής : Έργα Πολιτικού Μηχανικού
(Μεταφέρεται στον Πίνακα Β.21 : Γενικά Έξοδα)

Εκατομ. δραχ.				
Ετος :				
Έργα Πολιτικού Μηχανικού (συνάρτηση και επισκευή έργων) :				
Τμήμα Μονάδας				
Αριθμός	Περιγραφή Εργασίας	Κόστος παραγωγής		
		Συναλλαγ-	Δραχμικό	Σύνολο
Σύνολο				

4.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις για την Τεχνική και Τεχνολογία Παραγωγής

Για να έχουμε μια πιο πλήρη εικόνα όσον αφορά την εκπόνηση της τεχνικής μελέτης θα πρέπει να έχουμε στη διάθεσή μας ορισμένα στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για τη σύνταξη της μελέτης.

Αυτά τα στοιχεία είναι τα εξής:

- α) Μέγεθος της ζήτησης
- β) Πρόγραμμα Παραγωγής
- γ) Πρόγραμμα Προμηθειών Πρώτων Υλών
- δ) Παραγωγική Δυναμικότητα Μονάδος
- ε) Επιλογή τόπου εγκατάστασης
- στ) Επιλογή Άριστης Τεχνολογίας

Μάλιστα κατά την επιλογή της τεχνολογίας η μονάδα θα πρέπει να σχεδιαστεί ώστε να διαθέτει ευελιξία για να επιτρέπει την επέκταση των τομέων παραγωγής χωρίς υψηλό κόστος.

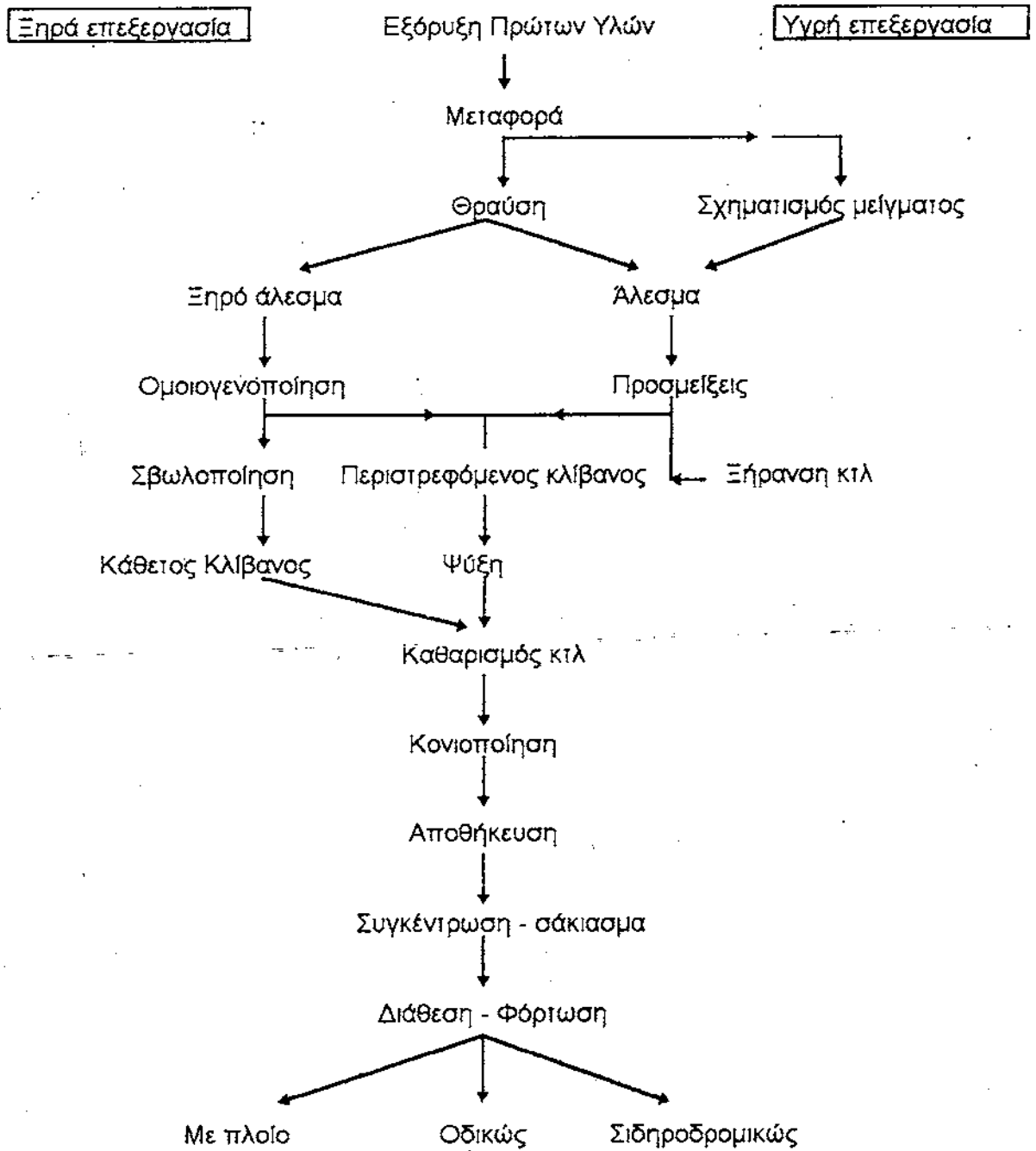
ζ) Κατά την σύνταξη της Μελέτης θα πρέπει να δοθούν μερικά τυπικά λειτουργικά διαγράμματα όπως:

- I. Διαγράμματα Τεχνολογικού Εξοπλισμού
- II. Διαγράμματα Κτιριακών Εγκαταστάσεων
- III. Διαγράμματα Ροής Υλικών, Προϊόντων, Αποβλήτων
- IV. Διαγράμματα Ροής Ποσοτήτων
- V. Διαγράμματα Παραγωγής
- VI. Διαγράμματα Κατανάλωσης Πρώτων Υλών, Νερού, Ρεύματος
- VII. Διαγράμματα Επικοινωνίας Μονάδος
- VIII. Οργάνωση ολόκληρης της Μονάδος

Ένα απλό διάγραμμα ροής δίνεται στο Διάγραμμα Δ.Β.3

- η) Εκτίμηση του κόστους απόκτησης τεχνογνωσίας ή τεχνολογίας
- θ) Επιλογή άριστης παραγωγικής διαδικασίας δηλαδή Παραγωγικής στρατηγικής, άριστου τεχνολογικού εξοπλισμού, άριστου μηχανολογικού εξοπλισμού.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ.3
Ροή παραγωγής τσιμέντου

Πηγή OECD, Manual Industrial Project Analysis in Developing Countries, Annex: Industrial Profiles, Paris, 1972, p. 157

6. ΕΙΣΡΟΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

5.1 Αντικειμενικός Σκοπός

Αντικειμενικός Σκοπός του τμήματος αυτού είναι:

α) Να αναλύσει όλες τις πρώτες ύλες και να επιλέξει τις κατάλληλες καθώς και τα απαραίτητα υλικά και εισροές που απαιτούνται για να πραγματοποιηθεί το Πρόγραμμα Παραγωγής του Σχεδίου Επένδυσης.

β) Να επιλέξει το άριστο Πρόγραμμα Προμηθειών αφού πρώτα αναλύσει όλες τις λύσεις όσον αφορά τις προτάσεις πάνω στην προμήθεια των υλικών.

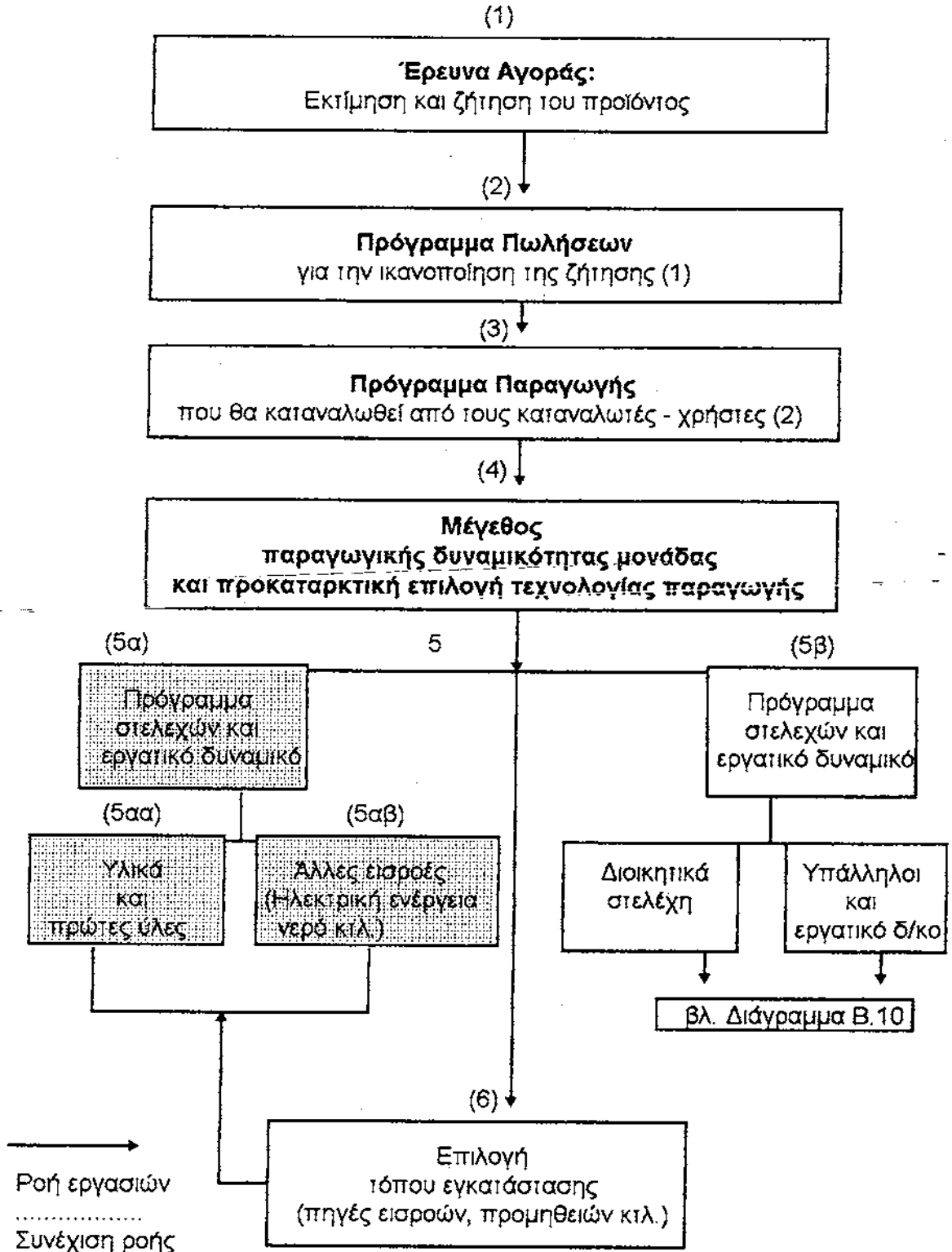
γ) Να παρουσιάσει το κόστος Προμήθειας Υλικών.

Μέσα από το Διάγραμμα Δ.Β.4 θα παρουσιάσουμε την ροή των εργασιών του Προγράμματος Παραγωγής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Δ.Β.4

Συνάρτηση του προγράμματος προμηθειών
(πρώτων υλών και άλλων εισροών)

Προς: το πρόγραμμα παραγωγής, την επιλογή τεχνολογίας παραγωγής
και την επιλογή τόπου εγκατάστασης της μονάδας
(ροή συναρτήσεων και εργασιών)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΕΙΣΡΟΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

[1]

Επισημάνση και χαρακτηριστικά των υλικών και των άλλων εισροών

[Α] ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΙΣΡΟΕΣ

- I. Πρώτες Ύλες.
- II. Κατεργασμένα βιομηχανικά υλικά.
- III. Βιομηχανικά προϊόντα
- IV. Προμηθευτές
- V. Παροχές (Ηλεκτρική ενέργεια, Νερό.)

[Β] ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ.

- I. Στατιστικά στοιχεία για την επιλογή υλικών και εισροών
- II. Κατάλογος υλικών και εναλλακτικών λύσεων.
- III. Επιλογή άριστης λύσης.
- IV. Κριτήρια επιλογής.
 - α) Ποσότητα
 - β) Διάθεση ποσότητας.
 - γ) Η πηγή προμήθειας.
 - δ) Αξιοπιστία προμηθευτών.
 - ε) Κόστος μονάδας.

[2]

Επιλογή προγράμματος προμηθειών

- I. α' στάδιο. Παρουσίαση εναλλακτικών σχεδίων για το πρόγραμμα προμηθειών. Στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για την επεξεργασία στο πρόγραμμα παραγωγής.
 - α) Αξιοπιστία προμηθειών
 - β) Ποιότητα εισροών
 - γ) Τεχνολογικός εξοπλισμός
 - δ) Απώλειες υλικών
 - ε) Αντικατάσταση
- II. β' στάδιο. Επιλογή άριστου προγράμματος προμηθειών
- II. γ' στάδιο. Περιγραφή προγράμματος προμηθειών.
 - α) Χρονοδιάγραμμα παράδοσης
 - β) Αποθήκευση
 - γ) Πηγές προμηθειών

[3]

Εκτίμηση του κόστους προμηθειών

- I. Εκτίμηση ετησίων δαπανών για πρώτες Ύλες και εισροές
 - α) Πρώτες Ύλες
 - β) Βοηθητικά Υλικά
 - γ) Προμήθειες εργοστασίου (Πίνακας Β.19)
(Πίνακας Β.20)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.19

Εκτίμηση κόστους παραγωγής : Υλικά και Εισροές
(το σύνολο κατά κατηγορίες μεταφέρεται στον επόμενο περιληπτικό
Πίνακα Β.20)

Εκτίμηση του κόστους Παραγωγής :						
Υλικά και Εισροές						
Ετος			Επίπεδο παραγωγική λειτουργίας (%) ..			
Σχήμα του Σχεδίου Επένδυσης		Αριθμός	Περιγραφή			
Αριθμός	Ποσότητα	Μονάδα	Περιγραφή	Προέλευση	Τιμή	Κόστος (δρχ.)
			Υλικών και Εισροών	Εγχώρια Εισαγωγής	μονάδος	Δραχμικό
				δρχ.		
1	Ακατέργαστες και ημικατεργασμέ- νες πρώτες ύλες			
			
			
2	Κατεργασμένα βιομηχανικά υλικά			
			
			
3	Βιομηχανικά προϊόντα			
			
			
4	Βοηθητικά υλικά			
			
			
5	Προμήθειες Εργοστασίου			
			
			
6	Παροχές Κοινής Ωφέλειας			
	- Ηλεκτρική Ενέργεια			
	- Υδρευση			
	- Τηλεπικοινωνίες			
	- Καύσιμα			
		Σύνολο				

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Β.20

Περίληπτικός πίνακας- κόστος παραγωγής : Υλικά και Εισροές
(το σύνολο μεταφέρεται στον Πίνακα Β.43)

Περίληπτικός Πίνακας - Κόστος Παραγωγής :				
Υλικά και Εισροές				
				Εκατομ. δρχ.....
Ετος :	Επίπεδο παραγωγικής λειτουργίας (%)			
Τμήμα του σχεδίου επένδυσης ή του εργοστασίου	Κόστος παραγωγής (μεταφορά από τον Πίνακα Β.19)			
	Περιγραφή	Συναλλαγ-		
Αριθμός	Υλικών και Εισροών	Δραχμικό	ματικό	Σύνολο
Σύνολο				

Σημείωση: Ο Πίνακας μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με τις επιδιώξεις της ανάλυσης

5.3 Οδηγίες και Επεξηγήσεις στις Εισροές Παραγωγής

Για τη σύνταξη αυτής της μελέτης θα πρέπει να προσέξουμε τα εξής σημεία:

- 1) Κατάταξη εισροών σε κατηγορίες
 - α) Πρώτες Ύλες (προϊόντα πρωτογενούς τομέα)
 - β) Κατεργασμένα Βιομηχανικά Υλικά (προϊόντα δευτερογενούς τομέα)
 - γ) Βοηθητικά Υλικά (πρόσθετες βοηθητικές ύλες)
 - δ) Παροχές κοινής Ωφέλειας (Ηλεκτρισμός, Ύδρευση, Καύσιμα, ΟΤΕ)
- 2) Συνεργασία Τεχνικών και Οικονομικών Εμπειρογνώμων (Οικονομολόγου, Μηχανολόγου κλπ.)
- 3) Εκτίμηση Αναγκών
- 4) Ανάλυση Χαρακτηριστικών των Υλικών και Εισροών
 - α) Φυσικές Ιδιότητες
 - β) Μηχανικές Ιδιότητες
 - γ) Χημικές Ιδιότητες
 - δ) Ηλεκτρικές και Μαγνητικές Ιδιότητες
- 5) Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στην αξιοπιστία των πηγών προμήθειας γι αυτό η υπογραφή μακροχρόνιων συμβολαίων κρίνεται αναγκαία. Επειδή όμως η τιμή του συναλλάγματος είναι υψηλή, αν υπάρχει εγχώρια παραγωγή υλικών θα πρέπει να προτιμηθεί. Μεγάλη όμως σημασία θα πρέπει να δοθεί και στο κόστος μεταφοράς των υλικών γι αυτό θα πρέπει να σχεδιαστούν χάρτες με χιλιομετρικές αποστάσεις ώστε να υπολογίζεται το κόστος μεταφοράς των υλικών και να επιλέγεται η άριστη εναλλακτική λύση.
- 6) Στο Πρόγραμμα Προμηθειών πρέπει να υπολογίζονται πρώτα οι φυσικές μονάδες πρώτων υλών και να επιλέγονται οι πιο συμφέρουσες προσφορές. Το παρακάτω παράδειγμα είναι αρκετά διαφωτιστικό. Οι μηχανολόγοι και τεχνικοί εκτιμούν πρώτα τις ανάγκες σε πρώτες ύλες κλπ όπως περίπου στο σχετικό πρόγραμμα προμηθειών (βλ. το βοηθητικό Πίν. Α)

ΠΙΝΑΚΑΣ Α

Ετήσιο Πρόγραμμα Προμηθειών
Ανάγκες σε ποσότητες πρώτων υλών (τόνοι)

Ανάγκες κατά Εργοστάσια (Παραγωγικές Μονάδες)				
Πρώτες ύλες Είδος	Εργοστάσιο	Εργοστάσιο	Εργοστάσιο	Σύνολο όγκος
	A	B	Γ	
Χ	20.000	10.000	20.000	50.000
Ψ	10.000	-----	60.000	70.000
Ω	30.000	35.000	15.000	80.000
Σύνολο	60.000	45.000	95.000	200.000

Το μέρος αυτού του Προγράμματος Προμηθειών δίνεται κατόπιν στους Οικονομολόγους για να προβούν στις σχετικές εργασίες διαγωνισμών, συμβολαίων κλπ.

Ας υποθέσουμε ότι επιτυγχάνονται ορισμένες συμφέρουσες τιμές προμηθειών για το $\chi = 100$ δρχ. το $\psi = 120$ δρχ το $\omega = 160$ δρχ

Το ετήσιο κόστος προμηθειών θα είναι :

Πίνακας Β
Ετήσιο κόστος Προμηθειών (Δρχ)

(1)	(2)	(3)	(4)
Πρώτες Υλες (Είδος)	Αναγκαίες Ποσότητες (τόνοι)	Τιμή μονάδας (Δρχ)	Σύνολο κόστους (Δρχ)
Χ	50.000	100	5.000.000
Ψ	70.000	120	8.400.000
Ω	80.000	160	12.800.000
Σύνολο	200.000		26.200.000

7) Η εκτίμηση των αναγκαίων υλών γίνεται με βάση κάποιο τεχνολογικό συντελεστή σε ποσοστό (%) και χρησιμοποιείται στην παραγωγή του προϊόντος.

Ποσότητα ή αξία εισροής Πρώτης Ύλης

----- X 100 -----
Συνολική ποσότητα ή αξία παραγωγής τελικού προϊόντος

6. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

6.1 Αντικειμενικός σκοπός

Όσον αφορά τώρα την Οργάνωση της μονάδας, κάθε Σ.Ε. αντιμετωπίζει 3 σοβαρά προβλήματα.

α) Την οργάνωση για την εκπόνηση της "Μελέτης Εφικτότητας"

β) Την οργάνωση για την πραγματοποίηση - κατασκευή του Σχεδίου Επένδυσης

γ) Την οργάνωση κατά τη φάση λειτουργίας - παραγωγής.

Η Οργάνωση της παραγωγής του Σχεδίου Επένδυσης συναρτάται προς την προβλεπόμενη ζήτηση και το πρόγραμμα παραγωγής προς τον Τύπο Εγκατάστασης προς την Τεχνική Παραγωγή και τις Εισροές Παραγωγής. Όλα τα θέματα αυτά συσχετίζονται και αλληλοεξετάζονται με προσεγγιστικές δοκιμές ή σχέδια λύσεων που δοκιμάζονται αμοιβαία.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΙΝΑΙ:

1. Να προτείνει την άριστη δυνατή οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας κατά τομείς ή μικρότερες μονάδες, από το στάδιο της προμήθειας όλων των υλικών και εισροών ως το στάδιο της παραγωγής και του ποιοτικού ελέγχου και της παράδοσης των προϊόντων στην "πύλη" του εργοστασίου ή τις αποθήκες, σύμφωνα με το στόχο παραγωγής, όπως προσδιορίζεται στο Πρόγραμμα Παραγωγής.

2. Να επισημάνει και να προσδιορίσει τα κέντρα κόστους, ώστε να διερευνηθεί η ανταγωνιστικότητα και η αποδοτικότητα της μονάδας που αποτελούν τελικούς στόχους του Σχεδίου Επένδυσης (Διάγραμμα Δ.Β.5)

Μετά την παρουσίαση των εναλλακτικών οργανωτικών σχημάτων της παραγωγής επιλέγεται το άριστο οργανωτικό σχήμα με κριτήρια:

τις τεχνικές συνθήκες, την εξειδίκευση, το κόστος, τη λειτουργικότητα της παραγωγικής διαδικασίας, την αποτελεσματικότητα.

Επιλέγονται όλα τα κέντρα κόστους όταν ληφθούν υπ όψιν:

α) Το άριστο οργανωτικό σχήμα της μονάδας

β) Η γενική αρχή της μη παράληψης των στοιχείων κόστους κάθε δραστηριότητας του Σχεδίου Επένδυσης.

γ) Κάθε εισροή ή χρήση πόρων θα αξιολογηθεί τόσο από ιδιωτική άποψη όσο και από κοινωνική άποψη.

Παρουσιάζεται κατάλογος όλων των δαπανών κατά κατηγορίες:

1. Κόστος Εργοστασίου
2. Κόστος Κέντρων Υποστήριξης
3. Κόστος Διοίκησης - Διαχείρισης
4. Αποσβέσεις
5. Χρηματοδοτικό Κόστος

■ Εξηγούνται οι σχετικές διακρίσεις των στοιχείων κόστους

■ Εξετάζονται τρόποι και εναλλακτικές λύσεις μείωσης των διαφόρων στοιχείων κόστους

■ Παρουσιάζεται ο καλύτερος οριστικός συνδυασμός κόστους κατά τμήματα ή κέντρα κόστους

Τα τυπικά κέντρα κόστους μιας βιομηχανικής μονάδας είναι τρία:
Το Κέντρο Παραγωγής, το Κέντρο Υποστήριξης και το Κέντρο Διοίκησης - Διαχείρισης.

1. **ΚΟΣΤΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.** Περιλαμβάνει το γνωστό "Βιομηχανικό Κόστος" πρώτες ύλες, άλλες εισροές, άμεση εργασία κλπ. (Πιν. Β.43)

2. **ΚΟΣΤΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ.** Περιλαμβάνει κοινωνικές υπηρεσίες, υγειονομική περίθαλψη, μεταφορά εργατών στο εργοστάσιο, ηλεκτρική ενέργεια που ενισχύουν την παραγωγική διαδικασία, (Πίνακας Β.21) (Πίνακας Β.43)

3. **ΚΟΣΤΟΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.** Περιλαμβάνει την επιβάρυνση των δαπανών διοίκησης και διαχείρισης της μονάδας, μισθοί προσωπικού, εκπαίδευση δαπανών διοίκησης και διαχείρισης της μονάδας μισθοί προσωπικού εκπαίδευση προσωπικού. (Πίνακας Β.21 και Πίνακας Β.43)

ΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ περιλαμβάνουν όλες τις δαπάνες για τις γενικές δραστηριότητες του εργοστασίου και της κεντρικής διοίκησης. (Πίνακας Β.43)

4. **ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.** Περιλαμβάνουν την επιβάρυνση του κόστους παραγωγής για τη φθορά και τη χρήση των πάγιων εγκαταστάσεων κτιρίων, μηχανημάτων, εξοπλισμού γραφείων, οχημάτων κλπ. (Πίνακας Β.21) & (Πίνακας Β.43)

5. **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ.** Περιλαμβάνει του τόκους και τις άλλες επιβαρύνσεις όπως υπολογίζονται με βάση τα δάνεια που έχουν συναφθεί. (Πίνακας 43.....1)

Η πιο διακεκριμένη τμηματοποίηση μιας μεγάλης βιομηχανικής μονάδας είναι η ομαδοποίηση σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγωγής ή του τύπου του μηχανολογικού εξοπλισμού. Κατά τη μέθοδο αυτή, εργατικό δυναμικό, υλικά μηχανήματα συγκεντρώνονται σε ένα χωριστό τμήμα ή περιοχή του εργοστασίου, όπου υπάρχει ένα ενιαίο και αυτόνομο σύστημα εξοπλισμού ή ακολουθείται μια ορισμένη διαδικασία παραγωγής. Οι μικρομεσαίες βιομηχανικές μονάδες μπορεί να ομαδοποιήσουν τις λειτουργίες τους σε μικρότερο αριθμό κύριων και δευτερευόντων λειτουργικών τμημάτων.

Διοίκηση - Παραγωγή - Διάθεση - Διαχείριση. Η οργανωτική δομή μιας παραγωγικής μονάδας είναι κυρίως συνάρτηση του μεγέθους της επένδυσης και της φύσεως του παραγόμενου προϊόντος. Επίσης η οργανωτική δομή είναι συνάρτηση των αντικειμενικών σκοπών που επιδιώκει η μονάδα και των συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν στην αγορά.

Για τη συγκέντρωση όλων των δαπανών της παραγωγικής μονάδας με συστηματικό τρόπο, πρέπει να πάρουμε μπροστά μας το πλήρες αναλυτικό οργανόγραμμα της μονάδας και να αρχίσουμε την κοστολόγηση για κάθε τμήμα, τομέα και μονάδα, υπολογίζοντας: ροές ανθρώπων, άλλων συντελεστών παραγωγής, υλικών, εισροών, κινήσεων, αποσβέσεων, χορηγήσεων κλπ.

Για την πρόβλεψη της μελλοντικής εξέλιξης των διαφόρων στοιχείων των γενικών εξόδων πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα η επίπτωση του πληθωρισμού κατά κύρια κατηγορία κόστους. Επειδή τα επιμέρους στοιχεία κόστους είναι πολυάριθμα, είναι συνήθως εφικτή η εκτίμηση του ρυθμού του πληθωρισμού κατά ξεχωριστό αντικείμενο ή στοιχείο κόστους. Γι αυτό συνήθως εφαρμόζεται ένας ενιαίος γενικός ρυθμός πληθωρισμού για όλα τα στοιχεία που συνθέτουν το κόστος.

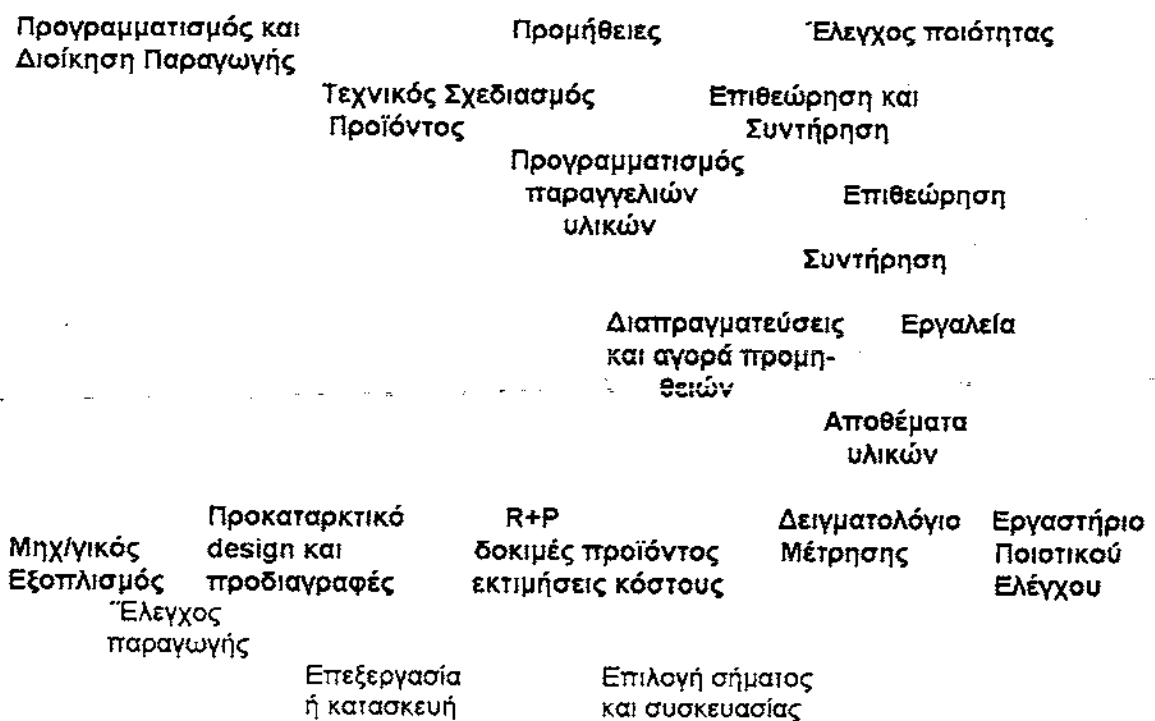
6.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΜΕΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στο παρακάτω Διάγραμμα παρουσιάζουμε μια επιμέρους ανάπτυξη σε ορισμένους τομείς και μονάδες του τμήματος παραγωγής.

Διάγραμμα Δ.Β.5

Λειτουργικά τμήματα ή επιμέρους τομείς και μονάδες του τμήματος παραγωγής (τυπικό Διάγραμμα)
(Μερική ανάλυση του Διαγράμματος Δ.Β.6)

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

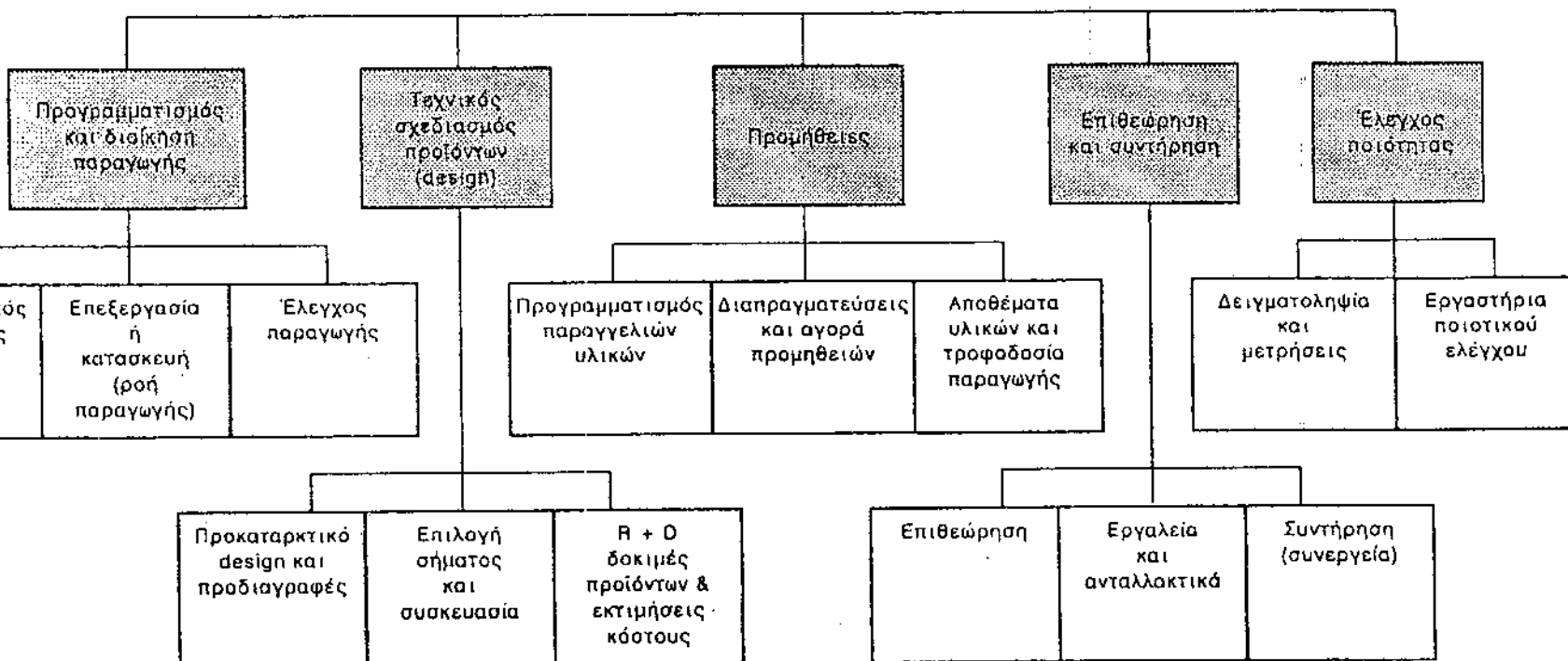
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ₅

Λειτουργικά τμήματα ή επιμέρους τομείς και μονάδες
του Τμήματος παραγωγής
(τυπικό οργανόγραμμα)
(Μερική ανάλυση διαγράμματος ΔΒ₆)

Τμήμα:

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Τομείς:

— Σχέση γραμμής

□ Όργανο δομής

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β21

Γενικά Έξοδα

(Ενδεικτική απαρίθμηση) (Δρχ.)

Στοιχεία κόστους	Κόστος κέντρων υποστήριξης										Κόστος κέντρων διοίκησης και διαχείρισης							Σύνολο 1-16
	Κοινωνικές υπηρεσίες	Διοίκηση εργοστασίου	Μεταφορικά (Γραφείου κτλ.)	Προμήθειες	Αποθήκες	Επισκευές και Συντήρηση	Ενέργεια Θέρμανση Φωτισμός	Άλλες πηγές ενέργειας	Υόρευση	Εργαστήρια	Διάθεση απορριμμάτων	Υποσύνολο 1-11	Γενική Διοίκηση	Προσωπικό (Μισθοί κτλ.)	Εκπαίδευση στελεχών	Διοχειριστικά έξοδα	Υποσύνολο 13-16	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
A. Συντήρηση (Από Πίνακα Β17)																		
B. Ασφάλιση																		
Γ. Επικοινωνίες																		
Δ. Ταξίδια																		
Ε. Ενοίκια																		
ΣΤ. Τρέχουσες δαπάνες (Από Πίνακα Β8)																		
Z. Δικαιώματα (Από Πίνακα Β12)																		
Η. Φόροι ιδιοκτησίας																		
Θ. Απορρίματα																		
Ι. Άδειες, Αμοιβές																		
ΙΑ. Υποσύνολο																		
ΙΒ. Αποσβέσεις: - Κτιρίων - Μηχανημάτων - Εξοπλισμού Γραφείων																		
ΙΓ. Υποσύνολο																		
ΙΔ. Σύνολο																		

6.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις για την Οργάνωση Παραγωγής

Για την κατανόηση και διερεύνηση αυτού του τμήματος που αναφέρεται στην Οργάνωση μονάδος και πιο συγκεκριμένα στην Οργάνωση παραγωγής θα πρέπει να προσέξουμε τα εξής στοιχεία:

α) Ποια οργανωτική μέθοδο θα ακολουθήσουμε στο Σχεδίου Επένδυσης για την τμηματοποίηση των βιομηχανικών μονάδων. Η συνηθέστερη μέθοδος τμηματοποίησης στηρίζεται στις βασικές λειτουργίες της τυπικής παραγωγής μονάδας όπως: Παραγωγή, Προμήθειες, Συντήρηση, Διάθεση - Εμπορία, Διοίκηση - Διαχείριση κλπ.

β) Ποία Οργανωτική δομή (οργανόγραμμα) θα ακολουθήσει η Παραγωγική μονάδα, καθώς για τις μεγάλες βιομηχανικές Μονάδες, η οργανωτική δομή αποτελεί κυρίως συνάρτηση του μεγέθους της επένδυσης ή της φύσεως του παραγόμενου προϊόντος.

Μπορεί επίσης να αποτελεί συνάρτηση των αντικειμενικών σκοπών της μονάδας ή των συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν στην εσωτερική και διεθνή αγορά.

γ) Θα πρέπει να προσέξουμε τη συγκέντρωση δαπανών και να αρχίσουμε την κοστολόγηση για κάθε τμήμα, τομέα ή μονάδα.

δ) Πρόβλεψη πληθωριστικής τάσης.

7. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ, ΔΙΑΘΕΣΗΣ - ΕΜΠΟΡΙΑΣ

7.1 Αντικειμενικός σκοπός

Η κυριότερη διάσταση και σημασία ενός Σχεδίου Επένδυσης, είναι η οργανωτική διάταξη μιας σειράς από δομές - διαρθρώσεις, διαδικασίες, συστήματα και λειτουργίες όπου άνθρωποι και υλικοί πόροι να συνδυάζονται αρμονικά έτσι ώστε να επιτυγχάνονται οι αντικειμενικοί στόχοι του Σχεδίου Επένδυσης.

Σκοπός τώρα αυτού του τμήματος στην οργάνωση της μονάδας είναι:

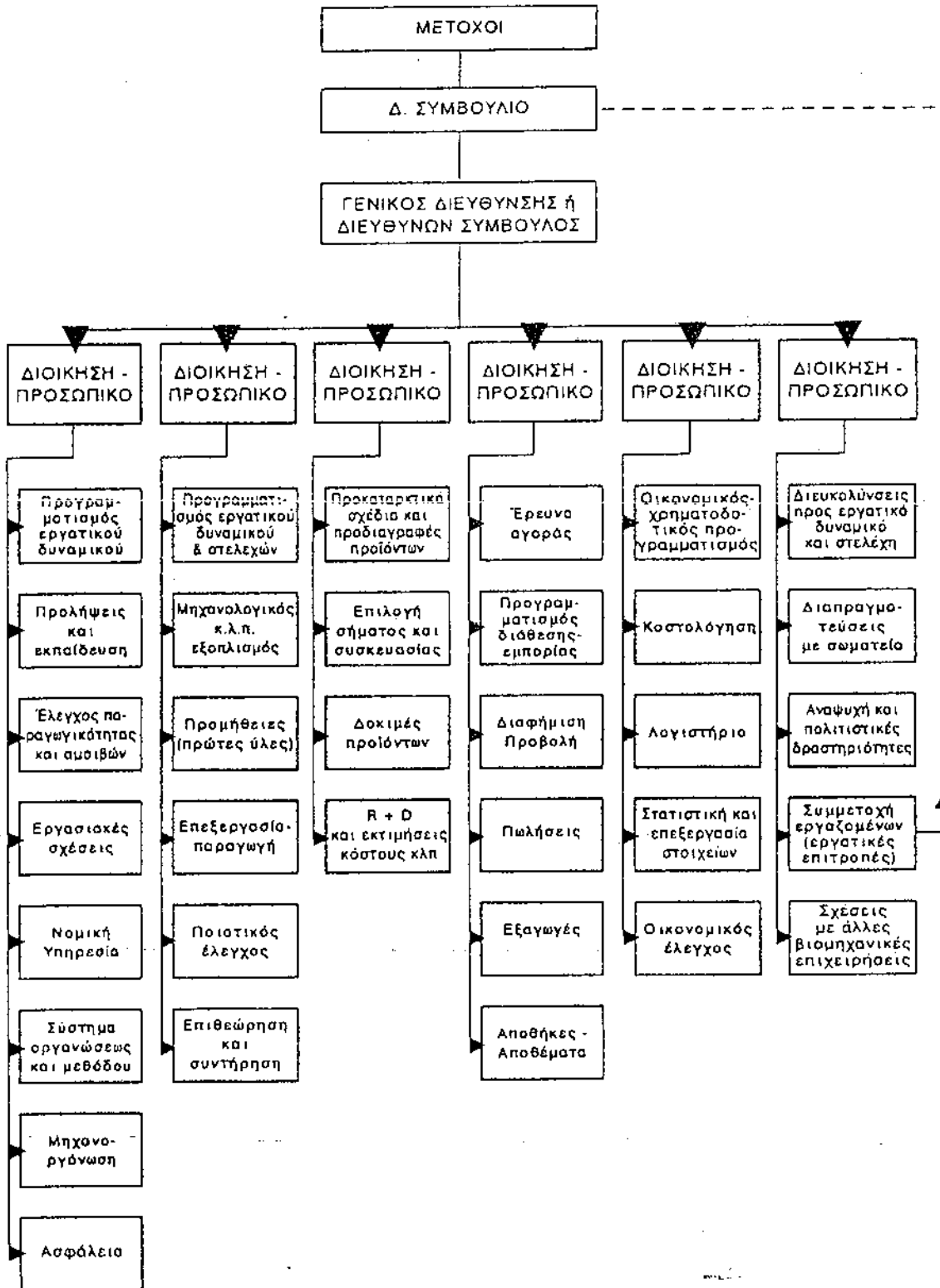
- α) Να ερευνήσει διάφορα οργανωτικά σχήματα ή δομές
- β) Να προτείνει το "άριστο"
- γ) Να επισημάνει τις αρχές που στηρίζεται η Οργάνωση της μονάδας

Οι αρχές αυτές είναι οι εξής:

1. Καταμερισμός της εργασίας
2. Καθορισμός εξουσιών, αρμοδιοτήτων και ευθύνης
3. Πειθαρχία σε όλα τα επίπεδα
4. Ενότητα εντολών ("Εντολές μόνο από έναν προϊστάμενο")
5. Ενότητα διεύθυνσης ("Κάθε ομάδα δραστηριοτήτων με τον ίδιο αντικειμενικό σκοπό θα πρέπει να έχει έναν επικεφαλής και ένα πλάνο")
6. Υποταγή του ατομικού στο γενικό συμφέρον
7. Δίκαιη ανταμοιβή (πχ ανάλογα με την παραγωγικότητα)
8. Συγκέντρωση αρμοδιοτήτων για καλύτερη συνολική απόδοση
9. Καθιέρωση αλυσίδας ιεραρχίας
10. Τάξη (μια θέση για κάθε τι, για τον καθένα και κάθε τι (καθένας) στη θέση του)
- 10α. Καλοπροαίρετο πνεύμα και αφοσίωση στους αντικειμενικούς σκοπούς
- 10β. Σταθερότητα θητείας και εξασφάλιση του προσωπικού
- 10γ. Πρωτοβουλία
- 10δ. Πνεύμα δημιουργικής συνεργασίας (Διάγραμμα Δ.Β.6)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ₆

Γενικό οργανόγραμμα βιομηχανικής επιχείρησης
κατά λειτουργική ομαδοποίηση (λειτουργική τμηματοποίηση)
(Τυπική οργανωτική δομή)

— Σχέση γραμμής

□ Όργανο δομής

7.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1]</p> <p><u>Διοίκηση</u></p> <p>I. Νομική μορφή II. Κατάσταση ανωτέρας διοίκησης III. Εσωτερική οργανωτική δομή IV. Περιγραφή καθηκόντων για κάθε επιτελικό στέλεχος V. Γενικούς σκοπούς μονάδας VI. Τρόπος λήψης απόφασης VII. Πολιτική για επαγγελ/κα θέματα VIII. Επάρκεια επιτελικών στελεχών IX. Μέθοδοι επικοινωνίας X. Γραμμή επικοινωνίας XI. Σύστημα αντιμετώπισης κρίσεων XII. Σύστημα αξιολόγησης</p>	<p>[2]</p> <p><u>Διαχείριση</u></p> <p>I. Περιγραφή εσωτερικής οργανωτικής δομής του τμήματος διαχ/σης II. Επιλογή στελεχών III. Περιγραφή καθηκόντων IV. Διαχειριστικό και λογιστικό τμήμα V. Σύστημα δεικτών διάγνωσης VI. Τρόπος κοστολόγησης VII. Σύστημα οικονομικού και χρηματοδοτικού ελέγχου</p>
<p>[3]</p> <p><u>Διάθεση εμπορίου</u></p> <p>I. Γεωγραφική περιοχή διανομής προϊόντος II. Μέθοδοι εμπορίας διάθεσης III. Επιλογή άριστης μεθόδου κριτήρια επιλογής IV. Στρατηγικές πώλησης (Κίνητρα, τοποθέτηση προϊόντος, μέθοδοι προσέγγισης.) V. Μέσα δημοσιότητας και προβολής VI. Εκτίμηση κόστους</p>	

7.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις

Κάθε Οργάνωση Μονάδας (στη Διοίκηση, Διαχείριση και Διάθεση - Εμπορία) ακολουθεί ορισμένες αρχές:

α) Οργανωτική Δομή

Κάθε Σχέδιο Επένδυσης εκτελεί ορισμένες λειτουργίες όπως "Σχεδιασμός προϊόντων" "Προμήθειες" κλπ. Η ομαδοποίηση όλων αυτών των λειτουργιών αποτελεί αποδεκτή μέθοδο Οργάνωσης. Έτσι οι λειτουργίες αυτές διακρίνονται σε:

Τμήματα ή Διευθύνσεις

Κύρια Δευτερεύοντα Τομείς Κλάδους

Μονάδες Γραφεία

β) Διοίκηση: αποτελεί την ανώτατη Διοικητική πηγή μέσα στην παραγωγική μονάδα και περιλαμβάνει:

- I. Μετόχους - Ιδιοκτήτες (Γενική Συνέλευση)
- II. Δ. Συμβούλιο - Πρόεδρος
- III. Γενικό Διευθυντή - Διευθύνοντα Σύμβουλο

Οι οποίοι αποτελούν πηγή ηγεσίας, διοίκησης και ελέγχου, χαράζουν τη στρατηγική και την πολιτική που θα ακολουθήσουν για τα μεγάλα θέματα.

Το Διάγραμμα Δ.Β.7 παρουσιάζει την τυπική οργανωτική δομή της διοίκησης μιας σχετικά μεγάλης βιομηχανίας.

γ) Το σύστημα Διοίκησης ακολουθεί τις εξής πολιτικές:

Φιλελεύθερο

(Ελεύθερες δραστηριότητες)

Συμμετοχικό

(Γνωμοδοτεί η ομάδα αποφασίζει ο επιτελής)

Αυταρχικό

(ο επιτελής απόφασιζει χωρίς επικοινωνία)

Δημοκρατικό
(Συλλογικές αποφάσεις)

Ηγετικό
(Ο επιτελής κατευθύνει, συντονίζει, ηγείται)

δ) Ορισμένα μεγάλα θέματα για τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων είναι τα εξής:

1. Επιλογή προϊόντων που θα παραχθούν ή των υπηρεσιών που θα προσφερθούν
2. Επιλογή του στόχου παραγωγής
3. Η τιμολόγηση των προϊόντων και η πολιτική ανταγωνισμού.
4. Οι μέθοδοι που θα χρησιμοποιηθούν για τη διάθεση - εμπορία ή διανομή και πώληση των προϊόντων.
5. Οι μεγάλες παραγγελίες προμηθειών, υλικών κλπ.
6. Η μισθολογική πολιτική και τα κίνητρα εργασίας
7. Το πρόγραμμα και ο προϋπολογισμός διαφήμισης - προβολής των προϊόντων.
8. Αν θα αγοραστεί ή θα ενοικιαστεί ο μηχανολογικός εξοπλισμός.
9. Ο τρόπος χρηματοδότησης.
10. Ο καθορισμός κριτηρίων επιλογής προσωπικού και εκπαίδευσής του.

ε) Διαχείριση: Το τμήμα διαχείρισης παρουσιάζεται στο Διάγραμμα Δ.Β.8

στ) Διάθεση - Εμπορία:

Η Διάθεση - Εμπορία αποτελεί την πιο δύσκολη λειτουργία της παραγωγής.

Η Διάθεση - Εμπορία παρουσιάζεται σαν:

α) Άμεση (δεν υπάρχει παρεμβολή μεταξύ παραγωγού - καταναλωτή,

δηλ. Παραγωγή → Κατανάλωση)

β) Έμμεση (Παρατηρείται παρεμβολή τρίτων)

Δηλ. Παραγωγή → Αντιπρόσωπος → Χονδρέμπορος →
Λιανοπωλητές → Καταναλωτές

Το σύστημα Εμπορίας - Διάθεσης πρέπει να είναι:

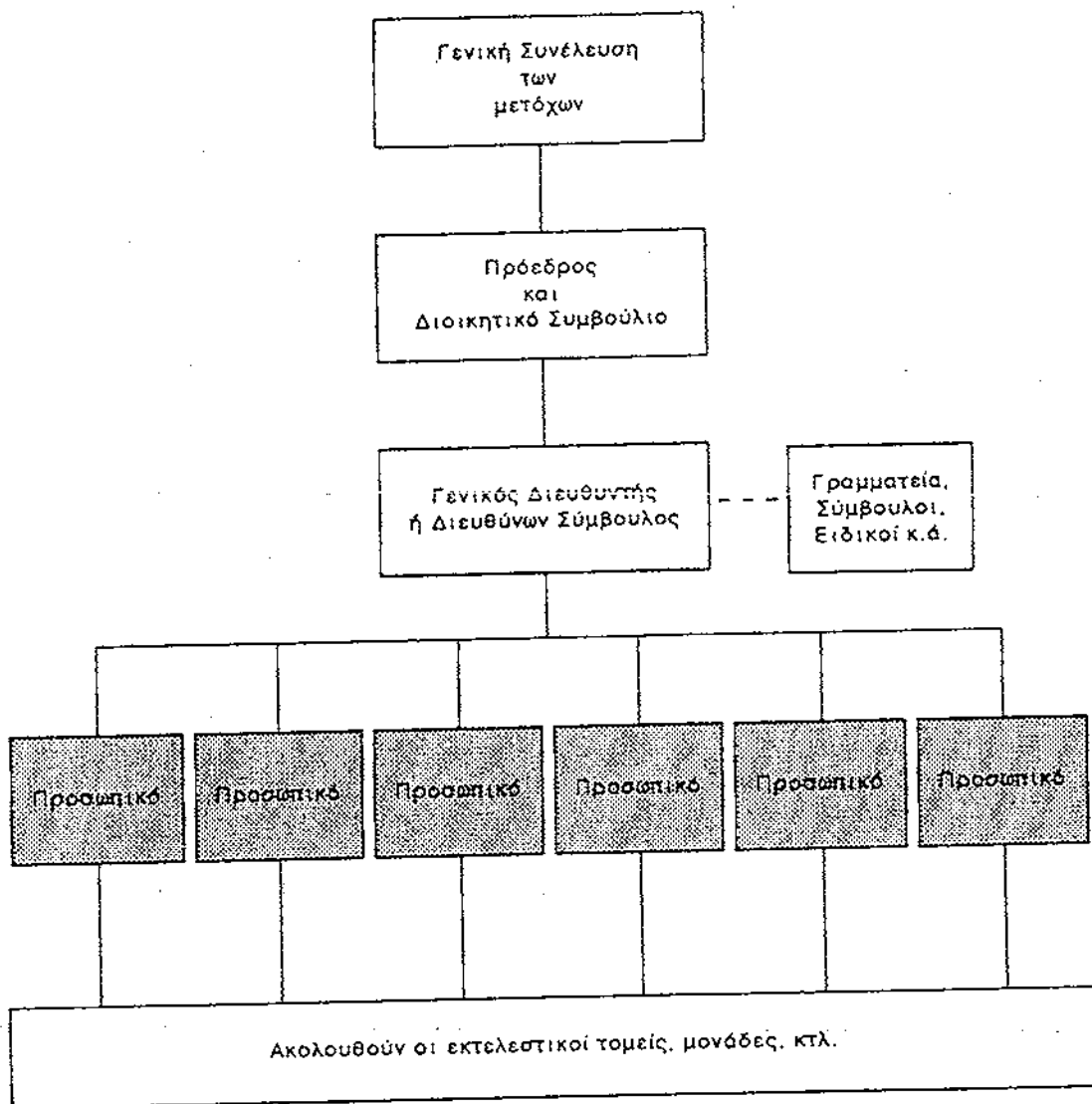
Ασφαλές Οικονομικό Γρήγορο Αξιόπιστο Απλό

Το Διάγραμμα Δ.Β.9 παρουσιάζει οργανόγραμμα του τμήματος Πωλήσεων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ7

"Το Μάνατζμεντ κορυφής":

Οι επιτελικοί - διοικητικοί φορείς της βιομηχανικής μονάδας
Οι πηγές της ανώτατης και της ενδιάμεσης διοίκησης (επιτελείο)
μιας σχετικά μεγάλης βιομηχανικής μονάδας
(ενδεικτική οργανωτική δομή)
(Μερική προσαρμογή διαγράμματος ΔΒ6)

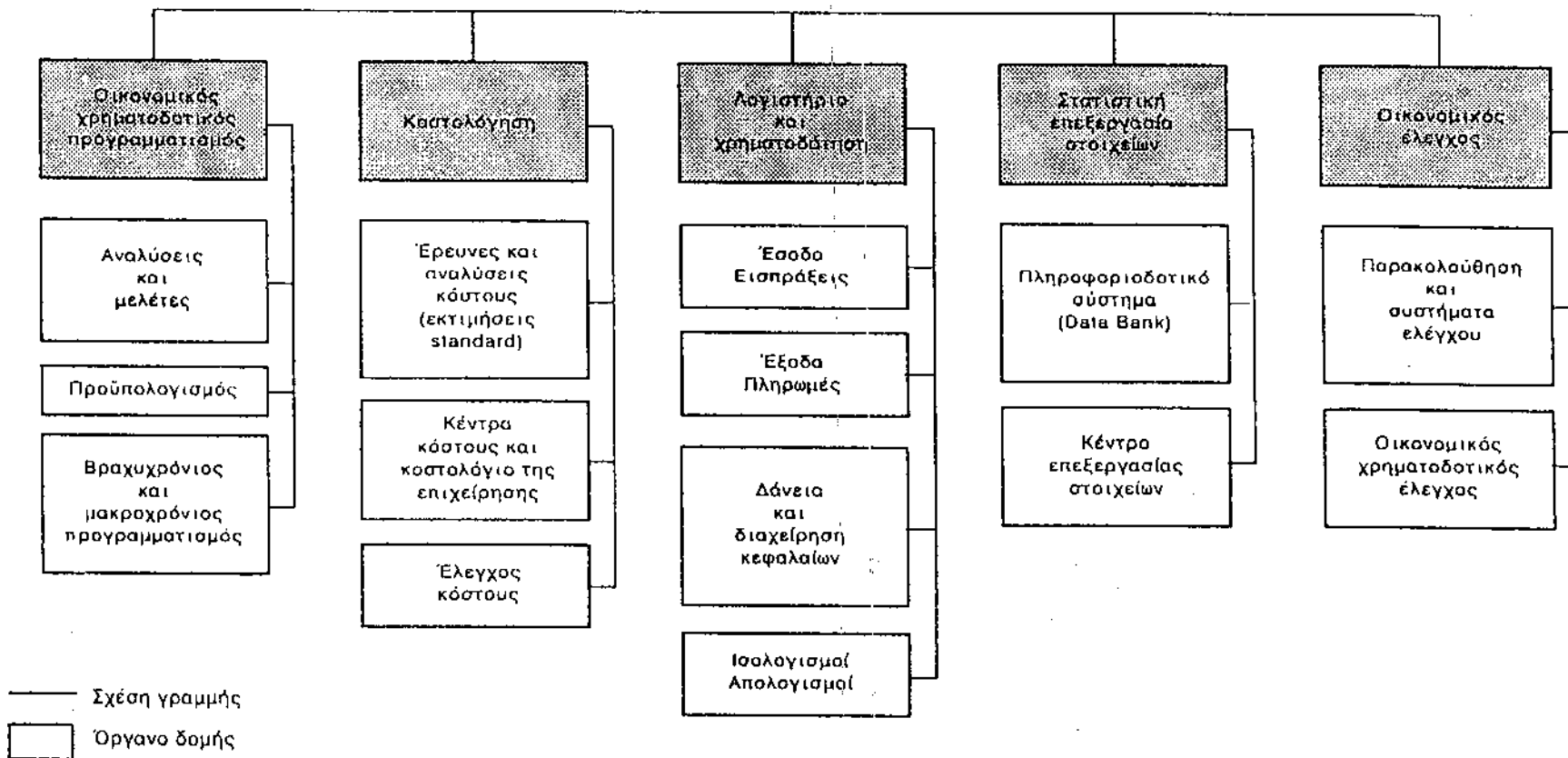

- Σχέση γραμμής
- - - Σχέση υπηρεσιακή
- Όργανο δομής

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ₈

Ενδεικτικό αναλυτικό οργανόγραμμα του τμήματος διαχείρισης (διαχειριστική δομή) μιας σχετικά μεγάλης βιομηχανικής μονάδας (Μερική ανάλυση διαγράμματος ΔΒ₆)

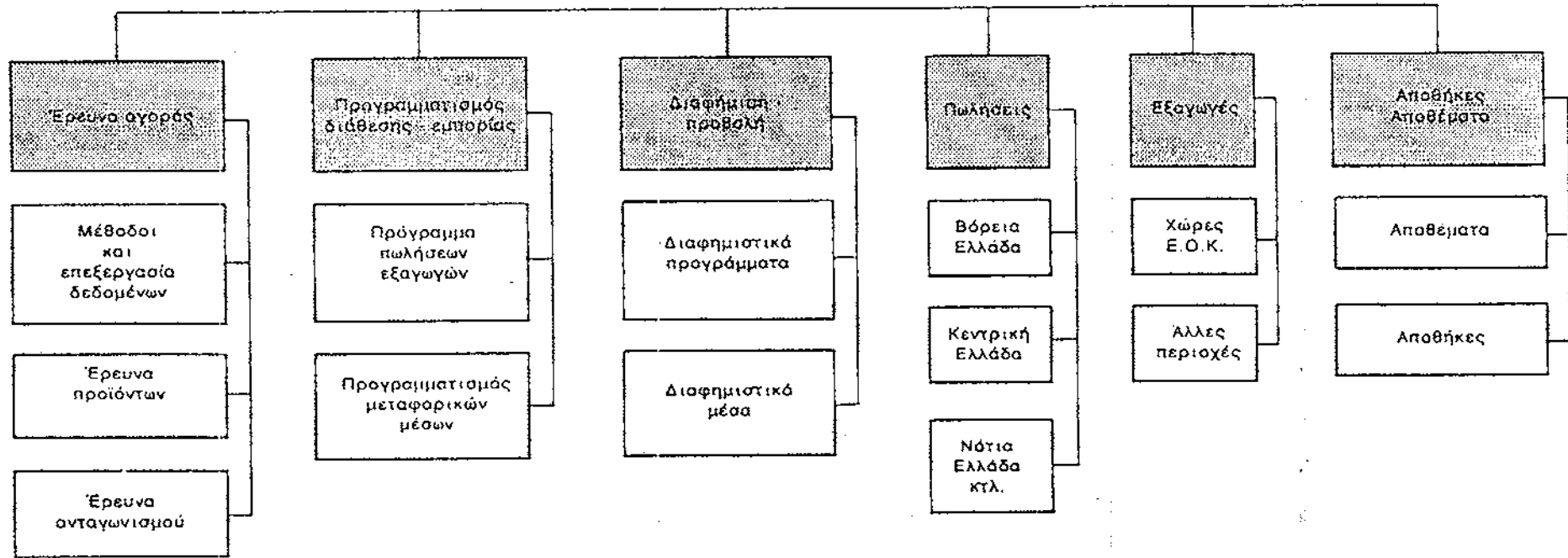
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ₉

Ενδεικτικό αναλυτικό οργανόγραμμα
του τμήματος διάθεσης - εμπορίας (πωλήσεων)
μιας σχετικά μεγάλης βιομηχανικής μονάδας
(Μερική ανάλυση διαγράμματος ΔΒ₆)

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ - ΕΜΠΟΡΙΑΣ (ΤΜΗΜΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ)

— Σχέση γραμμής

□ Όργανο δομής

8. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

8.1 Αντικειμενικός σκοπός

Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτελεί το σημαντικότερο κεφάλαιο κάθε σχεδίου επένδυσης καθώς παίρνει "σάρκα και οστά".

Οι ανθρώπινοι πόροι διακρίνονται σε:

- α) Διοικητικά στελέχη
- β) Υπαλλήλους
- γ) Εργατικό δυναμικό
- δ) Βοηθητικό προσωπικό

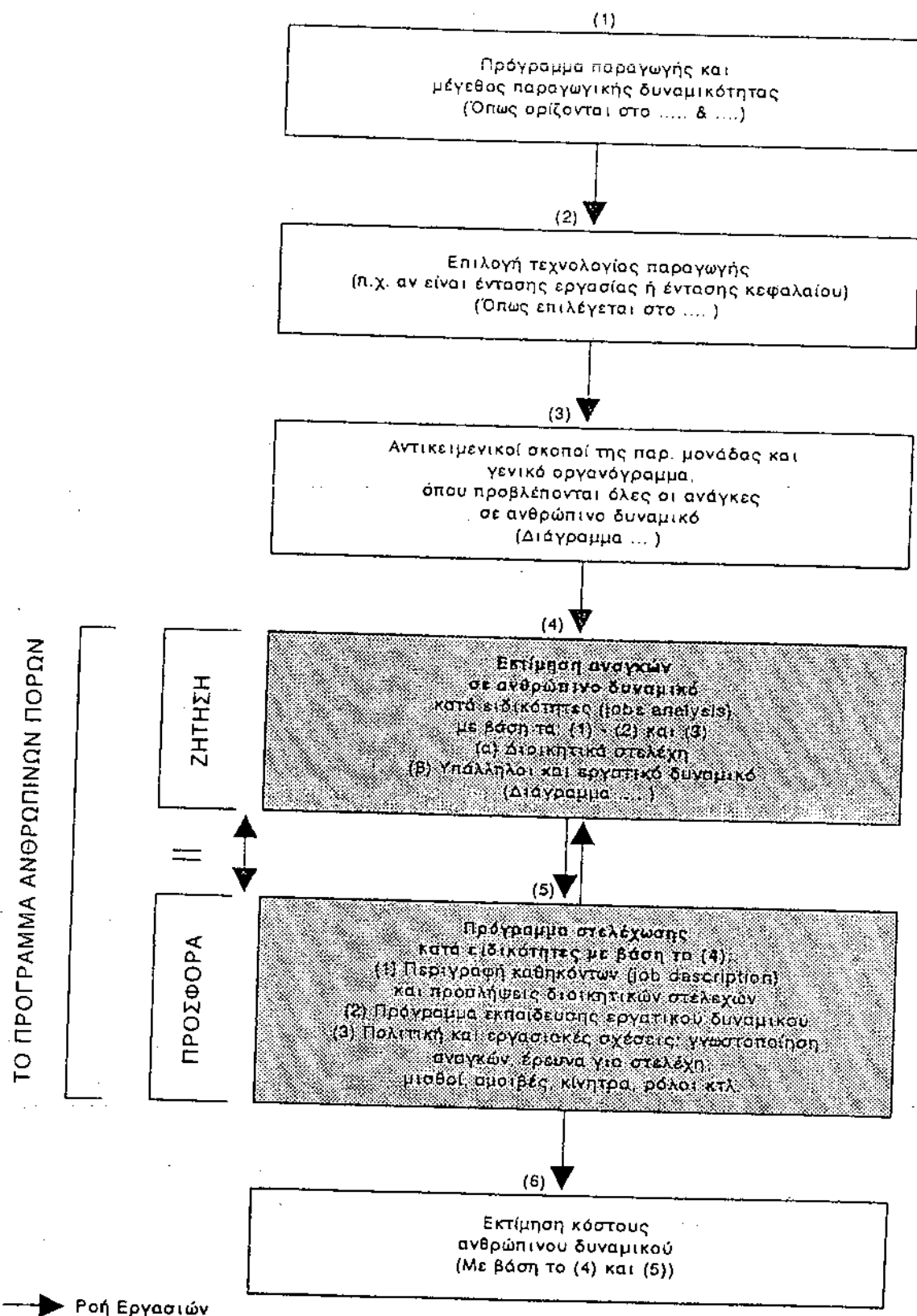
Ο αντικειμενικός σκοπός του τμήματος αυτού είναι:

- α) Εκτίμηση αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό
- β) Τρόποι στελέχωσης
 - I. περιγραφή θέσεως, II. περιγραφή καθηκόντων, ευθυνών, III. εκπαίδευση, IV. καθορισμός πολιτικής
- γ) Εκτίμηση κόστους εισροής

Το παρακάτω διάγραμμα Δ.Β.10 παρουσιάζει αναλυτικά τη ροή των εργασιών.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ 10

Διάγραμμα ροής εργασιών για την εκτίμηση:
 (α) των αναγκών ανθρώπινου δυναμικού και
 (β) τη στελέχωση του σχεδίου επένδυσης:
 το πρόβλημα ανθρώπινων πόρων

8.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1]</p> <p><u>Προσωπικό</u> <u>Εργατικό δυναμικό</u></p> <p>I. Στοιχεία και λύσεις των αναγκών του προσωπικού (παραγωγική δυναμικότητα, οργανόγραμμα θέσεων, τεχνολογία παραγωγής, θέσεις προσωπικού, δυνατότητα πρόσληψης, ειδικότητες)</p> <p>II. Επιλογή και πρόσληψη προσωπικού. (Με βάση τις ανάγκες, επιλογή, οργανόγραμμα, πίνακας προσωπικού, θεσμοθέτηση προτύπων, καθηκοντολογία.)</p> <p>III. Κόστος εργασίας α) Κόστος εργασίας παραγωγής β) >> >> προσωπικού (Πίνακας Β22) (Πίνακας Β23)</p>	<p>[2]</p> <p><u>Διοίκηση</u> <u>Διοικητικά Στελέχη υπάλληλοι</u></p> <p>I. Λύσεις για ανάγκες σε προσωπικό (Απαιτήσεις, οργανόγραμμα θέσεων, αναγκαίες θέσεις, αριθμός διαθεσίμων.)</p> <p>II. Επιλογή - Προσλήψεις (Οργανόγραμμα θέσεων, πίνακας προσωπικού, μετεκπαίδευση)</p> <p>III. Κόστος διοικητικού προσωπικού (Πίνακας Β24) (Πίνακας Β25)</p>
--	---

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β22

Στελέχωση Εργατικό Δυναμικό

(Το σύνολο μεταφέρεται στον επόμενο Πίνακα Β23)

Στελέχωση - Εργατικό Δυναμικό : Σταθερό και Μεταβλητό

Τμήμα		Αριθμός Εργατών (Κατά κατηγορίες ημερομισθίων)								Υποσύνολο	Σύνολο
Λειτουργία (Εργασία)	Βάρδια	Εγχώ-	Αλλο-	Εγχώ-	Αλλο-	Εγχώ-	Αλλο-	Εγχώ-	Αλλο-	Εγχώ- ριοι	Αλλο- δαπιοί
		ριοι	δαπιοί	ριοι	δαπιοί	ριοι	δαπιοί	ριοι	δαπιοί		
	I										
	II										
	III										
	I										
	II										
	III										
	I										
	II										
	III										
	I										
	II										
	III										
Σύνολο											

Σημείωση : Ο Πίνακας αυτός μπορεί να προσαρμοστεί ή να επεκταθεί, για να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε περίπτωσης (Καταστάσεις ημερομισθίων).

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 23

Εκτίμηση κόστους παραγωγής : Ημερομίσθια
(τα σύνολα μεταφέρονται στον Πίνακα Β43)

Τμήμα :	Μεταβλητό κόστος. Κατηγορίες ημερομισθίων (Αριθμός Εργατών)					Σταθερό κόστος. Κατηγορίες ημερομισθίων (Αριθμός Εργατών)				
	Υποσύνολο		Σύνολο			Υποσύνολο		Σύνολο		
Αριθμός	Περιγραφή Εργασίας	Εγγώ- ριοι	Αλλο- δαποί	Εγγώ- ριοι	Αλλο- δαποί	Εγγώ- ριοι	Αλλο- δαποί	Εγγώ- ριοι	Αλλο- δαποί	Εγγώ- ριοι
Συνολικός αριθμός ενοστών										
Ωρες εργασίας / ημέρα										
Ημέρες εργασίας / έτος										
Ωρες, έτος										
Ημερομίσθιο / ώρα										
Επιβαρύνσεις (%)										
Ημερομίσθια / έτος										
Σύνολο										

Σημείωση : Ο Πίνακας αυτός μπορεί να προσαρμοστεί ή να επεκταθεί, για να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε περίπτωσης (καταστάσεις ημερομισθίων κ.λ.π.).

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β24

Στελέχωση : Διοικητικά Στελέχη
 (Το σύνολο μεταφέρεται στον επόμενο Πίνακα Β25)

Τμήμα :	Κατηγορίες μισθών (Αριθμός Διοικητικών Στελεχών)							
Λειτουργία (Αρμοδιότητα)	Εγχώριο προσωπικό	Αλλοδαπό προσωπ.	Εγχώριο προσωπ.	Αλλοδαπό προσωπ.	Εγχώριο προσωπ.	Αλλοδαπό προσωπ.	Υποσύνολο Εγχώριο Αλλοδαπό προσωπικό	Σύνολο
Σύνολο								

Σημείωση : Ο Πίνακας αυτός μπορεί να προσαρμοστεί ή να επεκταθεί, για να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε περίπτωσης.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 25

Εκτίμηση κόστους παραγωγής : Μισθοί
(το σύνολο μεταφέρεται στον Πίνακα Β 43)

Τμήμα											
									Υποσύνολο		
Αριθμός	Περιγραφή	Λειτουργίας	Εγχώριο	Αλλοδαπό	Εγχώριο	Αλλοδαπό	Εγχώριο	Αλλοδαπό	Εγχώριο	Αλλοδαπό	Σύνολο
(Αρμοδιότητας)	προσκό	προσωπικό	προσκό	προσωπικό	προσκό	προσκό	προσκό	προσωπικό	προσκό	προσωπικό	
Συνολικός Αριθμός Στελεχών											
Μήνες εργασίας / έτος											
Ανθρωπομήνες / έτος											
Μισθοί / μήνα											
Επιβαρύνσεις (%)											
Μισθοί / έτος											
Σύνολο											

Σημείωση : Ο Πίνακας αυτός μπορεί να προσαρμοστεί ή να επεκταθεί, για να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε περίπτωσης.

8.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις στη στελέχωση εργατικού δυναμικού

Για τη στελέχωση της μονάδας θα πρέπει να προσέξουμε:

α) Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτελεί το κυριότερο παραγωγικό στοιχείο μέσα στην επιχείρηση καθώς οι επιδόσεις του συμβάλλουν καθοριστικά στην αποδοτικότητα και στην ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης. Γι αυτό η κατάρτιση και επιλογή άριστου και εφικτού εργατικού δυναμικού είναι επιβαλλόμενη ανάγκη.

β) Η εκτίμηση των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό

γ) Η μέρες εργασίας προσωπικού (Πίνακες Β.26 - Β.27)

δ) Πρόσθετες δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού

ε) Στελέχωση διοίκησης (Διάγραμμα Δ.Β.11)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β26

Διοικητικό Προσωπικό - Μισθοί Στελεχών

(1)	(2)	(3)	(4) = (2) X (3)
Ειδικότητα ή θέση	Αριθμός	Μέσος Ετήσιος Μισθός	Συνολική Δαπάνη (δρχ)
Πρόεδρος	1	2.500.000	2.500.000
Διοικητικό Συμβούλιο	8	500.000	4.000.000
Γενικός Διευθυντής	1	2.800.000	2.800.000
Ειδικοί Σύμβουλοι	2	2.500.000	5.000.000
Διευθυντές Τμημάτων	6	1.800.000	10.800.000
Μεσαία Διοικητικά Στελέχη	9	1.500.000	13.500.000
Κατώτερα Διοικητικά Στελέχη	3	1.250.000	3.750.000
Υπάλληλοι	16	1.000.000	16.000.000
Βοηθητικό Προσωπικό	7	600.000	4.200.000
Σύνολο	53		60.550.000

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

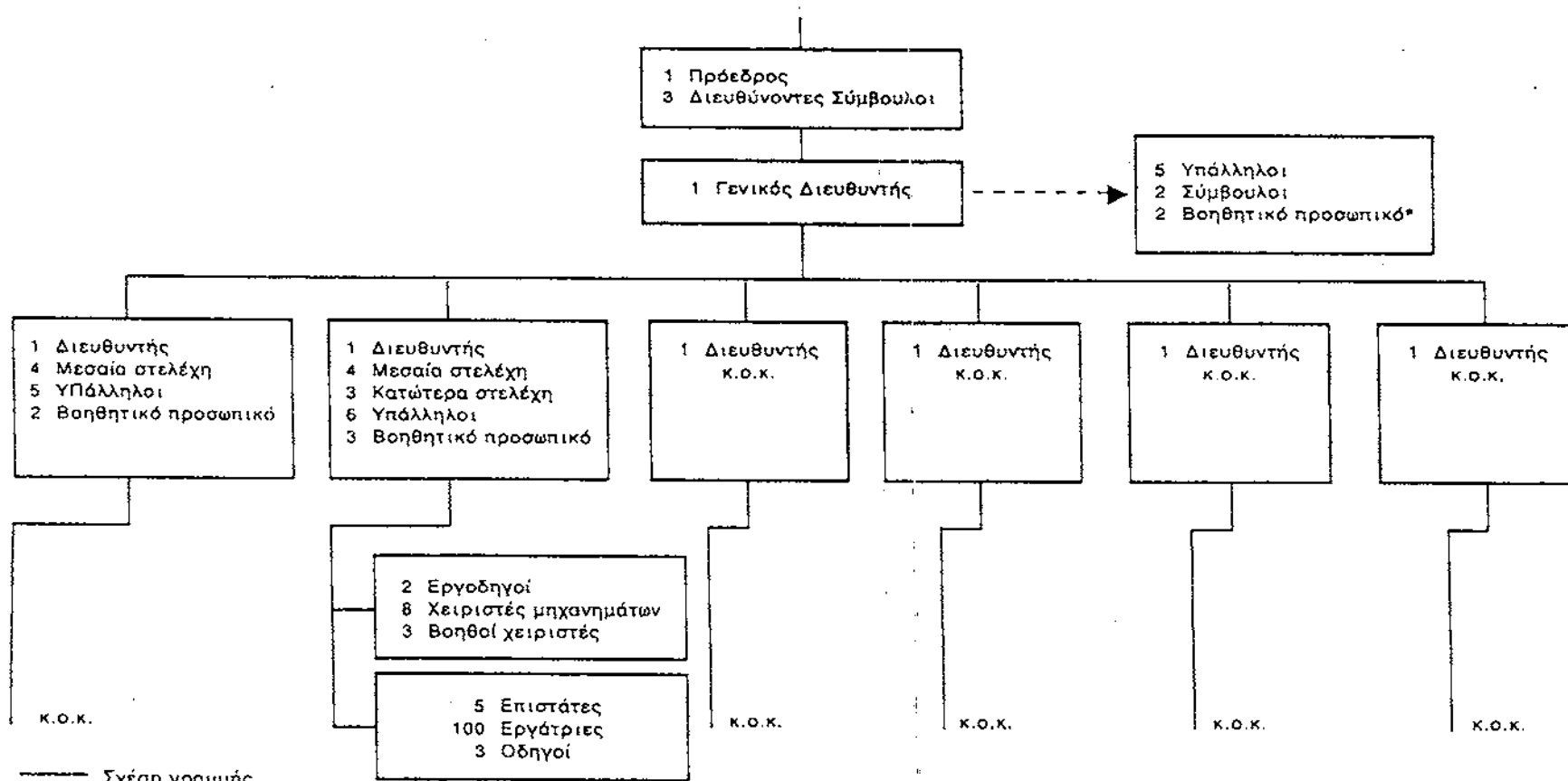
ΠΙΝΑΚΑΣ Β 27

Εργατικό Δυναμικό - Προσωπικό : Ημερομίσθια Εργατών

(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (2) x (3) x (4)
Ειδικότητα κατά τομέα	Αριθμός Εργατών	Μέσο Ημερο- μίσθιο (δρχ.)	Αριθμός Ημερο- μισθίων (ημέρες)	Συνολική Δαπάνη
Τομέας Μηχανολο- γικού Εξοπλισμού				
Εργοδηγοί	2	5.000	220	2.200.000
Χειριστές μηχ.	8	4.500	220	7.920.000
Βοηθοί χειρ.	3	3.800	220	2.508.000
Υποσύνολο	13	-----	-----	12.628.000
Τομέας Επεξεργασίας Παραγωγής				
Επιστάτες	5	5.500	230	6.325.000
Εργάτριες	100	3.500	230	8.050.000
Οδηγοί	3	4.000	230	2.760.000
Υποσύνολο	108	-----	-----	17.135.000
Σύνολο	121	-----	-----	29.763.000

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ₁₁

Οργανόγραμμα θέσεων προσωπικού: Στελεχών και εργατικού δυναμικού
(Ενδεικτικό παράδειγμα)
(Μερική ανάλυση διαγράμματος ΔΒ₁)

— Σχέση γραμμής
□ Όργανο δομής

* Με τις σύγχρονες κοινωνικές αντιλήψεις, οι όροι "κλητήρας" και "καθαρίστρια" είναι απαράδεκτοι και έχουν αντικατασταθεί με τον όρο "βοηθητικό προσωπικό"

9. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

9.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Κάθε Σχέδιο Επένδυσης για να λειτουργήσει εκτός από μηχανολογικό εξοπλισμό, εργατικό δυναμικό και διοικητικό χρειάζεται μια συγκεκριμένη κατηγορία πόρων που ονομάζεται "Κεφάλαιο Κίνησης".

Το κεφάλαιο κίνησης είναι οι πόροι που θα δώσουν τη δυνατότητα στη Μονάδα "να κινηθεί" π.χ. από θέματα πρώτων υλών, προμήθειες, κλπ. χωρίς αυτούς τους συγκεκριμένους πόρους η μονάδα δεν μπορεί να λειτουργήσει. Για να τεθεί αμέσως σε λειτουργία ο παραγωγικός μηχανισμός χρειάζονται δυο στοιχεία:

α) την αρχική σταθερή επένδυση που χρειάζεται για τη δημιουργία πάγιου κεφαλαίου (οικόπεδο, κτίρια, εξοπλισμός, εγκαταστάσεις κλπ.)

β) κεφάλαιο κίνησης: οι πόροι που χρειάζονται άμεσα για να λειτουργήσει και να πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα παραγωγής (τελευταίο στόχο του Επενδυτικού Σχεδίου).

Λογιστικά τώρα:

α) το "Ακαθάριστο Κεφάλαιο Κίνησης": είναι το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

β) το "Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης" : είναι το κυκλοφορούν ενεργητικό μείων τις τρέχουσες υποχρεώσεις.

Αναλυτικότερα:

Κυκλοφορούν Ενεργητικό ----- Απαραίτητο Σχέδιο Επένδυσης

α) Αποθέματα πρώτων υλών

β) Προμήθειες υλικών

γ) Προϊόντα υπό επεξεργασία ----- Σύνολο Κεφαλαίου Κίνησης
Ακαθάριστο

δ) Έτοιμα προϊόντα

ε) Χρεώστες

στ) Μετρητά

Μείον τρέχουσες υποχρεώσεις ----- Ανάγκη λειτουργίας του Σχεδίου
Επένδυσης

α) Πιστωτές

β) Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις Σύνολο τρεχουσών υποχρεώσεων

γ) Άλλες υποχρεώσεις

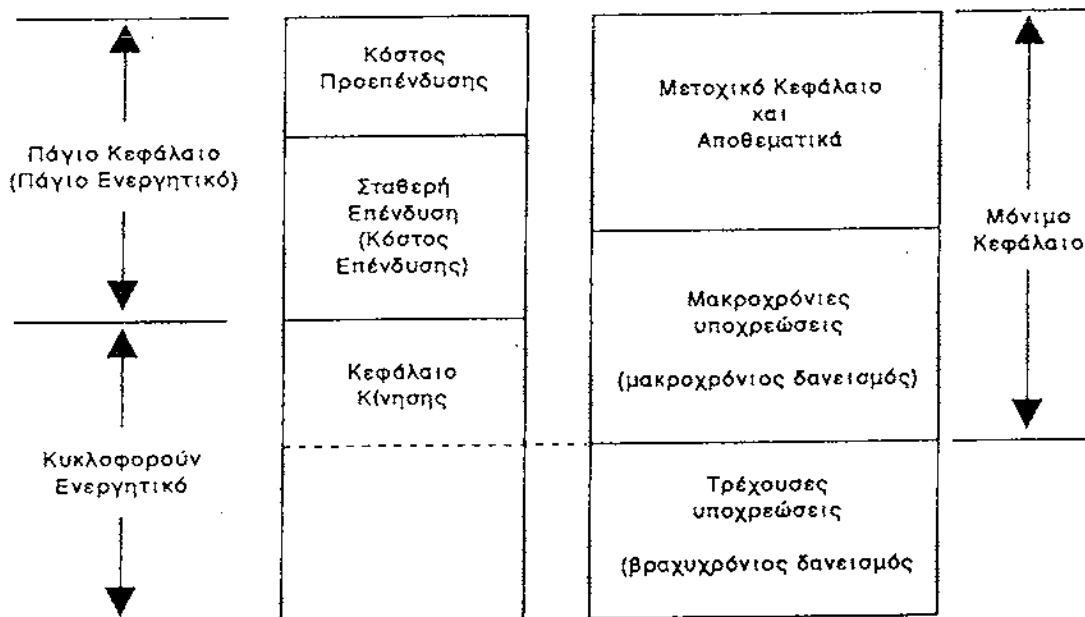
Δηλαδή: Ακαθάριστο Κεφάλαιο Κίνησης
 -- Τρέχουσες Υποχρεώσεις

Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης

Το παρακάτω διάγραμμα μας δείχνει τη θέση του κεφαλαίου κίνησης στα χρηματοοικονομικά μεγέθη της μονάδας (Διάγραμμα Δ.Β.12).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ₁₂

Έννοια και θέση του Κεφαλαίου Κίνησης
στη δομή των "Χρηματοοικονομικών" (λογιστικών) μεγεθών
μιας παραγωγικής μονάδας
(Γενική δομή Ισολογισμού)

Σχέσεις μεγεθών:

- (1) Ενεργητικό = Παθητικό
- (2) Κεφάλαιο Κίνησης = Κυκλοφορούν Ενεργητικό - Τρέχουσες Υποχρεώσεις
- (3) ή Κεφάλαιο Κίνησης = Μόνιμο Κεφάλαιο - Πάγιο Κεφάλαιο
(Παθητικού) (Ενεργητικού)

Πηγή: United Nations Industrial Development Organization, *Manual for the Preparation of Industrial Feasibility Studies*, Vienna, 1978, p. 157.

Για να προγραμματίσουμε το κεφάλαιο κίνησης θα πρέπει να λάβουμε υπ όψιν μας την αρχή της παραγωγικής λειτουργίας. Το επαρκές και επιπλέον Κεφάλαιο Κίνησης θα δώσει την ευκαιρία στην επιχείρηση να πληρώσει τις πρώτες δαπάνες λειτουργίας έτσι ώστε να εξασφαλίσει τα εξής πλεονεκτήματα:

α) Άμεση λειτουργία παραγωγικής μονάδας και προϋποθέσεις για θετική αποδοτικότητα στο μέλλον.

β) Ενισχύει τις δυνατότητες του επενδυτικού φορέα

γ) Ενισχύει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Αντικειμενικός σκοπός του τμήματος αυτού:

α) Να υπολογισθεί το κατάλληλο μέγεθος του Κεφαλαίου Κίνησης καθώς και της σύνθεσής του.

β) Να εκτιμηθεί το κόστος του Κεφαλαίου Κίνησης.

γ) Να υποδείξει την κατάλληλη επιχειρηματική στρατηγική για το Κεφάλαιο Κίνησης.

9.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1] <u>Επισημάνση των απαιτήσεων σε</u> <u>Κεφάλαιο Κίνησης</u> Τα στοιχεία που αποτελούν το Κεφάλαιο Κίνησης</p>	<p>[2] <u>Εναλλακτικοί συνδυασμοί για το</u> <u>μέγεθος και τη σύνθεση του</u> <u>Κεφαλαίου Κίνησης</u></p>
<p>[3] <u>Άριστος συνδυασμός Κεφαλαίου</u> <u>Κίνησης ΕΠΙΛΟΓΗ</u></p>	<p>[4] <u>Στρατηγικές και Πολιτικές για τον ορθό</u> <u>προγρ/σμό του Κεφαλαίου Κίνησης</u></p>

9.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις για τον υπολογισμό του Κεφαλαίου Κίνησης

Για τον υπολογισμό του Κεφαλαίου Κίνησης πρέπει να γνωρίζουμε τα εξής:

A. Γενικές αρχές

Επάρκεια κεφαλαίου κίνησης	Ανάγκες κεφαλαίου κίνησης Μέγεθος και σύνθεση κεφαλαίου κίνησης ανάλογα με τη φύση της επιχείρησης	Χρόνος ρευστοποίησης απαιτήσεων Ενίσχυση της οικονομικής επιφάνειας της μονάδας μέσω του κεφαλαίου κίνησης
-------------------------------	---	--

B. Σύνθεση κονδυλίων που συγκροτούν το Κεφάλαιο Κίνησης

I. Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Χρεώσεις *Στοιχείο που προσδιορίζει την πολιτική που ακολουθεί η επιχείρηση στις πωλήσεις

*Όριο Πωλήσεων επί πίστωση (χρεώστες) γιατί επηρεάζει τη ρευστότητα της επιχείρησης (30 ημέρες).

Αποθέματα Πρώτων Υλών *Κύριο χαρακτηριστικό των αποθεμάτων είναι η δέσμευση κεφαλαίων κίνησης γι αυτό πρέπει να περιορίζεται η συσσώρευση υπερβολικών αποθεμάτων.

*Κανονική ροή παραγωγής

Μετρητά *Άμεση Ρευστότητα της επιχείρησης και η κάλυψη των αναγκών της για 15 ημέρες.

*Το μέγεθος των μετρητών πρέπει να είναι το 5% του συνολικού Κεφαλαίου Κίνησης.

Τρέχουσες Υποχρεώσεις *Οι πρώτες ύλες, βοηθητικά υλικά, προμήθειες, παροχές κοινής ωφέλειας.

Στο παρακάτω παράδειγμα δίνονται οι ανάγκες μιας μικρής επιχείρησης (Ετοιμών ενδυμάτων) για τον υπολογισμό του Κεφαλαίου Κίνησης και τους λογαριασμούς που το συνθέτουν.

Κάλυψη 2 μηνών για:

Μισθούς - Προμήθειες - Υλικά Συσκευασίας - Παροχές ΔΕΗ, ΟΤΕ - Πρώτες Ύλες.

Κάλυψη 1/2 μηνός για: Έτοιμα Προϊόντα

Κάλυψη 1/4 του μήνα για: Προϊόντα υπό επεξεργασία

Κάλυψη για 2 μήνες για: Ενοίκια γραφείων

Παράδειγμα υπολογισμού Κεφαλαίου Κίνησης.

Συνολικό κόστος Σχεδίου Επένδυσης

A. Κόστος Επένδυσης (σταθερή επένδυση)

Οικόπεδο

Κτίριο

Μηχανήματα

(Εκατ. Δρχ)

130

10

40

80

B.	Κεφάλαιο Κίνησης		64
	Μετρητά : Για μισθούς 8 εκατ./μήνα x 2	16	
	Προμήθειες 5 εκατ./μήνα x 2	10	
	Συσκευασία 2 εκατ./μήνα x 2	4	
	Παροχές 3 εκατ./μήνα x 2	6	
	Πρώτες Ύλες (10 εκατ./μήνα x 2)	20	
	Έτοιμα προϊόντα 8 εκατ./μήνα x 1/2	4	
	Επεξ/να προϊόντα 8 εκατ./μήνα x 1/4	2	
	Ενοίκια 1 εκατ./μήνα x 2	2	

Γ.	Συνολικό Κόστος Σχεδίου Επένδυσης		194

Είναι αυτονόητο ότι η επιχείρηση δεν μπορεί να λειτουργήσει μόνο με το κεφάλαιο αν δεν υπάρχει το κεφάλαιο κίνησης.

Για τον υπολογισμό του κεφαλαίου κίνησης θα πρέπει να γνωρίζουμε:

α) τον ελάχιστο αριθμό ημερών που καλύπτουν τα κονδύλια του κυκλοφορούντος ενεργητικού καθώς και των τρεχουσών υποχρεώσεων.

Πίνακας Β.28

ΠΙΝΑΚΑΣ Β28

Τυπικοί συντελεστές και χρονικές προθεσμίες
για τον υπολογισμό του κεφαλαίου κίνησης ενός σχεδίου επένδυσης: παραδοχές

(1)	(2)	(3)
Κονδύλια Κεφαλαίου Κίνησης	Ελάχιστος αριθμός ημερών κάλυψης αναγκών (N)	Συντελεστής κυκλοφορίας των στοιχείων ¹
I. Κυκλοφορούν ενεργητικό		
α. Χρεώσεις	30	12
β. Αποθέματα		
(i) Πρώτες ύλες τοπικής προέλευσης		
Α. Κατηγορία	30	12
Β. Κατηγορία	12	24
(ii) Εισαγόμενες πρώτες ύλες	100	3,6
(iii) Ανταλλακτικά	180	2
(iv) Προϊόντα υπό επεξεργασία	9	40
(v) Τελειωμένα προϊόντα	15	24
γ. Μετρητά	15	24
II. Τρέχουσες υποχρεώσεις		
δ. Τρέχουσες υποχρεώσεις (πιστώσεις)	30	12
III. Κεφάλαιο κίνησης (III = I-II)		

Πηγή: United Nations Industrial Development Organization, *Manual for the Preparation of Industrial Feasibility Studies*, Vienna, 1978, σσ. 194-195.

1. Ο συντελεστής κυκλοφορίας υπολογίζεται με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των τρεχουσών, σύμφωνα με τον τύπο (E2.10-1). Η στήλη προκύπτει από τη διαίρεση των 360 ημερών δια του ελάχιστου αριθμού ημερών κάλυψης αναγκών [στήλη (2)].

10. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

10.1 Αντικειμενικός Σκοπός

Η πραγματοποίηση του Σχεδίου Επένδυσης περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- I. Η λήψη απόφασης για προώθηση του Σχεδίου Επένδυσης
- II. Μελέτη Εφαρμογής ή Οριστική Μελέτη
- III. Ρύθμιση Χρηματοδότησης
- IV. Επιλογή και προμήθεια υλικών και μηχανολογικού εξοπλισμού
- V. Υπογραφή Συμβολαίων
- VI. Κατασκευή Έργων
- VII. Έναρξη λειτουργίας παραγωγικής μονάδας

Αντικειμενικός σκοπός του κεφαλαίου αυτού είναι:

- α) να αναλυθούν όλες οι πολύπλοκες εναλλακτικές ενέργειες για την πραγματοποίηση του Σχεδίου Επένδυσης
- β) επιλογή άριστης λύσης
- γ) να εκτιμηθεί το αναγκαίο κόστος

B. ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Διάγραμμα Δ.Β.13

Διάγραμμα Δ.Β.14

Γ. Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΩΝ

Η επιλογή στελεχών για τη σύσταση της ομάδας MANATZMENT Έργων (Ο.Μ.Ε.) πρέπει να ληφθεί με ιδιαίτερη προσοχή.

Η ομάδα αυτή θα πρέπει να απαρτίζεται από:

- Διοικητικό προσωπικό
- Πολιτικούς μηχανικούς
- Οικονομολόγους
- Μηχανολόγους
- Αναλυτές κόστους
- Αρχιτέκτονες κ.ά.

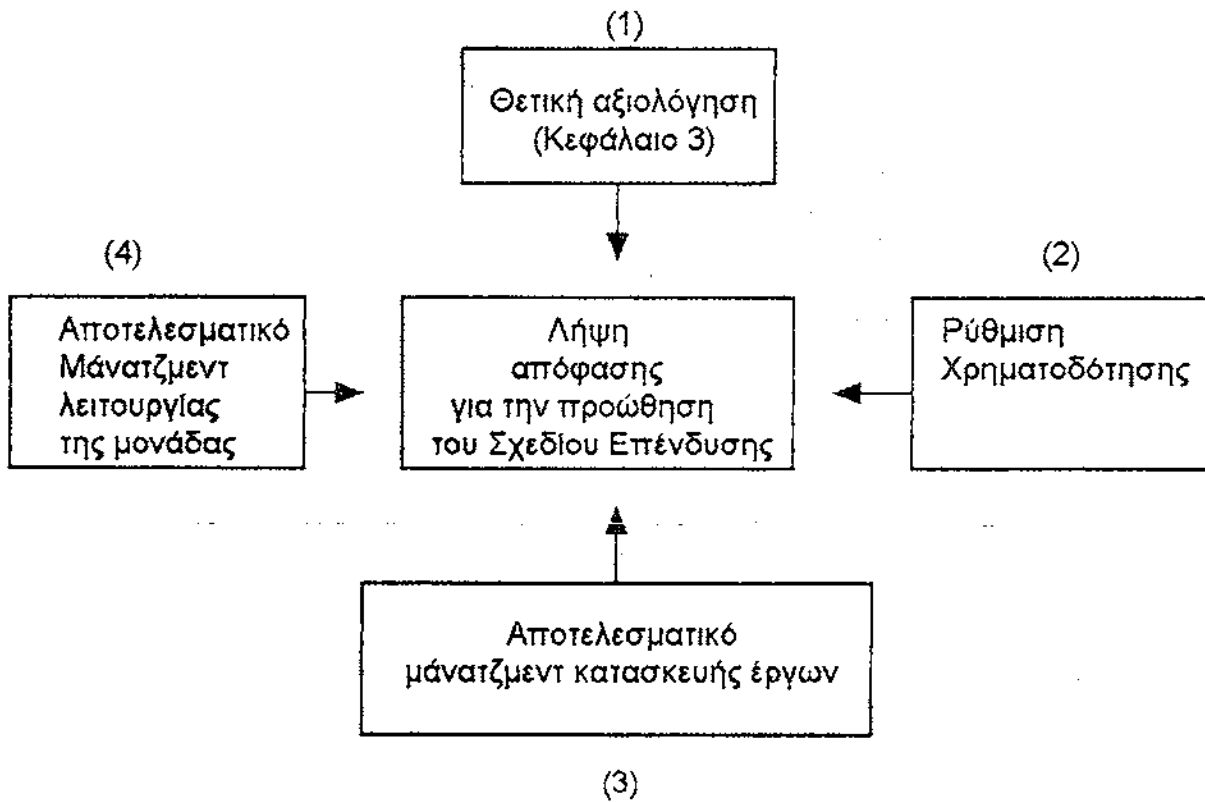
Η επιλογή του άριστου τρόπου σύνθεσης της Ο.Μ.Ε. θα εξαρτηθεί από την αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων για την αξιοπιστία εργασίας της ομάδας.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Διάγραμμα (Δ.Β.15)

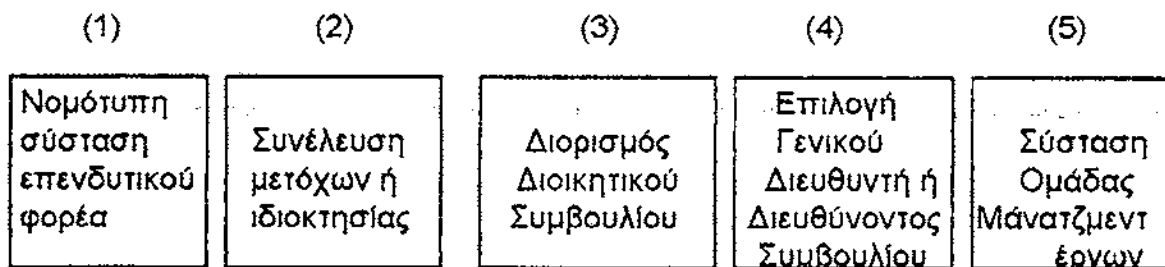
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Δ.Β.13

Η λήψη απόφασης για την προώθηση του Σχεδίου Επένδυσης
[είναι συνάρτηση τεσσάρων παραγόντων (1),(2),(3) & (4)]

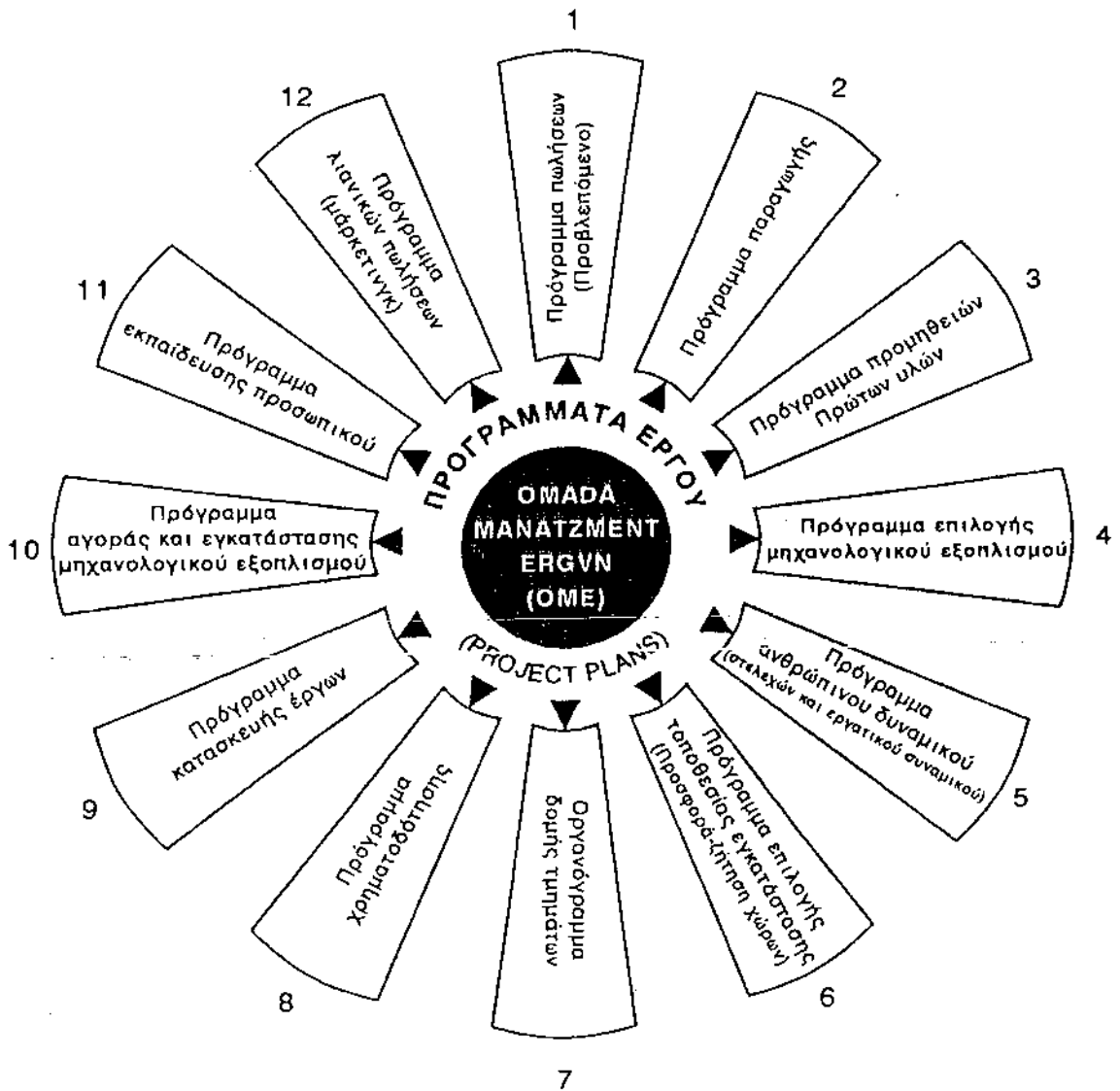
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Δ.Β.14

Οι πρώτες διαδικαστικές ενέργειες για την
πραγματοποίηση του Σχεδίου Επένδυσης
Ροή διαδικαστικών ενεργειών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ15

Τα επιμέρους προγράμματα ενός σχεδίου επένδυσης
και το μανάτζμεντ εφαρμογής τους

10.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1]</p> <p><u>Στοιχεία, πληροφορίες και δραστηριότητες για την πραγματοποίηση του Σχεδίου Επένδυσης</u></p> <p>I. Επιλογή και εγκατάσταση της Διοίκησης. II. Τεχνολογία Παραγωγής. III. Προκήρυξη διαγωνισμού για τεχνολογικό εξοπλισμό. IV. Χρηματοδοτική ρύθμιση. (Αγορά οικοπέδου, προμήθειες - Μάρκετινγκ)</p>	<p>[3]</p> <p><u>Εκτίμηση κόστους παραγωγής Επενδυτικών Σχεδίων</u></p> <p>I. Διοίκηση κατασκευής έργου. II. Σχέδια εφαρμογής και εγκατάστασης μηχ/κού εξοπλισμού, διαγωνισμοί αξιολόγηση προσφορών. III. Έλεγχος κατασκευών εγκαταστάσεων. IV. Στελέχωση και εκπαίδευση εργατικού δυναμικού. V. Ενέργειες για την εξασφάλιση προμηθειών. VI. Οργάνωση δικτύου διανομής. VII. Σχέσεις με δημόσιες αρχές. VIII. Ενέργειες και δαπάνες για την εξασφάλιση κεφαλαίων. (Πίνακας Β.29)</p>
<p>[2]</p> <p><u>Επιλογή άριστου προγρ/τος κατασκευής έργου</u></p>	

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 29

Εκτίμηση κόστους Επένδυσης : Εφαρμογή του σχεδίου επένδυσης
(Μεταφέρεται στον Συγκεντρωτικό Πίνακα Β 34)

Ετος		Εκατομ. δρχ.....						
Αριθμός	Ποσότητα	Μονάδες	Είδος και περιγραφή στοιχείων κόστους	Πρόβλεψη		Κόστος		
				Εγχώριο	Ξένο	Κόστος Μονάδας	Δραχμικό	Συναλλαγματικό
1			Διοίκηση (Μάνατζμεντ) κατασκευής του έργου					
2			Λεπτομερή σχέδια εφαρμογής και διαγωνισμοί					
3			Επίβλεψη και συντονισμός κατασκευών, δοκιμές λειτουργίας και έναρξη παραγωγής					
4			Σύσταση και εγκατάσταση της Διοίκησης, στελέχωση και εκπαίδευση προσωπικού					
5			Ενέργειες για εξασφάλιση προμηθειών					
6			Ενέργειες για την οργάνωση του μάρκετινγκ					
7			Σχέσεις με τις Δημόσιες Αρχές					
8			Προκαταρκτικές ενέργειες και δαπάνες για την εξασφάλιση κεφαλαίων					
9			Χρηματικό κόστος (τόκοι) κατά τη διάρκεια της κατασκευής					
			Σύνολο					

10.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις για την κατασκευή και έναρξη λειτουργίας

Για την πραγματοποίηση του Σχεδίου Επένδυσης θα πρέπει να γνωρίζουμε τα εξής:

A. Το πρόβλημα εφαρμογής

Στην πραγματοποίηση του Σχεδίου Επένδυσης παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα γιατί φεύγουμε από τις υποθέσεις των προηγούμενων σταδίων και μπαίνουμε στον πραγματικό κόσμο των "Σχεδίων Εφαρμογής". Μερικά από τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη φάση αυτή είναι τα εξής:

- α) Αποτελεσματική εγκατάσταση της διοίκησης κατασκευής των έργων.
- β) Αξιολόγηση προσφορών, διαγωνισμών του μηχανολογικού εξοπλισμού.
- γ) Προϋπολογιστικό κόστος (αποφυγή υπέρβασης).
- δ) Χρονικές υπερβάσεις (αποφυγή)
- ε) Ταμειακή ρευστότητα
- στ) Ποιότητα στις κατασκευές
- ζ) Αποφυγή εργατικών ατυχημάτων
- η) Οργάνωση δικτύου Μάρκετινγκ
- θ) Ικανά στελέχη εργατικού δυναμικού

E. Τεχνικές και μέθοδοι εφαρμογής Επενδυτικών Σχεδίων

Για να επιτευχθεί αποτελεσματικός προγραμματισμός των εργασιών χωρίς καθυστερήσεις, υπερβάσεις κόστους κλπ. είναι ανάγκη να σχεδιαστούν στη Μελέτη εφικτότητας όλες οι εργασίες:

- α) Στη φυσική διάσταση και χωροθέτηση των χώρων.
- β) Κατά χρονική κλιμάκωση
- γ) Με τις τεχνικές διασυνδέσεις και προδιαγραφές

Για το φυσικό, χρονικό και ταμειακό προγραμματισμό των ενεργειών και των εργασιών πρέπει να χρησιμοποιούνται χρονοδιαγράμματα και χρονοπρογράμματα.

Στο παρακάτω Διάγραμμα, απεικονίζεται ένα χαρακτηριστικό υπόδειγμα της μεθόδου Gantt Chart (Διάγραμμα Δ.Β.17)

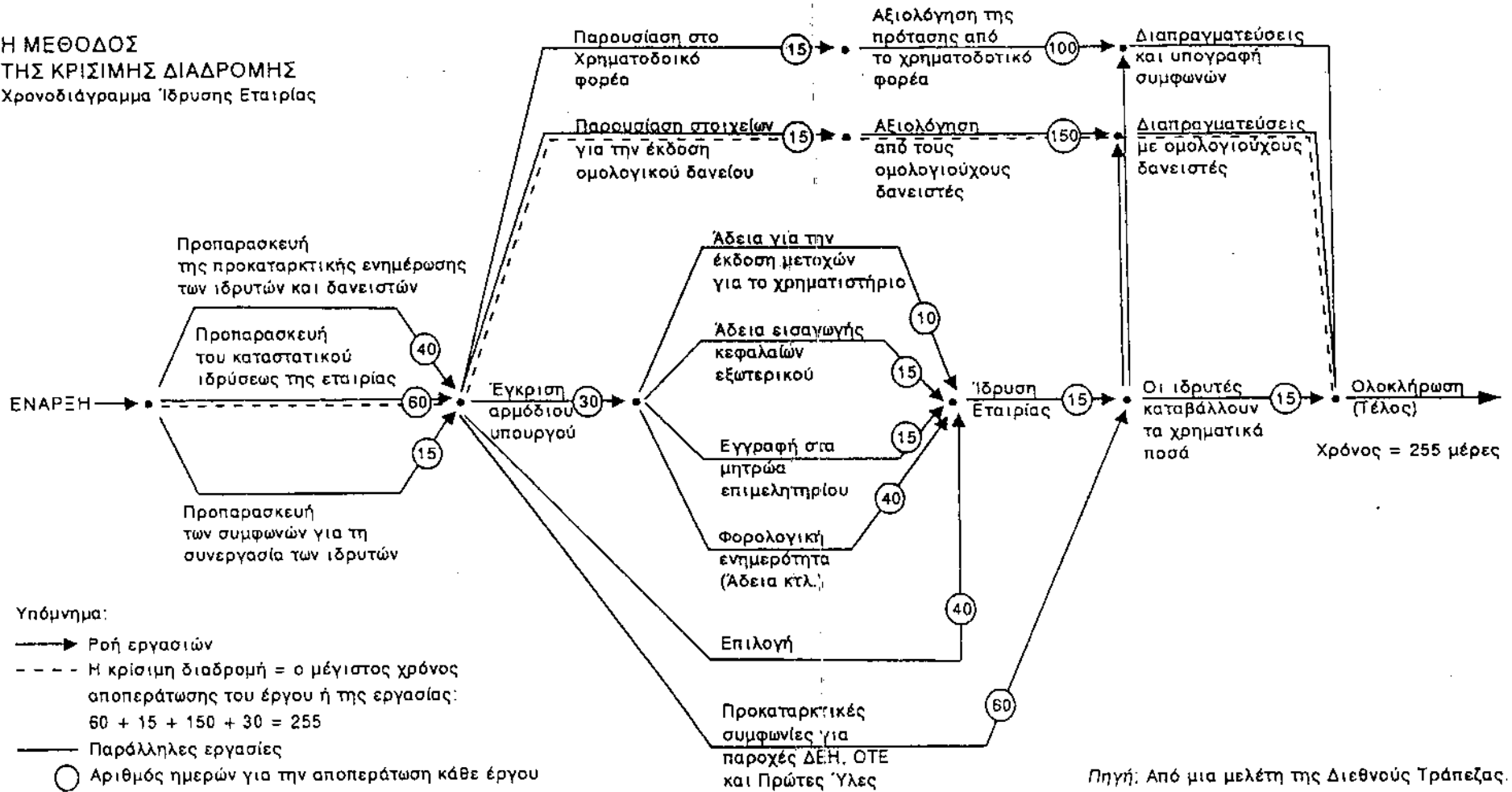
Για μεγαλύτερα και πιο πολύπλοκα έργα, χρησιμοποιούμε την μέθοδο της κρίσιμης διαδρομής Critical Path Method και η τεχνική επισκόπηση και αξιολόγηση του Επενδυτικού Σχεδίου Project Evaluation and Review Technique.

Το Διάγραμμα Δ.Β.16 μας αναλύει την μέθοδο αυτή.

ΔΙΑΓΡΑΜΑ ΔΕ16

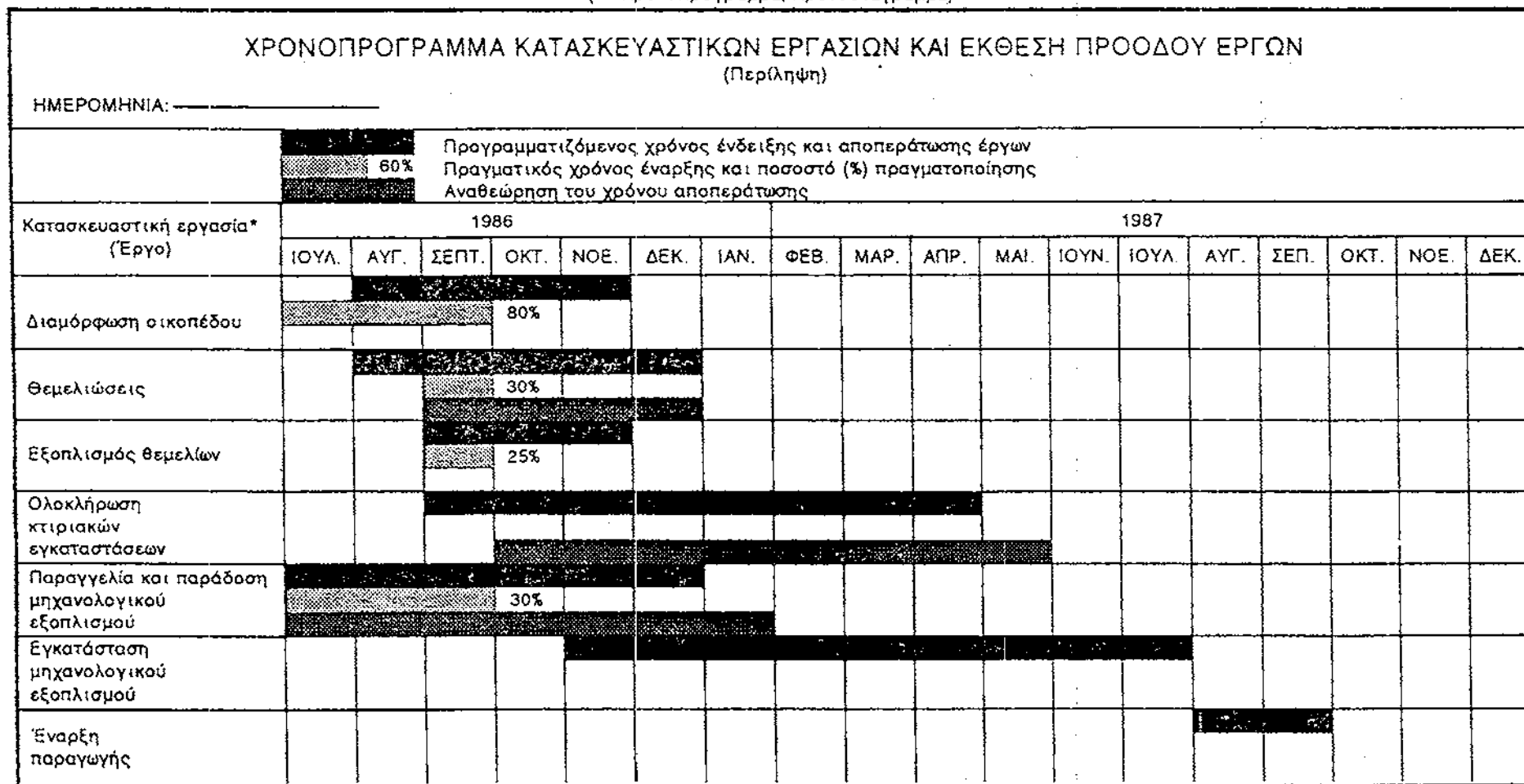
Ενδεικτικό υπόδειγμα CPM
(= Διάγραμμα ή Μέθοδος Κρίσιμης Διαδρομής)

Η ΜΕΘΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΚΡΙΣΙΜΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
Χρονοδιάγραμμα Ίδρυσης Εταιρίας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ17

Ενδεικτικό υπόδειγμα Gantt Chart
(= Χρονοπρόγραμμα, Χρονοδιάγραμμα)

* Στην πράξη παρουσιάζονται αναλυτικότερα χρονοδιαγράμματα ανάλογα με τη φύση του έργου.

Πηγή: Από μελέτες της Διεθνούς Τράπεζας.

E. Επιλογή αναδόχων ή κατασκευαστών

Η ολοκλήρωση και κατασκευή των σχεδίων επένδυσης από άποψη του επενδυτικού φορέα μπορεί να γίνει:

α) Εξ ολοκλήρου από τον φορέα επένδυσης

β) Από τον φορέα επένδυσης με συμμετοχή και συνεργασία με κάποιον κατασκευαστή.

γ) Με ευθύνη της επίβλεψης - παραλαβής από τον κατασκευαστή

δ) Με πολλούς επί μέρους αναδόχους.

Η επιλογή του φορέα κατασκευής θα εξαρτηθεί από την σύγκριση πλεονεκτημάτων - μειονεκτημάτων των μεθόδων.

Η επιλογή τώρα του κατασκευαστή - αναδόχου θα πρέπει να γίνει με απόλυτη διαφάνεια, να εξασφαλισθεί η άριστη ποιότητα εργασίας, να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα, καθώς και η αποφυγή υπερβάσεων του κόστους.

ΣΤ. Επίβλεψη, Συντονισμός και έλεγχος κατασκευής

Ζ. Αποφυγή ατυχημάτων

11. ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

11.1 Αντικειμενικός σκοπός

Μετά το στάδιο προγραμματισμού, μπορούμε να εκτιμήσουμε το συνολικό κόστος επένδυσης.

Συνολικό κόστος: Ονομάζουμε το άθροισμα των κεφαλαιακών δαπανών που γίνονται για να δημιουργηθεί η παραγωγική μονάδα και να είναι έτοιμη να λειτουργήσει. Δηλαδή όλοι οι πόροι που έχουν δαπανηθεί για το σχέδιο επένδυσης στο παρελθόν και αυτοί που προγραμματίζονται να διατεθούν και στο μέλλον γι αυτό.

Στο συνολικό κόστος περιλαμβάνονται τα εξής κονδύλια:

1. Κόστος (έξοδα) Ίδρυσης - Οργάνωσης

α) Κόστος μελετών προεπένδυσης

(Προπαρασκευαστικές εργασίες, μελέτες και έρευνες) ----- Πιν. Β.1

Δαπάνες Εφαρμογής ----- Πιν. Β.29

2. Πάγιες Επενδύσεις

α) Έδαφος (οικοπέδο, γήπεδα κλπ.) ----- Πιν. Β.7

β) Διαμόρφωση οικοπέδου και περιβάλλοντος χώρου ----- Πιν. Β.16

(Αρ.1)

γ) Κτίρια και έργα Πολιτικού Μηχανικού ----- Πιν. Β.16 (Αρ.2 & 3)

δ) Απόκτηση τεχνολογίας ----- Πιν. Β.12

ε) Μηχανολογικός εξοπλισμός ----- Πιν. Β.14

3. Κεφάλαιο Κίνησης ----- Πιν Β.36

4. Απρόβλεπτα (Βάση υποθέσεων)

Ο πίνακας του συνολικού κόστους επένδυσης παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα Β.30

Αντικειμενικός σκοπός του κεφαλαίου αυτού είναι:

α) Να εκτιμηθεί το συνολικό κόστος επένδυσης κατά κατηγορίες αθροίζοντας τα επί μέρους αναλυτικά στοιχεία.

β) Η συμβολή κάθε στοιχείου επένδυσης στο συνολικό κόστος

11.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1] <u>Προσδιορίζεται το κόστος επένδυσης (συνολικό) στο στάδιο.</u></p>	<p>[2] <u>Ποσοστό (%) συμμετοχής κάθε κατηγορίας κόστους στο συνολικό κόστος.</u></p>
<p>[3] <u>Δραχμικό Συναλλαγματικό Κόστος</u></p>	<p>[4] <u>Διαχρονική ροή του συνολικού κόστους ανά κατηγορίες</u></p>
	<p>[5] <u>Αναλύονται οι πιθανοί κίνδυνοι αβεβαιότητας</u></p>

- γ) Να θεμελιωθεί το κονδύλιο "απρόβλεπτα"
 δ) Να καθορισθεί η χρονική κλιμάκωση του συνολικού κόστους

11.2 Αναλυτικό Διάγραμμα θεμάτων ανάλυσης

Συνολικό Κόστος	Επένδυσης
Προσδιορίζεται το κόστος επένδυσης (συνολικό) στο στάδιο Ποσοστό (%) συμμετοχής κάθε κατηγορίας κόστους στο συνολικό κόστος	Δραχμικό Συναλλαγματικό κόστος Διαχρονική ροή του συνολικού κόστους ανά κατηγορίες
	Αναλύονται οι πιθανοί κίνδυνοι αβεβαιότητας

11.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις στο συνολικό κόστος επένδυσης

Δίνονται οι εξής οδηγίες:

Α) Στην εκτίμηση και παρουσίαση του συνολικού κόστους επένδυσης πρέπει να τηρούνται οι εξής αρχές:

Αρχές

α. Επαρκής ανάλυση κατά κατηγορίες	β. Χρηματοδοτικό μέγεθος πόρων	Να παρουσιάζεται το πραγματικό κόστος επενδύσεων	Να παρουσιάζεται το δραχμικό και το συναλλαγματικό κόστος επένδυσης	Διαχρονική του διάσταση α) στην προεξέλιξη β) ανατοκισμοί γ) Προγραμματισμό ταμειακών αναγκών
------------------------------------	--------------------------------	--	---	--

Β) Συγκεντρώνονται όλες οι κεφαλαιακές δαπάνες στους πίνακες Β.30 και η χρονική κλιμάκωση στον Β.31

Γ) Ανάλυση πινάκων σε δραχμικό και συναλλαγματικό κόστος.

Για την εκτίμηση του συνολικού κόστους επένδυσης απαιτούνται οι εξής Υποδειγματικοί Πίνακες:

- α. Πίνακας Β.32 - Κόστος Παγίων Επενδύσεων κατά κατηγορίες
- β. Πίνακας Β.33 - Χρονική Κλιμάκωση Κόστους Παγίων Επενδύσεων
- γ. Πίνακας Β.34 - Κόστος Ίδρυσης - Οργάνωσης κατά κατηγορίες
- δ. Πίνακας Β.35 - Χρηματική Κλιμάκωση Κόστους Ίδρυσης - Οργάνωσης
- ε. Πίνακας Β.36 - Στοιχεία και Παραδοχές για τον υπολογισμό του κεφαλαίου κίνησης.
- στ. Πίνακας Β.37 - Υπολογισμός Κεφαλαίου Κίνησης
- ζ. Πίνακας Β.30 - Συνολικό Κόστος Επένδυσης κατά κατηγορίες
- η. Πίνακας Β.31 - Χρονική Κλιμάκωση του συνολικού κόστους επένδυσης.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β30

Συνολικό κόστος επένδυσης, κατά κατηγορίες
(Μεταφέρεται στον Πίνακα Β31)

Εκατ. δρχ. έτους

Αριθμός	Κατηγορία Επένδυσης	Μεταφορά από τον Πίνακα :	Κόστος	
			Συναλλαγ- ματικό	Δραχμικό - Σύνολο
1	Κόστος Πάγιων Επενδύσεων	Β27		
2	Κόστος Ίδρυσης - Οργάνωσης	Β24		
3	Κεφάλαιο Κίνησης (έτος πλήρους απασχόλησης)	Β27 (III.A)		
4	Απρόβλεπτα	—		
Συνολικό κόστος επένδυσης				

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 31

Χρονική κλιμάκωση του συνολικού κόστους επένδυσης

(Στοιχεία από τον προηγούμενο Πίνακα Β 30)

		Εκατομ. δρχ. έτους								
Φάση	Φάση Κατασκευής	Αρχικής λειτουργίας				Πλήρους παραγωγικής λειτουργίας				
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Ετος										
Προέλευση Κόστους		ΕΚ*	ΔΚ*	ΣΚ*	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ
1. Κόστος Παγίων Επενδύσεων										
α. Αρχικό Κόστος										
β. Αντικατάσταση										
2. Κόστος ίδρυσης-οργάνωσης										
3. Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης										
4. Απρόβλεπτα										
Σύνολο										

- * ΕΚ = Συναλλαγματικό Κόστος
- * ΔΚ = Δραχμικό Κόστος
- * ΣΚ = Συνολικό Κόστος

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β32

Κόστος πάγιων επενδύσεων κατά κατηγορίες
(Μεταφέρεται στον Πίνακα Β30)

Αριθμός	Κατηγορία επένδυσης	Μεταφορά από τον Πίνακα	Εκατ. δρχ. έτους.....		
			Κόστος		
			Συναλλαγ- ματικό	Δραχμικό	Σύνολο
1	Εδαφος (Οικόπεδο)	2.4 - 1			
2	Διαμόρφωση οικοπέδου και περιβάλλοντος χώρου	2.5 - 5			
3	Κτίρια και ειδικά έργα πολιτικού μηχανικού				
	(I) Κτίρια	2.5 - 5 (Αριθ. 2)			
	(II) Εγκαταστάσεις εξω- τερικών χώρων	2.5 - 5 (Αριθ. 3)			
4	Απόκτηση τεχνολογίας	2.5 - 1			
5	Μηχανολογικός εξοπλισμός	2.5 - 3			
6	Κόστος Πάγιων Επενδύσεων				

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 33

Χρονική κλιμάκωση κόστους παγίων επενδύσεων
(Μεταφέρεται στον Πίνακα Β 31)

Εκατομ. δρχ. έτους

Φάση	Φάση Κατασκευής		Εναρξη και Φάση πλήρους παραγωγικής λειτουργίας (και αντικατάσταση εξοπλισμού)						Σύνολο						
	1 ²	2	3	4	5	—	8	—							
Ετος															
Προέλευση Κόστους	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ
1. Εδαφος (Οικόπεδα)															
2. Διαμόρφωση οικοπέδου και περιβάλλοντος χώρου															
3. Κτίρια και έργα πολιτικού μηχανικού															
4. Απόκτηση τεχνολογίας															
5. Μηχανολογικός εξοπλισμός															- 20 5 25
Σύνολο															

1. Ο Πίνακας δίνει τη χρονική κλιμάκωση του κόστους παγίων εγκαταστάσεων (Πίνακας Β 32 και μετά από το 8ο έτος προβλέπει την αντικατάσταση ενός τμήματος μηχανολογικού εξοπλισμού, αξίας π.χ. 25.000.000 δρχ. (20.000.000 δρχ. εισαγόμενος + 5.000.000 δρχ. εγχώριος εξοπλισμός). Η αντικατάσταση του εξοπλισμού είναι απολύτως δικαιολογημένη, γιατί στο 8ο έτος λειτουργίας προβλέπεται φυσιολογική φθορά του, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές.

2. ΕΚ = Συναλλαγματικό Κόστος, ΔΚ = Δραχμικό Κόστος, ΣΚ = Συνολικό Κόστος.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 34

Κόστος ίδρυσης - οργάνωσης κατά κατηγορίες
(Μεταφέρεται στον Πίνακα Β 30)

Εκατομ. δρχ. έτους

Αριθμός	Κατηγορία	Μεταφορά από τον Πίνακα	Κόστος		
			Συναλλαγ- ματικό	Δραχμικό	Σύνολο
1.	Κόστος μελετών προεπένδυσης (και προκαταρκτικές έρευνες)				
2.	Διοίκηση εφαρμογής	* (1)			
3.	Λεπτομερής σχεδιασμός, προκη- ρύξεις κ.λ.π.	* (2)			
4.	Επίβλεψη, συντονισμός, δοκιμές κ.λ.π.	* (3)			
5.	Σύσταση και εγκατάσταση Διοί- κησης	* (4)			
6.	Ενέργειες για προμήθειες	* (5)			
7.	Ενέργειες για την προώθηση του Μάρκετινγκ	* (6)			
8.	Προώθηση Δημοσίων Σχέσεων	* (7)			
9.	Προκαταρκτικές δαπάνες για εξεύρεση κεφαλαίων	* (8)			
Σύνολο					

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 35

Χρονική κλιμάκωση κόστους ίδρυσης - Οργάνωσης

(Μεταφέρεται στον Πίνακα Β 31)

Εκατομ. δρχ. έτους

Φάση	Φάση κατασκευής			Εναρξη και Φάση πλήρους παραγωγικής λειτουργίας								
	1	2	3	4	5	-	Σύνολο					
Ετος	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ	ΕΚ	ΔΚ	ΣΚ
Πρόβλεψη Κόστους												
Σύνολο												

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 36

Στοιχεία και παραδοχές για τον υπολογισμό του κεφαλαίου κίνησης
(Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα αυτού υπολογίζονται τα μεγέθη
του Β₃₇)

I. Ελάχιστες απαιτήσεις για τα στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού & τρέχ. υποχρεώσεων

α. Χρεώσεις	: 30 ημέρες με βάση το κόστος παραγωγής μείον αποσβέσεις και τόκους
β. Αποθέματα	
* Πρώτες ύλες τοπικής προέλευσης Α	: 30 ημέρες
* Πρώτες ύλες τοπικής προέλευσης Β	: 14 ημέρες
* Εισαγόμενες πρώτες ύλες	: 100 ημέρες
* Ανταλλακτικά	: 180 ημέρες
* Προϊόντα υπό επεξεργασία	: 9 ημέρες, στο κόστος εργοστασίου
* Ετοιμα προϊόντα	: 15 ημέρες, στο κόστος εργοστασίου συν γενικά έξοδα Διοίκησης
γ. Μετρητά	: 15 ημέρες
δ. Πιστωτές (τρέχουσες υποχρεώσεις)	: 30 ημέρες, για πρώτες ύλες και παροχές (ΔΕΗ κ.λ.π.)

II. Ετήσιο κόστος παραγωγής - Εκτίμηση :

(Στοιχεία για τους Πίνακες :

Εκατομ. δρχ. έτους

Ετος	Κατασκευής		Αρχικής Λειτουργίας			Πλήρους παραγωγικής λειτουργίας					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Βαθμός παραγωγικής απασχόλησης	0	0	55%	75%	80%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Αποθέματα :											
* Τοπικής προέλευσης Α											
* Τοπικής προέλευσης Β											
* Εισαγόμενες πρώτες ύλες											
Εργασία											
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας											
Επισκευές											
Συντήρηση - ανταλλακτικά											
Γενικά έξοδα εργοστασίου											
= Κόστος Εργοστασίου											
+ Γενικά έξοδα Διοίκησης											
+ Έξοδα πωλήσεων											
+ Έξοδα διανομής											
= Λειτουργικό Κόστος											
+ Χρηματοδοτικό Κόστος (τόκοι)											
+ Αποσβέσεις											
= Συνολικό Κόστος Παραγωγής ή Βιομηχανικό Κόστος											

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 37

Υπολογισμός Κεφαλαίου Κίνησης

(Να μεταφερθεί το ΙΙΙ.Α. έτος 6, στον Πίνακα Β 30 το ΙΙΙ. Β στον Πίνακα Β 31 και το ΙΔ στον Πίνακα Β 42.)

Μεγέθη Κεφαλαίου Κίνησης	Ελάχιστες ημέρες κάλυψης	Συντε- λεστής κυκλο- φορίας	Ανάγκες (σε εκατ. δρχ.)				
			Αρχική λειτουργία	Φάση πλήρους παραγωγικής λειτουργίας			
				3	4	5	6
Έτη							
I. Κυκλοφορούν Ενεργητικό							
A. Χρεώσεις	30	12					
B. Αποθέματα :							
α. Πρώτες ύλες :							
• Τοπικής προέλευσης Α	30	12					
• Τοπικής προέλευσης Β	14	24					
• Εισαγόμενες	100	3,6					
β. Ανταλλακτικά	180	2					
γ. Προϊόντα υπό επεξεργασία	9	40					
δ. Ετοιμα προϊόντα	15	24					
Γ. Μετρητά (βλ. V. παρακάτω)	15	24					
Δ. Κυκλοφορούν Ενεργητικό (+) (Δ = Α+Β+Γ)							
II. Τρέχουσες υποχρεώσεις (-)							
A. Πιστωτές (-)	30	12					
III. Κεφάλαιο Κίνησης							
A. Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης (III = I - II)							
B. Μειαβολές στο Κεφάλαιο Κίνησης							
Οι παραπάνω απαιτήσεις σε Μετρητά (I.Γ.) υπολογίζονται ως εξής :							
IV. Συνολικό Κόστος Παραγωγής :							
(Πίνακας							
Μείον: Πρώτες ύλες							
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας							
Αποσβέσεις							
V. Απαιτούμενα Μετρητά							
(I.Γ. παραπάνω)							

12 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

12.1 Αντικειμενικός σκοπός

Με την εκτίμηση του συνολικού κόστους προσδιορίζουμε το μέγεθος των πόρων για να χρηματοδοτηθεί και να δημιουργηθεί η παραγωγική μονάδα. Η διάθεση των χρηματικών πόρων αποτελεί βασικό μέσο προώθησης του σχεδίου επένδυσης. Το διάγραμμα Δ.Β.18 μας δίνει τη ροή των βασικών όρων για την κατάρτιση του Προγράμματος Χρηματοδότησης.

Το πρόβλημα της χρηματοδότησης αποκτά κυρίαρχη θέση σε κάθε σχέδιο επένδυσης γιατί η χρηματοδοτική ανεπάρκεια μας οδηγεί σε δυσάρεστα προβλήματα. Η εμπειρία έδειξε ότι για το κοινωνικό σύνολο σχέδια επένδυσης δεν προχώρησαν γιατί δεν υπήρχαν οι αναγκαίοι πόροι ή γιατί στη φάση της κατασκευής, η διάθεση των οικονομικών πόρων ήταν ανεπαρκής.

Ο αντικειμενικός τώρα σκοπός του τμήματος αυτού είναι να δώσει απαντήσεις στα ερωτήματα:

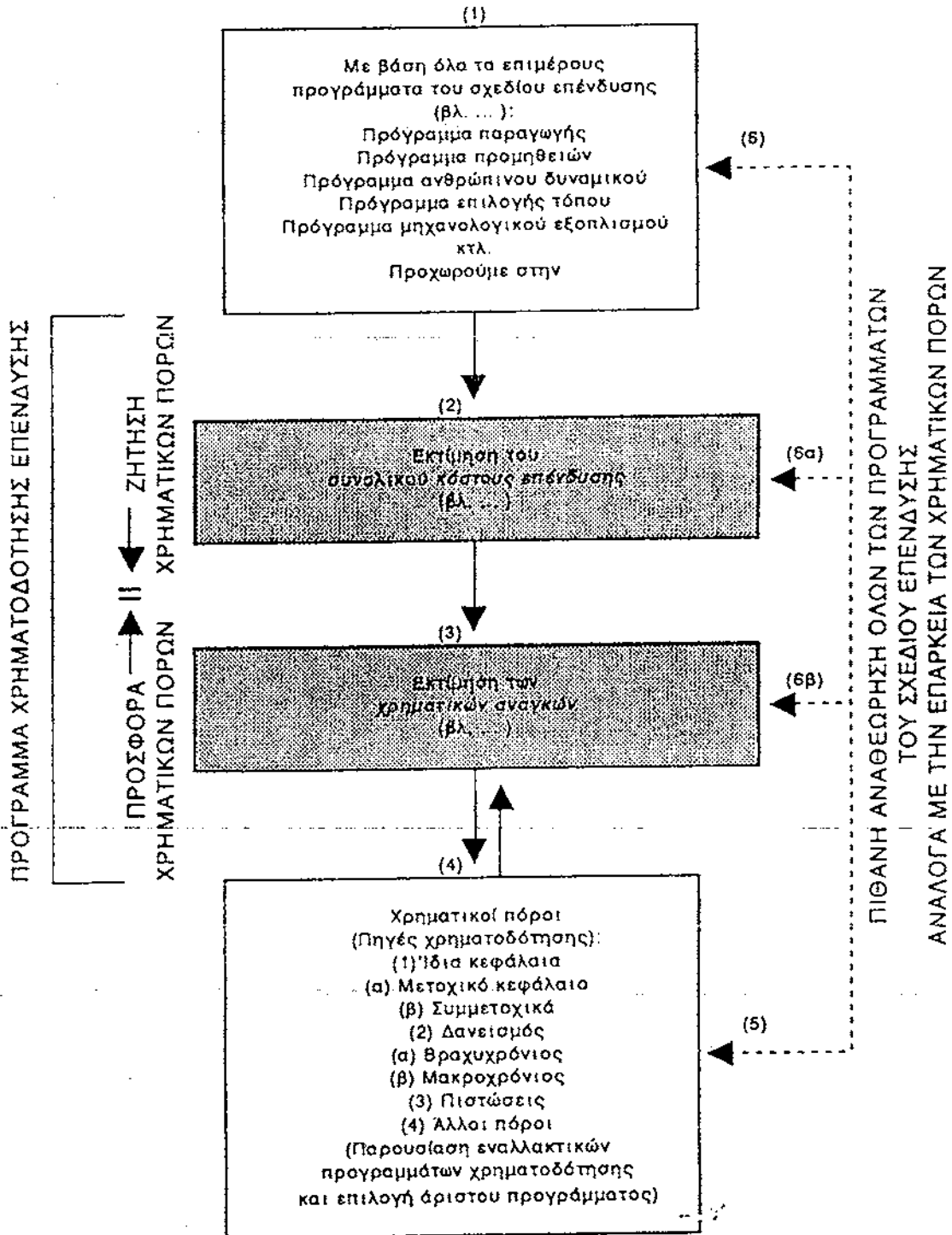
α) Πόσες χρηματικές ανάγκες (πόροι) θα απαιτηθούν τόσο στο στάδιο της κατασκευής όσο και στο στάδιο της παραγωγής;

β) Πότε (χρονοδιάγραμμα) θα αρχίσουν να εισρέουν στην επιχείρηση έσοδα από την πώληση προϊόντων;

γ) Ποια στρατηγική και πολιτική θα ακολουθηθεί για την αντιμετώπιση του χρηματοδοτικού προβλήματος;

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ 18

Επισήμανση και ροή βασικών εργασιών
για την κατάρτιση του Προγράμματος Χρηματοδότησης
του σχεδίου επένδυσης

12.2

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

<p>[1] <u>Κριτήριο επιλογής εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης</u> I. Διαθεσιμότητα. II. Κόστος. III. Αξιοπιστία. IV. Αποδοτικότητα μονάδας.</p>	<p>[2] <u>Επιλογή προγράμματος χρηματοδότησης</u> I. Σύνδεση προγράμματος χρηματοδότησης με (ταμειακή ροή εκμ/σης, ισολογισμοί). II. Περιγραφή προγράμματος III. Χρηματικό κόστος.</p>
<p>[3] <u>Επιλογή χρηματοδοτικής πολιτικής</u></p>	

12.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις για τον Προγραμματισμό Χρηματοδότησης
Οι οδηγίες που δίνονται σε αυτό το τμήμα καθώς και οι ορισμοί για ορισμένες έννοιες είναι οι εξής:

A) Χρηματοδοτική Ανάλυση - Χρηματοδοτικός Προγραμματισμός

Η Χρηματοδοτική Ανάλυση αποτελεί ένα αξιολογικό μέρος της γενικότερης (συνολικής) ανάλυσης του σχεδίου επένδυσης με βασικές διερευνήσεις που καλύπτουν όλες τις επιλογές του σχεδίου επένδυσης. Ένας αποτελεσματικός Χρηματοδοτικός Προγραμματισμός είναι βασική προϋπόθεση για να λειτουργήσουν αργότερα σωστά οι Προγραμματισμοί Πωλήσεων και παραγωγικότητας. Η Χρηματοδοτική Ανάλυση γίνεται πάντα σε τιμές αγοράς. Επίσης όλες οι προβλέψεις πρέπει να γίνονται με ρητές υποθέσεις ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος αξιοπιστίας.

B) Πηγές χρηματοδότησης Πίνακας Β.38

Για να καταρτιστεί ο παρακάτω πίνακας θα πρέπει:

α) Να γίνει η διερεύνηση χρηματαγοράς για την εξερεύνηση χρηματοδοτικών πόρων.

β) Να προσδιοριστεί το μέγεθος των ιδίων κεφαλαίων (Μετοχικό κεφάλαιο: Κοινό, Προνομιούχο κλπ.).

γ) Να εκτιμηθεί το μέγεθος δανεισμού καθώς και οι όροι δανειοδότησης.

Να εφαρμοσθεί η βασική αρχή της χρηματοδότησης έτσι ώστε:

Οι πάγιες επενδύσεις χρηματοδοτούνται με Ίδια ή Μετοχικά κεφάλαια και μακροπρόθεσμα δάνεια ενώ το Κεφάλαιο Κίνησης με μεσοπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια (μερικές φορές συναντούμε την περίπτωση ένα μέρος του κεφαλαίου κίνησης να χρηματοδοτείται από το μετοχικό κεφάλαιο ή από μακροπρόθεσμο δανεισμό).

δ) Να εκτιμηθούν τρόποι εξασφάλισης οικονομικών πόρων από:

I. Κρατικές επιχορηγήσεις

II. Δημοσίου φορείς

III. Προμηθευτές

IV. Λαϊκή αποταμίευση

V. Εσωτερική χρηματοδότηση (διάθεση κερδών - παρακρατούμενα κέρδη - αποσβέσεις, αποθεματικά)

Π) Χρονικός Προγραμματισμός Χρηματοδότησης Πίνακας Β.39

Για να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας χρειάζεται να γνωρίζουμε τα εξής:

α) Στοιχεία Πίνακα Β.38

β) Κατασκευαστικά Χρονοδιαγράμματα του έργου (Πρόγραμμα παράδοσης έργων και Πρόγραμμα ταμειακής εξυπηρέτησης του έργου)

Δ] Ταμειακή Ροή (Cash Flow)

Πίνακας Β.40

Ίσως ένας από τους πιο σπουδαίους πίνακες στο σχέδιο επένδυσης γιατί δείχνει:

- α) Κινήσεις μετρητών (εισροές - εκροές)
- β) Διαθέσιμα Μετρητά
- γ) Μετρητά για πληρωμές λογαριασμών

Τα στοιχεία που χρειάζονται για τον παρακάτω πίνακα είναι:

Χρηματοδοτικοί Πόροι (Πίνακας Β.40)	Ταμειακές Εισροές	Έσοδα πωλήσεων (Πίνακας Β.2)
	Ταμειακές Εκροές	

Συνολικές Επενδύσεις Λειτουργικό Κόστος Πληρωμές φόρων Αποπληρωμή δανείων Μερίσματα

Ταμειακό αποτέλεσμα (πλεόνασμα (+) ή έλλειμμα (-) = Εισροές - Εκροές)

Ε] Λογαριασμός Εκμετάλλευσης Πίνακας Β.41

Ο παρακάτω πίνακας είναι ο σπουδαιότερος πίνακας της χρηματικής ανάλυσης του Σχεδίου Επένδυσης γιατί δείχνει αν το αποτέλεσμα του Σχεδίου Επένδυσης είναι θετικό (κέρδος) ή αρνητικό (ζημιά). Μας ενημερώνει για τη δραστηριότητα της επιχείρησης για μια χρήση (ημερολογιακό έτος) καθώς και για τα έξοδα ή έσοδα της παραγωγικής μονάδας σε αυτό το χρονικό διάστημα.

Διαπιστώνουμε ακόμα τα εξής:

- I. Περιθώρια διεκπεραίωσης υποχρεώσεων
- II. Μερίσματα για τους μετόχους
- III. Τα κέρδη που θα επενδυθούν πάνω στην επιχείρηση

Η βάση του πιο πάνω πίνακα είναι:

Εκτίμηση Εσόδων Εξόδων	Κλίμακα κόστους	Φορολογική πολιτική	Οικονομική πολιτική Για τα κέρδη και τα μερίσματα
---------------------------	-----------------	---------------------	---

ΣΤ] Προβλεπόμενος Ισολογισμός

Πίνακας Β.42

Ο παρακάτω πίνακας μας δείχνει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης σε συγκεκριμένο χρόνο.

Ο προβλεπόμενος ισολογισμός έχει βάση τα εξής στοιχεία:

Κανόνες και Αρχές Λογιστικής	Στοιχεία από Πίνακες (Β.40, Β.37, Β.41...κλπ)
---------------------------------	--

Z] Χρηματοδοτική Ανάλυση Λόγων

Για να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα στη χρηματοδοτική ανάλυση του Σχεδίου Επένδυσης Θα πρέπει να εξετάσουμε και να αξιολογήσουμε τους αριθμητικούς δείκτες "λόγους" που αναφέρονται κυρίως στη χρηματοδοτική δομή και ικανότητα της επιχείρησης καθώς και στην αποδοτικότητά της. Αυτοί οι αριθμητικοί δείκτες θα αποτελέσουν μέτρα και σταθμά για την ορθή αξιολόγηση του Σχεδίου Επένδυσης.

Η κυριότεροι Χρηματοδοτικοί δείκτες είναι οι εξής:

Κυκλοφορούν Ενεργητικό

$$\text{I) Τρέχων Λόγος} = \frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Τρέχουσες υποχρεώσεις}}$$

Ο λόγος αυτός μας δείχνει την οικονομική ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της.

Μια υψηλή τιμή του λόγου αυτού μας δείχνει ότι το κυκλοφορούν Ενεργητικό (μετρητά, αποθέματα κλπ.) υπερέχει απέναντι στις τρέχουσες υποχρεώσεις (βραχυχρόνιες απαιτήσεις της επιχείρησης).

Η ιδανική τιμή του λόγου είναι [2,0 - 1,2]

Μετρητά + Διαθέσιμα Ενεργητικού

$$\text{II) Λόγος Ρευστότητας} = \frac{\text{Μετρητά + Διαθέσιμα Ενεργητικού}}{\text{Τρέχουσες υποχρεώσεις}}$$

Ο λόγος αυτός μας δείχνει την ικανότητα και δυνατότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στους δανειστές της άμεσα.

Η ιδανική τιμή του λόγου είναι [1,2 - 1,0].

Ίδια κεφάλαια

$$\text{III) Λόγος Ανεξαρτησίας} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Συνολικό χρέος}}$$

Ίδια κεφάλαια + Αποθεματικό

$$\text{Λόγος Ανεξαρτησίας} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια + Αποθεματικό}}{\text{Συνολικό χρέος}}$$

Μετοχικό Κεφάλαιο

$$\text{Λόγος Ανεξαρτησίας} = \frac{\text{Μετοχικό Κεφάλαιο}}{\text{Συνολικό χρέος}}$$

Ο λόγος αυτός συγκρίνει το μέγεθος του Ίδιου Κεφαλαίου της επιχείρησης με τα Δανεισμένα Κεφάλαια για να δούμε τη χρηματοδοτική φερεγγυότητα και ανεξαρτησία της επιχείρησης. Η ιδανική τιμή του λόγου είναι 1 δηλαδή η σχέση δανείων - κεφαλαίων (50-50)

Ροή Μετρητών

$$\text{IV) Λόγος Μακροπρόθεσμης Δανειακής Κάλυψης} = \frac{\text{Ροή Μετρητών}}{\text{Δανειακή εξυπηρέτηση}}$$

Ο λόγος αυτός μας δείχνει τη σχέση των μετρητών με τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η ιδανική τιμή του λόγου είναι [3,0 - 1,5]

Οι κυριότεροι λόγοι αποδοτικότητας είναι

I. Λόγος καθαρού κέρδους προς το σύνολο ενεργητικού

Καθαρό κέρδος

Σύνολο Ενεργητικού

II. Ο λόγος αποδοτικότητας Ίδιων κεφαλαίων

Καθαρό κέρδος

Ίδια κεφάλαια

III. Ο λόγος αποδοτικότητας προς το σύνολο του κύκλου εργασιών

Καθαρό κέρδος

Σύνολο κύκλου εργασιών

IV.

Καθαρό κέρδος

Ίδια κεφάλαια

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 38

Πηγές Χρηματοδότησης
(Μεταφέρεται στον επόμενο Πίνακα Β 39)

Εκατομ. δρχ. έτους.....

Πηγές Χρηματοδότησης	Σε Δραχμές	Σε Συνάλλαγμα	Σύνολο
1. Ιδρυτές - Επενδυτές α. Μετοχικό Κεφάλαιο β. Προνομιούχο Μετοχικό Κεφάλαιο γ. Δάνεια δ. Άλλες μορφές κεφαλαίων			
Υποσύνολο			
2. Συμμετοχές α. Μετοχικές β. Προνομιούχες γ. Δάνεια δ. Άλλες μορφές συμμετοχών			
Υποσύνολο			
3. Αναπτυξιακοί Οργανισμοί και Τράπεζες α. Μετοχικές β. Προνομιούχες γ. Δάνεια δ. Άλλες μορφές			
Υποσύνολο			
4. Κρατικά α. Δάνεια β. Επιχορηγήσεις			
Υποσύνολο			
5. Εμπορικές Τράπεζες			
6. Δημόσιες Εγγραφές			
7. Πιστώσεις Προμηθειών			
8. Τρέχουσες Υποχρεώσεις			
Σύνολο			

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 39

Πηγές αρχικής χρηματοδότησης : Χρονική Κλιμάκωση Χρημ/σης
(Μεταφέρεται στον επόμενο Πίνακα Β 40 και στον Πίνακα Β 42)

Εκατομ. Δρχ. έτους									
Φάση	Κατασκευής		Αρχικής λειτουργίας			Πλήρους παραγωγικής λειτουργίας			Σύνολο
Έτος	1	2	3	6	7	8	9
Προέλευση Πηγής :	Εξ.	Εσ.	Σ.	Εξ.	Εσ.	Σ.	Εξ.	Εσ.	Σ.
1. Μετοχικό Κεφάλαιο									
2. Προνομιούχο Κεφάλαιο									
3. Δάνεια									
4. Πιστώσεις Προμηθευτών									
5. Τρέχουσες Υποχρεώσεις									
6. Επιχορηγήσεις									
7. Δημόσιες Εγγραφές									
.....									
Σύνολο									

1. Εξ. = Πηγές Εξωτερικού, Εσ. = Πηγές Εσωτερικού και Σ = Σύνολο.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 40

Ταμειακή ροή

Εκατομ. δρχ. έτους

Φάση	Κατα- σκευής		Αρχικής λειτουργίας			Πλήρους παραγωγικής λειτουργίας						Υπολειμμα- τική αξία
Έτος	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 (το τελευταίο Σύνολο έτος)
Πρόγραμμα Παραγωγής (Πίνακας	0	0	55%	75%	80%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
A. Ταμειακή εισροή <ol style="list-style-type: none"> 1. Χρηματικοί Πόροι (Πίνακας 2. Έσοδα Πωλήσεων (Πίνακας 3. Άλλες Εισροές 												
B. Ταμειακές εκροές <ol style="list-style-type: none"> 1. Συνολικές επενδύσεις και αντικαταστάσεις (Πίνακας 2. Λειτουργικό κόστος (Πίνακας 3. Εξυπηρέτηση Δανείων : <ol style="list-style-type: none"> (α) Τόκοι : <ol style="list-style-type: none"> (i) Πιστώσεις Προμηθευτών (ii) Τραπεζικές Πιστώσεις (iii) Τραπεζικός Δανεισμός (β) Αποπληρωμές : <ol style="list-style-type: none"> (i) Πιστώσεων Προμηθευτών (ii) Τραπεζικών Πιστώσεων (iii) Τραπεζικού Δανεισμού 4. Φόροι (Πίνακας 5. Μερίσματα (στο Μετοχικό Κεφάλαιο) (Πίνακας 												
Γ. (Ταμειακό) Πλεόνασμα / Έλλειμμα (Πίνακας Αύξηση (+) ή Μείωση (-) Διαθεσίμων												
Δ. Σωρευτικό ταμειακό υπόλοιπο (Μειρητά)												

α. Δεν περιλαμβάνει τους τόκους κατά τη φάση κατασκευής.

β. Το κόστος παραγωγής δεν περιλαμβάνει τους τόκους και τις αποσβέσεις. Οι τόκοι περιλαμβάνονται στο Β.3. Οι αποσβέσεις καλύπτονται από τις αντικαταστάσεις στο Β.1.

γ. Το ταμειακό υπόλοιπο πρέπει να προγραμματιστεί κατά τρόπο που να καλύπτει και τις αντικαταστάσεις εξοπλισμού (Β.1).

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 41

(Το 4 μεταφέρεται στον Πίνακα Β40. Το 6 στον Πίνακα Β 40. Το 8 στον Β 42)

Φάση	Κατασκευής		Αρχικής λειτουργίας			Πλήρους παραγωγικής λειτουργίας						
Έτος	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Πρόγραμμα Παραγωγής (Πίνακας	0	0	55%	75%	80%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Σε εκατομ. δρχ. έτους												
1. Έσοδα Πωλήσεων (Πίνακας												
2. Κόστος Παραγωγής (-) (Πίνακας												
3. Ακαθάριστο Κέρδος (1-2) (Προ Φορολογίας)												
4. Φόροι (-)												
5. Καθαρό Κέρδος (3-4) ¹												
6. Μερίσματα (Μερίσματα Χ% στο Μεταχικό Κεφάλαιο)												
7. Μη διανεμόμενα Κέρδη												
8. Συσσώρευση μη διανεμόμενων Κερδών												
Λόγοι												
Ακαθάριστο Κέρδος : Πωλήσεις (%)												
Καθαρό Κέρδος : Πωλήσεις (%)												
Καθαρό Κέρδος : Μετ. Κεφάλαιο (%)												

1. Η Ζημία εμφανίζεται με αρνητικό (-) πρόσημο

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 42

Προβλεπόμενος Ισολογισμός

Σε εκατομ. δρχ. έτους...

Φάση	Κατασκευής Αρχικής λειτουργίας Πλήρους παραγωγικής λειτουργίας											
Έτος	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A. Ενεργητικό												
1. Κυκλοφορούν Ενεργητικό												
(συσσωρευμένο)												
α. Μετρητά												
(Πίνακας Δ.)												
β. Υπόλοιπα Κυκλοφοούν Ενεργητικό												
(Πίνακας I. A.B.) :												
* Χρεώστες												
* Αποθέματα												
2. Πάγιο Ενεργητικό												
(Μείον Αποσβέσεις)												
(Πίνακας 1. και 2.)												
3. Κέρδη - Ζημιές												
(Πίνακας 8.)												
B. Παθητικό												
(Πίνακας)												
1. Τρέχουσες Υποχρεώσεις												
2. Βραχυπρόθεσμα και Μεσοπρόθεσμα Δάνεια												
3. Μετοχικό Κεφάλαιο												
4. Αποθεματικά												
(Πίνακας 8)												

13. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

13.1 Αντικειμενικός σκοπός

Στόχος του κάθε Σχεδίου Επένδυσης είναι α) βιωσιμότητα, β) η ρευστότητα, γ) η ανταγωνιστικότητα, δ) η υψηλή αποδοτικότητα

Ένας παράγοντας όμως που διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο είναι η τιμή του προϊόντος.

Μια ανταγωνιστική τιμή έχει άμεση εξάρτηση με το κόστος παραγωγής. Αυτό το στοιχείο κατέχει κυρίαρχη σχέση όσον αφορά τόσο την αξιολόγηση του Σχεδίου Επένδυσης όσο και την μελλοντική βιωσιμότητα και αποδοτικότητα της επιχείρησης. Το συνολικό κόστος παραγωγής μιας βιομηχανικής μονάδας υπολογίζεται με τα παρακάτω στοιχεία:

		Συνολικό κόστος =====	
1.	Κόστος Εργοστασίου	Εισροές Υλικών Άμεση Εργασία Γενικά έξοδα εργοστασίου (Σταθερό)	(Μεταβλητό κόστος) (Κύριο κόστος)
	+		
2.	Γενικά Έξοδα Διοίκησης		(Σταθερό)
	+		
3.	Κόστος Πωλήσεων και Διανομής		(Μεταβλητό)
	=		
4.	Λειτουργικό κόστος		
	+		
5.	Χρηματοδοτικό κόστος		(Σταθερό)
	+		
6.	Αποσβέσεις		(Σταθερό)
	=		
7.	Συνολικό κόστος Παραγωγής		

Αντικειμενικός σκοπός του τμήματος αυτού είναι:

α) Να προχωρήσει σε εκτίμηση επιμέρους στοιχείων κόστους παραγωγής

β) Να παρουσιάσει συνδυασμό εισροών για την παραγωγή προϊόντων

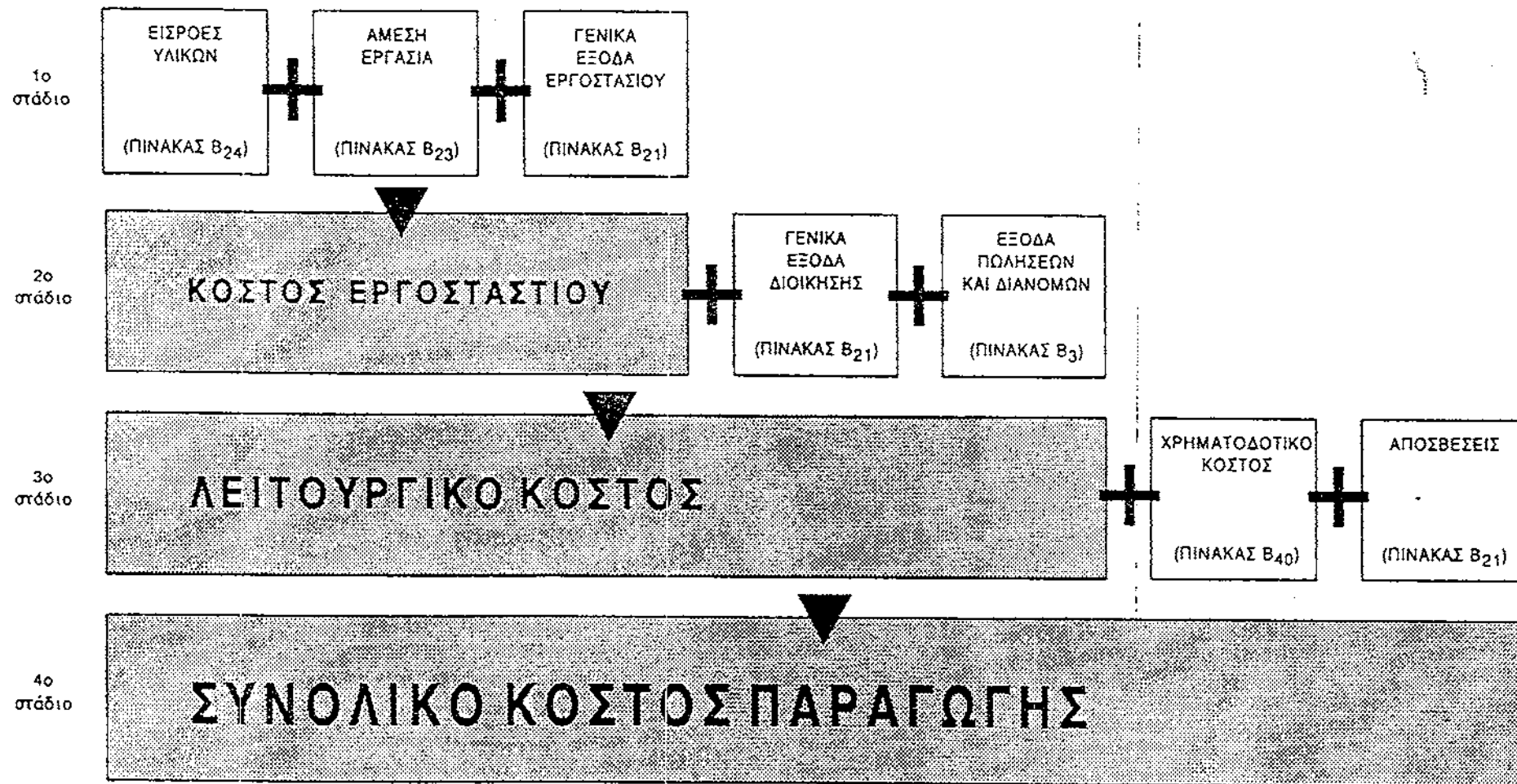
γ) Να αξιοποιήσει την παραγωγική δυναμικότητα στο μεγαλύτερο βαθμό

δ) Να εκτιμήσει το συνολικό κόστος παραγωγής κατά ομάδες

Τα πιο πάνω στάδια του κόστους παραγωγής παρουσιάζονται στο Διάγραμμα Δ.Β.19

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΒ₁₉

Εκτίμηση του συνολικού κόστους παραγωγής κατά στάδια

13.2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

[1] Κόστος εργοστασίου I. Υλικά και εισροές πρώτων υλών II. Άμεση εργασία III. Γενικά έξοδα εργοστασίου (Πίνακας Β.43)	[2] Γενικά έξοδα Διοίκησης (Πίνακας Β.43)
[3] Έξοδα Πωλήσεων και Διανομών (Πίνακας Β.43)	[3] Χρηματοδοτικό κόστος (Πίνακας Β.43)
[4] Αποσβέσεις	[4] Κλιμάκωση κόστους παραγωγής (Πίνακας Β.44)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 43

Συνολικό κόστος παραγωγής
(Σχετίζεται και με τον Πίνακα Β 36)

Σε εκατομ. δραχ. έτους¹

Στοιχεία Κόστους	Συναλλαγματικό κόστος	Δραχμικό κόστος	Σύνολο
1. Πρώτες ύλες και εισροές (Από τον Πίνακα			
2. Άμεση Εργασία : Εργατικό Προσωπικό (Από τους Πίνακες			
3. Γενικά Έξοδα Εργοστασίου			
3.1 Άμεση Εργασία : Υπάλληλοι (Από τους Πίνακες			
3.2 Γενικά υλικά (Από τον Πίνακα			
3.3 Άλλα γενικά έξοδα εργοστασίου (Από τον Πίνακα Β 21 ΙΑ, στήλη 12)			
Κόστος Εργοστασίου			
4. Γενικά Έξοδα Διοίκησης			
4.1 Μισθοί Προσωπικού (Από τους Πίνακες			
4.2 Γενικά υλικά (Από τον Πίνακα			
4.3 Άλλα γενικά έξοδα Διοίκησης (Από τον Πίνακα Β 2 Α, στήλη 17)			
4. Έξοδα Πωλήσεων και Διανομών			
5.1 Μισθοί Προσωπικού (Από τους Πίνακες Β 23 και Β 25)			
5.2 Άλλα έξοδα (Από τον Πίνακα Β 2)			
Λειτουργικό Κόστος			
6. Χρηματοδοτικό κόστος (τόκοι κ.λ.π.) (Από τον Πίνακα Β 4η)			
7. Αποσβέσεις (Από τον Πίνακα Β 24 Γ, στήλη 18)			
Συνολικό Κόστος Παραγωγής			

1. Για ένα επιλεκτικό έτος πλήρους παραγωγικής λειτουργίας.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Β 44

Κλίμακα κόστους παραγωγής

(Βλέπε επίσης στον Πίνακα Β 36 μετέφερε το συνολικό κόστος παραγωγής στον Β 43 γραμμή 2 και το συνολικό λειτουργικό κόστος στον Β 40)

Φάση	Εκατομ. δρχ. έτους											
	Αρχική λειτουργία						Πλήρης παραγωγική λειτουργία					
Έτος	3	4	5	6	7	8	12				
Πρόγραμμα Παραγωγής	55%	75%	80%	100%	100%	100%	100%				
Προέλευση Κόστους	Εξ.1 Εσ.1 Σ1	Εξ.Εσ.Σ	Εξ. Εσ. Σ	Εξ. Εσ. Σ	Εξ.Εσ.Σ	Εξ.Εσ.Σ	Εξ.Εσ.Σ				
1. Άμεσα υλικά												
2. Άμεση εργασία												
3. Γενικά έξοδα εργοστασίου												
Κόστος Εργοστασίου												
4. Γενικά Έξοδα Διοίκησης												
5. Έξοδα Πωλήσεων και διανομής												
Λειτουργικό κόστος												
6. Χρηματοδοτικό κόστος												
7. Αποβέσεις												
Συνολικό Κόστος Παραγωγής												

1. Εξ. = Κόστος Εξωτερικού, Εσ. = Κόστος Εσωτερικού και Σ = Συνολικό Κόστος

13.3 Οδηγίες και επεξηγήσεις για το λειτουργικό και συνολικό κόστος

Οι βασικότερες οδηγίες που μπορούν να διευκολύνουν την ανάλυση του κόστους είναι οι εξής:

- I. Αντικειμενικός σκοπός είναι να θεμελιωθεί η ανταγωνιστικότητα της μονάδος μέσα στην Αγορά.
- II. Η εκτίμηση του κόστους βασίζεται στην κανονική παραγωγική δυναμικότητα.

III. Μέσο κόστος παραγωγής $\frac{\text{Συνολικό κόστος παραγωγής}}{\text{Αριθμός ή όγκος παραγόμενων μονάδων}}$

ΜΕΡΟΣ Γ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Προλεγόμενα

Στα προηγούμενα μέρη της εργασίας μας περιγράφονται και αναλύονται διάφορες πτυχές του Σχεδίου Επένδυσης που είναι απαραίτητες για την ορθή και κατανοητή λειτουργία κάθε επένδυσης.

Αναφέρονται ορισμένες από αυτές τις πτυχές:

α) Οι προϋποθέσεις που πρέπει να υπάρχουν για να αναπτυχθεί και να δημιουργηθεί ένα Σχέδιο Επένδυσης.

β) Τα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν και ολοκληρώνουν ένα Σχέδιο Επένδυσης.

γ) Ο τρόπος που γίνεται η αξιολόγηση ενός Σχεδίου Επένδυσης τόσο από την πλευρά της ιδιωτικοχρηματικής άποψης όσο και από την πλευρά της κοινωνικοοικονομικής άποψης.

Σε αυτό το μέρος της εργασίας μας θα δώσουμε περισσότερο προσοχή στη δομή και στη φύση του Σχεδίου Επένδυσης καθώς και τη μορφή που θα πάρει ανάλογα με το σκοπό και το αντικείμενο που εξυπηρετεί.

Γιατί όπως αναφέραμε στα προηγούμενα κεφάλαια ένα Σχέδιο Επένδυσης δεν είναι ένα συνοθύλευμα στοιχείων, αριθμών και διαγραμμάτων αλλά συντάσσεται με έναν ειδικό τρόπο παρουσιάζει μια δομή που πρέπει απαραίτητως να περιέχει ορισμένα στοιχεία και να καταλήγει σε ένα συμπέρασμα με συγκεκριμένες προτάσεις.

Στην πρακτική το μεγαλύτερο μέρος των Σχεδίων Επένδυσης που κινείται στον επιχειρησιακό τομέα είναι Οικονομοτεχνικές Επενδυτικές Μελέτες.

Οι επενδυτικές μελέτες αποτελούν τα θεμέλια της βιομηχανικής ανάπτυξης κάτω από οποιοδήποτε σύστημα. Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε μια μελέτη την οποία έχουμε προσαρμόσει πάνω στις ανάγκες ενός συγκεκριμένου Σχεδίου Επένδυσης.

Κατά τη διάρκεια της έρευνάς μας αντιμετωπίσαμε αρκετές δυσκολίες τόσο κατά την συλλογή υλικού γιατί η σχετική βιβλιογραφία στη χώρα μας είναι ιδιαίτερα πενιχρή, όσο για τα στοιχεία που συλλέξαμε για την δημιουργία της παρακάτω μελέτης συναντήσαμε την απόλυτη άρνηση των κρατικών υπαλλήλων για τη συλλογή στοιχείων.

Παρ όλες τις δυσκολίες εμείς παραθέτουμε στην συνέχεια της εργασίας στοιχεία, υποδείγματα, πίνακες, καθώς και τις απαραίτητες επεξηγήσεις.

Τα περιληπτικά αυτά στοιχεία τα παραθέτουμε για την καλύτερη κατανόηση και την επεξήγηση μιας συγκεκριμένης μελέτης τα οποία αργότερα θα μας βοηθήσουν για να αναγάγουμε τα κατάλληλα συμπεράσματα για την

αξιολόγηση στοιχείων και σκοπών βασιζόμενοι πάνω σε συγκεκριμένα στοιχεία και αξιοπρόσεκτες επεξηγήσεις.

Θα ξεκινήσουμε παραθέτοντας:

- α) Γενικά στοιχεία για την Επιχείρηση
- β) Στοιχεία Αγοράς
- γ) Στοιχεία τόπου εγκατάστασης
- δ) Τεχνικά στοιχεία
- ε) Στοιχεία για την χρηματοδότηση της επένδυσης
- στ) Στοιχεία για την επένδυση που αφορούν την ίδρυση Νέας Μονάδας
- ζ) Λοιπές πληροφορίες

Στη συνέχεια αφού αναλύσουμε τα προηγούμενα στοιχεία και καταγράψουμε τα πιο ουσιώδη τα οποία θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε την πιο ευαίσθητη πλευρά της επένδυσης καθώς καταγράψουμε τα αριθμητικά πλέον στοιχεία τα οποία θα απεικονίζονται μέσα στους συγκριτικούς πίνακες και στα υποδείγματα των Πινάκων.

Οι πίνακες που θα παραθέσουμε είναι:

- α) Ανάλυση κόστους επένδυσης.
- β) Χρηματοδότηση του Κόστους Επένδυσης
- γ) Κεφάλαιο Κίνησης και χρηματοδότησή του
- δ) Κόστος παραγωγής για 5 έτη
- ε) Έσοδα από πωλήσεις για 5 έτη
- στ) Ανάλυση πωλήσεων - Μικτών κερδών
- ζ) Ανάλυση λογαριασμού Εκμεταλλεύσεως και Αποτελεσμάτων (5 ετής λειτουργία μονάδος)
- η) Ταμειακές Ροές (Cash Flow)
- θ) Πίνακας Συναλλαγματικών Επιπτώσεων για 5 έτη
- ι) [5 ετή λειτουργία Μονάδος]

Και τέλος θα παραθέσουμε τις επεξηγήσεις μας για κάθε πίνακα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

1. Ίδια κεφάλαια
2. Ξένα κεφάλαια
3. Αιτούμενη Επιχορήγηση Δημοσίου
4. Επιδότηση συνολογούμενου επιτοκίου (σε ποσοστό %)

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

1. Χρόνος Λειτουργίας Μονάδος
2. Θέσεις Απασχολήσεως σε μια βάρδια
3. Προβλεπόμενος αριθμός νομίμων απασχολούμενων κατά βάρδια
4. Ισχύς μηχανημάτων
5. Παραγωγική δυναμικότητα
6. Ετήσια παραγωγή προϊόντων
7. Χρησιμοποιημένες πρώτες ύλες

ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Εταίροι ή Μέτοχοι
2. Διαχειριστής ή Δ. Σύμβουλος
3. Συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις
4. Κατηγορία τηρούμενων λογιστικών βιβλίων

Αναλυτικότερα:

I. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- I.1 ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
- I.2 ΤΟΠΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
- I.3 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΟΝΑΔΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΡΑΧΘΟΥΝ
- I.4 ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΣ

- I.5 ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
- I.6 ΕΞΑΓΩΓΕΣ
- I.7 ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ
- I.8 ΟΦΕΛΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

- II.1 ΕΓΧΩΡΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
- II.2 ΕΓΧΩΡΙΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΞΕΝΗ ΑΓΟΡΑ
- II.3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΕΘΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ
- II.4 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
- II.5 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
- II.6 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ
- II.7 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
- II.8 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΟΣ
- II.9 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΣ ΕΞΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΓΧΩΡΙΟ ΑΓΟΡΑ
- II.10 ΤΙΜΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

III. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

- III.1 ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
- III.2 ΥΠΟΔΟΜΗ
- III.3 ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ
- III.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ

IV. ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

IV.1 ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΕΣ

IV.2 ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΑΓΟΓΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

IV.3 ΙΣΧΥΣ ΚΑΙ ΔΗΝΑΜΙΚΟΤΗΣ

IV.4 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΡΟΗΣ

IV.5 ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

IV.6 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ

IV.7 ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΣ

IV.8 ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

IV.9 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

1.1 Φορέας επένδυσης

Ο επενδυτικός κύκλος που τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας παραμένει κλινικά νεκρός και αδρανείς για την Ελληνική οικονομία αρχίζει επιτέλους να ενεργοποιείται, δημιουργώντας έτσι κάποιο ευνοϊκό φως στο βάθος του ατελείωτου τούνελ που έχει οδηγηθεί η οικονομία μας δίνοντας μας την ελπίδα να κάνουμε όνειρα παρά τις αβεβαιότητες που δημιουργεί η παραγμένη πολιτική ζωή της χώρας μας.

Μέσα σε αυτό το κλίμα αποφασίσαμε να αναλάβουμε την συγκεκριμένη Επενδυτική Πρωτοβουλία γνωρίζοντας όλες τις υποχρεώσεις και τις συνέπειες που πηγάζουν απ' αυτή.

Οι ενδείξεις είναι σαφείς και τα όργανα της Κοινότητας το επιβεβαιώνουν σε συνδυασμό με τους νέους όρους ανταγωνισμού που δημιουργεί το άνοιγμα της εσωτερικής αγοράς της Ε.Ε. μας επέβαλε και μας οδήγησε στην ανάληψη της συγκεκριμένης επενδυτικής πρωτοβουλίας.

Αναλαμβάνοντας αυτήν την επένδυση ουσιαστικά δείχνουμε την πίστη μας στην ικανότητα του Έλληνα επενδυτή και την πεποίθησή μας ότι οι Έλληνες μπορούν να προωθηθούν περισσότερο σε οποιαδήποτε αγορά γιατί διαθέτουν ταμπεραμέντο, ικανότητα, και φαντασία. Στοιχεία που διογκώνουν την αγορά και την κάνουν να φαίνεται τεράστια και παρθένα εν μέρη.

1.2. Η επιλογή του νομού Φθιώτιδος, έγινε με αξιοκρατικά στοιχεία: α) την πλουσιότετη ποιοτικά παρουσία πρώτης ύλης (αργίλου), β) την συμμετρική γεωγραφικοπολιτική και κοινωνική θέση του Νομού, ο οποίος βρίσκεται περίπου στο κέντρο του Ελλαδικού χώρου, γ) την σύνθεση της μονάδας με τις μεγάλες συγκοινωνιακές αρτηρίες για τις εσωτερικές πωλήσεις καθώς επίσης και την ύπαρξη λιμανιού για τις εξαγωγές ώστε να μην δημιουργούνται αξιόλογα μεταφορικά προβλήματα με άμεση συνέπεια το υψηλό κόστος παραγωγής και την ποιοτική υποβάθμιση των προϊόντων και δ) το ελεύθερο εργατικό δυναμικό το οποίο λόγω έλλειψης ικανής βιομηχανικής δραστηριότητας στην περιοχή δεν βρίσκει απασχόληση.

1.3 Η υπό ίδρυση μονάδα θα δραστηριοποιηθεί στην παραγωγή διάτρητων διακοσμητικών τούβλων επικάλυψης εξωτερικών επιφανειών σε διάφορες διαστάσεις.

1.4 Σκοπός της επένδυσης είναι η κάλυψη του κενού της ολοκληρωτικά ανικανοποίητης Ελληνικής αγοράς στο είδος που αναφέραμε παραπάνω λόγω της μη ύπαρξης σε όλη τη χώρα ομοειδών επιχειρήσεων.

1.5 Η αναφερόμενη επένδυση όπως φαίνεται από τα συνημμένα στο συνολικό ύψος των 677.000.000 δραχμών είναι:

α) τοπικής σημασίας διότι θα απασχολήσει καταρχήν 40 άτομα εργατικό και τεχνοοικονομικό επιστημονικό εργατικό προερχόμενο κατά 95% από την περιοχή με άμεσο αποτέλεσμα την μόνιμη απασχόληση δυναμικού που τα

συμφέροντά του οικονομικά και κοινωνικά θα ωφελούν και θα εξυπηρετούν τον νομό καθώς επίσης την συγκράτηση του πληθυσμού στον νομό και την δημιουργία νέων θέσεων απασχολήσεως.

β) εθνικής σημασίας διότι το τελικό προϊόν όπως ήδη έχουμε αναφέρει θα είναι:

1. Εκλεκτής ποιότητας από άποψη εμφάνισης λόγω της άριστης ποιότητας της α' ύλης η οποία δεν περιέχει ξένα σώματα (πέτρες - ασβέστη κλπ.),
2. Υψηλής τεχνολογίας λόγω επίτευξης υψηλών θερμοκρασιών (το ψήσιμο πραγματοποιείται από 95° C - 1200 ° C) αντίθετα των μέχρι 850 ° C σημερινών κοινών τούβλων η οποία θα είναι ανάλογη των τύπων, των διαστάσεων και ποιοτήτων της παραγωγής μας που σε συνδυασμό με το ότι τα υπό κατασκευή προϊόντα θα αποτελούνται από ειδικό μείγμα αργίλου - χρωμίου αλουμινίου και από διάφορες άλλες ειδικές βοηθητικές ύλες, αντίθετα με τις σημερινές παρεμφερείς παραγόμενες που αποτελούνται μόνο από τσιμέντο και άμμο και είναι συμπαγή πρεσσαριστά χωρίς ψήσιμο, δίνουν μεγαλύτερη αντοχή και εκμηδενίζουν την φθορά από το σπάσιμο και την σχετική τάλαιπωρία από τη μια, και την σχετικά καλύτερη μόνωση λόγω της υψηλής θερμοκρασίας ψήσιματος που αναφέραμε από την άλλη,
3. Συγκριτική εξοικονόμηση ενέργειας κατά την παραγωγή καθώς επίσης και στην χρήση της οικοδομής (για την απόκτηση της θερμοκρασίας ψήσιματος έως 1200 ° C) θα καταναλώνεται η ίδια ίσως και μικρότερη ποσότητα καυσίμου με αυτή των σημερινών κοινών 26 KGS\TON της υπό ίδρυση με 26,5-27 KGS\TON των κοινών πράγμα το οποίο σημαίνει ότι λόγω της υψηλότερης σημερινής τεχνολογίας στο είδος δεν θα έχουμε και υψηλότερη κατανάλωση καυσίμου από το οποίο θα προέρχεται και αύξηση του κόστους παραγωγής και πωλήσεως, εάν λάβουμε σαν δεδομένο ότι τα καυσαέρια που προέρχονται από την ρύπανση δεν εξέρχονται στην ατμόσφαιρα, αλλά διοχετεύονται σε ανακυκλοφορία των καυσαερίων εξουδετερώνεται και εκμηδενίζεται σχεδόν η μόλυνση του ατμοσφαιρικού αέρα. Ενδεικτικές τιμές πώλησης και κόστους των προϊόντων στους συνημμένους πίνακες,
4. Με την ίδια τιμή πώλησης και με τις τιμές των σημερινών παραπλήσιων, οι Έλληνες κατασκευαστές θα έχουν οικονομικά οφέλη λόγω του ότι δεν θα χρειάζονται πλέον εξωτερικό επίχρισμα - βάψιμο και θα έχουν οπωσδήποτε καλύτερη μόνωση,
5. Οι πρώτες και βοηθητικές ύλες, κυρίως αργίλος, χρώμιο και αλουμίνιο είναι Ελληνικής προελεύσεως και δεν θα επηρεάζουν αρνητικά το ισοζύγιο του συναλλάγματος της χώρας

Άρα λοιπόν συμπερασματικά και συνοπτικά το υπό παραγωγή προϊόν μας είναι εθνικής σημασίας διότι συμβάλει στην ασφάλεια της οικοδομής λόγω της πυρίμαχου ιδιότητάς του της καλύτερης μόνωσης εξ αιτίας της υψηλής θερμοκρασίας ψήσιματος, στην αντισεισμική συμπεριφορά της οικοδομής λόγω της σκληρότητας και του ελαφρότερου βάρους του χάρη στο οποίο ο οργανισμός απελευθερώνεται από το ικανό βάρος, καθώς επίσης το υλικό είναι κατάλληλο τόσο για την κατασκευή εμπορικών ψυγείων όσο και για την επικάλυψη φούρνων π.χ κεραμικούς κάτω των 1200 ° C θερμοκρασίας.

1.6 Προσανατολισμένοι στις εξαγωγές με προβλεπόμενη απορρόφηση για εξαγωγή, μέσο του επενδυτικού φορέα μέρους των προϊόντων της ετήσιας

παραγωγής το οποίο θα καλύπτει τις αναγκαίες συναλλαγματικές υποχρεώσεις του φορέα ως προς το εξωτερικό, με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνει αρνητικά το συναλλακτικό ισοζύγιο της χώρας.

1.7 Η επένδυση πραγματοποιείται κατόπιν επισταμένου ελέγχου της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής αγοράς του είδους.

Ο κύριος μέτοχος της εταιρίας λόγω της πλούσιας πείρας που διαθέτει πρόβλεψε ότι η κάλυψη του μεγάλου κενού στο διάτρητο διακοσμητικό τούβλο εξωτερικής επικάλυψης είναι τέτοια που μόνο ένα εργοστάσιο υψηλής τεχνολογίας όπως το προαναφερόμενο, είναι δυνατόν να ικανοποιήσει τις εγχώριες ανάγκες της Ελληνικής αγοράς καθώς και τις εξωτερικές ανάγκες (μερικώς) της χώρας μας προς τις χώρες της Ένωσης. Αργότερα με έναν σωστό οικονομικό προγραμματισμό τα αποτελέσματα θα είναι αξιόλογα και σεβαστά.

1.8 ΟΦΕΛΕΙΕΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κάθε λειτουργική οικονομία και κοινωνία μιας χώρας αποτελείται από ζωντανούς μικροοργανισμούς οι οποίοι ταυτόχρονα της προσδιορίζουν αυτό το χαρακτηριστικό τη δυναμικότητά της.

Λέγοντας δυναμική μια οικονομία οριοθετούμε τις προσδοκίες της για το μέλλον γιατί την θεωρούμε ένα ζωντανό δημιούργημα το οποίο εξελίσσεται και αναπτύσσεται σύμφωνα με τις ανάγκες των ανθρώπων οι οποίοι αποτελούν μια από τις βασικότερες και σπουδαιότερες παραγωγικές δυνάμεις πάνω στις οποίες στηρίζεται και οικοδομείται κάθε υγιή οικονομία.

Στις σύγχρονες κοινωνίες οι δυνάμεις αυτές προσδιορίζονται κυρίως από την ροπή της κοινωνίας για επενδύσεις και συγκεκριμένα από την προώθηση των επενδυτικών σχεδίων για την αύξηση της Εθνικής παραγωγής δηλαδή την οικονομική ανάπτυξη.

Αναλαμβάνοντας την συγκεκριμένη επενδυτική πρωτοβουλία έχουμε σαν απώτερο σκοπό την αύξηση της οικονομικής ευχέρειας της χώρας μας η οποία επιτυγχάνεται με τέτοιου είδους επενδυτικές πρωτοβουλίες και πραγματοποιείται με την κατανάλωση ή χρήση περισσότερων αγαθών ή υπηρεσιών.

Με την συγκεκριμένη επένδυση διευρύνεται η παραγωγική δυναμικότητα της οικονομίας μας και προωθείται στην πράξη η αύξηση της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών.

Η επένδυση αυτή έχει πολύπλευρες και πολλαπλές επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας μας για τους εξής λόγους:

- * προσφέρει νέες ευκαιρίες απασχόλησης και περιορίζει έτσι την ανεργία που αποτελεί την σοβαρότερη οικονομική ασθένεια.
- * αξιοποιεί τους αδρανείς εθνικούς πλουτοπαραγωγικούς πόρους.
- * επιταχύνει την διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης.
- * αποτελεί το οργανικότερο μέσο καταπολέμησης του πληθωρισμού, γιατί ενισχύει την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών καθώς και την παραγωγικότητα.
- * προκαλεί πολυσχιδείς προωθητικές επιδράσεις στον παραγωγικό μηχανισμό της οικονομίας.
- * ενισχύει συνεχώς την εξωτερική οικονομική θέση της χώρας.
- * επεκτείνει τον κύκλο εργασιών της οικονομικής δραστηριότητας και δημιουργεί έτσι δυνητικές πηγές αύξησης των δημοσίων εσόδων.
- * ενισχύει την οικονομική σταθερότητα σε περιόδους ύφεσης.
- * εδραιώνει με την καλλιέργεια του κλίματος επιχειρηματικής δραστηριότητας την εμπιστοσύνη στο μέλλον της χώρας.
- * αποτελεί την ασφαλέστερη δίοδο ή δρόμο για την προαγωγή της τεχνολογικής προόδου, δεδομένου ότι με τις επενδύσεις ενσωματώνεται στην παραγωγική διαδικασία και στην προηγμένη τεχνολογία.
- * αντανakλά φανερά τον δείκτη της οικονομικής δημιουργικότητας και προοδευτικότητας μιας χώρας.
- * προβάλλει το γόητρο της χώρας, διεθνώς, γιατί αποτελεί το ισχυρότερο μέσο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς της.

Είναι τόσο μεγάλη η σημασία των σοβαρών επενδύσεων για τη χώρα γιατί σήμερα είναι γενικά αποδεκτό από τους κακόβουλους ανταγωνιστές μας ότι η συνολική οικονομική επένδυση της χώρας μας και ο χαρακτηρισμός της οικονομίας μας ως προοδευούσα εξαρτάται από την ποιοτική και ποσοτική στάθμη των επενδύσεων που πραγματοποιεί.

Σαν αξιολογητές των Σχεδίων Επένδυσης οφείλουμε να γνωρίζουμε και να εκτιμούμε όλες τις παραπάνω επιπτώσεις. Έτσι το πνεύμα και ο σκοπός της εργασίας μας καθώς και η γόνιμη σκέψη και γνώση που πηγάζει δουλεύοντας πάνω σε αυτήν θα πρέπει να διακατέχεται από την εξής ρήση ότι η

προοδευτικότητα της χώρας μας εξαρτάται από την οικονομική επίδοση των επενδύσεών της.

II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

II.1 Εγχώρια παραγωγή δεν υπάρχει όπως αναφέραμε παραπάνω στα γενικά στοιχεία, προβλέπεται όμως με την ύπαρξη της νέας μονάδας ο περιορισμός εισαγωγής ομοειδών και ακατάλληλων οικοδομικών υλικών.

II.2 Υπολογίζεται ότι οι σχέσεις μεταξύ κυρίας ανταγωνίστριας χώρας, της Ιταλίας και της Ελλάδας είναι: α) ΙΤΑΛΙΑ παραγωγή 1.100.000 τόνους ετησίως, δηλαδή κατά κεφαλή 22 KGS ή 33 τεμάχια, β) ΕΛΛΑΣ παραγωγή 27.000 τόνοι ετησίως, δηλαδή κατά κεφαλή 3 KGS ή 4,5 τεμάχια.

II.3 Στην Ελληνική αγορά όπως αναφέραμε προηγουμένως δεν υφίσταται όμοια παραγωγή του είδους και σαν αποτέλεσμα οι κατασκευαστές αναγκάζονται να καταφεύγουν στην αγορά προϊόντων μη διάτρητων (επιβάρυνση φορτίου οικοδομής) χωρίς να πετυχαίνουν την διακόσμηση της εξωτερικής επικαλύψεως των κτιρίων, λόγω προϊόντων κακής ποιότητας. Η συνήθεια της καταναλώσεως των διάτρητων τούβλων εξωτερικής επικαλύψεως είναι τέτοια που μας δίνει το δικαίωμα να περιμένουμε και να πιστεύουμε την βιωσιμότητα της επιχειρήσεως, λαμβάνοντας σαν δεδομένο τα στοιχεία που αναφέρονται στους συνημμένους πίνακες, τα οποία αποδεικνύουν την κοστολόγηση και πώληση του προϊόντος η οποία είναι ίδια σε τιμές με αυτή των σημερινών ακατάλληλων και με πολλές ελλείψεις ομοειδών προϊόντων.

II.4 Προβλέπεται η πλήρης απορρόφηση των προϊόντων της μονάδας δεδομένου ότι η παραγωγή μας δεν θα είναι δυνατόν αρχικά να καλύψει πλήρως ούτε την ζήτηση της Ελληνικής αγοράς, π.χ.

ΕΤΟΣ	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ & ΖΗΤΗΣΗ
1991	3 KGS	X 9 εκ. κατοίκους	27.000 τον.
1998	5,5 KGS	X 10 εκ. κατοίκους	55.000 τον.

II.5 Λόγω της προβλεπόμενης εξαιρετικά μεγάλης ζήτησεως του προϊόντος ή υπό ίδρυση μονάδα στηριζόμενη στην υψηλή της τεχνολογία έχει υπολογιστεί να μπορεί να διπλασιάσει την παραγωγή της με την καθιέρωση δεύτερης βάρδιας, σε τούβλα διαφόρων διαστάσεων.

II.6 Μετά από έλεγχο της Ευρωπαϊκής Αγοράς και εξ αιτίας της γεωγραφικοπολιτικής θέσης της χώρας μας και σαν μέλος της Ε.Ε. τοποθετημένη στο σταυροδρόμι της Ευρώπης και της Μ. Ανατολής, οι προβλέψεις είναι καλές ως προς την ανάπτυξη των εξαγωγών του είδους προς βορά μεν, λόγω της μη κάλυψης των απαιτούμενων ζητήσεων, προς τη Μ. Ανατολή δε, λόγω της μη ύπαρξης παρόμοιας βιομηχανίας.

II.7. Δεν υπάρχει σήμερα εσωτερικός ανταγωνισμός διότι όπως έχει αναφερθεί πολλές φορές δεν υπάρχει παρόμοια βιομηχανία στην Ελλάδα, όπως αναφέρουμε ότι χώρες προηγμένες όπως η Ελβετία και η Αυστρία δεν παρουσιάζουν παραγωγή του είδους ακόμη, σε αντίθεση με την Ιταλία η οποία αποτελεί και τον κυριότερο εξωτερικό ανταγωνιστή μας στο γειτονικό μας ξένο χώρο.

II.8. Λόγω της μη ύπαρξης ανταγωνισμού κατά τη γνώμη μας δεν υφίσταται θέμα πλεονεκτημάτων που θα πρέπει να αναφερθούν για τη σύγκριση της υπό ίδρυση μονάδας με άλλες όμοιες, μπορεί όμως να αναφερθεί το μέγεθος της υψηλής τεχνολογίας από την οποία θα διέπεται η εγκατάσταση, πράγμα που φαίνεται στη μελέτη, από τη μια πλευρά, και η εκλεκτή ποιότητα πρώτων και βοηθητικών υλών Ελληνικής προελεύσεως και επαρκών για δεκαετίες από την άλλη πλευρά. Έτσι τα παραπάνω μας δίνουν το δικαίωμα να θεωρούμε ότι διατηρώντας την άριστη ποιότητα των παραγομένων, την δεδομένη αξιοπιστία του φορέα, την αποδεικτική δυνατότητα της εναλλαγής των προϊόντων σε τύπους και μεγέθη διαφορετικών ποιοτήτων και διαστάσεων καθώς επίσης και τα αναφερόμενα στο 1.5. των γενικών στοιχείων, τα οποία πιστεύουμε ότι παρόλο της μη ύπαρξης ανταγωνισμού αποτελούν είδος πλεονεκτημάτων έτσι ώστε η βιομηχανία του φορέα θα έχει υψηλότερο βαθμό βιωσιμότητας και θα είναι άτρωτη έναντι μελλοντικών ενδεχομένων παρόμοιων επιχειρήσεων.

II.9. Προβλέπεται κατ' αρχήν ποσοστό απορρόφησης παραγωγής για εξαγωγή το οποίο οπωσδήποτε θα καλύπτει το ετήσια δαπανούμενο συνάλλαγμα από την πραγματοποίηση της βιομηχανίας (τόκοι κ.λ.π) κατ' αυτόν τον τρόπο δεν θα επιβαρύνεται το συναλλαγματικό ισοζύγιο της χώρας από την δεδομένη επένδυση, το δε υπόλοιπο κατά την προτιθέμενη πολιτική των πωλήσεων της διοίκησης οφείλεται να διοχετευτεί στην Ελληνική αγορά.

II.10. Οι τιμές που αναφέρονται στους συνημμένους πίνακες ως προς την πώληση εκπροσωπούν και τιμές πωλήσεως της Ε.Ε. για να διαφυλάξουν την ανταγωνιστικότητα της μονάδας μέσω των κατά πολύ λιγότερων Ελληνικών κοστολογημένων ημερομισθίων και υλών.

III. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

III.1. Υπάρχει επάρκεια ελεύθερου εργατικού δυναμικού καθώς επίσης και άνετη εξασφάλισή του.

III.2. Η προσπέλαση του χώρου εγκαταστάσεως της μονάδας είναι διασφαλισμένη με αγροτικό δρόμο μήκους 200 μέτρων και σύνδεσής της με τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο Δαμάστας - Εθνικής οδού μήκους 2,2 χλμ, απέχει δε από το κέντρο της Λαμίας 10 χλμ, από Αθήνα 200, από Θεσσαλονίκη 340, από Βόλο 100 και από το πρώτο γειτονικό λιμάνι της Στυλίδας 34 χλμ το δε σιδηροδρομικό σταθμό της Λαμίας 10 χλμ. Οι πιο κοντινές παροχές ΔΕΗ - ΟΤΕ βρίσκονται σε απόσταση που δεν υπερβαίνει τα 100 μέτρα λόγω της ύπαρξης χαρτοβιομηχανίας, σε απόσταση δε 1000 περίπου μέτρων αρχίζει ο οικισμός του χωριού Δαμάστας.

Σημειωτέον ότι έχει προϋπολογισθεί και προβλεφθεί η εγκατάσταση ιδιόκτητου υποσταθμού ρεύματος.

Η εξασφάλιση του νερού είναι δεδομένη με δοκιμαστική γεώτρηση μέσα στον ιδιόκτητο χώρο αν και στο χωριό της Δαμάστας υπάρχει δίκτυο υδρεύσεως. Δεν υπάρχουν λύματα από τη φύση της παραγωγής και σαν αποτέλεσμα δεν υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για βιολογικό καθαρισμό, αλλά ούτε και αποχετεύσεις εκτός από αυτούς για κοινή χρήση.

Η απαιτούμενη κατανάλωση ρεύματος είναι 3.647.980 K.W ώρες ετησίως νερού 2.700 LIT/H ή 21.600 LIT/8ωρο. Η ήδη υπάρχουσα υποδομή της περιοχής έχει αναφερθεί παραπάνω, οι δε παρόμοιες βιομηχανίες - βιοτεχνίες (καμίνια) που υπάρχουν σε ολόκληρο τον Νομό είναι 5 και παράγουν μόνο κοινό τούβλο

III.3 Όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως η εκλογή του χώρου εγκαταστάσεως της μονάδας και του ήδη ιδιόκτητου χώρου έγινε κατόπιν επισταμένου ελέγχου με επιχειρησιακά κριτήρια τα οποία αναλύθηκαν ήδη δηλαδή : πρώτη ύλη, γεωγραφικοπολιτική και κοινωνική θέση, συγκοινωνιακή υποδομή και εξεύρεση ελεύθερου εργατικού δυναμικού. Όσον αφορά την ευχερή διάθεση των προϊόντων όπως αναφέραμε διασφαλίζεται με το αναφερόμενο συγκοινωνιακό και γενικό οδικό δίκτυο.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ Νο.1

III.4 Το οικόπεδο έκτασης 27.435 τ.μ. επαρκεί απόλυτα τόσο κατά τον νομότυπο ως προς τον Γ.Ο.Κ. όσο και το ότι πληρεί τις χωροταξικές αναγκαιότητες για την εγκατάσταση της βιομηχανίας καλυμμένης επιφάνειας 8.736 τ.μ. Προς Βορά συνορεύει με τη βιομηχανία ιδιοκτησίας χαρτοποιίας Φθιώτιδος Α.Ε, προς Νότο με την κεντρική οδό Δαμάστας - Ηράκλειας, προς Δυσμάς συνορεύει με τον ελαιώνα Τζάθα, προς ανατολίας με ακαλλιέργητο ιδιόκτητο κτήμα των Αφών Φούρλα.

IV. ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

IV1. Από την περιγραφή της συνημμένης μελέτης, οι κτιριολογικές εγκαταστάσεις του βιομηχανοστασίου και των λοιπών εσωτερικών χώρων καλύπτουν μια συνολική επιφάνεια στεγασμένου χώρου 8.736 τ.μ. και όγκου 56.784 τ.μ. συνολικού κόστους με τις διαμορφώσεις (και το κλειδί στο χέρι) 122.452.500 δραχμές.

IV2. Η παραγωγική διαδικασία αρχίζει με την εκσκαφή ιδιόκτητο εκσκαφέα της χωματερής, ανάληψη της πρώτης ύλης (αργίλου) και μεταφορά της με ιδιόκτητα φορτηγά στο εργοστάσιο. Συνεχίζεται με την προεργασία και την ειδική ανάμιξη της αργίλου με υπόλοιπες (καολίνη – βωξίτη) στον σπαστήρα για την θραύση τυχόντων σβόλων αργίλου λειάνσεως όπου γίνεται λειαντική προετοιμασία. Κατόπιν, με μεταφορική ταινία, φθάνει σαν μίγμα στο ζυμωτήριο φίλτρο MBAF/4C για την τελική ανάμιξη και φιλτράρισμα. Κατόπιν και όπως τονίσθηκε πάντοτε με μεταφορική ταινία εισέρχεται στις δυο σε σειρά πρέσες MVA/400 και τέλος στην τρίτη εφόσον επιζητούμε ειδικά μικρά μεγέθη τούβλων. Συνεχίζοντας ακολουθεί τη σειρά προς την εγκατάσταση της αυτομάτου κοπής, φόρτωσης και εκφόρτωσης από όπου στην συνέχεια ως εξερχόμενα προϊόντα μεταφέρονται με ταινία στο σημείο φορτώσεως όπου υπάρχουν ειδικά κυλιόμενα ράφια εναπόθεσης και στην συνέχεια στους θαλάμους ξηράνσεως του τύπου "ROVICO" για την ξήρανσή τους. Εξερχόμενα από τους θαλάμους ξηράνσεως και με την μεσολάβηση αυτόματου πακεταδούρου τοποθετούνται στα ειδικά βαγόνια, καθένα υπό τα οποία τοποθετείται κατά τακτικά χρονικά διαστήματα ηλεκτροκινήτως στο φούρνο όπου το προϊόν δέχεται την έψηση. Μετά την έξοδο από το φούρνο συσκευάζεται αυτομάτως από όπου εν συνέχεια και τοποθετείται μέσω περονοφόρων ανυψωτικών μηχανημάτων, αναπόσπαστων τμημάτων της παραγωγικής διαδικασίας, στις θέσεις εναποθηκεύσεως έτοιμου προς διάθεση προϊόντος.

Κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας και για ολόκληρη την σειρά των μηχανημάτων της εγκαταστάσεως έχει προβλεφθεί να υπάρχουνε προστατευτικές σχάρες σε αυτά, έτσι ώστε να εκμηδενίζουν τον ενδεχόμενο κίνδυνο ατυχήματος από τυχόν επαφές με το ανθρώπινο δυναμικό. Περισσότερο να τονισθεί ότι ολόκληρη η ηλεκτρομηχανολογική εγκατάσταση λόγω της αυτόματης και υψηλής τεχνολογίας της θα διέπεται από τέλειες αρχές ασφαλείας, όπως ειδικές μονώσεις, γειώσεις, ειδικές προστασίες, αλεξικέραυνο κλπ.

IV3. Η εγκατεστημένη ισχύς θα είναι 1.570 HP όπως αναφέρεται αναλυτικά στην συνημμένη μελέτη σελίδα 5 της MORANDO και η παραγωγική δυναμικότητα του μηχανολογικού εξοπλισμού θα ανέρχεται σε 10.000.00 τεμάχια ετησίως, βάρους 27.000 τόνων για 8ωρο ημερήσια εργασία και για ένα σύνολο 250 ημερών.

IV4 ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ Νο 2

IV5 Ο λοιπός εξοπλισμός ο αναγκαίος για την καλή και απρόσκοπτη λειτουργία του εργοστασίου είναι διάφορα μηχανήματα μηχανουργείου, όργανα χημείου και ανταλλακτικά

ΕΙΔΟΣ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΛΙΤ.	ΑΞΙΑ ΣΕ ΔΡΧ.
2 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ & ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ	434.605.000	21.730
5 ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ	221.050.000	11.052
ΣΥΝΟΛΟ	655.655.000	32.782

IV6. Η μονάδα θα χρειασθεί προς το παρόν ένα εκσκαφέα μάρκας BOCKLAIN για την εκσκαφή και φόρτωση της α ύλης, αργίλου, από την χωματερή στα αυτοκίνητα (αξίας 5.700.000 δρχ.).

Ένα αυτοκίνητο τριαξονικό μάρκας MERCEDES τύπου 19-32 για την μεταφορά των α υλών (4.000.000 δρχ.).

Δύο αυτοκίνητα τριαξονικά ίδιας μάρκας και τύπου για την μεταφορά έτοιμων προϊόντων προς διάθεση (αξίας 8.000.000. δρχ.).

IV7. Η δυναμικότητα της μονάδας προγραμματίζεται για το ύψος των 18.000.000 τεμαχίων τούβλων ετησίως με ποσοστό καλύψεως μιας θωρου βάρδιας.

IV8. Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρίας _____ ασκεί συγχρόνως και την Γενική Διεύθυνση της Επιχείρησης μαζί με τον Αντιπρόεδρο και Εντεταλμένο Σύμβουλο _____ καθώς επίσης και από τον Τεχνικό Διευθυντή και Διευθυντή παραγωγής οι οποίοι με το μεθοδικά εκλεγμένο Τεχνικό και Διοικητικό Προσωπικό θα προωθούν απρόσκοπτως και θα διατηρούν σε βαθμό τελειότητας την άρτια λειτουργία της επιχείρησης.

IV9. Συνεργασία του φορέα με υπάρχουσες επιχειρήσεις δεν υφίσταται. Υπάρχει συνεργασία με το CONSORTIUM A.F.O.A. MULTI GROUPE το οποίο θα θέσει σε διάθεση του Ελληνικού φορέα μια από τις εταιρίες του για εξασφάλιση και προχρηματοδότηση παραγγελιών του εξωτερικού.

Συνημμένο Νο 4 (γράμμα CONSORTIUM).

Η περιγραφή του κυρίως μηχανολογικού εξοπλισμού αναφέρεται αναλυτικά εις την συνημμένη μελέτη, συνοπτικά δε κατά είδος και αξία ως εξής:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΞΙΑ ΣΕ LIT	ΑΞΙΑ ΣΕ ΔΡΧ.
Α.ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΙΛΟ ΑΡΓΙΛΟΥ	10-17	209.705.000	10.485
Β.ΠΑΡΑΓΩΓΗ & ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΑΜΟΤ	18-19	242.105.000	12.105
Γ.ΚΟΣΚΙΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΣΙΛΟ ΑΜΜΟΥ	20	39.195.000	1.957
Δ.ΔΟΣΟΛΟΓΙΑ Α ΥΛΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΙΓΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΗ	21- 29	399.560.000	19.978
Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥΒΛΩΝ ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΩΣ	30-36	365.620.000	18.281
Φ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΞΩΤ. ΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥΒΛΩΝ	37-39	115.320.000	5.766
Γ. ΕΓΚΑΤΑΣΤ.ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΚΟΠΗΣ ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ ΕΚΦΟΡΤΩΣΕΩΣ	40-41	597.775.000	29.888
Η. ΞΗΡΑΝΤΗΡΙΟ ΜΕ ΘΑΛΑΜΟΥΣ ΤΥΠΟΥ ROVICO	42-48	957.430.000	47.871
Ι. ΓΡΑΜΜΗ ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΩΣ ΜΕ ΣΜΑΛΤΟ	49	105.430.000	5.271
Λ. ΠΑΚΕΤΑΔΟΡΟΣ ΤΟΥΒΛΩΝ	50	152.020.000	7.601
Μ. ΠΑΚΕΤΑΔΟΡΟΣ ΤΟΥΒΛΩΝ ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΩΣ	51	184.450.000	14.222
Ν. ΦΟΥΡΝΟΣ ΤΥΠΟΥ TUNNEL	52-76	1.095.630.000	54.781
Ο. ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΒΑΓΟΝΙΩΝ ΦΟΥΡΝΟΥ	77-80	188.390.000	9.419
Ρ. ΓΡΑΜΜΕΣ ΕΚΦΟΡΤΩΣΕΩΣ- ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΠΑΚΕΤΑΡΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	81-82	518.770.000	25.928
Ρ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	85	650.295.000	32.514
Σ Υ Ν Ο Λ Ο		5.921.695.000	296.077

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΣ

α. Ίδια Κεφάλαια : 172.306.000

(1)	Οικόπεδο	4.115.000	
(2)	Μετρητά	168.191.000	
(3)	Αποθεματικά		370.021.000

β. Ξένα Κεφάλαια :

(1)	Δάνεια ή πιστώσεις Τράπεζας (όνομα Τραπέζης & Υποκ/μα)		
(2)	Ομολογιακό Δάνειο		
(3)	Πιστώσεις:		
	α) Χρηματοδοτικών Οργανισμών		
	β) Προμηθευτών		
(4)	Δάνεια Τρίτων		

γ. Αιτούμενη Επιχορήγηση Δημοσίου : 134.553.000
(ποσοστό 20% της παραγωγικής επενδύσεως)

676.880.000

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

(σε ποσοστό %) 30%

α. Για τραπεζικό δάνειο ή πιστώσεις ποσού

48.103.000

β. Για ομολογιακό δάνειο ποσού

γ. Για πιστώσεις χρηματοδοτικών οργανισμών ποσού

ΣΥΝΟΛΟ

48.103.000

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

1. ΧΡΟΝΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

- α. Όλο το χρόνο X
- β. Επτοχιακά

2. ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΕ ΜΙΑ ΒΑΡΔΙΑ: 40

3. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΒΑΡΔΙΑ

	1 ^η	2 ^η	3 ^η
α. Διοικητικό	6		
β. Τεχνικοί και λοιπό προσωπικό			
(1) Ειδικευμένοι	31		
(2) Ανειδίκευτοι	3		
ΣΥΝΟΛΟ	40		

4. ΙΣΧΥΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΣΕ KW Η HP: 1750 HP

5. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ: 18.000.000 ΤΕΜΑΧ. ΕΤΗΣΙΩΣ

6. ΕΤΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΔΡΧ.
1. ΤΟΥΒΛΑ	18.000.000	261.000.000
2.		
3.		
ΣΥΝΟΛΟ		

7. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ (ετήσια)

	ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ ΣΕ ΔΡΧ
	ΑΡΓΙΛΟΣ	27.750 ΤΟΝ	3.330.000
Εσωτερικού			
Εξωτερικού			
ΣΥΝΟΛΟ		27.750 ΤΟΝ	3.330.000

ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΕΤΑΙΡΟΙ Ή ΜΕΤΟΧΟΙ

ως συνημ. ΦΕΚ

ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΤΗΣ Η Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ως συνημ. ΦΕΚ

ΣΥΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο κύριος μέτοχος της εταιρίας συμμετέχει κατά 60% στην ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΟΥΒΛΩΝ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΗΡΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

.....
(ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ)

Ο ΑΙΤΩΝ

Υπογραφή

Όνοματεπώνυμο.....

Αριθμός Ταυτότητας

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Ι

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΚΟΣΤΟΥΣ	ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΔΡΧ.
- Οικόπεδο (το απαραίτητο για τις ανάγκες της μονάδας)	4.115
- Κτιριακές εγκαταστάσεις	111.150
- Μηχανήματα (καλνιούργια)	296.077
- Μεταφορικά και εγκατάσταση μηχανημάτων	52.104
- Ειδικές εγκαταστάσεις	1.000
- Λοιπός εξοπλισμός	32.782
- Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου	11.502
- Μεταφορικά μέσα	17.700
- Απρόβλεπτα	10.404
- Προληπτικά γενικά έξοδα	4.000
- Αμοιβές ειδικών μελετών ή αγορά τεχνολογίας	7.579
- Τόκοι κατασκευαστικής περιόδου	109.782
- Δαπάνες δοκιμαστικής λειτουργίας	11.000
- Λοιπές δαπάνες	8.685
Σ Υ Ν Ο Λ Ο	676.880

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2

Χρηματοδότηση του κόστους επενδύσεως		Σε χιλιάδες δρχ.
α. Ίδια κεφάλαια		172.306
(1) Οικόπεδο	4.115	
(2) Μετρητά	168.191	
β. Ξένα κεφάλαια		370.021
(1) Δάνεια ή πιστώσεις τραπεζής	370.021	
(2) Ομολογιακό δάνειο		
(3) Πιστώσεις χρηματοδοτικού οργανισμού ή προμηθευτών		
(4) Δάνεια τρίτων		
γ. Επιχορήγηση Δημοσίου		134.553
Σ Υ Ν Ο Λ Ο		676.880

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3

ΠΗΓΕΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ

Κεφάλαιο κινήσεως και χρηματοδότησή του	Αυτοχρηματοδότηση	Τραπεζικές Πιστώσεις	Σύνολο σε χιλ. δρχ.
Απαιτούμενο κεφάλαιο για			
-αποθέματα πρώτων υλών	2.500		2.500
-υλικά συντηρήσεως & συσκευασίας	4.500		4.500
-λοιπά	8.000		8.000

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4

1 ΕΤΟΣ

Κόστος Παραγωγής

σε χιλ. δρχ.

	Εσωτερικού	Εξωτερικού	Σύνολο
Πρώτες ύλες	3.330		3.330
Βοηθητικές ύλες	10.800	3.000	13.800
Ημικατεργασμένα προϊόντα			
Κατεργασμένα προϊόντα			
Δαπάνες εργασίας (συμπεριλ. των επιβαρύνσεων)	17.928		17.928
Ενέργεια: ΔΕΗ	10.944		10.944
Μαζούτ	15.456		15.456
Ντήζελ			
Ανθραξ			
Αέριο			
Βιομηχανικό νερό	100		100
Υλικά συσκευασίας	15.047		15.047
Δαπάνες συντηρήσεως	8.974		8.974
Ασφάλιστρα	6.877		6.877
Λοιπά βιομηχανικά έξοδα	2.000		2.000
Απρόβλεπτα	7.000		7.000
Εργασίες σε τρίτους (ΦΑΣΟΝ)			
Κόστος παραγωγής	98.456	3.000	101.456
Πλέον: Απογραφή ενάρξεως χρήσεως			
Μείον: Απογραφή τέλους χρήσεως			
Κόστος πωληθέντων			101.456

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4

2 ΕΤΟΣ

Κόστος Παραγωγής

σε χιλ. δρχ.

	Εσωτερικού	Εξωτερικού	Σύνολο
Πρώτες ύλες	3.496		3.496
Βοηθητικές ύλες	11.340	3.150	14.490
Δαπάνες εργασίας (συμπεριλ. των επιβαρύνσεων)	19.721		19.721
Ενέργεια: ΔΕΗ	11.491		11.491
Μαζούτ	15.919		15.919
Ντίζελ			
Ανθραξ			
Αέριο			
Βιομηχανικό νερό	100		100
Υλικά συσκευασίας	15.799		15.799
Δαπάνες συντηρήσεως	9.422		9.422
Ασφάλιστρα	6.877		6.877
Λοιπά βιομηχανικά έξοδα	2.250		2.250
Απρόβλεπτα	7.350		7.350
Εργασίες σε τρίτους (ΦΑΣΟΝ)			
Κόστος παραγωγής	103.765	3.150	106.915
Πλέον: Απογραφή ενάρξεως χρήσεως			
Μείον: Απογραφή τέλους χρήσεως			
Κόστος πωληθέντων			106.915

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4

3 ΕΤΟΣ

Κόστος Παραγωγής

σε χιλ. δρχ.

	Εσωτερικού	Εξωτερικού	Σύνολο
Πρώτες ύλες	3.670		3.670
Βοηθητικές ύλες	11.907	3.307	15.214
Δαπάνες εργασίας(συμπεριλ. των επιβαρύνσεων)	21.693		21.693
Ενέργεια:ΔΕΗ	12.065		12.065
Μαζούτ	16.715		16.715
Ντίζελ			
Ανθραξ			
Αέριο			
Βιομηχανικό νερό	105		105
Υλικά συσκευασίας	16.589		16.589
Δαπάνες συντηρήσεως	9.893		9.893
Ασφάλιστρα	7.220		7.220
Λοιπά βιομηχανικά έξοδα	2.362		2.362
Απρόβλεπτα	7.717		7.717
Εργασίες σε τρίτους (ΦΑΣΟΝ)			
Κόστος παραγωγής	109.936	3.307	113.243
Πλέον:Απογραφή ενάρξεως χρήσεως			
Μείον:Απογραφή τέλους χρήσεως			
Κόστος πωληθέντων			113.243

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4

4 ΕΤΟΣ

Κόστος Παραγωγής

σε χιλ. δρχ.

	Εσωτερικού	Εξωτερικού	Σύνολο
Πρώτες ύλες	3.927		3.927
Βοηθητικές ύλες	12.740	3.538	16.278
Δαπάνες εργασίας (συμπεριλ. των επιβαρύνσεων)	23.862		23.862
Ενέργεια: ΔΕΗ	12.910		12.910
Μαζούτ	17.885		17.885
Ντίζελ			
Ανθραξ			
Αέριο			
Βιομηχανικό νερό	112		112
Υλικά συσκευασίας	17.750		17.750
Δαπάνες συντηρήσεως	10.586		10.586
Ασφάλιστρα	7.725		7.725
Λοιπά βιομηχανικά έξοδα	2.527		2.527
Απρόβλεπτα σε τρίτους (ΦΑΣΟΝ)			
Κόστος παραγωγής	118.281	3.538	121.819
Πλέον: Απογραφή ενάρξεως χρήσεως			
Μείον: Απογραφή τέλους χρήσεως			
Κόστος πωληθέντων			121.819

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4

5 ΕΤΟΣ

Κόστος Παραγωγής

σε χιλ. δρχ.

	Εσωτερικού	Εξωτερικού	Σύνολο
Πρώτες ύλες	4.320		4.320
Βοηθητικές ύλες	14.014	3.892	17.906
Δαπάνες εργασίας (συμπεριλ. των επιβαρύνσεων)	27.441		27.441
Ενέργεια: ΔΕΗ Μαζούτ Ντήζελ Ανθραξ Αέριο	14.201 20.568		14.201 20.568
Βιομηχανικό νερό	123		123
Υλικά συσκευασίας	19.525		19.525
Δαπάνες συντηρήσεως	11.645		11.645
Ασφάλιστρα	8.497		8.497
Λοιπά βιομηχανικά έξοδα	2.780		2.780
Απρόβλεπτα	9.083		9.083
Εργασίες σε τρίτους (ΦΑΣΟΝ)			
Κόστος παραγωγής	132.197	3.892	136.089
Πλέον: Απογραφή ενάρξεως χρήσεως			
Μείον: Απογραφή τέλους χρήσεως			
Κόστος πωληθέντων			136.089

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

1 ΕΤΟΣ

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 1	ΑΞΙΑ 2	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 3	ΑΞΙΑ 4	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 5	ΑΞΙΑ 6	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 7-1+3-5	ΑΞΙΑ 8-2+4-6
ΤΟΥΒΛΑ			18.000.000	14			18.000.000	252.000.000
+Φ.Κ.Ε. 4%				0,56				10.080.000
+Χαρτ. 2,4%				0,36				6.048.000
ΣΥΝΟΛΟ			18.000.000	14,896			18.000.000	268.128.000

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

2 ΕΤΟΣ

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 1	ΑΞΙΑ 2	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 3	ΑΞΙΑ 4	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 5	ΑΞΙΑ 6	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 7-1+3-5	ΑΞΙΑ 8-2+4-6
ΤΟΥΒΛΑ			18.000.000	14			18.000.000	252.000.000
+Φ.Κ.Ε. 4%				0,56				10.080.000
+Χαρτ. 2,4%				0,336				6.048.000
ΣΥΝΟΛΟ			18.000.000	14,896			18.000.000	268.128.000

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

3 ΕΤΟΣ

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 1	ΑΞΙΑ 2	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 3	ΑΞΙΑ 4	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 5	ΑΞΙΑ 6	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 7-1+3-5	ΑΞΙΑ 8-2+4-6
ΤΟΥΒΛΑ			18.000.000	15,70			18.000.000	282.600.000
+Φ.Κ.Ε. 4%				0,628				11.304.000
+Χαρτ. 2,4%				0,3768				6.782.400
ΣΥΝΟΛΟ			18.000.000	16,7048			18.000.000	300.686.400

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
4 ΕΤΟΣ

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 1	ΑΞΙΑ 2	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 3	ΑΞΙΑ 4	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 5	ΑΞΙΑ 6	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 7-1+3-5	ΑΞΙΑ 8-2+4-6
ΤΟΥΒΛΑ			18.000.000	17,60			18.000.000	316.800.000
+Φ.Κ.Ε. 4%				0,704				12.672.000
+Χαρτ. 2,4%				0,4224				7.603.200
Σ Υ Ν Ο Λ Ο			18.000.000	18,7264			18.000.000	337.075.200

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΕΙΣ
5 ΕΤΟΣ

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΕΝΑΡΞΕΩΣ		ΠΑΡΑΓΩΓΗ		ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΛΗΞΕΩΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	
	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 1	ΑΞΙΑ 2	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 3	ΑΞΙΑ 4	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 5	ΑΞΙΑ 6	ΠΟΣΟΤΗΤΑ 7-1+3-5	ΑΞΙΑ 8-2+4-6
ΤΟΥΒΛΑ			18.000.000	19,70			18.000.000	354.600.000
+Φ.Κ.Ε. 4%				0,788				14.184.000
+Χαρτ. 2,4%				0,4728				8.510.400
Σ Υ Ν Ο Λ Ο			18.000.000	20,9608			18.000.000	377.294.400

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 6

Ανάλυση πωλήσεων - Μικτών κερδών

(5 έτη λειτουργίας της μονάδας)

Σε χιλιάδες δρχ.

ΕΣΟΔΑ-ΚΟΣΤΟΣ					
Πωλήσεις προϊόντων και υποπροϊόντων (Υπόδειγμα 5)	252.000	252.000	282.600	316.800	354.600
Εμπορευμάτων					
Διάφορες πωλήσεις					
Εσοδα από παροχή υπηρεσιών (ΦΑΣΟΝ)					
Σύνολο πωλήσεων (I)	252.000	252.000	282.600	316.800	354.600
Μείον κόστος πωληθέντων (Υπόδειγμα 4)	101.456	106.915	113.243	121.819	136.089
Μικτά κέρδη	150.544	145.085	169.357	194.981	218.511

(I) καθαρές πωλήσεις, δηλαδή μετά την αφαίρεση επιστροφών, εκπτώσεων, ΦΚΕ, χαρ/μο κ.λ.π.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 7

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (5 ΕΤΗ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ)

	1ο	2ο	3ο	4ο	5ο
Μικτό κέρδος (Υπόδειγμα 6)	150.544	145.085	169.357	194.981	218.511
Μείον: Δαπάνες Διοικήσεως	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
" Διαθέσεως	12.800	13.184	13.843	14.812	17.033
" Διαχειρίσεως	1.600	1.920	2.304	2.765	3.318
Επισφάλειες	2.520	2.520	2.826	3.168	3.546
Δικαιώματα τρίτων (ROYALTIES)					
Φόροι πλήν εισοδήματος					
Κέρδη προ τόκων, αποσβέσεων και φόρων	131.224	125.061	147.984	171.836	192.214
Μείον: Τόκοι δανείων επενδύ- σεως- Τόκοι βραχυπρο- θέσμων δανείων	48.103	48.103	48.103	48.103	48.103
Κέρδη προ αποσβέσεων & φόρων	83.121	76.958	99.881	123.733	144.111
Μείον: Αποσβέσεις(φορολ/κές) παγίων	67.006	57.674	49.660	42.807	36.917
Αποσβέσεις προλειτουργι- κών δαπανών	14.744	13.139	11.749	10.528	9.475
Αποτελέσματα χρήσεων	1.371	6.145	38.472	70.400	97.719
Μείον: Φόροι	387	1.733	10.852	19.858	25.564
Αποθεματικά	504	2.261	14.155	25.902	35.954
Μερίσματα προς μετόχους	480	2.151	13.465	24.640	34.201

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 8ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ (CASH – FLOW)(5 ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ)

	Κατασκευαστική Περίοδος	1ο	2ο	3ο	4ο	5ο
A. Εισροές (προέλευση κεφαλαίων)						
1. Κέρδη από αποσβέσεις και φόρων (εισροές εκμεταλ- λεύσεως)		83.121	76.958	99.881	123.733	144.111
2. Εισφορά μετοχικού κεφαλαίου ή εταιρικού κεφαλαίου. Κεφάλαιο κινήσεως	172.306 15.000					
3. Δάνεια : Βραχυπρόθεσμα επενδύσεως	370.021					
4. Πιστώσεις προμηθ. 5. Συνεισφορά Δήμος. 6. Λοιπές πηγές	134.553					
B. Εκροές (χρήση κεφαλ.)						
1. Δαπάνες επενδύσεως 2. Χρεωλύσια Δάνειων επενδύσεως Βραχυπροθέσμων δανείων	676.880					
3. Φόροι εισοδήματος 4. Προλειτουργικές δαπάνες 5. Λοιπές δαπάνες	15.000	387	1.733	10.852	19.858	25.564

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

1 έτους λειτουργίας

A. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ

ΩΦΕΛΕΙΕΣ

1. ΕΞΑΓΩΓΕΣ

1.400.000

2. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ

B. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

συμφ. 2687 / 53

» »
» »
» »

1. ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ
2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ
3. ΑΜΟΙΒΗ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (Εεξαγ. Κέρδη)
4. ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
5. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
6. ΜΙΣΘΟΣ ΞΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
7. (IMPORT CONTENT) έμμεσο συναλ/κό κόστος
εγχωρίων υλικών.

801.712

2.742

50.000

257.600

ΣΥΝΟΛΟ

1.112.054

Γ. ΚΑΘΑΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΚΕΡΔΗ (A – B) =

287.946

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

2 έτους λειτουργίας

A. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ

ΩΦΕΛΕΙΕΣ

1. <u>ΕΞΑΓΩΓΕΣ</u>	1.400.000
2. <u>ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ</u> <u>ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ</u>	

B. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

συμφ. 2687 / 53

» »
» »
» »

1. ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	801.712
2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	
3. ΑΜΟΙΒΗ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (Εξαγ. Κέρδη)	12.290
4. ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	
5. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	52.500
6. ΜΙΣΘΟΣ ΞΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
7. (IMPORT CONTENT) έμμεσο συναλκό κόστος εγχωρίων υλικών.	265.316

ΣΥΝΟΛΟ

1.131.818

Γ. ΚΑΘΑΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΚΕΡΔΗ (A - B) =

268.182

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

3 έτους λειτουργίας

A. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ

ΩΦΕΛΕΙΕΣ

1.	<u>ΕΞΑΓΩΓΕΣ</u>	1.400.000
2.	ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ <u>ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ</u>	

B. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

συμφ. 2687 / 53	1.	ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	801.712
»	»	2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	
»	»	3. ΑΜΟΙΒΗ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (Εξαγ. Κέρδη)	76.944
»	»	4. ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	
	5.	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	55.117
	6.	ΜΙΣΘΟΣ ΞΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
	7.	(IMPORT CONTENT) έμμεσο συναλκό κόστος εγχωρίων υλικών.	278.583

ΣΥΝΟΛΟ

1.212.356

Γ. ΚΑΘΑΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΚΕΡΔΗ (A - B) =

187.644

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

4 έτους λειτουργίας

A. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ

ΩΦΕΛΕΙΕΣ

1. ΕΞΑΓΩΓΕΣ

1.500.000

2. ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ

B. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

συμφ. 2687 / 53

» »
» »
» »

1. ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

801.712

2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

3. ΑΜΟΙΒΗ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (εξαγ. Κέρδη)

140.800

4. ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

5. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

58.966

6. ΜΙΣΘΟΣ ΞΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

7. (IMPORT CONTENT) έμμεσο συναλ/κό κόστος
εγχωρίων υλικών.

298.083

ΣΥΝΟΛΟ

1.299.561

Γ. ΚΑΘΑΡΑ ΣΥΝΑΛ/ΚΑ ΚΕΡΔΗ (A - B) =

200.439

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

5 έτους λειτουργίας

A. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ

ΩΦΕΛΕΙΕΣ

	1. <u>ΕΞΑΓΩΓΕΣ</u>	1.600.000
	2. <u>ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ</u>	

B. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

συμφ. 2687 / 53	1. ΤΟΚΟΙ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	801.712
« «	2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	
« «	3. ΑΜΟΙΒΗ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (Εξαγ. Κέρδη)	195.438
« «	4. ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	
	5. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	64.687
	6. ΜΙΣΘΟΣ ΞΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
	7. (IMPORT CONTENT) έμμεσο συναλ/κό κόστος εγχωρίων υλικών.	342.800

ΣΥΝΟΛΟ

1.404.637

Γ. ΚΑΘΑΡΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΚΕΡΔΗ (A - B) =

195.363

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ Ι

Οικόπεδο: Συμβόλαιο υπ. Αριθμ. 34958/25-5-91 συμ/μου Αθηνών
Πανάγ. Δημ. Σταυροπούλου.

Κτιριακές Εγκαταστάσεις: Από την προσφορά των Αφων Καλτσά.

Μηχανήματα: Από τη μελέτη προσφοράς του Οίκου MORANDO IMPIANTI.

Μεταφορά και εγκατάσταση μηχανημάτων: Από τη μελέτη προσφοράς MORANDO IMPIANTI συν τη μεταφορά εντός του βιομηχανοστασίου για την τοποθέτησή τους από τον χώρο εκφορτώσεως.

Ειδικές εγκαταστάσεις: Εγκατάσταση πυρασφάλειας

Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου: Από την προσφορά των Αφων Καλτσά.

Μεταφορικά μέσα: Αξία 3 αυτοκινήτων τριαξονικών MERCEDES για τη μεταφορά α υλών από την χωματερή στο εργοστάσιο και ετοιμών προϊόντων πτος διάθεση αξία εκάστου 4.000.000 δρχ. 1 εκσκαφέα τύπου POLICLAIN αξίας 5.700.000 δρχ.

Απρόβλεπτα: Υπολογίζουμε 2% από την αξία των κτιριακών εγκαταστάσεων μέχρι και την αξία των μεταφορικών μέσων.

Προληπτικά: Έξοδα ταξιδιών και διεκπεραιώσεως οριστικών συμβάσεων, εμποτεία εφαρμογής τους, γενική προετοιμασία πωλήσεων.

Αμοιβές ειδικών μελετών: Έξοδα μελέτης - προσφοράς της MORANDO και έξοδα Ελλήνων μελετητών.

Τόκοι κατασκευαστικής περιόδου: Κατασκευαστική περίοδος 18 μηνών με 13% τόκο επί του ποσού της επενδύσεως μείον την αξία του οικοπέδου.

Δαπάνες δοκιμαστικής λειτουργίας: Η δοκιμαστική λειτουργία της μονάδας υπολογίζεται στο ελάχιστο των δυο μηνών. Έτσι υπολογίζουμε καύσιμη ύλη 2.576.000 δρχ. ΔΕΗ 1.915.000 δρχ. μισθός προσωπικού 2.561.000 δρχ. πρώτες και βοηθητικές ύλες 2.605.000 δρχ. λιπαντικά 130.000 δρχ. υλικά συσκευασίας 808.000 δρχ. λοιπά αναλώσιμα εξαρτήματα, διάφορα μέτρα προσθέτου ασφαλείας ειδικές προστασίες, υγειονομικά 405.000 δρχ.

Λοιπές δαπάνες: Εκτελωνισμοί, αμοιβές εκτελωνιστών, Δ.Ε.Τ.Ε, τελωνίων κλπ. 1,5% της αξίας των μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού ίσον με 4.935.000 δρχ. άδειες εγκαταστάσεως και λειτουργίας με παράβολα προς το Δημόσιο 1.000.000 δρχ. επίπλωση εσωτερικών χώρων, γραφείων, τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις, λογιστικές μηχανές, υπολογιστές, διαχειριστικά υλικά 1.750.000 δρχ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 2

α) Μετρητά: 25% του κόστους επενδύσεως σύμφωνα με την 63/29-12-72 απόφαση της Ν.Ε. Τραπέζης Ελλάδος

β) Ξένα κεφάλαια: 55% του κόστους επενδύσεως σύμφωνα με την 93/24-9-75.

γ) Επιχορήγηση: 20% του κόστους επενδύσεως σύμφωνα με τον 11/16-14-1-81

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 3

Αποθέματα πρώτων υλών: Υπολογισμός 2 μηνών.

Συσκευασίας: Υπολογισμός 2 μηνών.

Λοιπά: Μισθοί, καύσιμη ύλη, ΔΕΗ, λοιπά.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 4

(1 ΕΤΟΣ)

Πρώτες ύλες: I ΣΤΡ. = 120.000 δρχ.
I ΣΤΡ. δίνει 4.000 M³ άργιλο συμπαγή ή 4.600 M³ αφράτο δηλαδή:
α) $120.000 : 4.000 = 30 \text{ ΔΡΧ/ΤΟΝ}$
Εξόρυξης 40.000 ΔΡΧ/ΣΤΡ δηλαδή:
 $40.000 : 4.000 = 10 \text{ ΔΡΧ/ΤΟΝ}$
β) Μεταφορά από ακτίνα 30 KM 80 ΔΡΧ/ΤΟΝ
Σύνολο 120 ΔΡΧ/ΚΥΒΟΧΙΛΙΟΜΕΤΡΟ ή ΤΟΝ
Ημερήσια κατανάλωση 111 ΤΟΝ X 120 ΔΡΧ. = 13.320
ή 13.320 X 250 ΗΜ = 3.330.000
Βοηθητικές ύλες: α) ΧΡΩΜΙΟ 8.000 ΔΡΧ/ΤΟΝ Ελληνικής προελεύσεως.
Αναγκαία ποσότητα 2% επί της α ύλης 111 ΤΟΝ
X 2% = 2.442 ΚΙΛΑ ή 2,5 ΤΟΝ/ημερ.
2,5 ΤΟΝ X 250 ΗΜ = 625 ΤΟΝ ΕΤΗΣΙΩΣ
625 X 8.000 = 5.000.000
β) ΜΑΓΓΑΝΙΟ 0,95% = 1% Ελληνικής προελεύσεως.
111 ΤΟΝ X 0,95% = 1.054
1.054 X 250 = 236,5 ΤΟΝ
264 X 22.000 = 5.800.000 περίπου.

Βοηθητικές ύλες εξωτ. Διάφορα χρώματα και χημικά αξίας 3.000.000 δρχ. ετησίως.

Δαπάνες εργασίας: 14 ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΤΟΤΗΜΑΤΟΣ και συμπεριλαμβανομένων εργοδότη. Εισφορών, ΙΚΑ κλπ. εξόδων για 14 μήνες 4.695.768 ετησίως. Εργοδοτ. Εισφορές υπολογίζονται 21% στον μισθό όπως επίσης και οι αμοιβές θα είναι κατά πολύ ανώτερες των Σ.Σ. εργασίας και για 22 μέρες εργασίας.

3 ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ ΜΕ 1.100 ΔΡΧ/ΗΜΕΡ. Ομοίως με τις άνω παραδοχές 1.229.844 δρχ Ετησίως.

4 ΕΡΓΑΤΕΣ ΨΗΣΤΕΣ ΜΕ 1.300 ΔΡΧ/ΗΜΕΡ. Ομοίως με τα παραπάνω επιπροσθέτως δε και για τους 4 (ο ένας εκτελεί τα ρεπό) επειδή ο φούρνος εργάζεται επί 24ώρου βάσεως θα έχουν αντίστοιχα και στη βάρδια τους ποσοστά 25% για νυχτερινή εργασία και 75% για εργασία της Κυριακής. Δηλαδή 2.290.288 δρχ.

2 ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΥΠΟΥΡΓΙΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Με 1.500 δρχ/μη. Δηλαδή 1.118.040 ΕΤΗΣΙΩΣ.

Με 1.300 δρχ/μη. Δηλαδή 1.453.040 ΕΤΗΣΙΩΣ.

2 Ηλεκτρολόγοι (ΔΙΠΛ.ΥΠ.ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ)

ΜΕ 1.400 ΔΡΧ/ΗΜ δηλαδή 1.043.504 ΕΤΗΣΙΩΣ.

2 ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΛΕΚΤΡΟΛ. (ΔΙΠΛ.ΥΠ.ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ)

Με 1.000 ΔΡΧ/ΗΜ. Δηλαδή 745.360 ΕΤΗΣΙΩΣ.

1 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΥ (ΔΙΠΛ.ΥΠ.ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ) ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΟΣ

Με 1.400 ΔΡΧ/ΗΜ δηλαδή 521.752 ΕΤΗΣΙΩΣ.

3 ΟΔΗΓΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ Α ΚΑΙ Β ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Με 1.350 ΔΡΧ/ΗΜ δηλαδή 1.509.354 ΕΤΗΣΙΩΣ

1 ΧΗΜ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ (ΔΙΠΛ. Ε.Μ.Π.)

ΜΗΝΙΑΙΩΣ 40.000 ΔΡΧ δηλαδή 677.600 ΕΤΗΣΙΩΣ.

1 ΗΛΕΚΤΡ. ΜΗΧ/ΓΟ (ΔΙΠΛ. ΠΑΝΕΠ/ΟΥ)

ΜΗΝΙΑΙΩΣ 40.000 ΔΡΧ δηλαδή 762.300 ΕΤΗΣΙΩΣ.

1 Δ/ΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΔΙΠΛ. ΠΑΝΕΠ/ΟΥ)
ΜΗΝΙΑΙΩΣ 40.000 ΔΡΧ δηλαδή 677.600 ΕΤΗΣΙΩΣ

2 ΛΟΓΙΣΤΕΣ (ΔΙΠΛ. Α ΣΧΟΛΩΝ)
ΜΗΝΙΑΙΩΣ 23.000 ΔΡΧ Χ 2 δηλαδή 779.240
ΕΤΗΣΙΩΣ.

1 ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΙΝΗΣΕΩΣ
ΜΗΝΙΑΙΩΣ 25.000 ΔΡΧ δηλαδή 423.500 ΕΤΗΣΙΩΣ.

ΣΥΝΟΛΟΝ 17.927.602

ΔΕΗ 3.647.980 KW ώρες/χρόνο με 3 δρχ. Μ.Ο ή βιομηχ.
KW ώρα = 10.943.940 δρχ

ΜΑΖΟΥΤ 3500 1.465 ΤΟΝ ετήσια κατανάλωση με 10.550 δρχ. ο τόνος
συμπεριλαμβανομένων μεταφορικών και λοιπών
επιβαρύνσεων δηλαδή 15.455.750 δρχ.

**ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΝΕΡΟ** Ίδια γεώτρηση θα χρησιμοποιείται και από την
παρακείμενη κοινότητα για καθαριότητα κλπ.
Ενδεικτικό κόστος ετήσιο 100.000 δρχ.

**ΥΛΙΚΑ
ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ** Παλέτα 585 δρχ/Τεμ.

Για την ημερήσια παραγωγή 72.000 τούβλων
χρειαζόμαστε 115 πελάτες για 640 τούβλα ή κάθε μια
παλέτα.

Για την εσωτερική αγορά θα χρειαστούμε 18.000.000 :
640 = 28.125 παλέτες / ετησίως
28.125 : 12 = 2.344 παλέτες / μηνιαίως
2.344 Χ 2 = 4.687 (αναφερόμαστε σε δυο μήνες γιατί
οι παλέτες θα επιστρέφονται)

Για την εξωτερική αγορά θα χρειαστούμε 9.375
παλέτες.

Φυσιολογική φθορά των 4.687 = 20% δηλαδή 938
παλέτες

Σύνολον απαιτούμενων 4.687 + 9.375 + 938 = 15.000
Χ 585 = 8.775.000

ΤΣΕΡΚΙ. Κάθε παλέτα θα δένεται από δυο φορές
οριζοντίως και καθέτως δηλαδή θα χρειάζεται 16 Μ.

Τα 16 Μ Χ 28.125 = 450.000 Μ

16 Μ = 1 κιλό = 63 δρχ

450.0 Χ 16 = 28.125 κιλά

28.125 Χ 63 = 1.771.875 / ετησίως

NAYΛON. Κάθε παλέτα θα δένεται με T.M. ναυλον.

1 M = 0,800 γρ. (MM = 1,6 κιλά)

1 κιλό = 100 δρχ. δηλαδή για 28.125 παλέτες
χρειαζόμαστε $28.125 \times 1,6$ κιλά = 45.000 κιλά δηλαδή
 $45.000 \times 1,6$ κιλά = 45.000 κιλά δηλαδή 45.000×100
= 4.500.000 δρχ. ετησίως.

**ΔΑΠΑΝΕΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ**

Υπολογίζουμε 2% επί της αξίας των κτιριακών
εγκαταστάσεων, των μηχανημάτων, των ειδικών
εγκαταστάσεων, του λοιπού εξοπλισμού και των
μεταφορικών μέσων.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

Προσφορά INTERAMERICAN

**ΛΟΙΠΑ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ
ΕΞΟΔΑ**

Λιπαντικά και διάφορα αναλώσιμα ανταλλακτικά κλπ.

ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ

7,5% περίπου του κοστολογίου παραγωγής.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 4

2 ΕΤΟΣ

Πρώτες ύλες	συν 5% του έτους
Βοηθ. Ύλες	συν 5% του έτους
Δαπάνες εργασίας	συν 10% του έτους
ΔΕΗ	συν 5% του έτους
Μαζούτ	συν 3% του έτους
Νερό	αμετάβλητο
Υλικά συσκευασίας	συν 5% του έτους
Δαπάνες συντηρήσεως	συν 5% του έτους
Ασφάλιστρα	αμετάβλητα
Λοιπά βιομηχανικά	συν 10% του έτους
Απρόβλεπτα	συν 5% του έτους

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 4

3 ΕΤΟΣ

Αυξήσεις 5%, εκτός των δαπανών εργασίας που υπολογίζουμε 10% επί όλων των αναγραφόμενων του 2^{ου} έτους.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 4

4 ΕΤΟΣ

Αυξήσεις 7%, εκτός των δαπανών εργασίας που υπολογίζουμε 10% επί όλων των αναγραφόμενων του 3^{ου} έτους.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 4

5 ΕΤΟΣ

Αυξήσεις 10%, εκτός των δαπανών εργασίας και καυσίμων που υπολογίζουμε 15% επί όλων των αναγραφόμενων του 4^{ου} έτους.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 5

Οι τιμές πωλήσεων 1 και 2 έτους διατηρούνται αμετάβλητες ενώ από το 3 μέχρι και 5 έτος υπολογίζουμε αυξήσεις 12% για κάθε ένα από τα 3 έτη.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 6

Αναλυτικοί πίνακες εσόδων - εξόδων - καθαρών πωλήσεων.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 7

Δαπάνες διοικήσεως : Υπολογίζουμε για τη μεταφορά 27.000 τόνων προϊόντος με βάση τους 20 τον. Μεταφοράς ανά αυτοκίνητο και για απόσταση 500 χλμ. οι δαπάνες καυσίμων και φθορών υπολογίζονται σε 8.000 δρχ. δηλαδή σύνολο $1.350 \text{ αυτοκίνητα} \times 8.000 = 10.800.000 \text{ δρχ.}$

Μάρκετινγκ - Διαφημίσεις 2.000.000 δρχ.

Για τα υπόλοιπα έτη υπολογίζουμε αυξήσεις 2 έτος 3%, 3 έτος 5%, 4 έτος 7%, 5 έως 15%.

Δαπάνες διαχειρίσεως: Υπολογίζουμε τηλεπικοινωνιακά, χαρτικά, αναλώσιμα γραφείου, φιλοξενίες πελατών.

Επισφάλειες: Υπολογίζουμε 1% επί των πωλήσεων.

Τόκοι δανείων: Υπολογίζουμε τόκο 13% ετησίως επί του δανειζόμενου ποσού.

Αποσβέσεις: Υπολογίζουμε τις αποσβέσεις βάσει του Π.Δ. 88/73 χωρίς να συμπεριλαμβάνουμε τις πρόσθετες αποσβέσεις του Ν.1116.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ 8

A

- 1) Κέρδη προ αποσβέσεων από τον πίνακα υποδείγματος 7
- 2) Μετοχικό κεφάλαιο από το υπόδειγμα 2
- 3) Δάνειο από το υπόδειγμα 2
- 4) Το 20% της αιτούμενης επιχορηγήσεως
- 5) Από τον πίνακα 2
- 6) Κεφάλαιο κινήσεως

B

- 1) Δαπάνες επενδύσεως: συμπεριλαμβάνουμε όλο το κόστος επενδύσεως
- 2) Χρεολύσια δεν υπάρχουν κατά τα 5 πρώτα έτη.

- 3) Φόροι = 43.396% του υπολοίπου χρήσεως μετά την αφαίρεση των μερισμάτων.
- 4) Προλειτουργικά γενικά έξοδα και δαπάνες δοκιμαστικής λειτουργίας.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
(ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΠΑ)
1 ΔΟΛ = 60 ΔΡΧ.

- 1) Τόκοι επί του δανειζόμενου κεφαλαίου
- 3) Από τα αποτελέσματα χρήσεων 12%
- 4) Πρώτες ύλες από το εξωτερικό
- 5) Πετρέλαιο εισαγόμενο της Ελλάδος.

Ομοίως ακολουθείται και για τα υπόλοιπα έτη.

